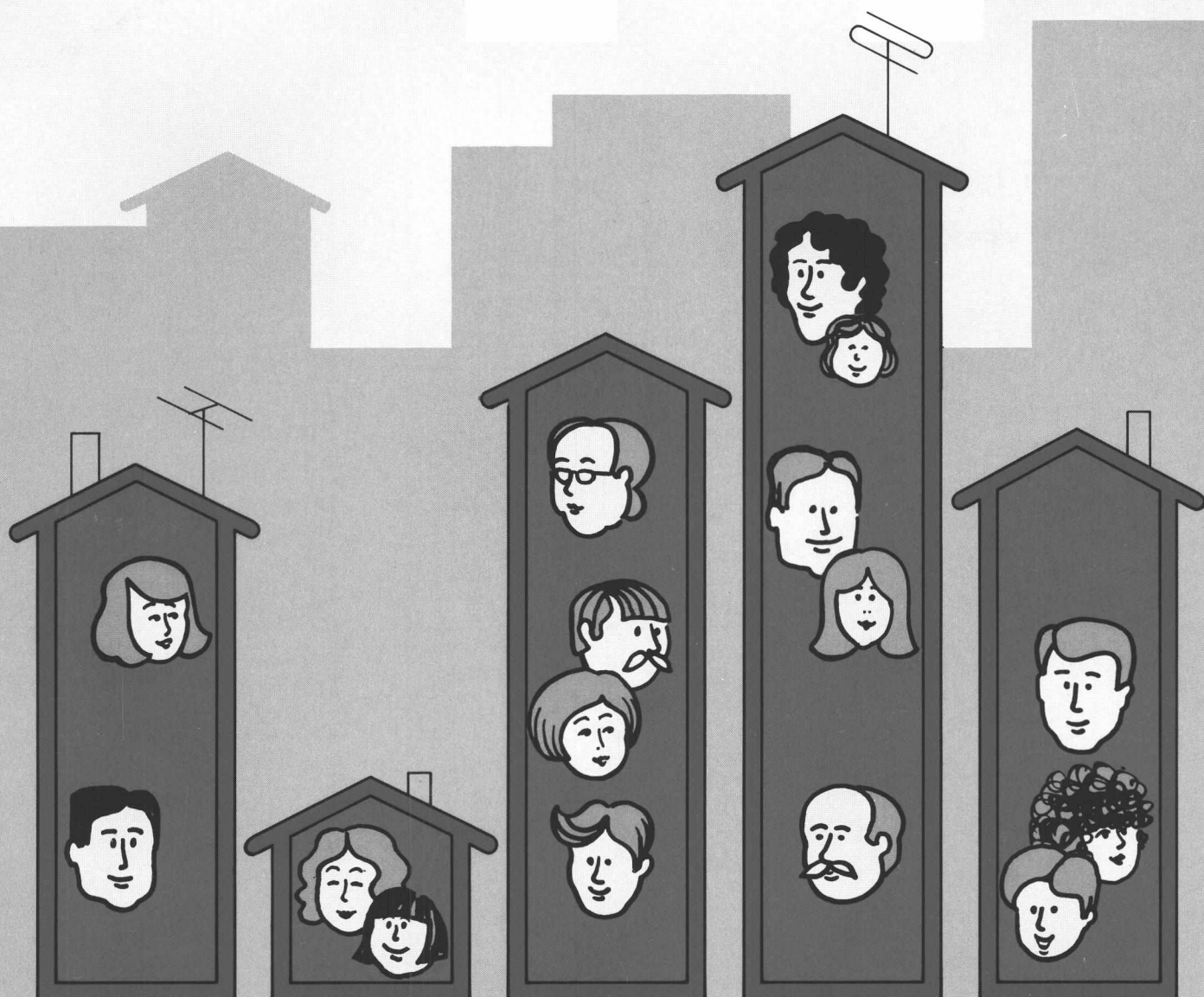

Väestö ja asuminen Befolkning och boende Population and housing 1950–1980

Väestö- ja asuntolaskenta Folk- och bostadsräkningen Population and Housing Census 1980

Osa XVII
Del XVII
Volume XVII

Väestö ja asuminen 1950–1980

Befolkning och boende 1950–1980

Population and housing 1950–1980

Tilastokeskus
Statistikcentralen
Central Statistical Office of Finland

HELSINKI 1983

ISSN 0355-2136
ISBN 951-46-7601-7

Valtion painatuskeskus 1984

Tilastokeskus pani 1.11.1980 toimeen lakisääteisen väestö- ja asuntolaskennan. Sen tilastoja on julkaistu 21 niteenä sarjassa SVT VI C:106.

Tämä XVII osa on sarjan viimeinen julkaisu. Siihen on koottu laskennan keskeinen sisältö sekä vertailutietoja edellisistä laskennoista vuosilta 1950, 1960 ja 1970.

Julkaisu jakaantuu kolmeen päälohkoon. Ensimmäisessä selvitetään väestön rakennetta, taloudellista toimintaa, työssäoloa ja työttömyyttä, koulutusta ja tuloja. Toinen lohko kuvaa asumisoloja ja asuntokantaa ja kolmas rakennuksia, kesämökkejä ja toimitiloja.

Tilastotiedot esitetään suppeina taulukoina ja kuvioina. Kaikkiin kymmeneen alalohkoon sisältyy lyhyt tekstikatsaus. Tavoitteena on ollut selkeys ja yleistajuisuus, jotta tilastoihin tottumattomankin olisi helppo käyttää teosta.

Yksityiskohtaisemmat tilastot sekä tarkemmat käsitteet, määritelmät ja luokitukset sisältyvät laskennan muihin julkaisuihin, jotka luetellaan takakannessa. Hakemisto (osa XVIII) sisältää mallit kaikista taulukoista sekä viittaukset aikaisempiin laskentoihin. Lisäksi siinä selvitetään laskennan suoritustapa.

Julkaisun ovat laatineet jaostopäällikkö Anja Simola, suunnittelija Helena Särkkä, yliaktuaari Mauri Levomäki ja aktuaari Carin Hinder-Ylinen.

Tilastokeskuksessa Helsingissä joulukuussa 1983

OLAVI E. NIITAMO

Göran Strengell

On 1 November 1980 the Central Statistical Office carried out the census of population and dwellings prescribed by law. The statistics obtained have been published in 21 volumes in the series OSF VI C:106.

Part XVII presented here is the last publication of the series. It brings together the principal contents of the census as well as comparative data from previous censuses of the years 1950, 1960 and 1970.

The publication is divided into three main sections. The first deals with the structure, economic activity, employment and unemployment, education and income of the population. The second section describes housing conditions and the stock of dwellings, whereas the third deals with buildings, summer cottages and business premises.

The statistical data are presented in the form of brief tables and diagrammes. A brief overview accompanies all ten subsections. The aim has been clarity and general comprehensibility so that those who are unfamiliar with statistics will also find the work easy to use.

More detailed statistics as well as precise formulations of concepts, definitions and classifications are contained in the other publications of the census, which are listed on the back cover. The Index (part XVIII) contains models of all the tables as well as references to previous censuses. In addition it gives explanation of the way in which the census was carried out.

The publication was compiled by Head of Section Anja Simola, Planning Officer Helena Särkkä, Senior Statistician Mauri Levomäki and Statistician Carin Hinder-Ylinen.

The Central Statistical Office, Helsinki, December 1983

OLAVI E. NIITAMO

Göran Strengell

Statistikcentralen verkställde 1.11.1980 lagstadgad folk- och bostadsräkning. Statistikerna har publicerats i 21 volymer i serien FOS VI C:106.

Föreliggande del XVII är den sista i serien. I den har samlats folkräkningens centrala uppgifter jämte motsvarande uppgifter från 1950, 1960 och 1970 års folkräkningar.

Publikationen består av tre avsnitt. I det första redogörs för befolkningsstrukturen, ekonomisk aktivitet, arbete och arbetslöshet, utbildning och inkomster. Det andra avsnittet beskriver bostäder och bostadsförhållanden och det tredje byggnader, fritidshus och verksamhetslokaler.

De statistiska uppgifterna framställs i form av korta tabeller och figurer. Alla tio delavsnitt omfattar även en textöversikt. Stråvan har varit att framställningen skulle vara så klar och lättfattlig, att även den som inte så ofta använder statistik kunde utnyttja uppgifterna.

Detaljerad statistik samt mer ingående beskrivningar av begrepp, definitioner och klassificeringar ingår i folkräkningens övriga publikationer, som finns förtecknade på bakpärmen. Registret (del XVIII) innehåller modeller över samtliga tabeller samt hänvisningar till tidigare folkräkningar. En beskrivning över räkningens utförande finns också med.

Denna publikation har sammanställts av sektionschef Anja Simola, planerare Helena Särkkä, överaktuarie Mauri Levomäki och aktuarie Carin Hinder-Ylinen.

Statistikcentralen, Helsingfors i december 1983

OLAVI E. NIITAMO

Göran Strengell

VÄESTÖ	Sivu
1. Väestö	12
2. Taloudellinen toiminta	24
3. Työssäolo ja työttömyys	42
4. Koulutus	52
5. Tulot	64

ASUMINEN	
6. Asumisolot	74
7. Asunnot	82

RAKENNUKSET	
8. Rakennukset	96
9. Kesämökkit	102
10. Toimitilat	108

Taulu- ja kuvioluettelo	5
Liite: Käsitteet	114

HUOM.
Tauluissa ja kuvioissa ryhmä "tuntematon" (esim. elinkeino tuntematon) sisältyy kokonaissummaan (esim. kaikki elinkeinot) ellei muuta ole ilmoitettu.

POPULATION	Page
1. Population	13
2. Economic activity	26
3. Employment and unemployment	44
4. Education	53
5. Income	66

HOUSING	
6. Housing conditions	75
7. Dwelling stock	83

BUILDINGS	
8. Buildings	97
9. Summer cottages	103
10. Business premises	109

List of tables and diagrammes	9
Appendix: Definitions	117

NOTE.
In the tables and diagrammes the group "unknown" (e.g. industry unknown) is included in the total (e.g. all industries) unless other information is reported.

BEFOLKNING	Sida
1. Befolkning	12
2. Ekonomisk aktivitet	25
3. Arbete och arbetslöshet	43
4. Utbildning	53
5. Inkomster	65

BOSTADSFÖRHÅLLANDEN	
6. Bostadsförhållanden	74
7. Bostäder	82

BYGGNADER	
8. Byggnader	96
9. Fritidshus	102
10. Verksamhetslokaler	108

Tabell- och figurförteckning	5
Bilaga: Begrepp	115

OBS.
I tabellerna och figurerna ingår gruppen "okänd" (t.ex. näringsgren okänd) i totala antalet (t.ex. alla näringsgrenar) då annat inte uppgetts.

TAULU- JA KUVIOLUETTELO

1. VÄESTÖ

	sivu
1.1 Väkiluku 1950—1980	15
1.2 Väestön kielirakenne 1950—1980	15
1.3 Väentiheys kunnittain 1980	16
1.4 Väestön ikärakenne 1950—1980	17
1.5 Ruotsinkielisen väestön ikärakenne 1950—1980	18
1.6 Ulkomaan kansalaisten ikärakenne 1980	19
1.7 Asuntokuntien henkilöluku 1960—1980 ..	20
1.8 Asuntokuntatyyppi ja henkilöluku 1980 ..	20
1.9 Perheiden henkilöluku 1980	21
1.10 Perhetyypit 1950—1980	21
1.11 Perheiden lapsiluku ja keskipäivä 1950—1980	22
1.12 Lapset ja vanhempien ammatissa- toimivuus 1980	22

2. TALOUDELLINEN TOIMINTA

2.1 Väestön pääasiallinen toiminta 1950—1980	28
2.2 Miesten ja naisten pääasiallinen toiminta 1980	29
2.3 Pääasiallinen toiminta ikäryhmittäin 1980	30
2.4 Koko väestön ja ruotsinkielisen väestön pääasiallinen toiminta 1980	31
2.5 Ammatissatoimivuus ikäryhmittäin 1950—1980	32
2.6 Miesten ja naisten ammatissatoimivuus 1950—1980	32
2.7 Ammatissa toimivien elinkeino 1950—1980	33
2.8 Ruotsinkielisten ammatissa toimivien elinkeino 1980	34
2.9 Ammatissa toimivien elinkeinorakenne lääneittäin 1980	35
2.10 Ammatissa toimivien ammattirakenne 1960—1980	36
2.11 Mies- ja naisvaltaiset ammatit 1980	37
2.12 Ammatissa toimivien ammattiasema 1960—1980	38

TABELL- OCH FIGURFÖRTECKNING

1. BEFOLKNING

	sida
1.1 Folkmängden 1950—1980	15
1.2 Befolkningens språkfördelning 1950-1980	15
1.3 Folktätheten kommunvis 1980	16
1.4 Befolkningens åldersstruktur 1950—1980	17
1.5 Den svenskspråkiga befolkningens ålders- struktur 1950—1980	18
1.6 Utländska medborgares åldersstruktur 1980	19
1.7 Hushållens personantal 1960—1980	20
1.8 Hushållstyp och antal personer 1980	20
1.9 Familjernas personantal 1980	21
1.10 Familjetyper 1950—1980	21
1.11 Familjernas barnantal och medelstorlek 1950—1980	22
1.12 Barn och föräldrarnas yrkesverksamhet 1980	22

2. EKONOMISK AKTIVITET

2.1 Befolkningens huvudsakliga verksamhet 1950—1980	28
2.2 Mäns och kvinnors huvudsakliga verksamhet 1980	29
2.3 Huvudsaklig verksamhet åldersgruppvis 1980	30
2.4 Hela befolkningen och den svenskspråkiga befolkningen efter huvudsaklig verk- samhet 1980	31
2.5 Förvärsintensiteten i olika åldersgrupper 1950—1980	32
2.6 Mäns och kvinnors förvärsintensitet 1950—1980	32
2.7 De yrkesverksammas näringsgren 1950— 1980	33
2.8 Svenskspråkiga yrkesverksamma efter näringsgren 1980	34
2.9 De yrkesverksammas näringsstruktur länsvis 1980	35

	sivu
2.13 Palkansaajat työnantajan mukaan 1950—1980	38
2.14 Väestön sosioekonominen asema 1960—1980	39
2.15 Ruotsinkielisen väestön sosioekonominen asema 1980	40
2.16 Maanviljelijät iän ja tilan pelloalan mukaan 1980	41

3. TYÖSSÄOLO JA TYÖTTÖMYYS

3.1 15 vuotta täyttäneiden ammatissatoimivuus 1980	45
3.2 Ammatissa toimimattomien 15 vuotta täyttäneiden toiminta ja työssäolo 1980 ..	46
3.3 Kokopäivä- ja osa-aikatyössä olleiden ammattissa toimivien elinkeino 1980	46
3.4 Ammatissa toimivien ja työttömänä olleiden ikä ja elinkeino 1980	47
3.5 Työttömänä olleiden ammatissa toimivien koulutus ja työttömyyden kesto 1980 ...	48
3.6 Ammatissa toimivien työpaikan sijainti 1960—1980	48
3.7 Ammatissa toimivien työpaikan sijainti ja elinkeino 1960—1980	49
3.8 Ammatissa toimivien työssäkäyntitietäisyys ja elinkeino 1980	50
3.9 Työpaikan sijainti ja työmatkan kulkutapa 1980	51

4. KOULUTUS

4.1 Väestön pohjakoulutus 1950—1980	55
4.2 15 vuotta täyttäneiden koulutusrakenne 1960—1980	56
4.3 Ammatillisesti koulutettujen osuus ikäryhmittäin 1960—1980	57
4.4 Ammatillisesti koulutettujen koulutusala 1970 ja 1980	58
4.5 Ammatissa toimivien koulutustaso ja sukupuoli 1970 ja 1980	59

	sida
2.10 De yrkesverksammas yrkesstruktur 1960—1980	36
2.11 Mans- och kvinnodominerade yrken 1980	37
2.12 De yrkesverksammas ställning i yrket 1960—1980	38
2.13 Löntagare efter arbetsgivare 1950—1980	38
2.14 Befolkningens socioekonomiska ställning 1960—1980	39
2.15 Den svenskspråkiga befolkningens socio- ekonomiska ställning 1980	40
2.16 Lantbrukare efter ålder och lägenhetens åkerareal 1980	41

3. ARBETE OCH ARBETSLÖSHET

3.1 Den 15 år fyllda befolkningens yrkes- verksamhet 1980	45
3.2 Icke yrkesverksamma 15 år fyllda efter verksamhet och förvärsarbete 1980 ...	46
3.3 Heldags- och deltidsarbetande yrkesverk- sammas näringsgren 1980	46
3.4 Yrkesverksamma och arbetslösa efter ålder och näringsgren 1980	47
3.5 Yrkesverksamma som varit arbetslösa efter utbildning och arbetslöshetstid 1980	48
3.6 De yrkesverksamma efter arbetsplatsens belägenhet 1960—1980	48
3.7 De yrkesverksamma efter arbetsplatsens belägenhet och näringsgren 1960—1980	49
3.8 De yrkesverksamma efter avståndet till arbetsplatsen och näringsgren 1980	50
3.9 Arbetsplatsens belägenhet och färd sätt till arbetet 1980	51

4. UTBILDNING

4.1 Befolkningens grundutbildning 1950—1980	55
4.2 Den 15 år fyllda befolkningens utbildnings- struktur 1960—1980	56
4.3 Andel yrkesutbildade åldersgruppvis 1960—1980	57
4.4 Yrkesutbildades utbildningsområde 1970 och 1980	58
4.5 De yrkesverksamma efter utbildningsnivå och kön 1970 och 1980	59

4.6	Ammatissa toimivien koulutus ja ikä 1960 ja 1980	60	sivu
4.7	Koulutus ja elinkeino 1980	61	
4.8	Koulutus ja ammattiasema 1980	62	
4.9	15 vuotta täyttäneiden opiskelijoiden ikä ja sukupuoli 1980	62	
4.10	15 vuotta täyttäneiden opiskelijoiden sukupuoli ja oppilaitostyyppi 1980	63	

5. TULOT

5.1	Ammatissa toimivien valtionveronalaiset tulot 1980	67
5.2	Ammatissa toimivien elinkeino ja valtionveronalaiset tulot 1980	68
5.3	Ammatissa toimivien koulutus, sukupuoli ja valtionveronalaiset ansiotulot 1980	69
5.4	Asuntokuntien henkilöluku ja valtionveronalaiset tulot 1980	70
5.5	Asuntokuntien valtionveronalaiset tulot ja huoneiston hallintaperuste 1980	70
5.6	Perheiden valtionveronalaiset tulot 1980	71
5.7	Perheiden lapsiluku ja käytettävissä olevat tulot 1980	72
5.8	Perheiden sosioekonominen asema ja käytettävissä olevat tulot 1980	73

6. ASUMISOLOT

6.1	Väestön asumismuoto ja ikä 1980	77
6.2	Asuntokunnan päämiehen sosioekonominen asema ja asunnon hallintaperuste 1970 ja 1980	77
6.3	Perheen päämiehen ikä ja asunnon hallintaperuste 1980	78
6.4	Asumistiheys 1950—1980	79
6.5	Asuntokunnan ja asunnon koko 1980	80
6.6	Perheen ja asunnon koko 1980	80
6.7	Perheiden asumistiheys 1980	81
6.8	Asumistiheys taajamissa ja haja-asutusalueilla 1980	81

4.6	De yrkesverksamma efter utbildning och ålder 1960 och 1980	60	sida
4.7	Utbildning och näringsgren 1980	61	
4.8	Utbildning och ställning i yrket 1980	62	
4.9	Studera över 15 år efter ålder och kön 1980	62	
4.10	Studera över 15 år efter kön och läroanstaltstyp 1980	63	

5. INKOMSTER

5.1	De yrkesverksammas statsskattepliktiga inkomster 1980	67
5.2	De yrkesverksammas näringsgren och statsskattepliktiga inkomster 1980	68
5.3	De yrkesverksammas utbildning, kön och statsskattepliktiga förvärvsinkomster 1980	69
5.4	Bostadshushållens personantal och 1980 års statsskattepliktiga inkomster	70
5.5	Bostadshushållens statsskattepliktiga inkomster och bostadens upplåtelseform 1980	
5.6	Familjernas statsskattepliktiga inkomster 1980	71
5.7	Familjernas barnantal och disponibla inkomster 1980	72
5.8	Familjernas socioekonomiska ställning och disponibla inkomster 1980	73

6. BOSTADSFÖRHÅLLANDEN

6.1	Befolkningens boendeform och ålder 1980	77
6.2	Hushållets huvudmans socioekonomiska ställning och bostadens upplåtelseform 1970 och 1980	77
6.3	Familjens huvudmans ålder och bostadens upplåtelseform 1980	78
6.4	Boendetätheten 1950—1980	79
6.5	Hushållets och bostadens storlek 1980	80
6.6	Familjens och bostadens storlek 1980	80
6.7	Familjernas boendetäthet 1980	81
6.8	Boendetätheten i tätorter och i glesbygd 1980	81

7. ASUNNOT

	sivu
7.1 Asuntojen määrä alueittain 1950—1980	85
7.2 Asuntojen talotyyppi ja rakentamisvuosi	86
7.3 Asuntojen talotyyppi 1970 ja 1980	87
7.4 Asuntojen käyttö 1970 ja 1980	87
7.5 Vakinaisesti asuttujen asuntojen hallinta-peruste 1950—1980	88
7.6 Asuntojen pinta-ala ja keskikoko 1960—1980	88
7.7 Asuntojen huoneluku 1950—1980	89
7.8 Asuntojen varusteet 1950—1980	90
7.9 Asuntojen varustetaso lääneittäin 1970 ja 1980	91
7.10 Asumattomien asuntojen varusteet alueittain 1980	92
7.11 Asuntojen lämmitysaine alueittain 1980	93
7.12 Asuntojen lämmitysaine ja rakentamisvuosi	93
7.13 Vuokratut asunnot vuonna 1980 ja niiden rakentamisvuosi	94
7.14 Vuokratut asunnot alueittain 1980	94
7.15 Vuokrattujen asuntojen huoneluku 1980	95

8. RAKENNUKSET

8.1 Rakennusten määrä alueittain 1950—1980	98
8.2 Rakennukset rakentamisvuoden mukaan	99
8.3 Rakennusten pääasiallinen käyttö ja rakennusaine	100
8.4 Rakennusten lämmitystapa 1960—1980	100
8.5 Rakennusten lämmitysaine ja rakentamisvuosi	101

9. KESÄMÖKIT

9.1 Kesämökkit rakentamisvuoden mukaan lääneittäin 1980	104
9.2 Kesämökkien alkuperäinen käyttötarkoitus ja rakentamisvuosi	105
9.3 Kesämökkien pinta-ala ja talviasuttavuus 1980	105
9.4 Kesämökin omistajien sosioekonominen asema 1980	106

7. BOSTÄDER

	sida
7.1 Antalet bostäder områdesvis 1950—1980	85
7.2 Bostädernas hustyp och byggnadsår	86
7.3 Bostädernas hustyp 1970 och 1980	87
7.4 Bostädernas användning 1970 och 1980	87
7.5 Stadigvarande bebodda bostäders upplåtelseform 1950—1980	88
7.6 Bostädernas golvyta och medelstorlek 1960—1980	88
7.7 Bostädernas rumsantal 1950—1980	89
7.8 Bostädernas utrustning 1950—1980	90
7.9 Bostädernas utrustningsnivå länsvis 1970 och 1980	91
7.10 Obebodda bostäders utrustning områdesvis 1980	92
7.11 Bostädernas värmekälla områdesvis 1980	93
7.12 Bostädernas värmekälla och byggnadsår	93
7.13 Uthyrda bostäder år 1980 och deras byggnadsår	94
7.14 Uthyrda bostäder områdesvis 1980	94
7.15 Uthyrda bostäders rumsantal 1980	95

8. BYGGNADER

8.1 Antalet byggnader områdesvis 1950—1980	98
8.2 Byggnader efter byggnadsår	99
8.3 Byggnadernas huvudsakliga användning och byggnadsmaterial	100
8.4 Byggnadernas uppvärmningssätt 1960—1980	100
8.5 Byggnadernas värmekälla och byggnadsår	101

9. FRITIDSHUS

9.1 Fritidshus efter byggnadsår länsvis 1980	104
9.2 Fritidshusens ursprungliga användning och byggnadsår	105
9.3 Fritidshusens golvyta och vinterbeboelighet 1980	105
9.4 Fritidshusägarnas socioekonomiska ställning 1980	106

10. TOIMITILAT	sivu
10.1 Toimitilojen määrä ja pinta-ala alueittain 1980	110
10.2 Toimitilojen pääasiallinen käyttö ja keskikoko 1980	110
10.3 Toimitilojen pääasiallinen käyttö ja pinta-ala 1970 ja 1980	111
10.4 Toimitilojen hallintaperuste 1980	111
10.5 Toimitilat rakennuksen rakentamisvuoden mukaan	112
10.6 Toimitilat lääneittäin 1980	112

10. VERKSAMHETSLOKALER	sida
10.1 Verksamhetslokalernas antal och golvyta områdesvis 1980	110
10.2 Verksamhetslokalernas huvudsakliga användning och medelstorlek 1980	110
10.3 Verksamhetslokalernas huvudsakliga användning och golvyta 1970 och 1980 ..	111
10.4 Verksamhetslokalernas upplåtelseform 1980	111
10.5 Verksamhetslokaler efter byggnadens byggnadsår	112
10.6 Verksamhetslokaler länsvis 1980	112

LIST OF TABLES AND DIAGRAMMES

1. POPULATION	page
1.1 Population in 1950—1980	15
1.2 Population by main language in 1950—1980	15
1.3 Population density by municipality in 1980	16
1.4 Age structure of population in 1950—1980	17
1.5 Age structure of the Swedish-speaking population in 1950—1980	18
1.6 Age structure of foreign citizens in 1980	19
1.7 Number of persons in households in 1960—1980	20
1.8 Type and number of persons in households in 1980	20
1.9 Number of persons in families in 1980 ..	21
1.10 Family types in 1950—1980	21
1.11 Number of children and average size of families in 1950—1980	22
1.12 Children and economic activity of parents in 1980	22

2. ECONOMIC ACTIVITY	page
2.1 Population by main type of activity in 1950—1980	28
2.2 Males and females by main type of activity in 1980	29
2.3 Main type of activity by age group in 1980	30
2.4 Total population and the Swedish-speaking population by main type of activity in 1980	31
2.5 Employment rate by age group in 1950—1980	32
2.6 Males and females by economic activity in 1950—1980	32
2.7 Economically active population by industry in 1950—1980	33
2.8 Swedish-speaking economically active population by industry in 1980	34
2.9 Economically active population by industry and by province in 1980	35
2.10 Economically active population by occupation group in 1960—1980	36

	page
2.11 Male and female dominated occupations in 1980	37
2.12 Economically active population by industrial status in 1960—1980	38
2.13 Wage and salary earners by employer in 1950—1980	38
2.14 Population by socio-economic status in 1960—1980	39
2.15 Swedish-speaking population by socio-economic status in 1980	40
2.16 Farmers by age and farm's field area in 1980	41

3. EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT

3.1 Population 15 years of age and over by economic activity in 1980	45
3.2 Activity and employment of the economically inactive population 15 years of age and over in 1980	46
3.3 Full- and part-time working economically active population by industry in 1980 ...	46
3.4 Economically active population and unemployment by age and industry in 1980	47
3.5 Unemployed economically active population by education and duration of unemployment in 1980	48
3.6 Economically active population by location of place of work in 1960—1980	48
3.7 Economically active population by location of place of work and industry in 1960—1980	49
3.8 Economically active population by distance to place of work and industry in 1980 ..	50
3.9 Location of place of work and main means of travel to work in 1980	51

4. EDUCATION

4.1 General education of population in 1950—1980	55
4.2 Educational structure of population 15 years of age and over in 1960—1980 ..	56

	page
4.3 Proportion of vocationally trained by age group in 1960—1980	57
4.4 Vocationally trained population by field of education in 1970 and 1980	58
4.5 Economically active population by educational level and sex in 1970 and 1980	59
4.6 Economically active population by education and age in 1960 and 1980 ...	60
4.7 Education and industry in 1980	61
4.8 Education and industrial status in 1980 ..	62
4.9 Students 15 years of age and over by age and sex in 1980	62
4.10 Students 15 years of age and over by sex and type of educational institution in 1980	63

5. INCOME

5.1 Economically active population by 1980 income subject to national tax	67
5.2 Economically active population by industry and 1980 income subject to national tax .	68
5.3 Economically active population by education, sex and 1980 earned income subject to national tax	69
5.4 Households by number of persons and 1980 income subject to national tax	70
5.5 Households by 1980 income subject to national tax and tenure status of dwelling	70
5.6 Families by 1980 income subject to national tax	71
5.7 Families by disposable income and number of children in 1980	72
5.8 Families by socio-economic status and disposable income in 1980	73

6. HOUSING CONDITIONS

6.1 Population by type of housing and age in 1980	77
---	----

	page
6.2 Socio-economic status of head of household and tenure status of dwelling in 1970 and 1980	77
6.3 Family head's age and tenure status of dwelling in 1980	78
6.4 Housing density in 1950—1980	79
6.5 Size of household and dwelling in 1980 ..	80
6.6 Family and dwelling size in 1980	80
6.7 Families by housing density in 1980	81
6.8 Housing density in localities and sparsely populated areas in 1980	81

7. DWELLING STOCK

7.1 Number of dwellings by region in 1950—1980	85
7.2 Dwellings by building type and by year of completion	86
7.3 Dwellings by building type in 1970 and 1980	87
7.4 Dwellings by occupancy status in 1970 and 1980	87
7.5 Continuously occupied dwellings by tenure status in 1950—1980	88
7.6 Average dwelling floor space in 1960—1980	88
7.7 Dwellings by number of rooms in 1950—1980	89
7.8 Standard of equipment of dwellings in 1950—1980	90
7.9 Standard of equipment of dwellings by province in 1970 and 1980	91
7.10 Standard of equipment of unoccupied dwellings by region in 1980	92
7.11 Dwellings by heating fuel and region in 1980	93
7.12 Dwellings by heating fuel and year of completion	93
7.13 Rented dwellings in 1980 by year of completion	94
7.14 Rented dwellings by region in 1980	94
7.15 Rented dwellings by number of rooms in 1980	95

8. BUILDINGS

	page
8.1 Number of buildings by region in 1950—1980	98
8.2 Buildings by year of completion	99
8.3 Buildings by main use and construction material	100
8.4 Buildings by heating system in 1960—1980	100
8.5 Buildings by heating fuel and year of completion	101

9. SUMMER COTTAGES

9.1 Summer cottages by year of completion and by province in 1980	104
9.2 Summer cottages by original use and year of completion	105
9.3 Summer cottages by floor space and winter inhabitability in 1980	105
9.4 Socio-economic status of owners of summer cottages in 1980	106

10. BUSINESS PREMISES

10.1 Number of floor space of business premises by region in 1980	110
10.2 Main use and average size of business premises in 1980	110
10.3 Main use and floor space of business premises in 1970 and 1980	111
10.4 Tenure status of business premises in 1980	111
10.5 Business premises by year of completion of building	112
10.6 Business premises by province in 1980 ..	112

1. VÄESTÖ

VÄKILUKU KASVAA HITAASTI

Suomessa oli vuonna 1980 lähes 4,8 miljoonaa asukasta. Väkiluku on kasvanut kolmena viime vuosikymmenenä, mutta 1960- ja 1970-luvulla enää melko hitaasti: vain nelisen prosenttia kumpanakin. Vielä 1950-luvulla väestö lisääntyi noin 4 miljoonasta lähes 4,5 miljoonaan eli runsaat 10 prosenttia.

Vuonna 1950 asui kolmannes väestöstä kaupungeissa, mutta 30 vuotta myöhemmin jo 60 prosenttia. Kaupunkilaiset olivat niukkana enemmistönä jo vuonna 1970. Eri vuosikymmenien luvut eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia, koska niissä ei ole otettu huomioon kuntamuodon muutoksia.

KOLME NELJÄSTÄ ASUU TAAJAMASSA

Lähes kolme neljäsosaa väestöstä asui vuonna 1980 taajamissa. Taajamalla tarkoitetaan väestölaskennoissa yli 200 asukkaan asukastihentymiä. Jo vuonna 1960 asui runsaat puolet väestöstä taajamissa. 1960- ja 1970-luvulla taajamaväestön määrä lisääntyi tasaisesti, yhteensä noin miljoonalla hengellä.

Taajamien väentiheys oli vuonna 1980 noin 580 henkeä neliökilometrillä, haja-asutusalueiden sen sijaan vain 4,5 henkeä. Kokonaisuutena Suomi on Euroopan harvaanasutuimpia maita. Väentiheys koko maassa oli vajaat 16 henkeä neliökilometrillä, kun se Länsi-Euroopassa oli keskimäärin 153 henkeä.

JOKA KAHDEKSAS YLI 65-VUOTIAS

Väestön ikärakenne on muuttunut viime vuosikymmeninä. Lasten määrä on vähentynyt ja vanhusten lisääntynyt. Vuonna 1950 oli kolmannes väestöstä alle 15-vuotiaita, mutta vuonna 1980 enää noin viidennes. Yli 65-vuotiaita oli vuonna 1950 vajaat seitsemän prosenttia, mutta 30 vuotta myöhemmin noin 12 prosenttia. Työikäisiä (15–64-vuotiaita) oli vuonna 1960 vähän yli 60 prosenttia. Osuus kasvoi vuoteen 1970 mennessä noin kahteen kolmasosaan suurten ikäluokkien tultua työikään. Pientä kasvua oli vielä 1970-luvullakin lähinnä 1960-luvun alun suhteellisen korkean syntyvyyden vuoksi.

RUOTSINKIELISTEN MÄÄRÄ VÄHENTYNYT

Ruotsinkielisten määrä on vähentynyt viime vuosikymmeninä. Vuonna 1980 heitä oli vajaat 301 000 eli 6,3 prosenttia koko väestöstä. Ruotsinkielinen väestö on keskimääräistä iäkkäämpää. Yli 65-vuotiaita oli vuonna 1980 lähes viidennes, mutta alle 15-vuotiaita vain noin 17 prosenttia. 30 vuotta aikaisemmin ruotsinkielisistä oli vanhuksia vain kymmenesosa ja lapsia neljäsosa.

Ulkomaisten kansalaisia asui Suomessa vuonna 1980 vaki-

naisesti vajaat 13 000. Suurimpana ryhmänä olivat Ruotsin kansalaiset, joita oli noin 3 000.

ASUNTOKUNNAT PIENENTYNEET

Maassamme oli vuonna 1980 lähes 1,8 miljoonaa asuntokuntaa. Asuntokunta tarkoittaa kaikkia samassa asunnossa asuvia perhesuhteista riippumatta.

Asuntokunnan keskikoko on viime vuosikymmeninä pienentynyt. Vuonna 1960 se oli 3,5 henkeä, mutta vuonna 1980 enää 2,6 henkeä. Vuonna 1980 oli vain joka kymmennessä asuntokunnassa enemmän kuin neljä henkeä, 20 vuotta aikaisemmin vielä joka neljännessä.

Yksin asuvien määrä on kasvanut yli kaksinkertaiseksi vuodesta 1960. Vuonna 1980 heitä oli jo lähes puoli miljoonaa. Yksin asuvat olivat usein iäkkäitä: noin 40 prosenttia heistä oli yli 65-vuotiaita — valtaosa naisia.

Noin 60 prosenttia asuntokunnista muodostui yhdestä perheestä. Yksi kolmasosa muodostui perheettömistä, lähinnä yksin asuvista sekä aviopareista ilman lapsia. Loput seitsemän prosenttia asuntokunnista oli sellaisia, joissa asui perheen lisäksi muita henkilöitä.

NYKYPERHE ON PIENPERHE

Perheitä oli vuonna 1980 noin 1,2 miljoonaa. Perheeksi on luettu avioparit ja yksinhuoltajat lapsineen sekä avoparit, joilla on lapsia.

Perhe johon ei kuulu lapsia on tullut yhä tavallisemmaksi. Vuonna 1980 niitä oli neljännes kaikista perheistä, vuonna 1950 vain viidennes. Isot perheet taas ovat käyneet yhä harvinaisemmiksi. Nelilapsisia perheitä oli vielä vuonna 1950 lähes 100 000, mutta vuonna 1980 enää 20 000. Noin puolet perheistä oli vuonna 1980 yksi- tai kaksilapsisia, ja niiden osuus on pysynytkin lähes ennallaan vuodesta 1950 saakka. Sekä 1950- että 1960-luvulla oli joka kymmenes perhe kolmilapsinen, vuonna 1980 joka kahdeskymmenes.

Yksinhuoltajaperheitä, joissa oli alle 18-vuotiaita lapsia, oli vuonna 1980 noin 100 000. Niiden määrä kasvoi 1970-luvulla kolmanneksen.

ÄITIEN TYÖSSÄKÄYNTI YLEISTYNYT

Lähes kaksi kolmasosaa alle kouluikäisistä lapsista oli vuonna 1980 sellaisia, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa huoltaja olivat ammatissa toimivia. Kymmenen vuotta aikaisemmin vain joka toisen näin pienen lapsen molemmat vanhemmat kävivät työssä. Työssäkävillä vanhemmilla oli vuonna 1980 kaikkiaan noin 270 000 alle kouluikäistä lasta. Vanhempien työssäkäynti yleistyi lapsen iän myötä: 7–12-vuotiaista lapsista kolme neljäsosaa oli sellaisia, joiden molemmat vanhemmat kävivät työssä.

1. BEFOLKNING

FOLKÖKNINGEN LÅNGSAM

År 1980 fanns det nästan 4,8 miljoner invånare i vårt land. Folkmängden har ökat under de tre senaste decennierna, men ganska långsamt under 1960- och 1970-talen: bara fyra procent under vardera. Ännu under 1950-talet var ökningen drygt tio procent från 4 till 4,5 miljoner.

År 1950 bodde en tredjedel av befolkningen i städer, trettio år senare 60 procent. Stadsborna utgjorde en knapp majoritet redan år 1970. Siffrorna från olika år är inte helt jämförbara, emedan ändringar i kommunformen inte beaktats.

TRE AV FYRA BOR I TÄRTORT

Nästan tre fjärdedelar av befolkningen bodde år 1980 i

tätorter. Med tätorter avses i folkräkningarna befolkningscentra med minst 200 invånare. Redan år 1960 var drygt hälften av befolkningen bosatt i tätorter. Under 1960- och 1970-talen ökade tätortsbefolkningen stadigt, inalles med ca en miljon personer.

Folktätheten i tätorterna uppgick år 1980 till 580 personer per kvadratkilometer medan glesbygdernas folktäthet stannade vid 4,5 personer per kvadratkilometer. Som helhet är Finland ett av Europas mest glesbefolkade länder. Folktätheten i hela landet var 16 personer per kvadratkilometer medan den i Västeuropa i genomsnitt var 153 personer per kvadratkilometer.

VAR ÅTTONDE ÖVER 65 ÅR

Befolkningens åldersstruktur har undergått en märkbar förändring under de senaste decennierna. Antalet barn har sjunkit medan åldringarna har blivit allt fler. År 1950 var en tredjedel av befolkningen under 15 år, år 1980 bara en femtedel. År 1950 hade knappt sju procent av befolkningen fyllt 65 år, trettio år senare ca 12 procent. Befolkningen i arbetsför ålder (15—64 år) utgjorde år 1960 något över 60 procent. Fram till år 1970 ökade den till ca två tredjedelar i och med att de stora årsklasserna uppnådde arbetsför ålder. En liten ökning förelåg ännu under 1970-talet, främst på grund av förhållandevis hög nativitet under början av 1960-talet.

DE SVENSKSPRÅKIGA MINSKAR

Antalet svenskspråkiga har minskat under de senaste decennierna. År 1980 uppgick de till knappt 301 000, vilket är 6,3 procent av hela befolkningen. Den svenskspråkiga befolkningen är äldre än befolkningen i genomsnitt. De svenskspråkiga som fyllt 65 utgjorde år 1980 nästan en femtedel, de som var under 15 bara ca 17 procent. Trettio år tidigare var en tiondedel åldringar och en fjärdedel barn.

Knappt 13 000 utländska medborgare var år 1980 permanent bosatta i Finland. Den största gruppen bestod av svenska medborgare, ca 3 000 personer.

HUSHÄLLEN ALLT MINDRE

År 1980 fanns det nästan 1,8 miljoner bostadshushåll i landet. Ett bostadshushåll består av alla de personer som bor i samma bostad, oberoende av familjeförhållanden.

Hushållen har blivit mindre under de senaste decennierna. År 1960 bestod de i genomsnitt av 3,5 personer, år 1980 bara 2,6 personer. Bara vart tionde hushåll bestod år 1980 av mer än fyra personer, tjugo år tidigare vart fjärde.

De ensamboende har fördubblats i antal sedan år 1960. År 1980 uppgick de till nästan en halv miljon. De ensamboende är ofta äldre personer: ca 40 procent hade fyllt 65 år — de flesta kvinnor.

Ungefär 60 procent av hushållen bestod av en familj. En tredjedel inbegrep ingen familj utan bestod främst av ensamboende och av samboende par utan barn. Resterande sju procent av hushållen omfattade förutom en familj även övriga personer.

DAGENS FAMILJER SMÅ

Familjerna uppgick år 1980 till 1,2 miljoner. Som familjer räknas gifta par och ensamförsörjare med barn samt samboende par med barn.

Familjer utan barn är allt vanligare. År 1980 utgjorde de redan en fjärdedel av alla familjer, år 1950 bara en femtedel. Stora familjer har däremot blivit alla ovanligare. Ännu år 1950 uppgick fyra barnsfamiljerna till nästan 100 000, år 1980 bara 20 000. Ungefär hälften av familjerna hade ett eller två barn. Andelen har varit så gott som lika stor sedan år 1950. Under 1950- och 1960-talen hade var tionde familj tre barn, år 1980 var tjugonde.

År 1980 fanns det ca 100 000 ensamförsörjarfamiljer med barn under 18 år. Deras antal ökade under 1970-talet med en tredjedel.

SMÅBARNSMÖDRAR ALLT OFTARE YRKESVERKSAMMA

Av alla barn under skolålder var två tredjedelar sådana vilkas båda föräldrar eller enda försörjare var förvärvsarbetande. Tio år tidigare yrkesarbetade bara vartannat så litet barns båda föräldrar. Förvärvsarbetande föräldrar hade år 1980 inalles 270 000 barn under skolålder. Föräldrarnas yrkesverksamhet ökar i takt med barnens ålder: tre fjärdedelar av 7—12-åringarna var sådana vilkas båda föräldrar förvärvsarbetade.

1. POPULATION

SLOW POPULATION GROWTH

Finland had a population of close on 4.8 million in 1980. Whilst her population had increased during the previous thirty years, what growth took place in the 1960s and 1970s was slight — a mere four per cent. This may be compared to the fact that Finland's population had risen from 4 to almost 4.5 million as recently as in the 1950s.

The proportion of the Finnish population which resided in towns and cities in the 1950s was one third; thirty years later, the corresponding figure was 60 per cent. The figures for different decades are not, however, directly comparable, since changes in local authority boundaries are not allowed for.

THREE OUT OF FOUR LIVE IN POPULATION CENTRES

In 1980, almost three quarters of the population of Finland

lived in localities. The Census defines the term "locality" as a population centre in which more than 200 persons reside. Over half of the Finnish population had lived in population centres in the 1960s, but this proportion increased steadily throughout the 1960s and 1970s, producing a further increase of about one million.

The population density of Finland's localities was about 580 persons per square kilometre in 1980. The corresponding ratio for sparsely populated areas, on the other hand, was as low as 4.5 per square kilometre. Finland is one of the least densely populated countries in Europe. The mean Finnish population density is less than 16 persons per square kilometre, compared to an overall Western European average of 153 persons.

ONE FINN IN EIGHT IS MORE THAN 65 YEARS OLD

The age structure of Finland's population has altered over

the last twenty or thirty years. There are now comparatively fewer children and relatively more old people. Whereas one third of the Finnish population had been less than 15 years old in 1950, the proportion had fallen to as little as one fifth thirty years later. Correspondingly, over 65 year-olds had accounted for under seven per cent of total Finnish population in 1950, but the 1980 figure was as high as 12 per cent. In 1960, the proportion of the population who were of employable age — between 15 and 64 years old — had been slightly more than 60 per cent. By the time the exceptionally large cohorts born immediately after World War II reached working age in 1970, the figure had grown to some two thirds. A further slight increase occurred in the 1970s, too, mainly because of the high birth rate of the 1960s.

A FALL IN THE NUMBER OF SWEDISH-SPEAKING PEOPLE

The proportion of the population of Finland who speak Swedish as their mother tongue has dropped within the last generation. There were something less than 301 000 Swedish-speaking persons in 1980, equivalent to 6.3 per cent of the overall population. The Swedish-speaking population, furthermore, has a mean age which exceeds the Finnish average. Almost one in every five Swedish-speaking persons was over 65 years old in 1980, whereas no more than 17 per cent were aged less than 15 years. Thirty years before, only one in ten Swedish-speaking people had been over 65 — and children had accounted for a full twenty-five per cent.

There were slightly less than 13 000 foreign citizens residing permanently in Finland in 1980. People from Sweden formed the largest single nationality group, there being about 3 000 of them all in all.

SMALLER HOUSEHOLDS

There were close on 1.8 million household-dwelling units in Finland in 1980. The term "household-dwelling unit" refers to all persons who share a dwelling, regardless of family ties.

The mean size of households has fallen over the last twenty or thirty years. Whereas there were an average of 3.5 persons in 1960, the figure had fallen to 2.6 by 1980. No more than one in ten households contained more than four members in 1980; the corresponding ratio 20 years earlier had been one out of four.

The number of persons living alone in 1980 was twice as large as it had been 1960. Almost half a million people lived

by themselves. Moreover, people living alone tend to be advanced in years: about 40 per cent of those who did so in 1980 were over 65 years old, the majority being women.

Approximately 60 per cent of the overall number of households in Finland are made up of single family units. More than one third of the total is comprised of people without families, mostly persons who live alone and childless unmarried couples. The remaining seven per cent of households are accounted for by families who have someone who is not an immediate relative living with them.

TODAY'S FAMILY IS A SMALL ONE

There were some 1.2 million families in Finland in 1980. The term "family" refers to both married couples and single parents, and to people living in common law marriages who have children as well.

Families where there are no children have become more and more common. Nearly one fourth of all families came into this category in 1980; the corresponding figure for 1950 had been lower — one fifth. And it is becoming more and more unusual for people to raise large families, too. There were almost 100 000 families with four children in 1950, but no more than 20 000 in 1980. Almost one in every two Finnish families had just one or two children in 1980, a proportion which had held since the 1950s. Whereas one family in ten had had three children in the 1950s and 1960s, however, the proportion had fallen as low as one in twenty by 1980.

The number of single-parent families where there were children under 18 years old amounted to about 100 000 in 1980. This category of family increased by one third during the 1970s.

MORE MOTHERS NOW WORK OUTSIDE THE HOME

Almost two thirds of Finnish children who were under school-age in 1980 came from families where both parents worked outside the home. This figure also includes children from single-parent homes whose guardian was in paid employment. A mere ten years before, only one in two children less than seven years old came from homes where both parents held jobs. Altogether, parents who worked outside the home had a total of about 270 000 children under school-age in 1980. Furthermore, it becomes more common for mothers to take jobs when their children become older — three fourths of all children between 7 and 12 years old came from families where both parents worked outside the home.

1.11 Perheiden lapsiluku ja keskokoko 1950—1980

Familjernas barnantal och medelstorlek 1950—1980

Number of children and average size of families in 1950—1980

	1950	%	1960	%	1970	%	1980	%
Perheitä Familjer Families	930 545	100.0	1 036 270	100.0	1 134 778	100.0	1 212 201	100.0
Ei alle 18-v. lapsia Ej barn under 18 år Without children under 18 years	331 216	35.6	358 224	34.6	457 743	40.4	523 469	43.2
Joissa alle 18-v. lapsia (lapsiperheitä) Med barn under 18 år (barnfamiljer) With children under 18 years (families with children)								
1	234 682	25.2	253 285	24.4	287 649	25.3	333 812	27.5
2	173 092	18.6	202 408	19.5	222 276	19.6	264 944	21.9
3	95 100	10.2	112 446	10.9	100 358	8.8	70 100	5.8
4+	96 455	10.4	109 907	10.6	66 752	5.9	19 876	1.6
Lapsia/lapsiperhe Barn/barnfamilj Children/family with children	2.2		2.3		2.0		1.7	
Perheen keskokoko Familjernas medelstorlek Average size of families	3.7		3.7		3.5		3.2	

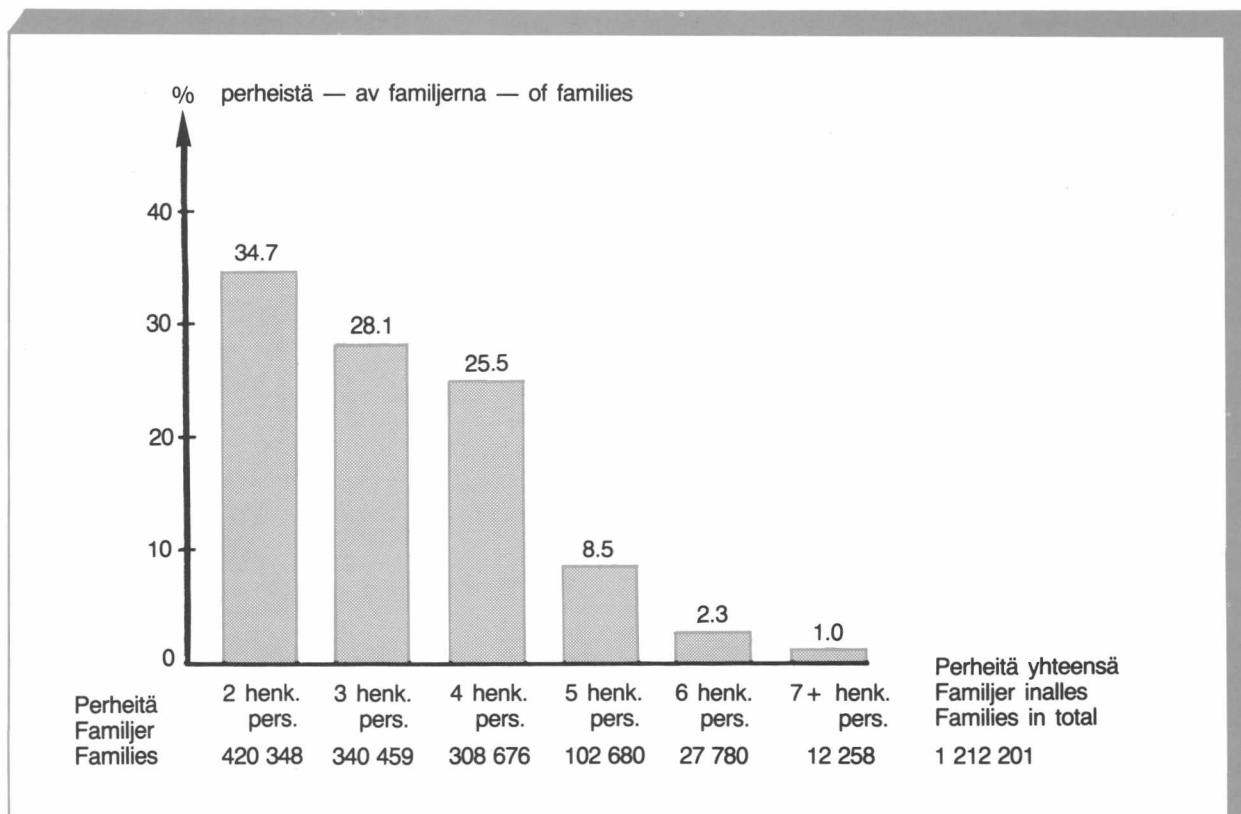
1.12 Lapset ja vanhempien ammatissatoimivuus 1980

Barn och föräldrarnas yrkesverksamhet 1980

Children and economic activity of parents in 1980

Lapsen ikä Barnets ålder Age of child	Kaikissa perheissä I alla familjer In all families		Lapsia — Barn — Children Avioperiperheissä I man-hustru familjer In husband-wife families			Yksinhuoltajaperheissä I ensamförsörjarfamiljer In single provider-families		
	Yhteensä Inalles Total	Molemmat vanhemmat tai ainoa huoltaja ammatissa toimiva Båda föräldrarna eller enda försörjare förvärvsabetande Both parents or only provider economically active	Yhteensä Inalles Total	Molemmat vanhemmat ammatissa toimivia Båda föräldrarna yrkesverksamma Both parents economically active	%	Yhteensä Inalles Total	Ainoa huoltaja ammatissa toimiva Försörjaren yrkesverksam Provider economically active	%
0—6								
1970	484 227	247 268 51.1	453 749	223 145 49.2		30 478	24 123 79.1	
1980	436 838	271 611 62.2	401 675	244 547 60.9		35 163	27 064 77.0	
7—12								
1970	458 418	260 759 56.9	418 213	228 452 54.6		40 205	32 307 80.4	
1980	364 830	268 877 73.7	319 038	229 556 72.0		45 792	27 064 85.9	
0—12								
1970	942 645	508 027 53.9	871 962	451 597 51.8		70 683	56 430 79.8	
1980	801 668	540 488 67.4	720 713	474 103 65.8		80 955	66 385 82.0	

1.9 Perheiden henkilöluku 1980
 Familjernas personantal 1980
 Number of persons in families in 1980

1.10 Perhetyypit 1950—1980
 Familjetyper 1950—1980
 Family types in 1950—1980

	1950	%	1960	%	1970	%	1980	%
Perheitä yhteensä Familjer inalles Families in total	930 545	100.0	1 036 270	100.0	1 134 778	100.0	1 212 201	100.0
Aviopari ilman lapsia Äkta makar utan barn Married couple without children	176 650	19.0	207 897	20.1	260 562	23.0	302 818	25.0
Aviopari ja lapsia ¹⁾ Äkta makar med barn Married couple with children	593 736	63.8	678 822	65.5	722 001	63.6	727 947	60.1
Yksinhuoltajaperheitä Ensamförsörjarfamiljer Single provider families	160 159	17.2	149 551	14.4	152 215	13.4	181 436	15.0
Joissa alle 18-vuotiaita lapsia Med barn under 18 år With children under 18 years of age	..		76 504	7.4	74 959	6.6	100 359	8.3

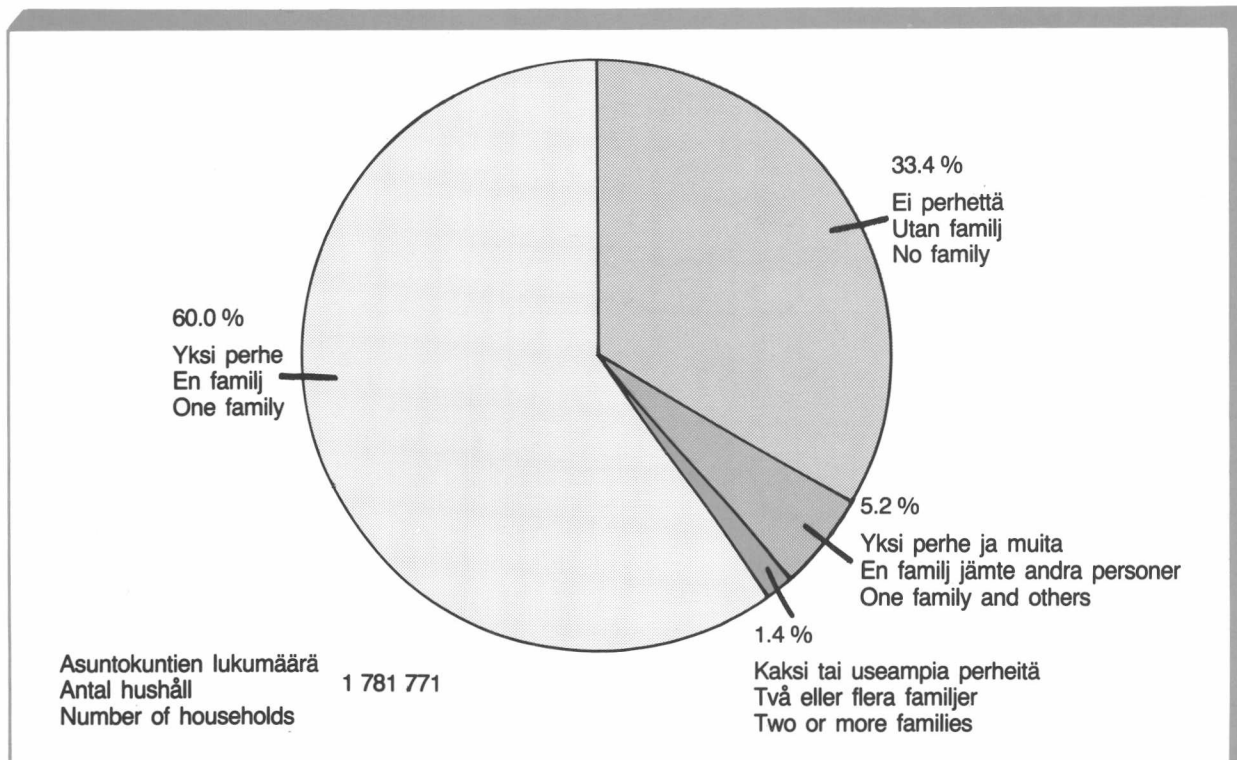
1) Ml. avoparit, joilla lapsia
 Inkl. samboende par med barn
 Incl. common-law-married couples with children

1.7 Asuntokuntien henkilöluku 1960—1980
 Hushållens personantal 1960—1980
 Number of persons in households in 1960—1980

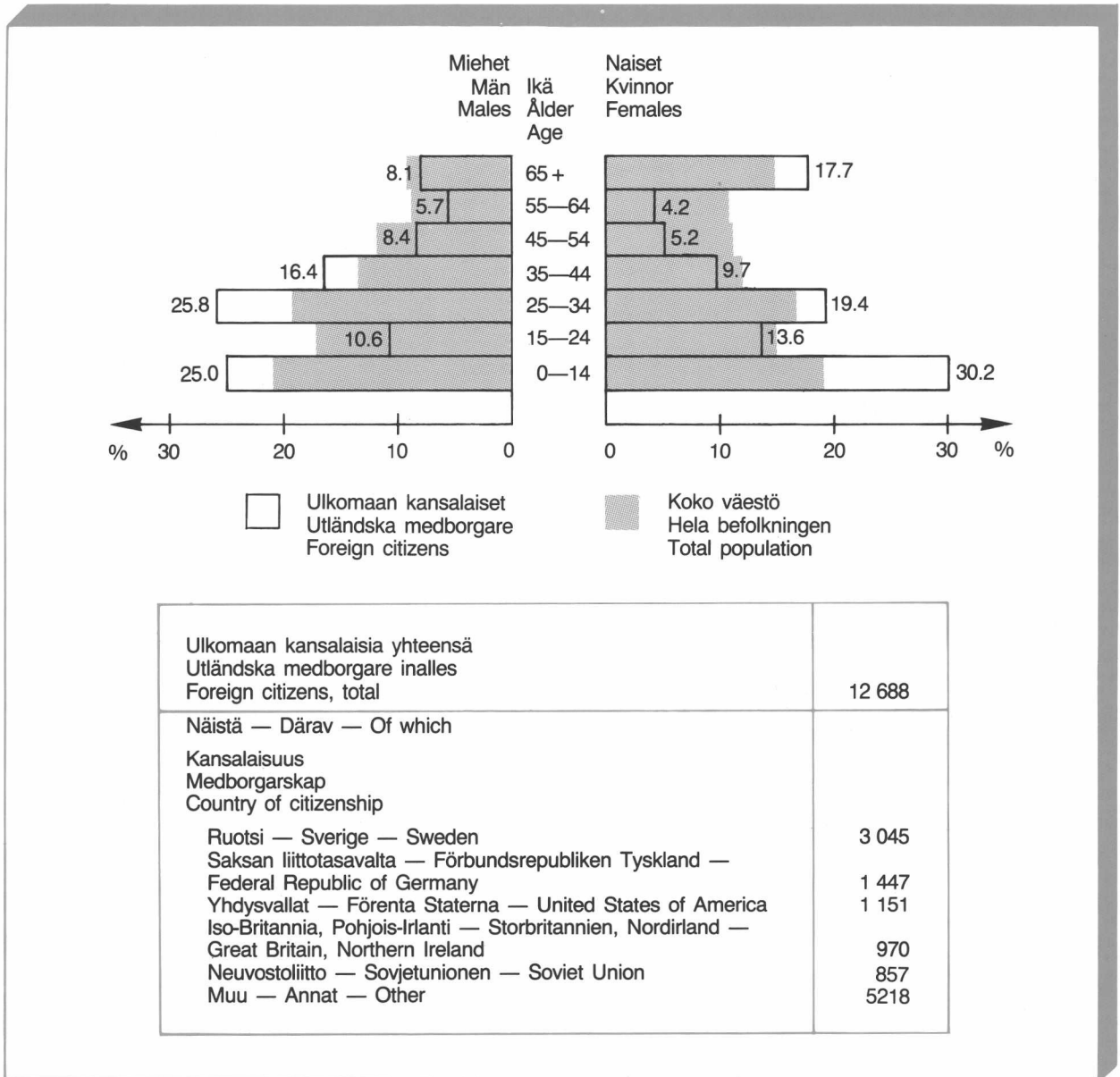
	Asuntokuntia— Hushåll — Households ¹⁾					
	1960	%	1970	%	1980	%
Yhteensä Inalles Total	1 204 385	100.0	1 420 723	100.0	1 781 771	100.0
Henkilöluku Antal personer Number of persons						
1	188 995	15.7	288 970	20.3	482 476	27.1
2	245 921	20.4	323 640	22.8	457 667	25.7
3	229 824	19.1	284 336	20.0	345 769	19.4
4	211 473	17.6	252 696	17.8	313 626	17.6
5	141 526	11.8	140 089	9.9	118 678	6.7
6	84 147	7.0	69 293	4.9	40 681	2.3
7+	102 499	8.5	61 699	4.3	22 874	1.3
Keskikoko Medelstorlek Average size	3.5 henk. — pers.		3.1 henk. — pers.		2.6 henk. — pers.	

1) Vuosien 1960 ja 1970 väestölaskennoissa asuntokuntaa vastasi lähinnä huoneistohaltijaruokakunta. I folkräkningen 1980 användes begreppet bostadshushåll, vilket 1960 och 1970 närmast motsvarades av lägenhetsinnehavarhusåll.
 In the 1960 and 1970 Population and Housing Censuses occupant household was the closest concept to the household-concept used in 1980.

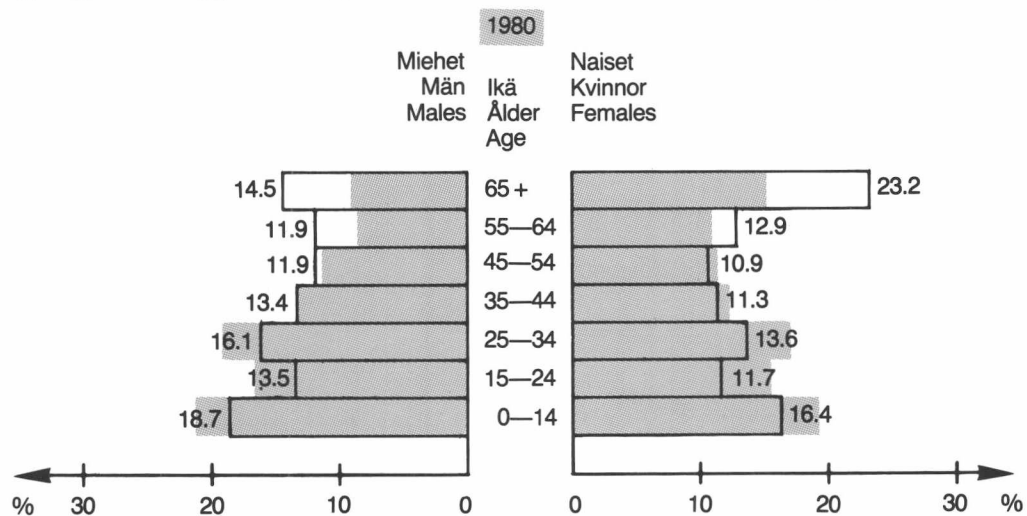
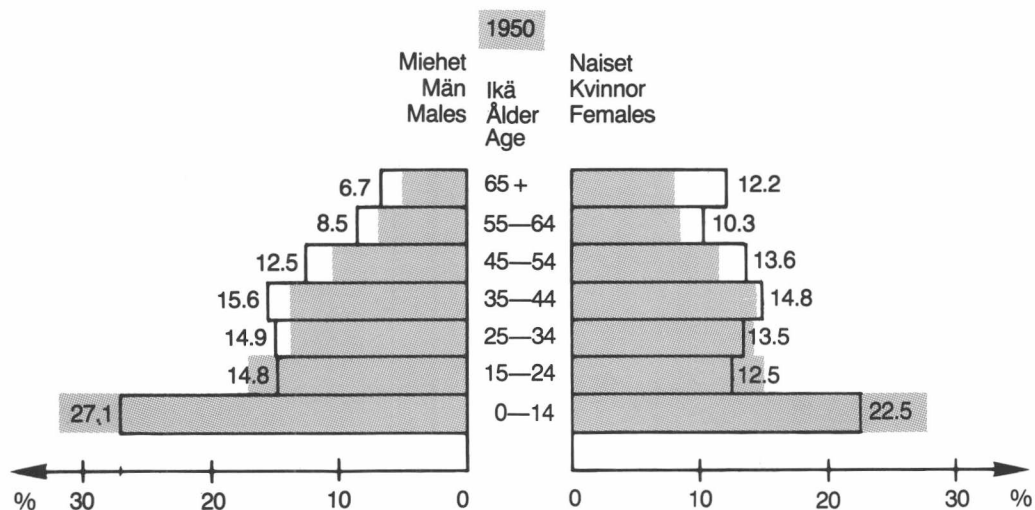
1.8 Asuntokuntatyyppi ja henkilöluku 1980
 Hushållstyp och antal personer 1980
 Type and number of persons in households in 1980

1.6 Ulkomaan kansalaisten ikärakenne 1980
 Utländska medborgares åldersstruktur 1980
 Age structure of foreign citizens in 1980

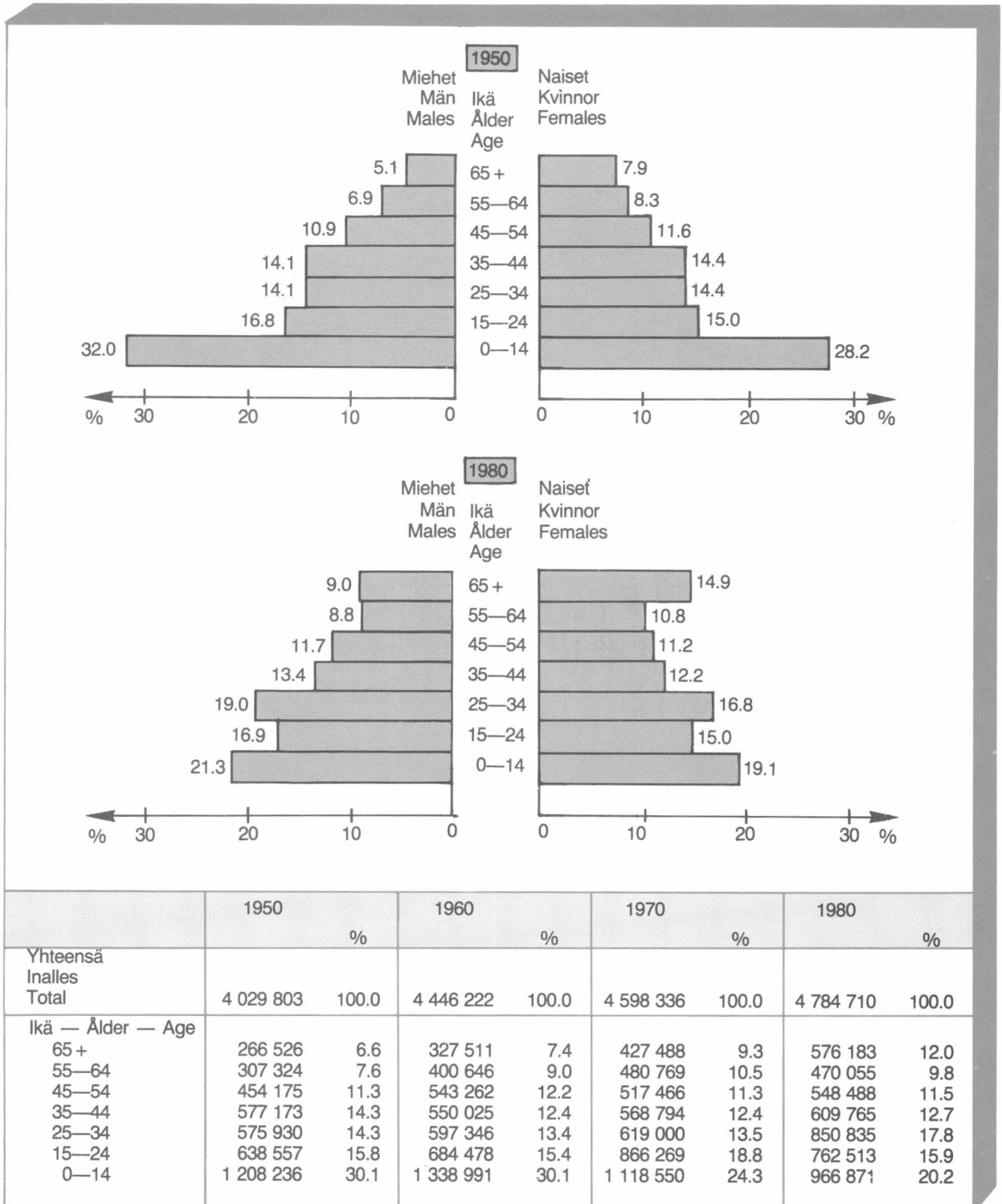
1.5 Ruotsinkielisen väestön ikärakenne 1950—1980
 Den svenskspråkiga befolkningens åldersstruktur 1950—1980
 Age structure of the Swedish-speaking population in 1950—1980

Ruotsinkielinen väestö / Svenskspråkig befolkning / Swedish-speaking population
 Koko väestö / Hela befolkningen / Total population

Ruotsinkielisiä yhteensä Svenskspråkiga inalles Swedish-speaking in total	1950	1960	1970	1980
		348 286	330 538	303 406
Ikä — Ålder — Age	%	%	%	%
65+	9.6	11.7	15.1	19.0
55-64	9.7	12.1	13.8	12.5
45-54	13.1	14.5	13.1	11.4
35-44	15.1	13.2	11.3	12.3
25-34	14.1	11.4	12.1	14.8
15-24	13.6	14.1	15.4	12.5
0-14	24.6	22.9	19.1	17.5

1.4 Väestön ikärakenne 1950—1980
 Befolkningens åldersstruktur 1950—1980
 Age structure of population in 1950—1980

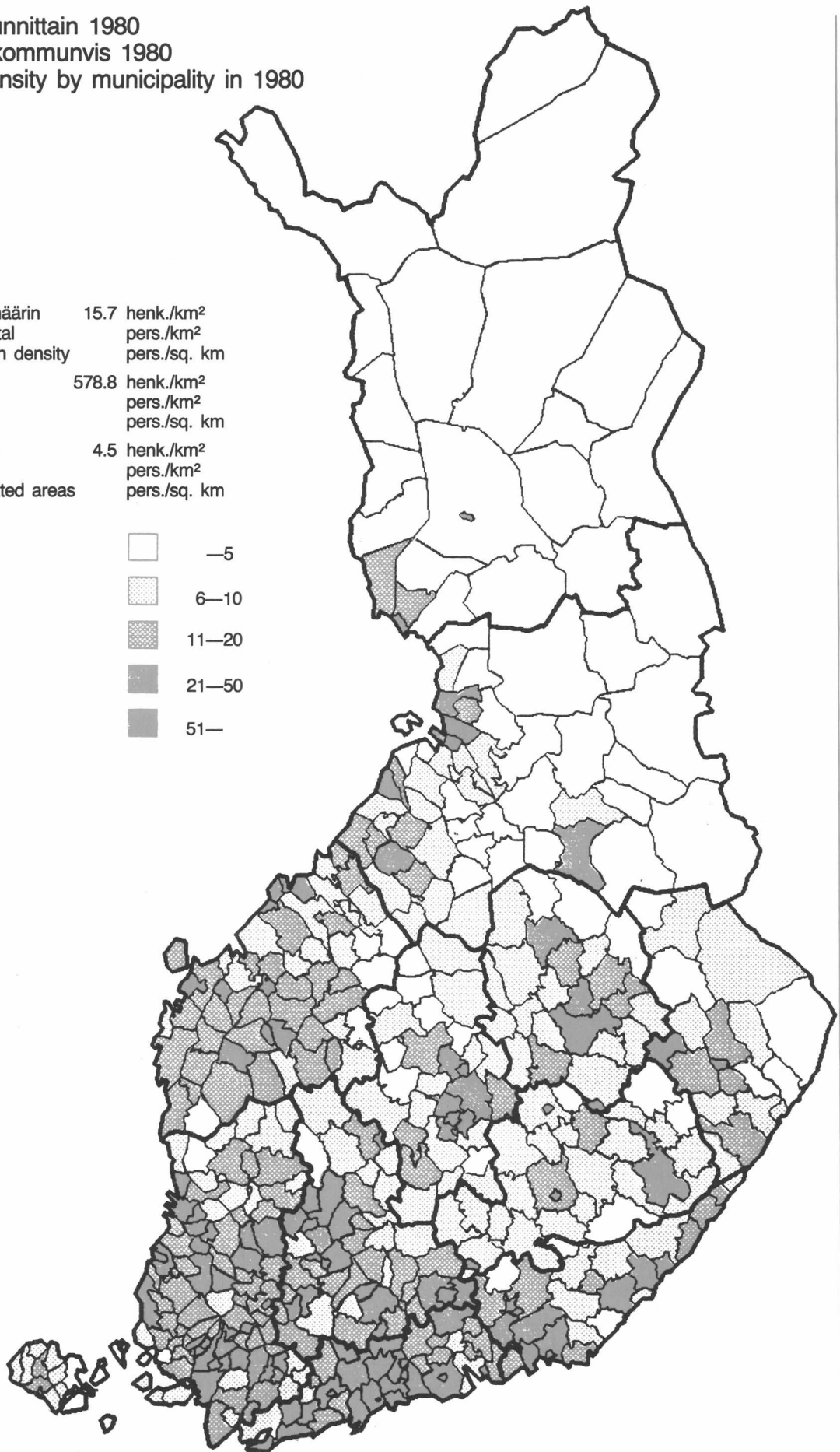
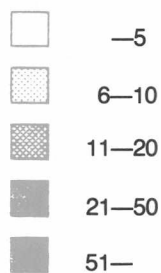

1.3 Väentihyys kunnittain 1980
 Folktätheten kommunvis 1980
 Population density by municipality in 1980

Väentihyys keskimäärin 15.7 henk./km²
 Folktäthet i medeltal pers./km²
 Average population density pers./sq. km

Taajamissa 578.8 henk./km²
 I tätorter pers./km²
 In localities pers./sq. km

Haja-asutusalueilla 4.5 henk./km²
 I glesbygd pers./km²
 In sparsely populated areas pers./sq. km

1.1 Väkiluku 1950—1980
Folkmängden 1950—1980
Population in 1950—1980

	1950	%	1960	%	1970	%	1980	%
Koko maa Hela landet Whole country	4 029 803	100.0	4 446 222	100.0	4 598 336	100.0	4 784 710	100.0
Kaupungit Städer Urban municipalities	1 302 427	32.3	1 707 049	38.4	2 340 308	50.9	2 864 800	59.9
Muut kunnat Övriga kommuner Rural municipalities	2 727 376	67.7	2 739 173	61.6	2 258 028	49.1	1 919 910	40.1
Taajamat Tätorter Localities	2 486 737	55.9	2 948 964	64.1	3 448 808	72.1
Haja-asutusalueet Glesbygd Sparsely populated areas	1 959 485	44.1	1 649 372	35.9	1 335 902	27.9

1.2 Väestön kielirakenne 1950—1980
Befolkningens språkfördelning 1950—1980
Population by main language in 1950—1980

	1950	%	1960	%	1970	%	1980	%
Koko väestö Hela befolkningen Total population	4 029 803	100.0	4 446 222	100.0	4 598 336	100.0	4 784 710	100.0
Äidinkieli Modersmål Mother tongue								
Suomi Finska Finnish	3 670 918	91.1	4 108 269	92.4	4 286 895	93.2	4 473 646	93.5
Ruotsi Svenska Swedish	348 286	8.6	330 538	7.4	303 406	6.6	300 675	6.3
Saame Samiska Lappish	2 347	0.1	1 312	0.0	2 240	0.0	1 344	0.0
Muu Annat Other	8 252	0.2	6 103	0.1	5 795	0.1	9 045	0.2

2. TALOUDELLINEN TOIMINTA

LÄHES PUOLET VÄESTÖSTÄ AMMATISSA TOIMIVIA

Vuonna 1980 oli ammatissa toimivia 2 222 000 eli lähes puolet väestöstä. Viidesosa väestöstä oli alle 15-vuotiaita lapsia ja lähes yhtä suuri osa eläkeläisiä. Vajaat viisi prosenttia väestöstä hoiti päätoimisesti omaa kotiaan. Heistä enemmistö oli naisia. Opiskelijoita oli vajaa kymmenesosa väestöstä.

Ammatissa toimivien osuus koko väestöstä on pysynyt viime vuosikymmenet lähes muuttumattomana. Naisten työssäkäynti on tuntuvasti lisääntynyt. Samana aikana ammatissa toimivien miesten määrä hieman vähentynyt. Vuonna 1980 oli työssä käyviä miehiä kolme prosenttia vähemmän kuin kaksikymmentä vuotta aikaisemmin.

Alle 15-vuotiaiden lasten määrä on vuodesta 1950 vähentynyt 250 000 ja heidän osuutensa väestöstä pudonnut vajaasta kolmasosasta viidennekseen. Eläkeläisten määrä taas on tuntuvasti lisääntynyt. Vuonna 1960 heitä oli runsaat 300 000, vuonna 1980 jo 800 000. Eläkeläisistä yli 60 prosenttia oli naisia.

JOKA VIIDES AMMATISSA TOIMIVA YLI 50-VUOTIAS

Vuonna 1980 oli yli puolet ammatissa toimivista 30—50-vuotiaita. Alle 30-vuotiaita oli runsas neljäsosa ja yli 50-vuotiaita viidesosa. Kaikista 30—50-vuotiaista yli 80 prosenttia oli mukana työelämässä. 50—64-vuotiaista sen sijaan vain 60 prosenttia.

Kaikkein nuorimmat ja vanhimmat ikäluokat eivät enää vuonna 1980 olleet mukana työelämässä yhtä yleisesti kuin kolmekymmentä vuotta aikaisemmin. Vuonna 1950 oli lähes kolme neljäsosaa alle 24-vuotiaista työikäisistä ammatissa toimivia, mutta vuonna 1980 enää 40 prosenttia. Yli 65-vuotiaista taas oli vuonna 1950 runsas kolmasosa mukana työelämässä, mutta 30 vuotta myöhemmin enää neljä prosenttia. Nuorten osalta ammatissatoimivuuden vähentymisen suurimpänä syynä on ollut opiskelun yleistyminen ja opiskeluaajan pidentyminen. Vanhojen osalta muutokseen ovat vaikuttaneet mm. eläketurvan parantuminen sekä yleensä pitkään työssä mukana olleen maatalousväestön tuntuva väheneminen.

NAISTEN TYÖSSÄKÄYNTI LISÄÄNTYNYT

Viime vuosikymmeninä on naisten työssäkäynti lisääntynyt ja miesten vähentynyt. Vuonna 1960 oli 35 prosenttia naisista ammatissa toimivia, mutta vuonna 1980 jo liki 42 prosenttia. Samana aikana on miesten ammatissatoimivuus pudonnut 57:stä 51 prosenttiin.

Vuodesta 1960 työssä käyvien naisten määrä on kasvanut lähes kolmanneksen. Naisten työssäkäyntiä on lisännyt se, että yhä useampi naimisissa oleva nainen on tullut mukaan työelämään. Vuonna 1960 kävi naimisissa olevista naisista alle puolet ansiotyössä, vuonna 1980 jo lähes kaksi kolmasosaa. Työssäkäynti on lisääntynyt erityisen paljon 25—44-vuotiaiden naisten keskuudessa. Vuonna 1980 tämän ikäisistä naimisissa olevista naisista kävi jo lähes 80 prosenttia ansiotyössä.

Vielä vuonna 1970 kävi alle kouluikäisten lasten äideistä noin puolet ansiotyössä, vuonna 1980 työssäkäyviä oli jo yli 70 prosenttia. Ammatissatoimivuus kuitenkin väheni lapsiluvun kasvaessa. Kolmen alle kouluikäisen lapsen äideistä kävi ansiotyössä enää joka kolmas. Tilanne on tässäkin

suhteessa muuttunut 30 vuodessa. Vuonna 1950 oli hyvin harvinaista, että kolmen alle kouluikäisen lapsen äiti oli työssä kodin ulkopuolella. Kouluikäisten lasten äideistä kävi vuonna 1980 lähes 80 prosenttia työssä, vuonna 1970 vain runsaat puolet.

ALKUTUOTANNOSTA PALVELUKSIIN

Kolmenkymmenen vuoden aikana on painopiste elinkeinorakenteesta siirtynyt maa- ja metsätaloudesta teollisuuteen ja palveluelinkeinoihin. Rakennemuutoksen huippu osui 1960-luvulle. Tuolloin maa- ja metsätaloudesta väheni 300 000 työpaikkaa ja pelkästään teollisuuteen tuli lisää yli 100 000.

Vuonna 1950 sai lähes puolet ammatissa toimivista toimeentulonsa maa- ja metsätaloudesta, vuonna 1980 enää 13 prosenttia. Vuonna 1950 oli ammatissa toimivista viidenes teollisuuden palveluksessa, vuonna 1980 neljannes. Teollisuuden työpaikat eivät enää lisääntyneet 1970-luvulla samassa määrin kuin edellisellä vuosikymmenellä. Myös kaupan ja rahoitustoiminnan työpaikkojen määrän kasvu ajoittui erityisesti 1960-luvulle. Sen sijaan muissa palveluelinkeinoissa työpaikkojen määrä kasvoi eniten vasta 1970-luvulla. Varsinkin yhteiskunnallisille palvelualoille, kuten mm. opetustoimeen ja terveydenhuoltoon, tuli tuolloin huomattavasti lisää työpaikkoja.

Vuonna 1980 olivat teollisuus ja palvelukset huomattavimmat työllistäjät, sillä puolet kaikista työpaikoista oli näillä toimialoilla. Kaupasta ja rahoitustoiminnasta sai toimeentulonsa joka viides ammatissa toimivista. Naisia toimi suhteellisesti eniten palveluelinkeinoissa, miesvaltaisimpia taas olivat rakennusala ja kaivostoiminta.

Elinkeinorakenne vaihteli vuonna 1980 melkoisesti alueittain. Vaasan, Mikkelin, Kuopion ja Pohjois-Karjalan läänissä sai runsas viidesosa ammatissa toimivista toimeentulonsa maa- ja metsätaloudesta, Uudenmaan läänissä sen sijaan vain kolme prosenttia. Palveluelinkeinoissa oli suhteellisesti eniten työpaikkoja Ahvenanmaalla, Uudenmaan läänissä ja Lapissa, teollisuustyöpaikkoja taas Hämeen ja Turun ja Porin läänissä. Elinkeinorakenne muuttui 1970-luvulla vähiten Etelä-Suomessa.

AMMATTIRAKENNE SEURAA ELINKEINORAKENNETTA

Koska elinkeino ja ammatti ovat sidoksissa toisiinsa, on väestön ammattirakenne luonnollisesti muuttunut viime vuosikymmeninä samaan suuntaan kuin elinkeinorakenne; maatalousammateissa toimivien osuus on vähentynyt ja teollisuus- ja palveluammateissa toimivien määrä lisääntynyt. Erityisen paljon on kasvanut teknisten, luonnontieteellisten ja yhteiskunnallisten ammattien ryhmä, johon kuuluvat esim. teknikot, opettajat, sairaanhoitajat ym. Tämän tyyppisissä ammateissa toimivien määrä on kaksinkertaistunut vuodesta 1960. Kasvu on ollut suuri myös hallinnollisissa ja konttoriteknisissä ammateissa. Suurimman ammattiryhmän muodostivat kuitenkin sekä vuonna 1970 että 1980 teollisen työn ammatit. Niissä toimi vuonna 1980 lähes 630 000 henkeä.

Eräät ammattialat olivat vuonna 1980 erityisen naisvaltaisia, esim. palvelu- ja konttorityö. Miesvaltaisia taas olivat varsinkin kaivos-, kuljetus- ja teollisen työn ammatit.

PALKANSAAJAT YHÄ KASVAVA RYHMÄ

Palkansaajien osuus on lisääntynyt jatkuvasti. Vuonna 1960

heitä oli vajaat kaksi kolmasosaa ammatissa toimivista, mutta vuonna 1980 jo runsaat neljä viidesosaa. Kaikkiaan palkansaajia oli vuonna 1980 yli 1,8 miljoonaa. Yksinäisyrittäjien — varsinkin maatalouden harjoittajien — osuus sen sijaan on huomattavasti pienentynyt ja myös heidän määränsä on vähentynyt. Vuonna 1980 oli enää vajaat 40 000 sellaista yrittäjää, joilla oli palkattua työvoimaa.

Vuodesta 1950 lähtien on hieman yli puolet palkansaajista ollut osakeyhtiömuotoisten yritysten palveluksessa. Yksityisten palveluksessa olevien osuus sen sijaan on pienenty-

nyt. Vuonna 1950 oli lähes neljäsosa palkansaajista yksityisten henkilöiden tai avointen tai kommandiittiyritysten palveluksessa, mutta vuonna 1980 vain runsas kymmenesosa. Kunnan palveluksessa olevien osuus taas on kasvanut vuodesta 1950 yli kaksinkertaiseksi ja heidän määränsä yli kolminkertaiseksi. Melkein joka viides palkansaaja oli vuonna 1980 kunnan palveluksessa. Valtion viranomaisen tai liikelaitosten palveluksessa olevien osuus on vuodesta 1950 saakka pysynyt runsaana kymmenesosana.

2. EKONOMISK AKTIVITET

NÄSTAN VARANNAN FINLÄNDARE FÖRVÄRSARBETANDE

År 1980 fanns det 2 222 000 yrkesverksamma i landet, vilket är nästan hälften av befolkningen. En femtedel av befolkningen var barn under 15 år och pensionärerna var nästan lika många. Knappt fem procent utförde huvudsakligen hushållsarbete i sitt eget hem. De flesta av dem var kvinnor. De studerande utgjorde något mindre än en tiondedel av befolkningen.

De yrkesverksammas andel av befolkningen har under de senaste decennierna varit sig så gott som konstant. Kvinnornas förvärsintensitet har ökat medan antalet yrkesverksamma män minskat något. År 1980 fanns det ca tre procent mindre förvärsarbetande män än tjugo år tidigare.

Sedan år 1950 har antalet barn under 15 år minskat med 250 000 och deras andel av befolkningen sjunkit från nästan en tredjedel till en femtedel. Antalet pensionärer har däremot ökat åtskilligt. År 1960 fanns det ca 300 000 pensionärer, år 1980 uppgick de till 800 000. Pensionärerna var till 60 procent kvinnor.

VAR FEMTE YRKESVERKSAM ÖVER 50 ÅR

Mer än hälften av de yrkesverksamma var mellan 30 och 50 år. Drygt en fjärdedel var under 30 och en femtedel över 50 år. Av alla 30—50-åriga var över 80 procent med i arbetslivet, av de 50—64-åriga däremot bara 60 procent.

År 1980 deltog de yngsta och äldsta åldersklasserna inte längre lika allmänt i arbetslivet som trettio år tidigare. År 1950 var nästan tre fjärdedelar av alla 15—24-åriga förvärsarbetande, år 1980 bara 40 procent. Av de 65 år fyllda förvärsarbetade drygt en tredjedel år 1950, trettio år senare bara fyra procent. För de ungas del har de främsta orsakerna till den avtagande förvärsintensiteten varit ökat deltagande i utbildning och längre studietid. För de äldres del har skäl till minskningen varit bl.a. bättre pensionsskydd och att jordbruksbefolkningen, som allmänt arbetat upp i hög ålder, kraftigt minskat.

KVINNORNA ALLT MER MED I ARBETSLIVET

Under de senaste decennierna har allt fler kvinnor börjat förvärsarbete. År 1960 var 35 procent av kvinnorna yrkesverksamma, år 1980 nästan 42 procent. Under samma tid har männens förvärsintensitet sjunkit från 57 till 51 procent.

Jämfört med år 1960 har de yrkesverksamma kvinnorna ökat med nästan en tredjedel. Ökningen beror till stor del på att allt fler gifta kvinnor förvärsarbetar. År 1960 förvärsarbetade mindre än hälften av de gifta kvinnorna, år 1980 redan två tredjedelar. Yrkesverksamheten har ökat speciellt

bland kvinnor i åldern 25—44 år. År 1980 var nästan 80 procent av kvinnorna i nämnda ålder yrkesverksamma.

Ännu år 1970 förvärsarbetade ungefär hälften av de gifta kvinnor som hade barn under skolåldern, år 1980 över 70 procent. Yrkesverksamheten avtog dock med ökat barnantal. Av de kvinnor som hade tre barn under skolålder yrkesarbetade var tredje. Situationen har på trettio år förändrats även i detta avseende. År 1950 var det mycket ovanligt att en mor till tre barn under skolåldern arbetade utanför hemmet. Av mödrarna till barn i skolåldern förvärsarbetade år 1980 nästan 80 procent, år 1970 bara drygt hälften.

FRÅN BASPRODUKTION TILL SERVICESAMHÄLLE

Under tre decennier har näringsstrukturens tyngdpunkt förskjutits från lantbruket till industrin och servicenäringarna. De största förändringarna skedde under 1960-talet. Då minskade lantbruksarbetsplatserna med 300 000 och enbart industrin fick över 100 000 nya arbetsplatser.

År 1950 fick nästan hälften av de yrkesverksamma sin utkomst från lantbruket, år 1980 bara 13 procent. År 1950 arbetade en femtedel inom industrin, år 1980 en fjärdedel. Under 1970-talet ökade industriarbetsplatserna inte lika mycket som under det föregående årtiondet. Även handeln samt bank- och finansieringsverksamheten växte speciellt under 1960-talet. Inom de övriga servicebranscherna skedde den största tillväxten först under 1970-talet. Inom den offentliga servicen, såsom undervisning och hälsovård, tillkom då många nya arbetsplatser.

År 1980 var industrin och servicebranschen de största arbetsgivarna; nästan hälften av alla arbetsplatser fanns inom dessa. Handeln och finansieringsverksamheten sysselsatte var femte förvärsarbetande. Kvinnornas andel var störst inom offentlig och personlig service, procentuellt fanns det mest män inom byggnadsbranschen och gruvsdriften.

Näringsstrukturen varierade år 1980 avsevärt i olika delar av landet. I Vasa, S:t Michels, Kuopio och Norra Karelen län fick drygt en femtedel av de yrkesverksamma sin utkomst från jord- och skogsbruk, i Nylands län bara tre procent. Mest servicearbetsplatser fanns på Åland, i Nylands län och i Lappland, mest industriarbetsplatser i Tavastehus samt i Åbo och Björneborgs län. Näringsstrukturen förändrades under 1970-talet minst i södra Finland.

YRKESSTRUKTUREN FÖRÄNDRAS I TAKT MED NÄRINGSSTRUKTUREN

Emedan yrket är förknippat med näringsgrenen är det följaktligen naturligt att befolkningens yrkesstruktur under de senaste decennierna utvecklats kongruent med näringsstrukturen; jordbruksyrkenas andel har minskat medan de

industri- och servicearbetande ökat i antal. Speciellt de tekniska, naturvetenskapliga och samhällsvetenskapliga yrkesgrupp, som omfattar bl.a. tekniker, lärare, sjuksköterskor m.fl., har vuxit betydligt. Personer med yrken av den typen har fördubblats i antal från år 1960. Även i de administrativa och kontorstekniska yrkena har en stor ökning skett. Den största yrkesgruppen utgjordes dock både år 1970 och 1980 av industriella yrken. År 1980 var 630 000 personer sysselsatta i dessa.

Vissa yrkesområden var år 1980 speciellt kvinnodominerade, såsom service- och kontorsarbete. Stor manlig majoritet förelåg i gruv-, trafik- och industriyrken.

LÖNTAGARNA ALLT FLER

Löntagarna utgör en allt större del av de yrkesverksamma. År 1960 utgjorde de två tredjedelar, år 1980 över 80 pro-

cent. Allt som allt fanns det över 1,8 miljoner löntagare år 1980. Ensamföretagarnas — speciellt jordbruksföretagarnas — andel har däremot sjunkit betydligt och deras antal minskat. De företagare som har anställd arbetskraft hade år 1980 decimerats till 40 000.

Alltsedan år 1950 har något över hälften av alla löntagare varit anställda på företag av aktiebolagstyp. De privat anställda har däremot minskat kännbart. År 1950 var nästan en fjärdedel av alla löntagare i privatpersoners, öppna eller kommanditbolags tjänst, år 1980 bara en tiondedel. Antalet kommunalanställda har däremot mer än tredubblats och deras andel av alla löntagare fördubblats. Nästan var femte löntagare var år 1980 anställd av kommun. De statsanställda, där även de som är anställda av statens affärsverk ingår, har alltsedan år 1950 konstant utgjort ca tio procent.

2. ECONOMIC ACTIVITY

NEARLY ONE-HALF OF THE POPULATION OF FINLAND ARE ECONOMICALLY ACTIVE

In 1980, the economically active population numbered 2 222 000 persons, or nearly one-half of the population of Finland. One-fifth of the population were children under the age of 15 and approximately the same percentage were pensioners. Less than five per cent of the population were full-time homemakers, the majority being women. Students account for less than one-tenth of the population.

The share of the economically active in the entire population has remained largely unchanged over the past few decades. The participation rate for women in gainful employment has appreciably increased. In the same time period, the number of economically active men has somewhat declined. Gainfully employed men totalled three per cent less in 1980 than twenty years earlier.

The number of children under the age of 15 has fallen by 250 000 since 1950 and this share of the population has shrunk from one-third to one-fifth. In the opposite direction, the number of pensioners has considerably risen from 300 000 in 1960 up to 800 000 in 1980. More than 60 per cent of pensioners were women.

EVERY FIFTH ECONOMICALLY ACTIVE PERSON IS OVER 50 YEARS OF AGE

In 1980 more than one-half of the economically active population was aged between 30 and 50. Those under the age of 30 accounted for a full quarter and those over 50 years of age for a fifth of this segment of the population. More than 80 per cent of all 30—50-year olds compared with only 60 per cent of the 50—64-year olds were recorded as employed.

The youngest and oldest persons were not as frequently employed in 1980 as thirty years earlier. In 1950, nearly three quarters of the 15—24-year olds were economically active compared with only 40 per cent in 1980. The share of working persons 65 years of age or older was a full third in 1950, but had fallen to four per cent 30 years later. The main reasons for the reduced share of economic activity in the younger group lie in that people today study more and for longer periods of time. The reasons for the change in the oldest age group are found for instance in improved

pension security as well as in the substantial decline in the farmer population still engaged in agriculture in old age.

THE NUMBER OF WOMEN IN GAINFUL EMPLOYMENT HAS RISEN

The past few decades have shown that the number of employed women has increased while that of men has declined. The share of economically active women in the population was 35 per cent in 1960, rising to 42 per cent in 1980. In the same time period the share of economically active men had fallen from 57 to 51 per cent.

Since 1960, the number of employed women has expanded by nearly a third. The employment rate for women has risen as the number of married women entering employment has continued to grow. In 1960, less than one-half of married women were employed, this share reaching two-thirds in 1980. Participation in work life has become more common especially among the 25—44-year-old women. In 1980 nearly 80 per cent of married women of this age group were gainfully employed.

Going no further back than to 1970, approximately one-half of mothers with children under school age worked outside home, but by 1980 this figure exceeded 70 per cent. The employment rate fell, however, as the number of children in a family grew; only every third mother with three children under school age was employed. In this respect, too, changes have taken place in the thirty years from 1950 to 1980. In 1950 only few mothers with three children under school age worked outside home. Of the mothers with children in school age nearly 80 per cent were employed in 1980, in 1970 a full half.

FROM PRIMARY PRODUCTION TO SERVICES

The focus of industrial structure has shifted over the past thirty years from agriculture and forestry to manufacturing and services. The peak of this structural transformation was experienced in the 1960s. A decrease of 300 000 jobs was then recorded for agriculture and forestry in contrast to the creation of more than 100 000 jobs in manufacturing alone.

In 1950 nearly one-half of the economically active population earned their living in agriculture and forestry, compared

with only 13 per cent in 1980, in 1950 a fifth and in 1980 a quarter of all economically active persons were employed in manufacturing. The number of jobs in manufacturing no longer increased in the 1970s to the same extent as in the previous decade. Growth was also recorded in the number of jobs available in trade and finance in the 1960s, whereas the peak of the increase in jobs in the service sector did not occur until the 1970s. This growth in jobs was substantial, particularly in social services such as in education and training and health care.

In 1980, manufacturing and services were the largest employers, as half of all jobs were in these branches of industry. Every fifth economically active person earned a living in trade or finance. Proportionally, women constituted the majority of job holders in the services, while construction and mining were mainly occupied by men.

The industrial structure varied largely by region in 1980. More than a fifth of the economically active population in the provinces of Vaasa, Mikkeli, Kuopio and North Karelia earned a living from agriculture and forestry compared with the low figure of three per cent in the Province of Uusimaa. Proportionally, most jobs in services were found on Åland, in the provinces of Uusimaa and Lapland, and in manufacturing, in the provinces of Häme and Turku and Pori. The least change in industrial structure was recorded for southern Finland in the 1970s.

OCCUPATIONAL STRUCTURE FOLLOWS THE PATTERN OF INDUSTRY

Since industries and occupations are interrelated, the occupational structure of the population has naturally altered along the same lines as the structure of industry in the past few decades. The share of persons engaged in agriculture has shrunk as the number of persons economically active in branches of manufacturing and services has expanded. Occupations in the fields of technology and the natural and social sciences, meaning

technicians, teachers, nurses and the like, have particularly expanded. The number of persons in such occupations has doubled since 1960. Noteworthy growth has also been recorded for the group of occupations within administrative and clerical work. Nevertheless, the occupational group consisting of the manufacturing branches was the largest both in 1970 and 1980. Nearly 630 000 persons in 1980 had such occupations.

Certain occupational fields, such as services and clerical work, were especially dominated by women. Men, on the other hand, were a majority in occupations in mining, transport and manufacturing.

THE WAGE AND SALARY EARNER GROUP CONTINUES TO EXPAND

The number of wage and salary earners continues to grow, constituting nearly two-thirds of the economically active population in 1960 and as many as four-fifths in 1980. Wage and salary earners numbered a full 1.8 million persons in 1980, while own-account workers, here referring especially to farmers, have considerably decreased both in the share of the economically active population and in number. The number of entrepreneurs with employed labour in their service had fallen to fewer than 40 000 in 1980.

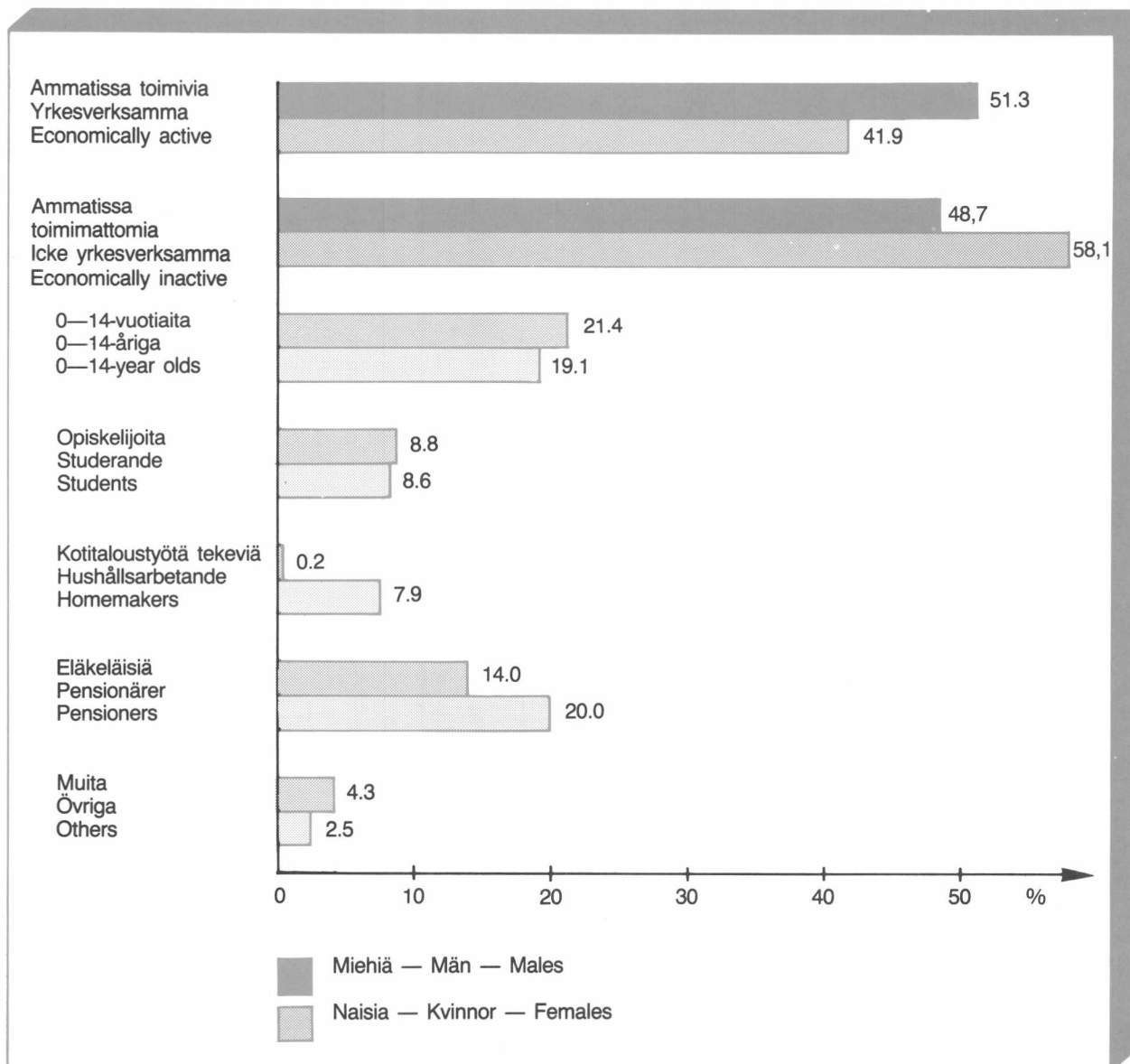
Since 1950, slightly more than half of all wage and salary earners have been employed by joint stock companies, whereas the number of those in private employment has decreased. In 1950, nearly a quarter of the total number of wage and salary earners were employed by private persons, general partnership companies or limited partnership companies compared with only a tenth in 1980. The share of persons employed by local government has more than doubled since 1950 while their number has more than tripled. Nearly every fifth wage and salary earner was in the service of local government in 1980. The share of wage and salary earners in the civil service or in government enterprises has stood at a tenth of the whole since 1950.

2.1 Väestön pääasiallinen toiminta 1950—1980
 Befolkningens huvudsakliga verksamhet 1950—1980
 Population by main type of activity in 1950—1980

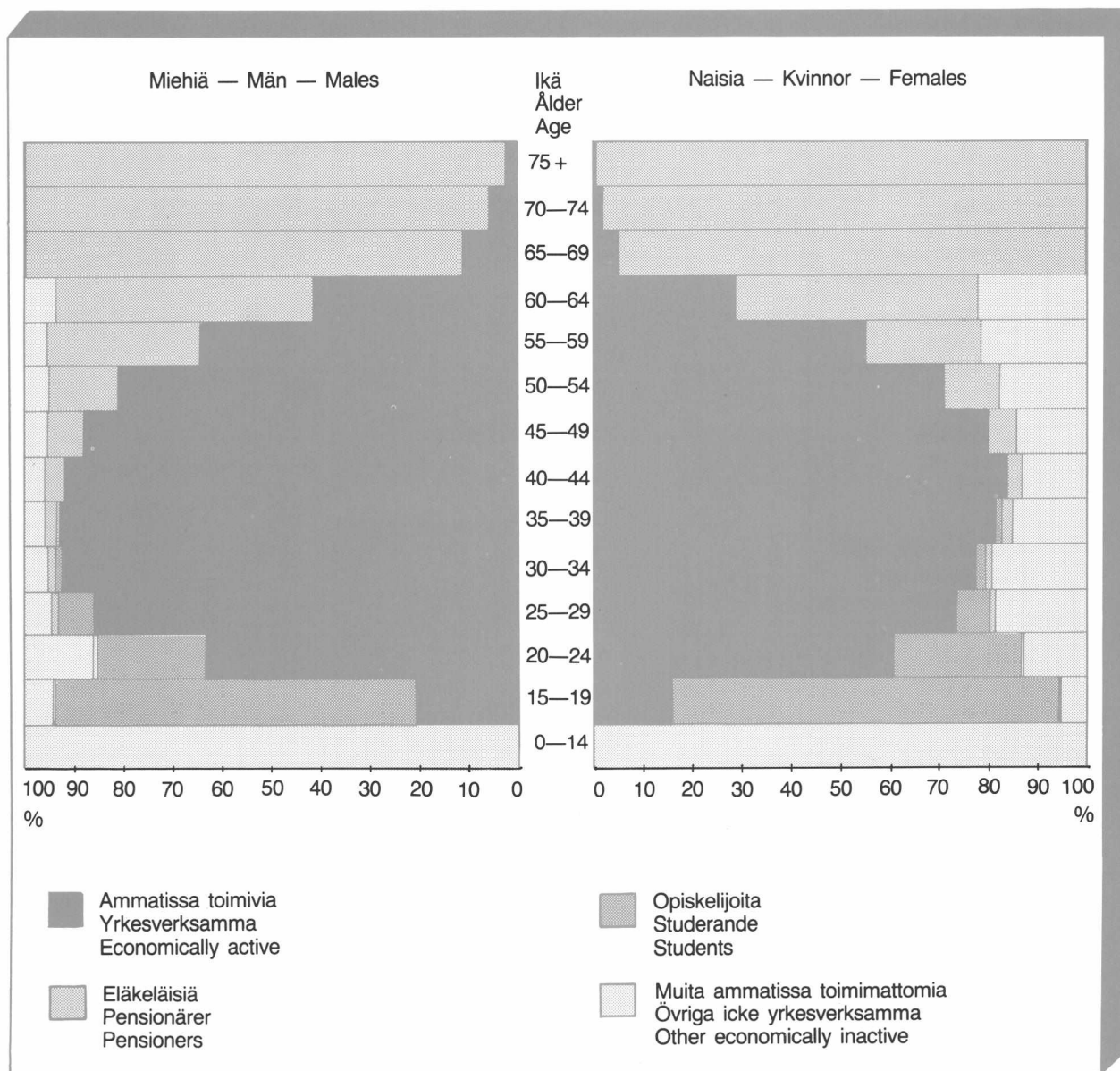
	1950	%	1960	%	1970	%	1980	%
Koko väestö Hela befolkningen Total population	4 029 803	100.0	4 446 222	100.0	4 598 336	100.0	4 784 710	100.0
Ammatissa toimivia Yrkesverksamma Economically active	1 984 282	49.2	2 027 894	45.6	2 117 878	46.1	2 222 139	46.4
Ammatissa toimimattomia Icke yrkesverksamma Economically inactive	2 045 521	50.8	2 418 328	54.4	2 480 458	53.9	2 562 571	53.6
Näistä — Därav — Of which								
0—14-vuotiaita 0—14-åringar 0—14-year olds	1 208 236	30.0	1 338 991	30.1	1 118 550	24.3	966 871	20.2
Eläkeläisiä Pensionärer Pensioners	317 591	7.1	577 664	12.5	819 098	17.1
Muita Övriga Others	837 285	20.8	761 746	17.1	784 244	17.1	776 602	16.2

Ryhmä "Muita" sisältää mm. kotitaloustyötä tekevät, asevelvolliset, opiskelijat ja laitoshoidossa olevat.
 Gruppen "Övriga" omfattar bl.a. personer som utfört främst hushållsarbete, värnpliktiga, studerande och personer på anstalt.
 The group "Others" includes homemakers, students, persons in military service, inmates of institutions etc.

2.2 Miesten ja naisten pääasiallinen toiminta 1980
 Mäns och kvinnors huvudsakliga verksamhet 1980
 Males and females by main type of activity in 1980

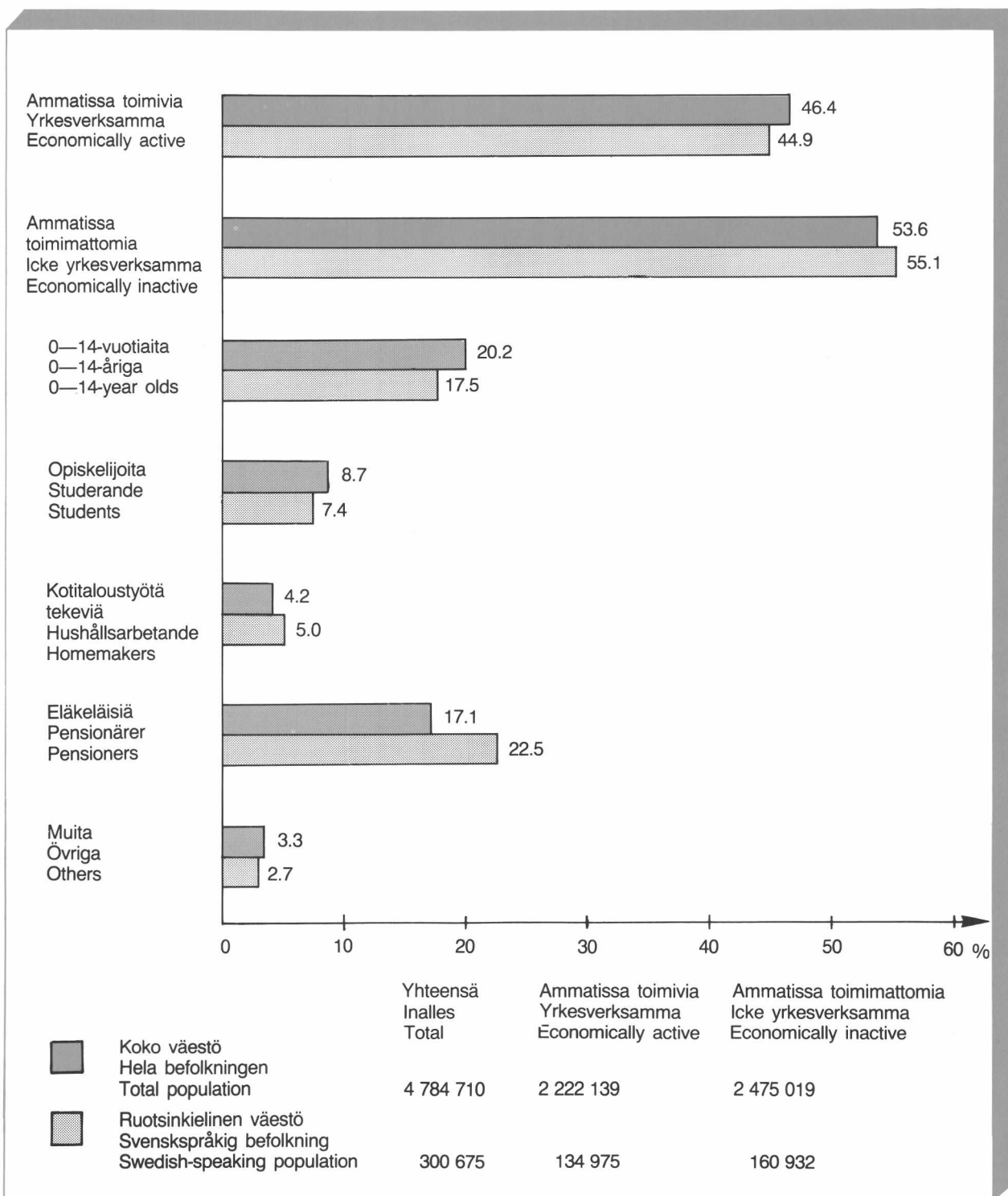
2.3 Pääasiallinen toiminta ikäryhmittäin 1980
Huvudsaklig verksamhet åldersgruppvis 1980
Main type of activity by age group in 1980

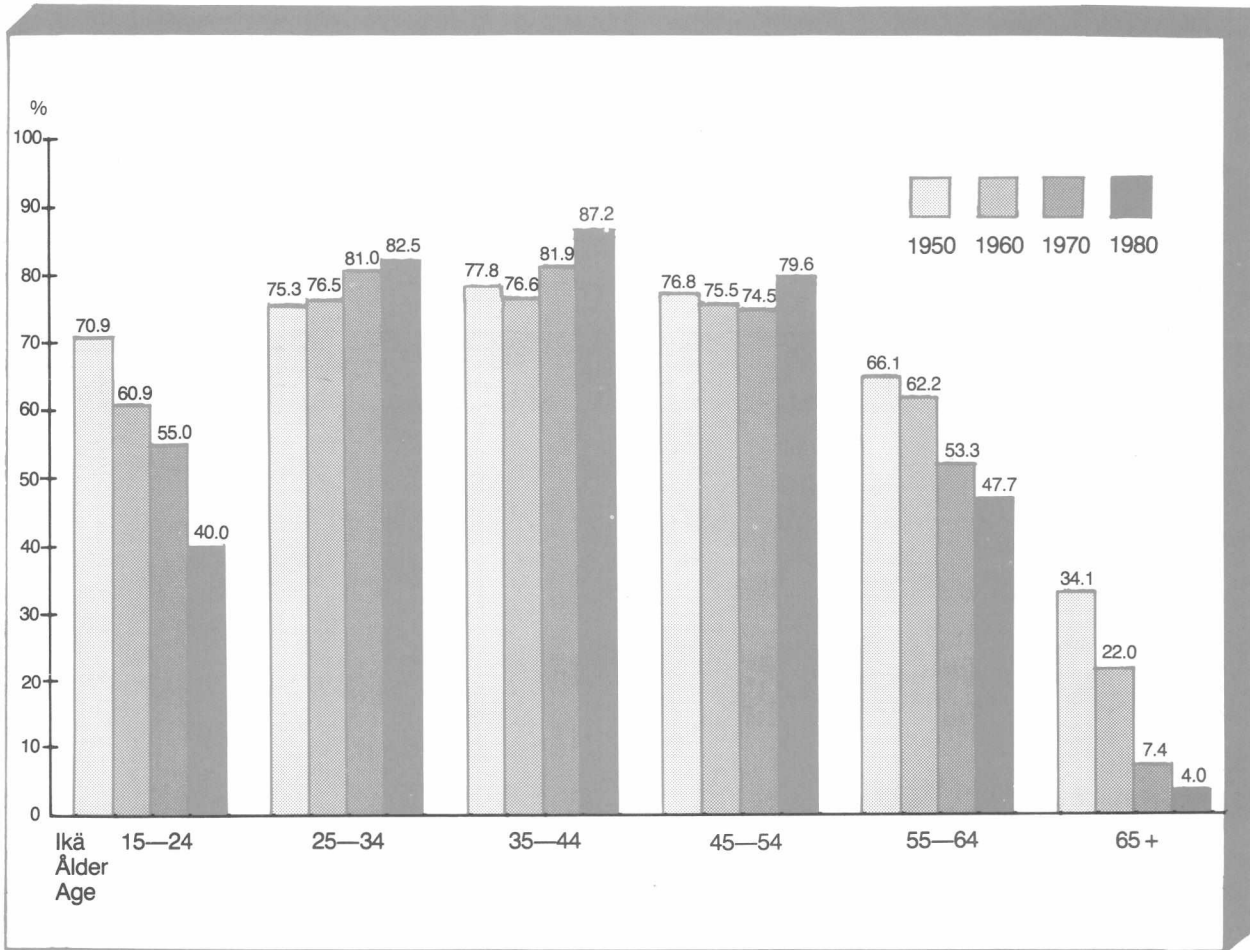
2.4 Koko väestön ja ruotsinkielisen väestön pääasiallinen toiminta 1980

Hela befolkningen och den svenskspråkiga befolkningen efter huvudsaklig verksamhet 1980

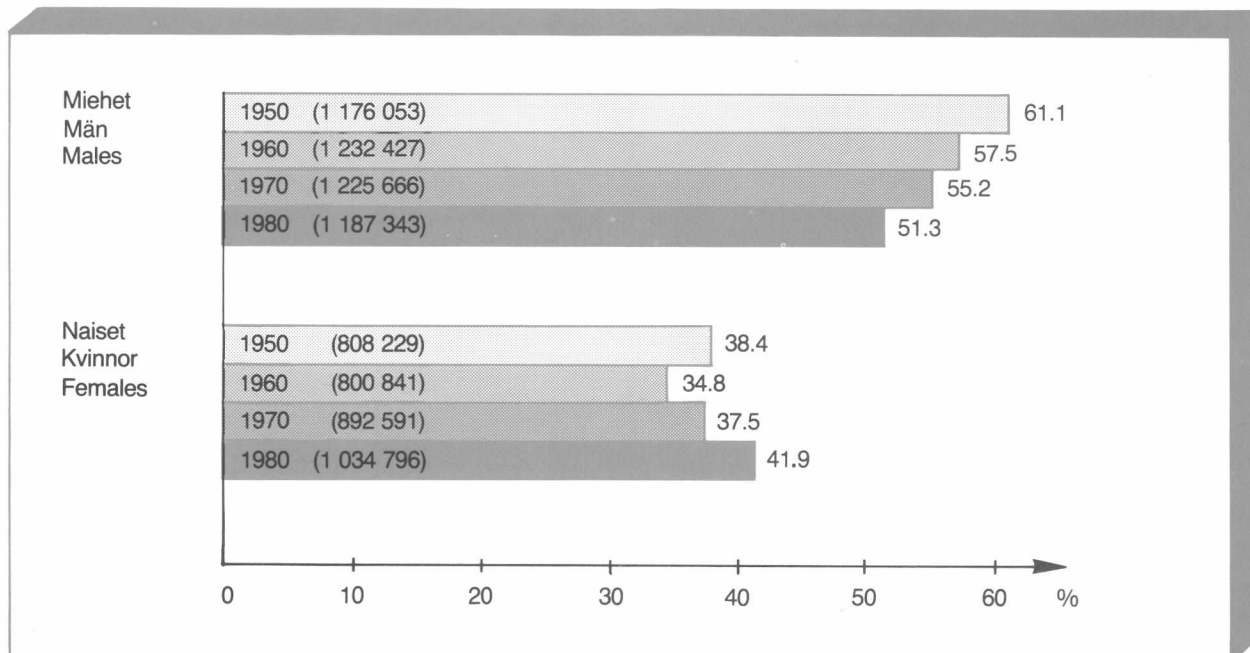
Total population and the Swedish-speaking population by main type of activity in 1980

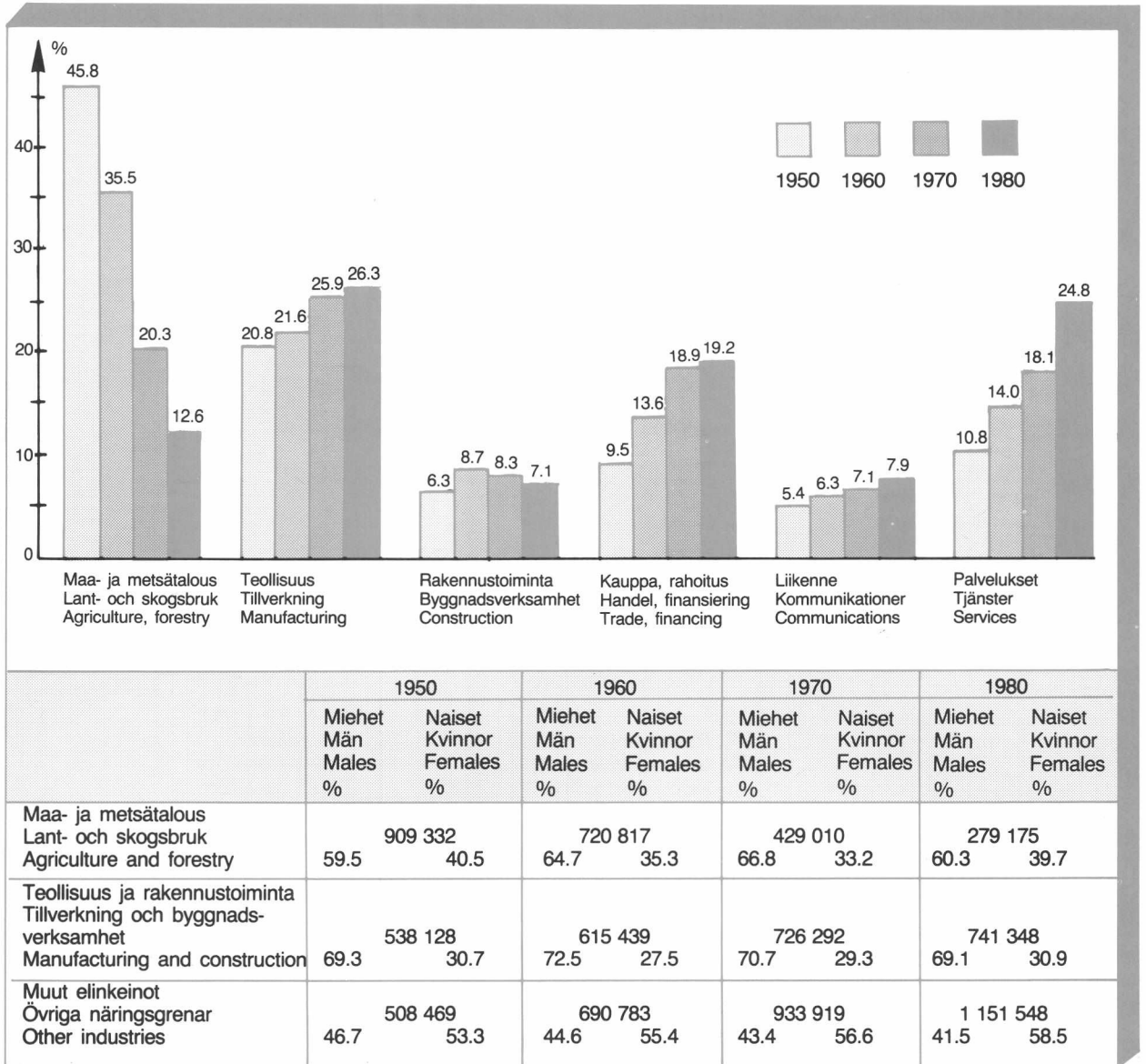
2.5 Ammatissatoimivuu ikäryhmittäin 1950—1980
 Fövärvsintensiteten i olika åldersgrupper 1950—1980
 Employment rate by age group in 1950—1980

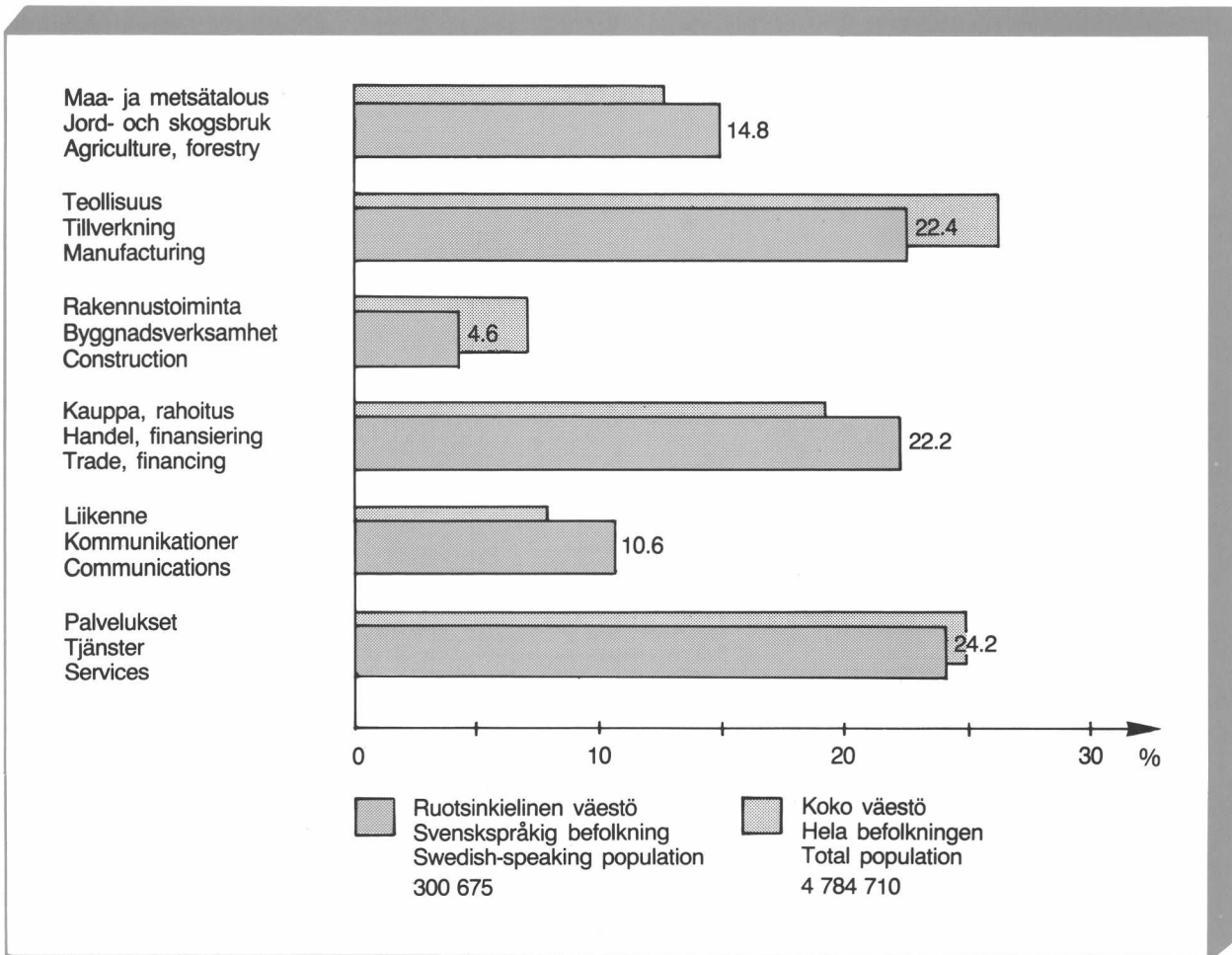
2.6 Miesten ja naisten ammatissatoimivuu 1950—1980
 Mäns och kvinnors fövärvsintensitet 1950—1980
 Males and females by economic activity in 1950—1980

2.7 Ammatissa toimivien elinkeino 1950—1980
 De yrkesverksammas näringsgren 1950—1980
 Economically active population by industry in 1950—1980

2.8 Ruotsinkielisten ammatissa toimivien elinkeino 1980
 Svenskspråkiga yrkesverksamma efter näringsgren 1980
 Swedish-speaking economically active population by industry in 1980

2.9 Ammatissa toimivien elinkeinorakenne lääneittäin 1980
 De yrkesverksammas näringsstruktur länsvis 1980
 Economically active population by industry and by province in 1980

Lääni Län Province	Väestö Befolkning Population	Ammatissa toimivia Yrkes- verksamma Economically active	Ammatissa toimivien osuus Förvärvs- intensitet Employment rate %	Elinkeinorakenne Näringsstruktur Industrial structure %
Uudenmaan Nylands	1 127 022	559 844	49.7	2.9 28.9 66.6
Turun ja Porin Åbo och Björneborgs	702 573	330 677	47.1	12.5 39.5 45.8
Ahvenanmaan maakunta Landskapet Åland	22 740	10 609	46.7	15.3 15.4 68.5
Hämeen Tavastehus	663 947	312 447	47.1	9.1 42.5 46.1
Kymen Kymmene	344 310	158 743	46.1	12.3 36.8 48.5
Mikkelin S:t Michels	208 645	94 013	45.1	23.2 29.5 44.8
Pohjois-Karjalan Norra Kare lens	176 706	76 836	43.5	23.6 26.3 46.7
Kuopion Kuopio	252 245	111 923	44.4	21.1 28.2 47.5
Keski-Suomen Mellersta Finlands	242 944	108 266	44.6	16.2 33.6 47.8
Vaasan Vasa	432 462	195 987	45.3	23.2 33.2 42.3
Oulun Uleåborgs	416 427	177 788	42.7	18.2 29.3 49.4
Lapin Lapplands	194 689	85 006	43.7	15.4 27.0 53.6
Koko maa Hela landet Whole country	4 784 710	2 222 139	46.4	12.6 33.4 51.8

<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="width: 15px; height: 15px; background-color: #808080; margin-right: 5px;"></div> <div>Maa- ja metsätalous Lant- och skogsbruk Agriculture, forestry</div> </div>	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="width: 15px; height: 15px; background-color: #a9a9a9; margin-right: 5px;"></div> <div>Teollisuus ja rakennustoiminta Tillverkning och byggnadsverksamhet Manufacturing and construction</div> </div>	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="width: 15px; height: 15px; background-color: #d3d3d3; margin-right: 5px;"></div> <div>Muut elinkeinot Övriga näringsgrenar Other industries</div> </div>
--	--	--

2.10 Ammatissa toimivien ammattirakenne 1960—1980

De yrkesverksammas yrkesstruktur 1960—1980

Economically active population by occupation group in 1960—1980

	1960		1970		1980	
	Yhteensä Inalles Total %	Miehiä Män Males %	Yhteensä Inalles Total %	Miehiä Män Males %	Yhteensä Inalles Total %	Miehiä Män Males %
Ammatissa toimivia Yrkesverksammas Economically active	2 033 268 100.0	60.6	2 118 257 100.0	57.9	2 222 139 100.0	53.4
Tekninen, luonnon- ja yhteis- kuntatieteellinen työ Tekniskt, natur- och samhällsveten- skapligt arbete Technical, physical and social science work	166 708 8.2	51.9	251 470 11.9	47.6	372 949 16.8	45.1
Hallinnollinen ja konttoritekninen työ Administrativt och kontorstekniskt arbete Administrative and clerical work	138 563 6.8	37.2	209 940 9.9	29.3	304 737 13.7	28.4
Kaupallinen työ Kommersiellt arbete Sales work	140 418 6.9	39.5	173 505 8.2	41.4	162 079 7.3	42.9
Maa-, metsä- ja kalataloustyö Lant- och skogsbruksarbete, fiske Agriculture, forestry, fishing	714 997 35.2	64.6	425 622 20.1	66.7	278 413 12.5	60.1
Kaivostyö Gruvarbete Mining	7 338 0.4	98.0	6 915 0.3	97.1	6 167 0.3	97.2
Kuljetus- ja liikennetyö Transport- och kommunikationsarbete Transport and communication work	132 380 6.5	81.6	151 915 7.2	79.5	152 913 6.9	79.5
Teollinen työ, koneenhoito Tillverkningsarbete, maskinskötsel Manufacturing and related work	555 406 27.3	75.5	661 224 31.2	76.5	629 591 28.3	75.9
Palvelutyö Servicearbete Service work	167 965 8.3	20.1	222 472 10.5	19.2	259 146 11.7	21.2
Muu tai tuntematon työ Annat eller okänt arbete Other or unknown work	9 493 0.5	93.0	15 194 0.7	84.2	56 144 2.5	62.7

2.11 Mies- ja naisvaltaiset ammatit 1980
 Mans- och kvinnodominerade yrken 1980
 Male and female dominated occupations in 1980

Ammatit, joissa vähintään 70 % miehiä Yrken med minst 70 % män Occupations with at least 70 % males	Henkilöitä yht. Personer inalles Persons, total	Miehiä % Män % Males %
Maanviljelijät — Lantbrukare — Farmers	117 387	81.5
Auton- ja raitiovaununkuljettajat — Chaufförer — Drivers	80 541	97.4
Rakennuspuutyöntekijät — Byggnadsträarbetare — Construction carpenters	31 620	99.5
Metsä- ja uittotyöntekijät — Skogs- och flottningsarbetare — Forestry workers and lumberjacks	30 952	97.6
Varastotyöntekijät — Lagerarbetare — Warehousemen	26 848	78.2
Koneenkorjaajat — Maskinreparatörer — Machine mechanics	24 343	99.1
Sähköasentajat — Elmontörer — Electricians	23 908	98.8
Aputyömiehet talonrakennustöissä — Hjälparbetare (husbygge) — Assisting building workers	23 877	95.8
Koneenasettajat — Verkstadsmekaniker — Turners, machine-tool setters	23 570	92.8
Liikeryitysten johtajat — Företagsadministratörer — Business managers	21 766	90.9
Koneasentajat — Maskinmontörer — Fitter-assemblers	21 220	98.9
Hitsaajat — Svetsare — Welders	20 783	95.5
Rakennusteknikot — Byggnadstekniker — Civil engineering technicians	17 400	90.9
Puutavaratyöntekijät — Trävaruarbetare — Sawyers	16 847	86.9
Levysepät — Plåtslagare — Sheet metal workers	16 108	98.5
Maalarit, lattiantekijät — Målare, golvbeläggare — Painters, floor layers	15 931	92.1
Putkimiehet — Rörmokare — Plumbers	15 284	99.8
Kaupalliset johtajat — Kommersiella ledare — Sales managers	15 191	90.6
Myyntimiehet ja myyntiedustajat — Försäljare, representanter — Commercial travellers and salesmen	14 614	88.0
Koneteknikot — Maskintekniker — Technicians in mechanical engineering	13 883	94.8
Rakennuskoneiden kuljettajat — Anläggningsmaskinförare — Construction machinery operators	13 504	99.4
Isännöitsijät ym. — Fastighetsförvaltare m.fl. — Building superintendents etc.	12 258	83.9
Trukinkuljettajat — Truckförare — Forklift operators	11 114	92.2
Paperityöntekijät — Pappersarbetare — Paper mill workers	11 097	79.9
Aputyömiehet (ei talonrakennustöissä) — Hjälparbetare (utom husbygge) — Assisting construction workers (not buildings)	11 084	96.9
Ammatit joissa vähintään 70 % naisia Yrken med minst 70 % kvinnor Occupations with at least 70 % females	Henkilöitä yht. Personer inalles Persons, total	Naisia % Kvinnor % Females %
Maanviljelystyöntekijät, kotieläinhoitajat — Lantbruksarbetare, husdjursskötare — Farm workers	101 125	77.6
Myymälähenkilöstö — Butikspersonal — Shop personnel	89 522	75.6
Siivoojat — Städare — Charworkers	70 506	98.0
Yleiskonttoristit — Kontorister — Office clerks	59 295	94.1
Konekirjanpitäjät, laskuapulaiset — Maskinbokförare, räknebiträden — Automated accounting clerks, accounting assistants	37 302	95.0
Pankkivirkailijat — Banktjänstemän — Bank clerks	28 158	94.4
Valmisvaateompelijat — Konfektionssömmerskor — Industrial sewers	27 640	98.8
Sihteerit — Sekreterare — Secretaries	24 235	95.2
Apuhoitajat — Hjälpköterskor — Assistant nurses	23 330	98.9
Sairaanhoitajat — Sjuksköterskor — Nurses	22 899	98.0
Keittiöapulaiset — Köksbiträden — Kitchen assistants	21 954	96.9
Perhepäivähoitajat — Familjedagvårdare — Child care in families	21 632	99.9
Pakkaajat ja paketoijat — Paketerare och emballerare — Packers, labellers	20 729	73.3
Kokit, keittäjät — Kockar, kokerskor — Cooks	19 510	90.3
Kirjanpitäjät — Bokförare — Bookkeepers	14 234	92.1
Sosiaalityöntekijät — Socialtjänstemän — Social workers	13 892	93.6
Päiväkotiapulaiset — Daghemsbiträden — Childrens day care centre staff	13 547	98.6
Ravintolatarjoilijat — Restaurangservitörer — Restaurant waiters	11 882	82.9
Baaritarjoilijat — Barservitriser — Waiters in cafés	11 704	95.1

Sisältää vain ne ammatit, joissa vähintään 10 000 henkeä.
 Innehåller endast yrken med minst 10 000 personer.
 Includes only occupations with more than 10 000 persons.

2.12 Ammatissa toimivien ammattiasema 1960—1980

De yrkesverksamma ställning i yrket 1960—1980

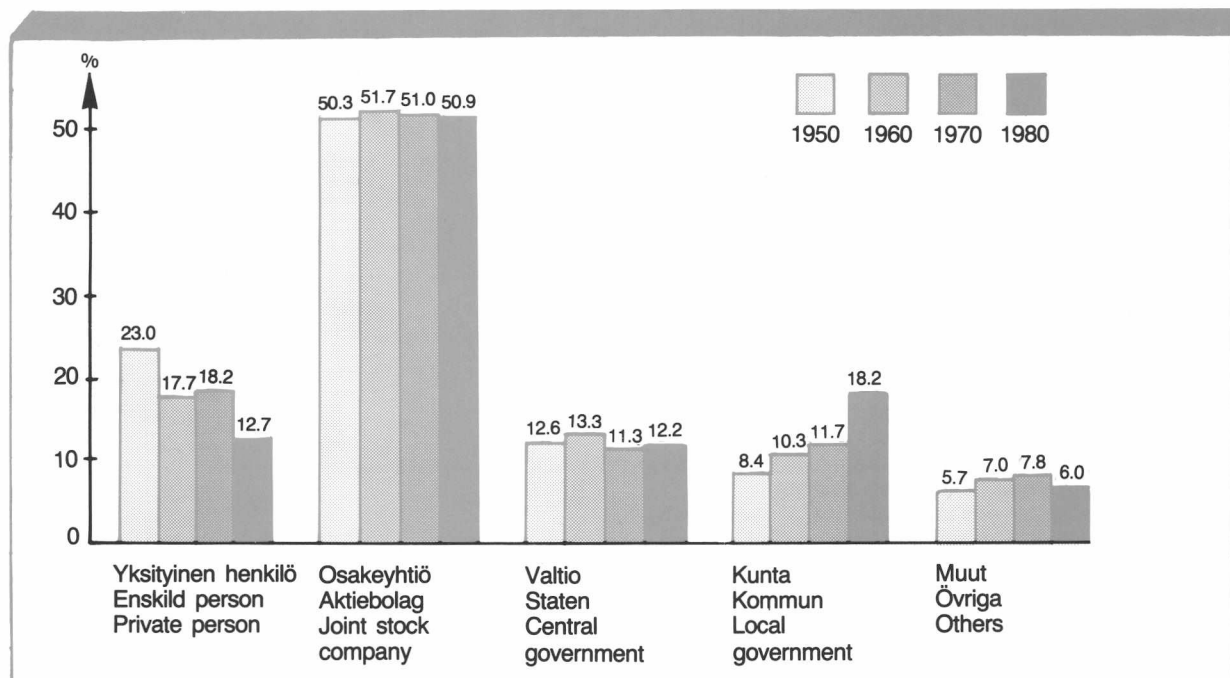
Economically active population by industrial status in 1960—1980

	1960	1970	1980
Ammatissa toimivia Yrkesverksamma Economically active	2 033 268	2 118 257	2 222 139
	%	%	%
Palkansaaaja Löntagare Wage and salary earners	65.7	78.0	83.6
Työnantaja Arbetsgivare Employers	3.1	2.5	1.8
Yksinäisyrittäjä Ensamföretagare Own-account workers	16.3	11.8	7.8
Yrittäjäperheenjäseniä Företagarfamiljemedlemmar Family workers	14.9	7.4	4.7

2.13 Palkansaaajat työnantajan mukaan 1950—1980

Löntagare efter arbetsgivare 1950—1980

Wage and salary earners by employer in 1950—1980

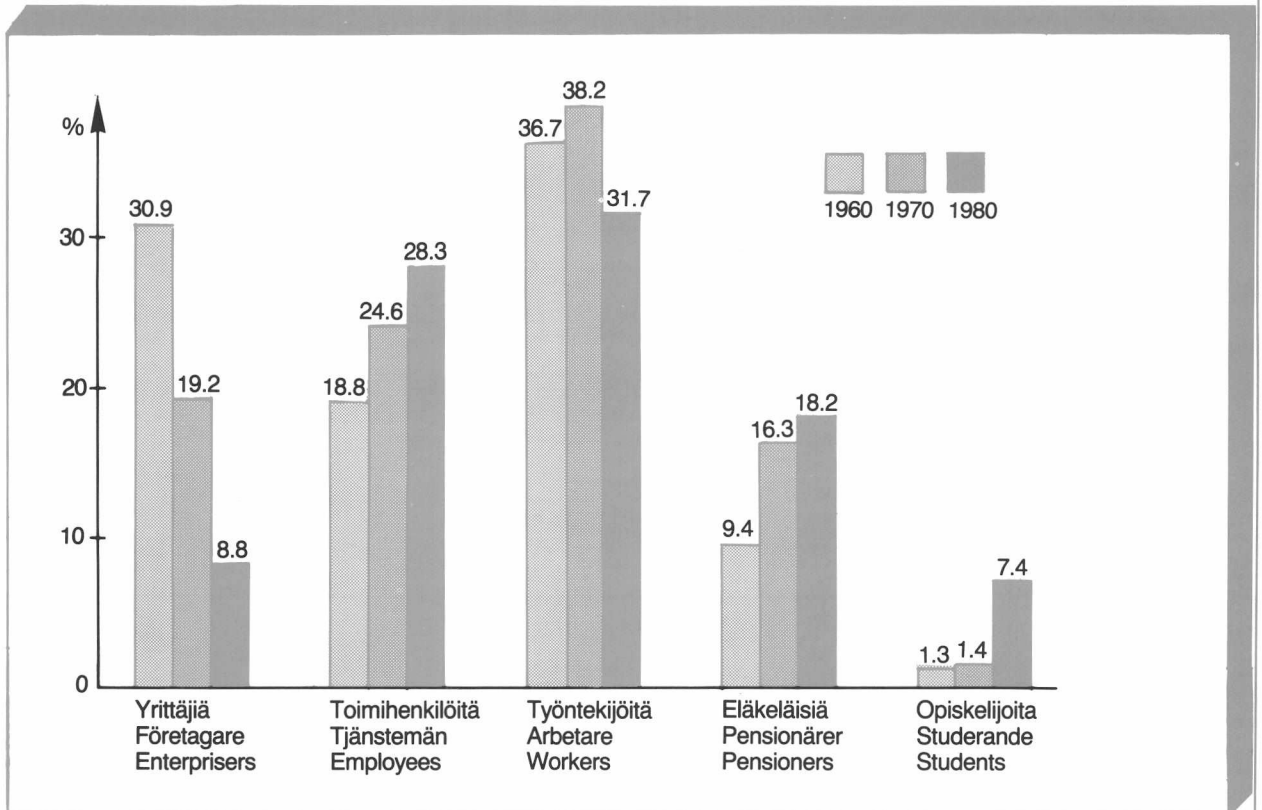

"Yksityisiin henkilöihin" kuuluvat myös perikunnat sekä avoimet ja kommandiittiyritykset. "Osakeyhtiöihin" sisältyvät yksityiset ja valtioenemmistöiset osakeyhtiöt sekä asunto-osakeyhtiöt ja osuuskunnat. "Valtioon" ja "Kuntiin" kuuluvat niiden viranomaiset ja liikelaitokset. Ryhmä "Muut" käsittää yhdistykset, säätiöt yms.

Till de "Enskilda personerna" hör även stärbhus samt öppna och kommanditbolag. "Aktiebolagen" avser båda private bolag och sådana med statsmajoritet samt bostadsaktiebolag och bostadsandelslag. Grupperna "Staten" och "Kommun" omfattar deras myndigheter och affärsverk. Med "Övriga" avses föreningar, stiftelser m.fl.

"Private persons" also refers to heirs and general and limited partnership companies. "Joint stock companies" include both condominium housing companies and co-operatives. Central government and local government cover authorities and government enterprises. The group "Others" refers to associations, foundations, etc.

2.14 Väestön sosioekonominen asema 1960—1980
 Befolkningens socioekonomiska ställning 1960—1980
 Population by socio-economic status in 1960—1980

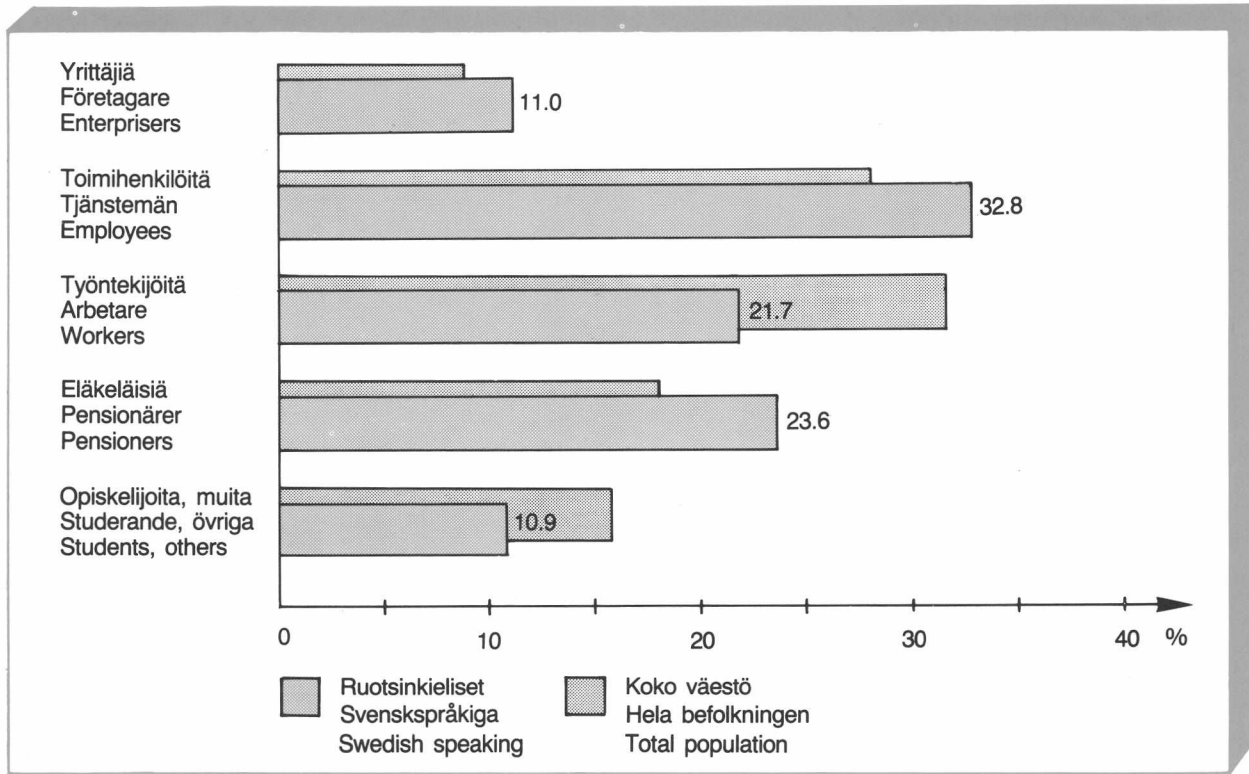

Luokituksen muutosten vuoksi eri vuosien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia, esim. vuonna 1970 opiskelijoiksi laskettiin ainoastaan taloudellisesti itsenäiset opiskelijat.

P.g.a. ändringar i klassificeringen är talen inte fullt jämförbara, t.ex. år 1970 räknades som studeraende endast ekonomiskt oberoende studeraende.

Due to changes in the classification, figures are not fully comparable, for example in 1970 only economically independent students were counted as students.

2.15 Ruotsinkielisen väestön sosioekonominen asema 1980
 Den svenskspråkiga befolkningens socioekonomiska ställning 1980
 Swedish-speaking population by socio-economic status in 1980

2.16 Maanviljelijät iän ja tilan peltoalan mukaan 1980
 Lantbrukare efter ålder och lägenhetens åkerareal 1980
 Farmers by age and farm field area in 1980

	Yhteensä Inalles Total	Peltoala — Åkerareal — Field area (Ha — hect.)			
		1.0—4.9	5.0—19.9	20.0—49.9	50+
Maanviljelijöitä Lantbrukare Farmers	203 201	60 646	115 466	24 570	2 519
Ikä Ålder Age	%	%	%	%	%
—34	10.7	6.1	11.5	17.2	16.7
35—54	41.7	32.3	43.2	55.8	59.9
55+	47.7	61.6	45.3	27.0	23.4

Maanviljelijöillä tarkoitetaan tässä yksityisiä henkilöitä, joilla maatilahallituksen rekisterin mukaan on vähintään yhden peltohehtaarin tila.

Med lantbrukare avses här privatpersoner, som enligt jordbruksstyrelsens register innehar en lägenhet på minst en hektar.

Farmers refers here to private persons who, according to a register kept by National Board of Agriculture, have a farm with a field area of at least one hectare.

3. TYÖSSÄOLO JA TYÖTTÖMYYS

AMMATISSA TOIMIVIEN OSUUS TYÖIKÄISISTÄ PIENENTYNYT

Vuonna 1980 maassamme oli yli 3,8 miljoonaa 15 vuotta täyttäneitä, joista ammatissa toimivia runsaat 2,2 miljoonaa. Työikäisiä eli 15—64-vuotiaita oli noin 3,2 miljoonaa. Heistä runsaat kaksi kolmasosaa oli mukana työelämässä. Ammatissa toimivien osuus työikäisistä on pienentynyt vuodesta 1960, jolloin se oli lähes kolme neljäsosaa.

Yli 80 prosenttia kaikista ammatissa toimivista oli ollut työssä koko vuoden ja 98 prosenttia vähintään kuukauden. Koko vuoden työttömänä olleita oli runsaat 34 000 eli noin puolitoista prosenttia ammatissa toimivista.

AMMATISSA TOIMIMATTOMATKIN USEIN JONKIN AIKAA TYÖSSÄ

Ammatissa toimiviksi on luettu ne, jotka olivat vuoden aikana työssä tai työttömänä yhteensä vähintään kuusi kuukautta. Myös ammatissa toimimattomat ovat usein osan vuodesta ansiotyössä. Opiskelijoita, eläkeläisiä, kotiäitejä ym. yli 15-vuotiaita ammatissa toimimattomia oli vuonna 1980 kaikkiaan 1,5 miljoonaa. Joka viides heistä oli ollut ansiotyössä 1—5 kuukautta. Opiskelijoista oli ollut työssä lähes puolet, eläkeläisistä sen sijaan vain pari prosenttia. Pääasiassa omaa kotiaan hoitaneista oli joka viides ollut jonkin aikaa työssä myös kodin ulkopuolella. Suurin osa heistä oli 25—34-vuotiaita naisia.

OSAPÄIVÄTYÖTÄ TEHNEISTÄ VALTAOSA NAISIA

Työssä olleista ammatissa toimivista valtaosa oli tehnyt kokopäivätyötä. Osa-aikatyössä oli ollut vajaat viisi prosenttia eli noin 150 000 henkeä. Kolme neljäsosaa osa-aikatyötä tehneistä oli naisia. Heistä noin 30 prosenttia oli toiminut palveluammateissa.

Osa-aikatyö oli yleisintä maa- ja metsätaloudessa, kaupassa ja palvelualoilla, joilla toimi yhteensä kolme neljäsosaa osa-aikatyötä tehneistä. Teollisuudessa ja rakennus- alalla ei juuri tehty osa-aikatyötä, ja melko harvinaista se oli myös liikenteen alalla.

Osa-aikatyötä tekivät yleisimmin ne, jotka olivat vain osan vuotta työssä. Koko vuoden työssä olleista oli vain puolisen prosenttia tehnyt osa-aikatyötä, alle puoli vuotta työssä olleista sen sijaan melkein 14 prosenttia.

KYMMENESOSA TYÖTTÖMÄNÄ VÄHINTÄÄN KUUKAUDEN

Noin 227 000 henkeä eli joka kymmenes ammatissa toimivista oli ollut työttömänä vähintään kuukauden. Heistä 37 prosenttia oli ollut työttömänä korkeintaan 3 kuukautta ja runsas neljännes 4—6 kuukautta. 15 prosenttia oli ollut koko vuoden vailla työtä.

Miesten työttömyys oli jonkin verran yleisempää kuin naisten. Noin 57 prosenttia työttömänä olleista oli miehiä. Kaikista ammatissa toimivista oli miehiä 53 prosenttia. Työttömyyden kestossa ei ollut mainittavaa eroa miesten ja naisten välillä.

Työttömiä oli suhteellisesti eniten Lapin, Pohjois-Karjalan ja Oulun läänissä. Etelä-Suomessa työttömien osuus oli pienempi, vaikka heitä olikin lukumääräisesti eniten Uudenmaan ja Hämeen läänissä.

JOKA KOLMAS TYÖTÖN ALLE 25-VUOTIAS

Valtaosa työttömänä olleista oli nuoria. Joka kolmas oli alle 25-vuotias ja lähes yhtä moni 25—34-vuotias. Kaikista ammatissa toimivista alle 25-vuotiaita oli vajaat 14 prosenttia ja 25—34-vuotiaita noin 30 prosenttia.

Nuorisotyöttömyys oli yleisintä palveluelinkeinoissa ja teollisuudessa. Näiden alojen työttömistä noin 40 prosenttia oli alle 25-vuotiaita. Rakennus- alalla taas joka kolmas työtön oli täyttänyt 45 vuotta ja vain joka viides oli alle 25-vuotias. Vain maa- ja metsätaloudessa vanhempien työttömien osuus oli yhtä suuri.

Työttömiä oli eniten rakennus- alalla, jolla melkein joka neljäs oli ollut lyhyen tai pidemmän ajan työttömänä. Myös teollisuudessa ja palvelu- aloilla työttömänä olleiden osuus oli suuri.

TYÖTTÖMÄT VÄHÄN KOULUTETTUJA

Työttömiä oli suhteellisesti eniten vain vähän koulutusta saaneiden keskuudessa. Mitä pitempi työttömyysaika oli, sitä matalampi oli työttömien koulutustaso. 9—12 kuukautta työttömänä olleista lähes 73 prosenttia ei ollut saanut min- käänlaista ammattikoulutusta. 4—8 kuukautta vailla työtä olleista kouluttamattomia oli 60 prosenttia. Sen sijaan lyhyen aikaa (1—3 kk) työttömänä olleilla keskiasteen ammatillinen koulutus (ammattikoulu tms.) oli hieman yleisempi kuin kaikilla ammatissa toimivilla keskimäärin. Lähes 42 prosenttia heistä oli saanut keskiasteen koulutuksen, kaikista ammatissa toimivista vain vajaat 35 prosenttia.

NELJÄSOSA TYÖSSÄ ASUINKUNTANSA ULKOPUOLELLA

Asuinkunnan ulkopuolella työssä käyminen on yleistynyt huomattavasti kahtena viime vuosikymmenenä. Vuonna 1960 kävi noin kymmenesosa ammatissa toimivista työssä muualla kuin asuinkunnassaan, mutta vuonna 1980 jo lähes neljäsosa. Tämä on seurausta maatalousväestön huomattavasta vähenemisestä ja työpaikkojen keskittymisestä tietyille alueille.

Lähes 30 prosenttia miehistä kävi työssä asuinkuntansa ulkopuolella, mutta naisista vain vajaat 20 prosenttia. Naisten osuus on kuitenkin kasvanut kahden viime vuosikymmenen aikana enemmän kuin miesten.

Asuinkunnan ulkopuolella työssä käyminen oli yleisintä eteläisemmässä Suomessa. Uudellamaalla kävi joka kolmas työssä muualla kuin kotikunnassaan, esim. Kuopion ja Pohjois-Karjalan läänissä sen sijaan vain joka kymmenes.

RAKENNUSALALLA PISIMMÄT TYÖMATKAT

Keskimääräinen työssäkäyntietäisyys oli vuonna 1980 koko maassa 6,5 kilometriä. Sillä tarkoitetaan kartalta mitattua suoraa kodin ja työpaikan välistä etäisyyttä. Rakennus- alalla työssäkäyntietäisyys oli pisin, lähes 11 kilometriä. Maa- ja metsätaloudessa etäisyys sen sijaan oli vain puoli kilometriä.

Miehillä oli yleensä pitemmät työmatkat kuin naisilla. Miesten keskimääräinen työssäkäyntietäisyys oli 7,4 ja naisten 5,6 kilometriä. Noin 40 prosentilla kaikista työssäkäyvistä oli alle kolmen kilometrin työmatka, naisista joka toisella.

Lokakuun viimeisellä viikolla 1980 teki joka kolmas työmatkansa henkilöautolla, joko kuljettajana tai matkustajana. Bussia tai muuta julkista kulkuvälinettä käytti runsas viidenes. Noin kolmasosa käveli työhön, ja runsas kymmenesosa ajoi polkupyörällä.

3. ARBETE OCH ARBETSLÖSHET

ALLT FÄRRE I AKTIV ÅLDER FÖRVÄRVS-ARBETAR

År 1980 fanns det i vårt land 3,8 miljoner personer över 15 år, varav 2,2 miljoner yrkesverksamma. Ungefär 3,2 miljoner var i arbetsför ålder, dvs. mellan 15 och 64 år. Av dem var två tredjedelar förvärvsarbetande. De yrkesverksamma andel av alla i arbetsför ålder har minskat från år 1960, då de yrkesverksamma utgjorde nästan tre fjärdedelar.

Av alla yrkesverksamma hade över 80 procent varit hela året i arbete och 98 procent minst en månad. Drygt 34 000 personer, vilket är runt en och en halv procent av de yrkesverksamma, hade varit hela året utan arbete.

MÅNGA STUDENTER OCH HEMMAMAMMOR ARBETAR EN DEL AV ÅRET

Alla som varit i förvärvsarbete eller arbetslösa minst sex månader inalles under ett år räknas som yrkesverksamma. Även de som inte klassificeras som yrkesverksamma, förvärvsarbetar ofta en del av året. Studerande, pensionärer, hemmavarande mödrar m.fl. personer över 15 år som inte räknas som yrkesverksamma, uppgick år 1980 till 1,5 miljoner. Var femte av dem hade arbetat 1—5 månader. Av de studerande hade nästan varannan, av pensionärerna däremot bara några procent förvärvsarbetat. Var femte av dem som i huvudsak utfört hushållsarbete i sitt eget hem, hade dessutom arbetat en tid även utanför hemmet. Största delen var kvinnor i åldern 25—34 år.

MEST KVINNOR I DELTIDSARBETE

De flesta yrkesverksamma hade år 1980 varit i heldagsarbete. Knappa fem procent, vilket innebär ca 150 000 personer, hade varit i deltidarbete. Tre fjärdedelar av dem var kvinnor, varav 30 procent i serviceyrken.

Deltidsarbete var allmännast inom lantbruk, handel och inom servicesektorn, som tillsammans sysselsatte tre fjärdedelar av de deltidarbetande. Inom industrin och byggnadsbranschen förekommer knappast alls deltidarbete och ovanligt är det även inom kommunikationerna.

Vanligast var deltidarbete bland dem som arbetat bara en del av året. Av dem som arbetat hela året hade bara en halv procent deltidarbete men nästan 14 procent av dem som arbetat högst ett halvt år.

VAR TIONDE HAR VARIT ARBETSLÖS EN MÅNAD ELLER LÄNGRE

Ca 227 000 personer, dvs. var tionde yrkesverksam, hade varit utan arbete en månad eller längre. Nästan 37 procent av dem hade varit arbetslösa högst tre månader och drygt en fjärdedel 4—6 månader. Ca 15 procent hade varit utan arbete hela året.

Arbetslöshet var något allmännare bland män än bland kvinnor. Medan 53 procent av alla yrkesverksamma var män, utgjorde männen 57 procent av de arbetslösa. Någon nämnvärd skillnad förelåg däremot inte i arbetslöshetstiderna.

Proportionellt fanns det mest arbetslösa i Lapplands, Norra Karelen och Uleåborgs län. I södra Finland var arbetslösheten inte lika stor trots att det största antalet arbetslösa fanns i Nylands och Tavastehus län.

VAR TREDJE ARBETSLÖS UNDER 25 ÅR

År 1980 var majoriteten av de arbetslösa unga. Var tredje som varit arbetslös under året var under 25 år och nästan lika många var i åldern 25—34 år. Av alla yrkesverksamma var mindre än 14 procent under 25 år och ca 30 procent mellan 25 och 34 år.

Ungdomsarbetslösheten var störst inom servicesektorn och industrin. Av de arbetslösa inom dessa branscher var ca 40 procent under 25 år. Inom byggnadsbranschen hade däremot var tredje arbetslös fyllt 45 och bara var femte arbetslös var under 25 år. Endast inom lantbrukey fanns en lika stor andel äldre arbetslösa.

Arbetslösheten var störst i byggnadsbranschen, där nästan var fjärde varit utan arbete en kortare eller längre tid. Även inom industrin och servicenäringarna hade många varit arbetslösa under året.

DE ARBETSLÖSA LÅGUTBILDADE

Mest arbetslösa fanns bland de lågutbildade. Ju lägre de arbetslösas utbildningsnivå var, desto längre hade arbetslösheten varat. Av dem som varit utan arbete 9—12 månader var nästan 73 procent utan yrkesutbildning. Av de 4—8 månader arbetslösa hade 60 procent inte fått yrkesutbildning. Av de korttidsarbetslösa (1—3 mån) var däremot en något större andel yrkesutbildade på mellannivå (yrkesskola eller liknande) än av de yrkesverksamma i gemen. Nästan 42 procent av dem hade mellannivåutbildning, av alla yrkesverksamma bara 35 procent.

VAR FJARDE ARBETAR UTANFÖR HEMKOMMUNEN

Under de två senaste decennierna har det blivit allt vanligare att arbetsplatsen inte ligger i hemkommunen. År 1960 arbetade var tionde yrkesverksam utanför hemkommunen, år 1980 nästan var fjärde. Detta är delvis en följd av att lantbruksbefolkningen minskat avsevärt och av arbetsplatsernas ökade koncentration till vissa områden.

Nästan 30 procent av männen pendlade till sitt arbete, av kvinnorna inte fullt 20 procent. Kvinnornas andel har dock ökat mer än männens under de senaste decennierna.

Arbetsplats utanför hemkommunen var vanligast i sydligaste Finland. T.ex. i Nyland pendlade var tredje men i Kuopio och Norra Karelen län bara var tionde.

ARBETSRESORNA LÄNGST I BYGGNADSBANSCHEN

År 1980 var det genomsnittliga avståndet till arbetsplatsen 6,5 kilometer i hela landet. Här avses en på kartan uppmätt rak sträcka mellan hemmet och arbetet. Inom byggnadsbranschen var avståndet längst, nästan 11 kilometer. Inom jord- och skogsbruket var avståndet bara en halv kilometer.

Männen hade i genomsnitt längre arbetsresor än kvinnorna. Medelavståndet mellan hemmet och arbetsplatsen var för männens del 7,4 och för kvinnornas del 5,6 kilometer. Ca 40 procent av alla som varit i arbete, av kvinnorna varannan, hade ett kortare avstånd än tre kilometer till arbetsplatsen.

Sista veckan i oktober 1980 reste var tredje till sitt arbete med personbil, antingen som chaufför eller passagerare. Drygt en femtedel åkte med buss eller andra kollektiva trafikmedel. Var tredje promenerade till arbetet och en drygt tiondedel åkte med cykel eller moped.

3. EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT

THE PROPORTION OF ECONOMICALLY ACTIVE PERSONS OF EMPLOYABLE AGE HAS FALLEN

In 1980, there were over 3.8 million people aged 15 years or over in Finland, some 2.2 million of whom were gainfully employed. The number of persons of employable age, that is, 15—64, was about 3.2 million. A good two thirds of these were employed. Since 1960, the proportion of Finnish people of employable age who have jobs has fallen — the ratio was almost three in four twenty years ago.

More than 80 per cent of the overall number of gainfully employed Finnish people had been in work for the entire year and 98 per cent had been in work for at least one month. The number of people who had been unemployed for the whole year was something over 34 000, representing about one and half per cent of the overall number of the economically active.

EVEN THE ECONOMICALLY INACTIVE TEND TO WORK FOR SOME TIME

Economically active population refers to persons who have been either employed or unemployed during the year for at least six months. On the other hand, the economically inactive often work for part of the year. Altogether, there were about 1.5 million students, pensioners, housewives and the like who were economically inactive in Finland in 1980. Nevertheless, one of every five of them had been employed for a period of 1—5 months. The proportion of students who had been in work was almost one half, whereas no more than two per cent of pensioners had been in work. Turning to people who mainly do housework in their own homes, one in five had been employed outside the home for some time. Most of these were women aged 25—34.

THE MAJORITY OF THOSE EMPLOYED PART-TIME ARE WOMEN

The majority of people who had jobs worked full-time. Approximately 150 000, or about five per cent, worked part-time; three quarters of those who worked part-time were women. And about 30 per cent of these had done service work.

Part-time work was commonest in agriculture and forestry, trade and the service sector: about three quarters of all part-time employed worked in these fields. There was, however, virtually no part-time employment in industry and construction, and there was also very little part-time work in the communications field as well.

Part-time work was most prevalent among the people who were employed for part of the year. No more than one half of one per cent of those who were employed all the year round had part-time jobs, whereas nearly 14 per cent of those who were employed for less than six months in the year had worked part-time.

ONE IN TEN UNEMPLOYED FOR AT LEAST ONE MONTH

Approximately 227 000 people — equivalent to one in every ten of the economically active — had been

unemployed for at least one month. Some 37 per cent had been unemployed for three months at the most, and a little over one quarter had been unemployed for 4—6 months. The proportion of those who had been without work for the entire year was 15 per cent.

Unemployment was somewhat more prevalent amongst men than women. About 57 per cent of those who were unemployed were men while men accounted for 53 per cent of the economically active. There was, however, no appreciable difference between how long the unemployment spells of the two sexes lasted.

Relatively speaking, unemployment was the most prevalent in the provinces of Lapland, Pohjois-Karjala and Oulu. There was comparatively less unemployment in Southern Finland, even though there were more unemployed people in the Provinces of Uusimaa and Häme in the South of Finland than anywhere else in numerical terms.

ONE OUT OF EVERY THREE UNEMPLOYED PERSONS IS UNDER 25 YEARS OLD

The majority of the unemployed were young. One person in every three who was out of work was less than 25 years old, and almost as many were between 25 and 34 years old. People under the age of 25 accounted for just under 14 per cent of the overall number of economically active Finnish people, and 25—34 year-olds accounted for about 30 per cent.

Juvenile unemployment was most prevalent in the service sector and in industry. Some 40 per cent of the people who were unemployed in these fields were under 25 years old. In the construction field, on the other hand, one in every three persons who was without work had passed the age of 45; no more than one in five of those who did not have jobs in the construction field were under 25 years old. The only fields which had an equally large unemployment ratio amongst older people were agriculture and forestry.

Unemployment was at its most rife in the construction field; almost one in four construction workers had been out of a job for a longer or a shorter period of time. Industry and the service sector also had a large number of people who had been unemployed.

THE UNEMPLOYED TEND TO HAVE LITTLE EDUCATION

Unemployment was relatively most prevalent amongst those who had received little education. The longer the unemployment spell had lasted, the lower was the educational level of the unemployed. More than 70 per cent of those who had been unemployed for 9—12 months had received no vocational education or occupational training. A mere two per cent had received higher education. Of those who had been out of jobs for 4—8 months, 60 per cent were without vocational education. On the other hand, one in every two persons who had been unemployed for not more than three months had no vocational education or occupational training at all, whereas just under eight per cent had a higher educational qualification. All in all, some 45 per cent of those in gainful employment had received vocational education or occupational training — 35 per cent had an intermediate qualification and 10 per cent had a higher level educational qualification.

ONE IN FOUR PEOPLE WORK OUTSIDE THE AREA IN WHICH THEY LIVE

Over the last 20 years or so, it has become much more common for Finnish people to work outside the municipality in which they live. Whereas in 1960 the proportion of job-holders who worked outside the area in which they lived was about one in ten, by 1980 the ratio had risen to almost one in four. This is the consequence of a marked decrease in the number of people employed in the agricultural sector and of jobs tending to become concentrated in certain select areas.

Almost 30 per cent of men worked outside the area they lived in, but the corresponding proportion for women was less than 20 per cent. Nevertheless, the proportion of women who work outside the area in which they live has risen faster than the corresponding ratio for men during the last twenty years.

Working outside one's home area was most common in the south of Finland. Whereas one in every three persons who had jobs worked outside their home areas in the Province of Uusimaa, in the provinces of Kuopio and Pohjois-Karjala for instance, the corresponding ratio was one in ten.

CONSTRUCTION WORKERS HAVE THE LONGEST COMMUTING DISTANCES

In Finland as a whole in 1980, the mean distance from home to work was about 6.5 kilometres. This distance is measured on a map and represents the straight distance between people's homes and the places where they are employed. Workers in the construction field had the longest distances to work, almost 11 kilometres. In agriculture and forestry, on the other hand, the distances were no more than half a kilometre long.

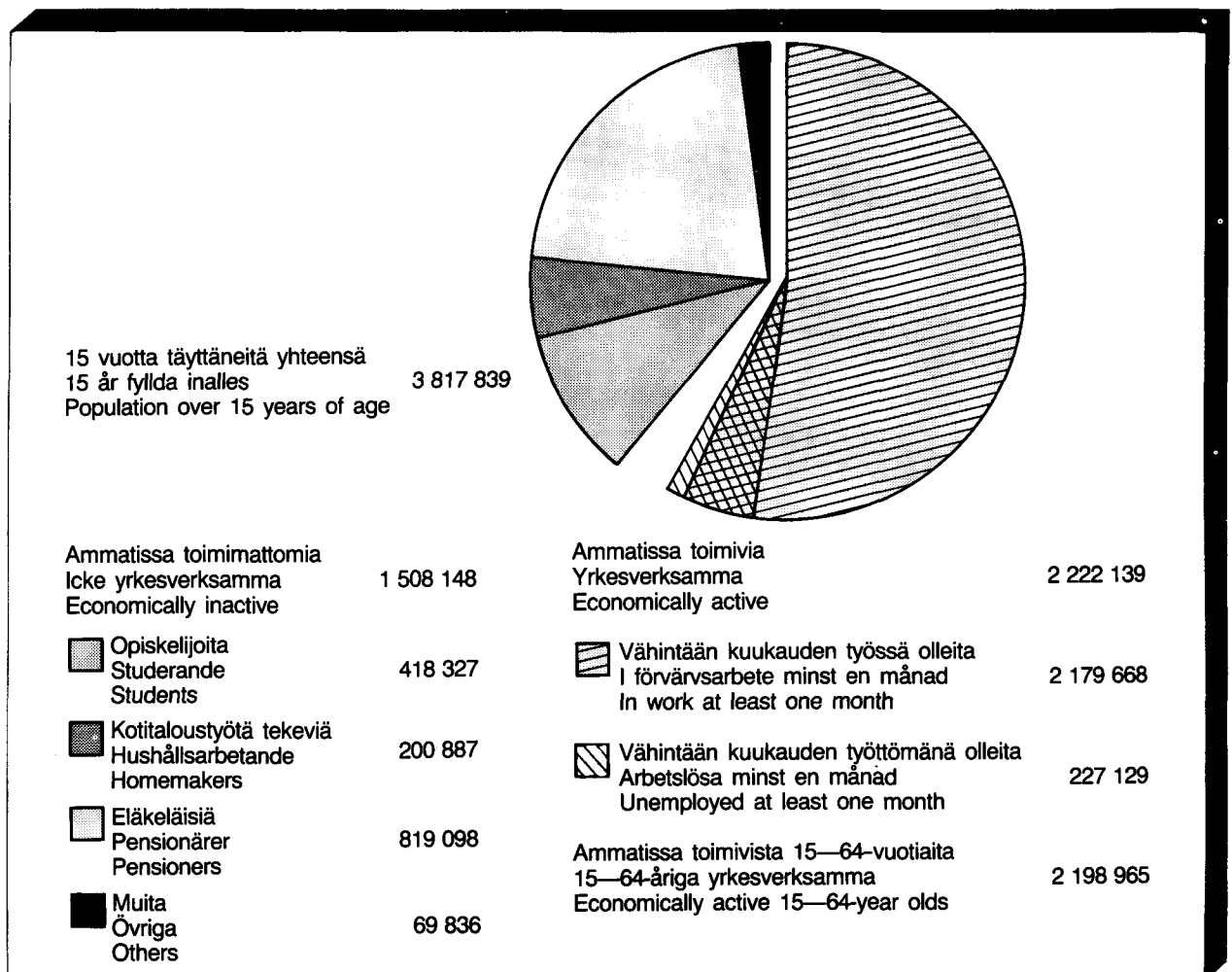
Men tended to have longer journeys to work than women. The average distance for men was 7.4 kilometres, whereas for women 5.6 kilometres. Some 40 per cent of all those who had jobs have journeys to work of less than three kilometres; for women, the proportion was one in two.

In the last week of October, 1980, one in every three Finnish people travelled to work in a private car, either driving or being a passenger. Roughly one in five people used buses or other means of public transport. Roughly one in three persons walked to work, and a good ten per cent travelled to work on a bicycle or moped.

3.1 15 vuotta täyttäneiden ammatissatoimivuus 1980

Den 15 år fyllda befolkningens yrkesverksamhet 1980

Population 15 years of age and over by economic activity in 1980

3.2 Ammatissa toimimattomien 15 vuotta täyttäneiden toiminta ja työssäolo 1980
 Icke yrkesverksamma 15 år fyllda efter verksamhet och förvärvsarbete 1980
 Activity and employment of the economically inactive population 15 years of age
 and over in 1980

	Ammatissa toimimattomia Icke yrkesverksamma Economically inactive	Näistä 1—5 kk työssä olleita Därav förvärvsarbetat 1—5 mån Of which in work 1—5 months %
Yhteensä Inalles Total	1 508 148	308 620 20.5
Opiskelijoita Studeraende Students	418 327	197 891 47.3
Kotitaloustyötä tekeviä Hushållsarbetande Homemakers	200 887	45 956 22.9
Eläkeläisiä Pensionärer Pensioners	819 098	15 457 1.9
Muita Övriga Others	69 836	49 316 70.6

3.3 Kokopäivä- ja osa-aikatyössä olleiden ammatissa toimivien elinkeino 1980
 Heldags- och deltidsarbetande yrkesverksamma näringsgren 1980
 Full- and part-time working economically active population by industry in 1980

	Ammatissa toimivia Yrkesverksamma Economically active	Maa- ja metsätalous Lantbruk Agriculture and forestry	Teollisuus Tillverkning Manufacturing	Rakennustoiminta Byggnadsverksamhet Construction	Kauppa Handel Trade	Liikenne Kommunikationer Communications	Rahoitus toiminta Finansiering Financing	Palvelukset Tjänster Services
Yhteensä Inalles Total	2 179 668	279 173	584 670	156 672	307 190	175 684	118 610	550 054
Yksinomaan kokopäivätyössä — Enbart i heldagsarbete — Only in full-time employment	% 93.1	% 90.4	% 97.5	% 96.6	% 90.9	% 95.5	% 90.4	% 89.8
Yksinomaan osa-aikatyössä — Enbart i deltidsarbete — Only in part-time employment	4.7	7.7	1.5	1.5	6.4	3.1	7.1	6.7
Kokopäivä- ja osa-aikatyössä — I heldags- och deltidsarbete — In full-time and part-time employment	2.2	1.9	1.1	1.9	2.8	1.4	2.5	3.5

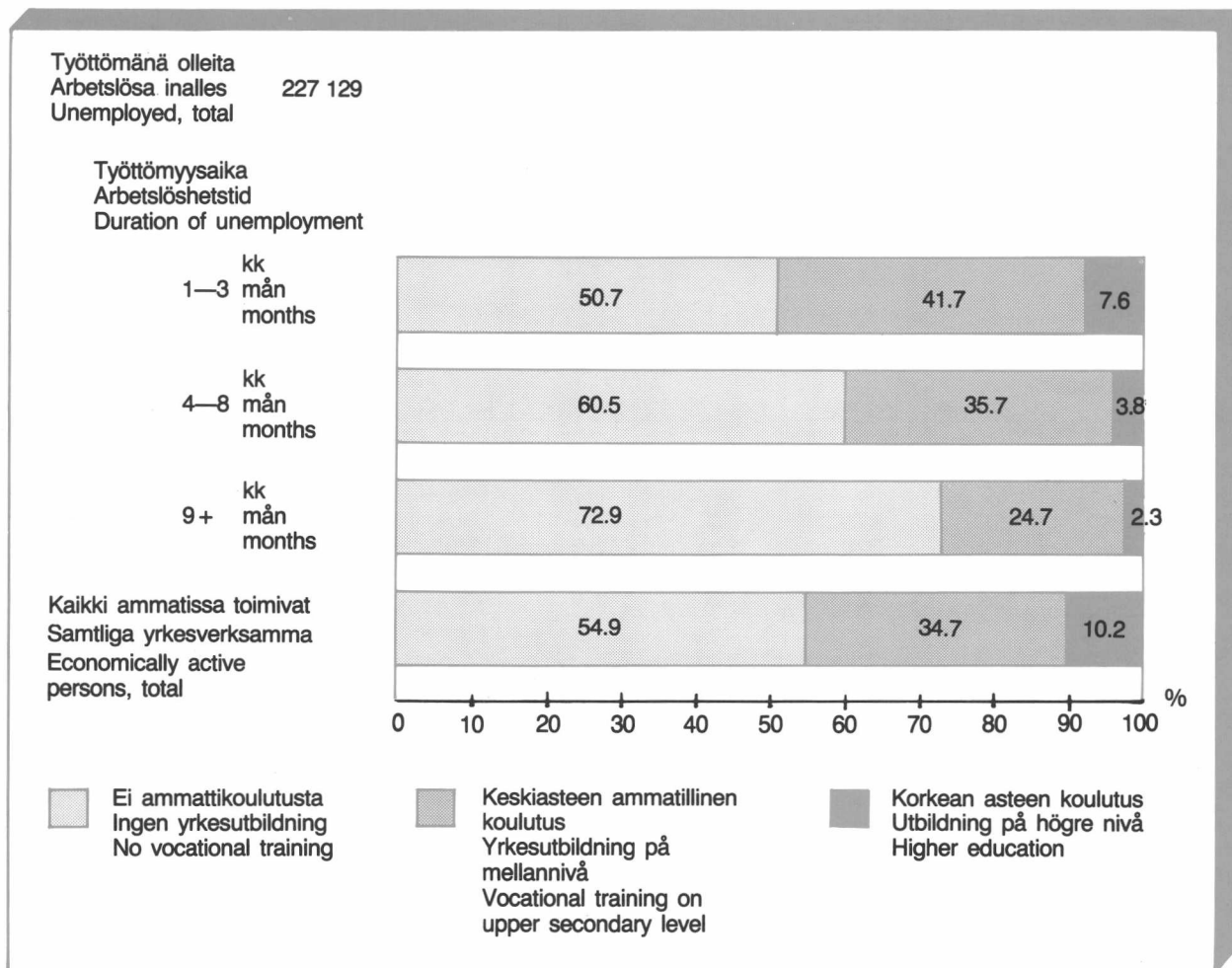
Osa-aikatyössä olleita Personer som varit i deltidsarbete Persons in part-time employment	Yhteensä Inalles Total		Miehiä Män Males		Naisia Kvinnor Females	
	Total	%	Males	%	Females	%
	151 174	100.0	38 430	25.4	112 744	74.6

3.4 Ammatissa toimivien ja työttömänä olleiden ikä ja elinkeino 1980
 Yrkesverksamma och arbetslösa efter ålder och näringsgren 1980
 Economically active population and unemployment by age and industry in 1980

	Kaikki elinkeinot Alla näringsgrenar All industries		Maa- ja metsätalous Lantbruk Agriculture, forestry		Teollisuus ja rakennustoiminta Tillverkning och byggnadsverksamhet Manufacturing and construction		Muut elinkeinot Övriga näringsgrenar Other industries	
	Yhteensä Inalles Total	Työttömänä Arbetslösa Unemployed	Yhteensä Inalles Total	Työttömänä Arbetslösa Unemployed	Yhteensä Inalles Total	Työttömänä Arbetslösa Unemployed	Yhteensä Inalles Total	Työttömänä Arbetslösa Unemployed
Ammatissa toimivia Yrkesverksamma Economically active	2 222 139	192 669	279 175	17 162	741 348	77 859	1 151 548	88 298
Ikä Ålder Age	%	%	%	%	%	%	%	%
15—24	13.7	33.9	8.9	29.1	14.8	29.0	13.8	38.4
25—34	31.6	30.9	18.1	25.0	33.5	31.8	33.8	31.7
35—44	23.9	15.4	20.4	17.3	23.6	17.0	25.3	14.1
45 +	30.8	19.7	52.6	28.6	28.1	22.3	27.1	15.7

Tauluun sisältyvät ainoastaan vähemmän kuin 12 kuukautta työttömänä olleet.
 I tabellen ingår endast personer som varit arbetslösa mindre än 12 månader.
 The table includes only those who have been unemployed less than 12 months.

3.5 Työttömänä olleiden ammatissa toimivien koulutus ja työttömyyden kesto 1980
 Yrkesverksamma som varit arbetslösa efter utbildning och arbetslöshetstid 1980
 Unemployed economically active population by education and duration of unemployment in 1980

3.6 Ammatissa toimivien työpaikan sijainti 1960—1980
 De yrkesverksamma efter arbetsplatsens belägenhet 1960—1980
 Economically active population by location of place of work in 1960—1980

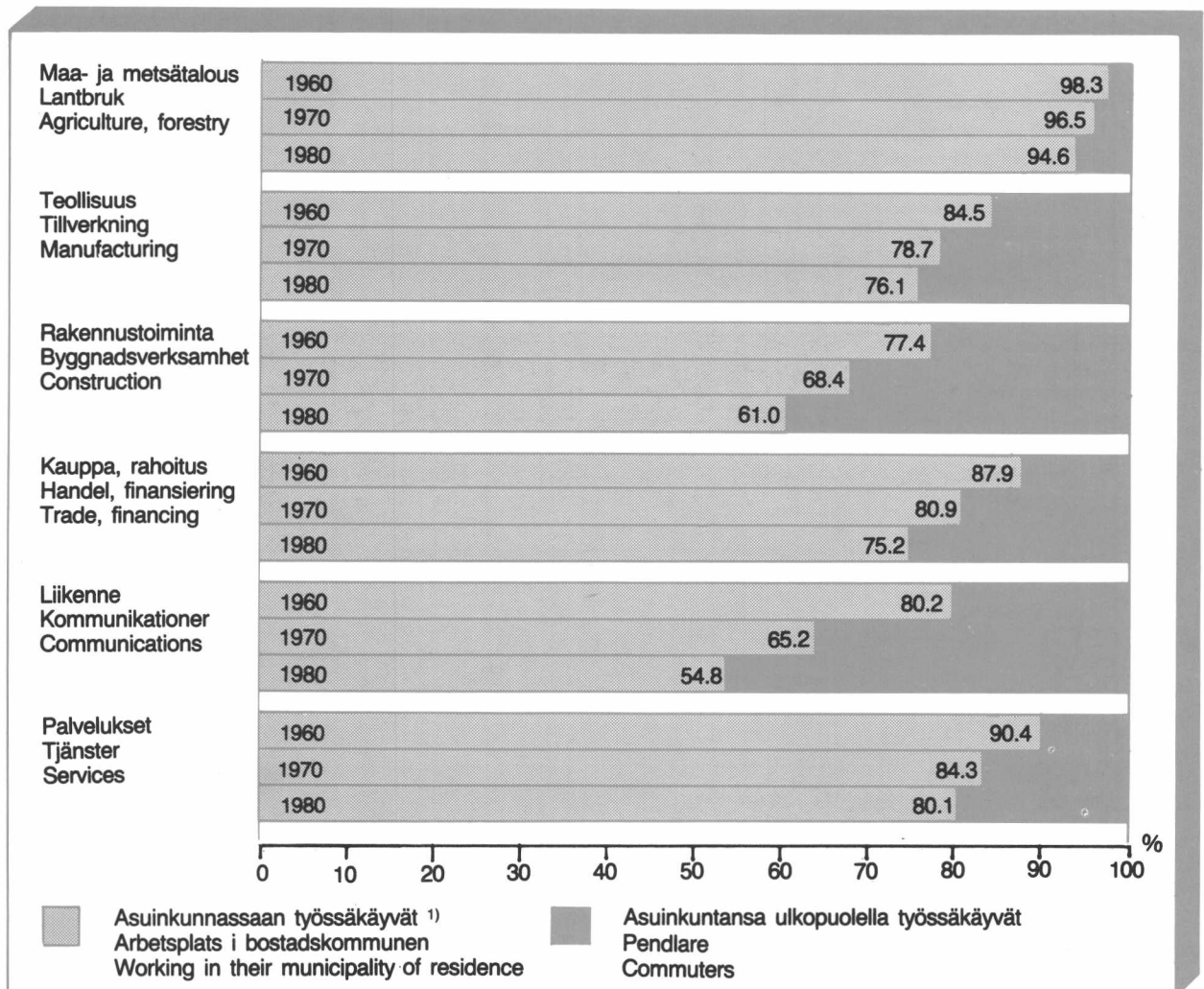
	1960	%	1970	%	1980	%
Ammatissa toimivia Yrkesverksamma Economically active	2 033 268	100.0	2 118 257	100.0	2 222 139	100.0
Asuinkunnassaan työssäkäyviä ¹⁾ Arbetsplats i bostadskommunen Working in their municipality of residence	1 824 554	87.9	1 739 317	82.1	1 664 765	74.9
Asuinkuntansa ulkopuolella työssäkäyviä Pendlare Commuters	208 714	10.3	378 940	17.9	514 904	23.2

1) Ml. työssäkäyntikunnaltaan tuntemattomat (2 110 henkeä v. 1980)
 Inkl. personer med okänd arbetsplatskommun (2 110 personer år 1980)
 Incl. persons with unknown municipality of working place (2 110 persons in 1980)

3.7 Ammatissa toimivien työpaikan sijainti ja elinkeino 1960—1980

De yrkesverksamma efter arbetsplatsens belägenhet och näringsgren 1960—1980

Economically active population by location of place of work and industry in 1960—1980

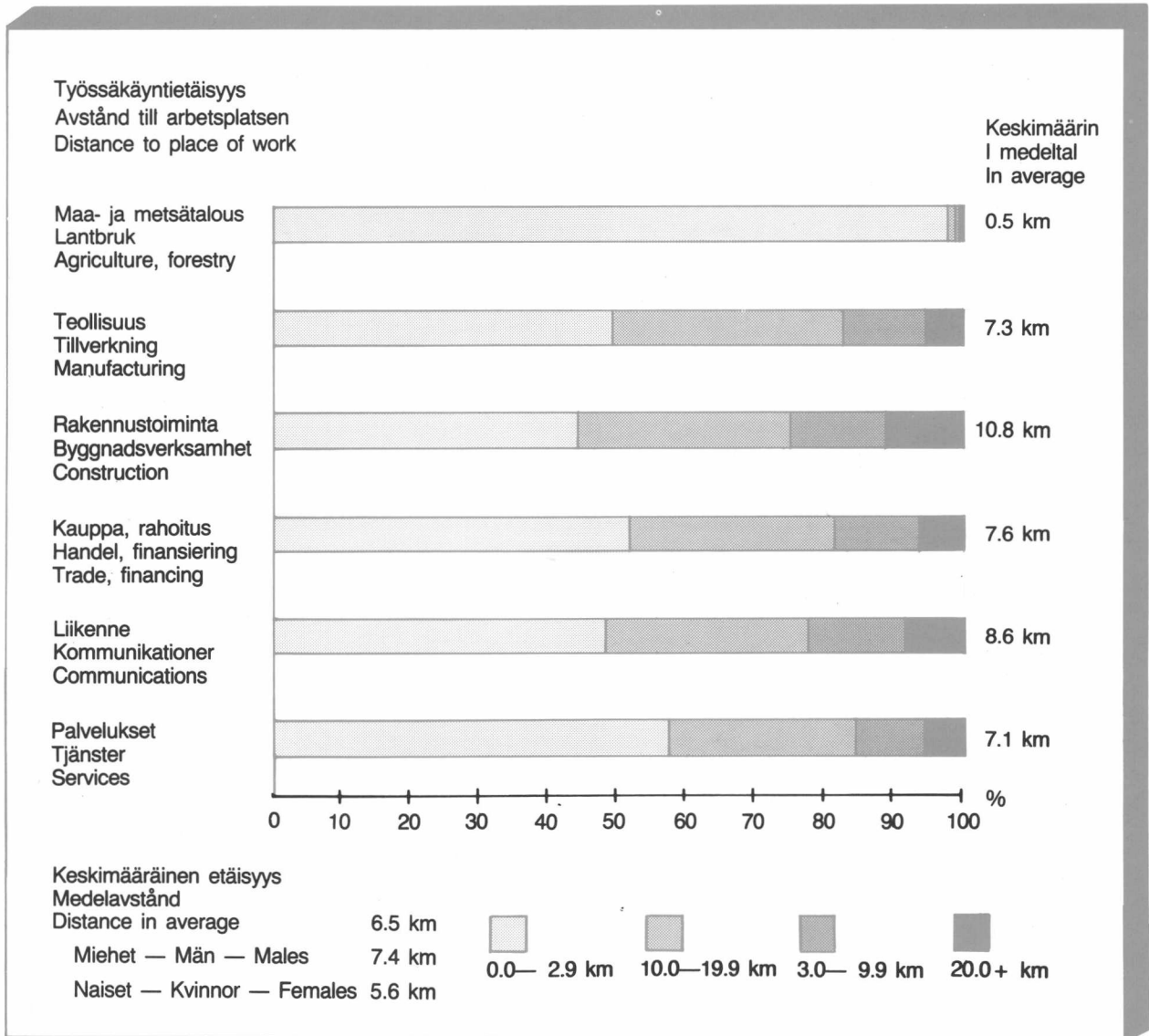

1) Ml. työssäkäyntikunnaltaan tuntemattomat.
Inkl. personer med okänd arbetsplatskommun.
Incl. persons with unknown municipality of place of work.

3.8 Ammatissa toimivien työssäkäyntietäisyys ja elinkeino 1980

De yrkesverksamma efter avståndet till arbetsplatsen och näringsgren 1980

Economically active population by distance to place of work and industry in 1980

3.9 Työpaikan sijainti ja työmatkan kulkutapa 1980

Arbetsplatsens belägenhet och färd sätt till arbetet 1980

Location of place of work and main means of travel to work in 1980

	Yhteensä Inalles Total	Linja-auto, juna Buss, tåg Bus, train	Henkilöauto Personbil Car	Polkupyörä, mopedi Cyckel, moped Bicycle, moped	Kävellen tai muu kulkutapa Gående eller annat färd sätt On foot or other means of travel
Työssä olleita ¹⁾ I arbete In work %	2 203 102 100.0	490 344 22.3	688 163 31.2	297 452 13.5	727 143 33.0
Työpaikka asuinkunnassa Arbetsplats i bostadskommunen Place of work in municipality of residence %	1 709 669 100.0	327 598 19.2	444 111 26.0	277 980 16.3	659 980 38.6
Työpaikka asuinkunnan ulkopuolella Arbetsplats utanför bostads- kommunen Place of work outside municipality of residence %	404 500 100.0	152 472 37.7	200 818 49.6	14 854 3.7	36 356 9.0
Useissa kunnissa liikkuva Rörlig i flera kommuner Work entails travelling in several municipalities %	85 984 100.0	9 756 11.3	42 503 49.4	4 445 5.2	29 280 34.1

- 1) 26.10.—1.11.1980 työssä olleet.
Personer som varit i arbete 26.10.—1.11.1980.
Persons in work from Oct. 26 to Nov. 1.1980.

4. KOULUTUS

YHÄ USEAMMALLA YLIOPILASTUTKINTO

Ylioppilastutkinnon suorittaneiden määrä on kasvanut huomattavasti viime vuosikymmeninä. Vuonna 1980 heitä oli lähes puoli miljoonaa eli noin 12 prosenttia aikuisista (20 vuotta täyttäneistä), kolmekymmentä vuotta aikaisemmin vain kolme prosenttia. Vuonna 1980 ylioppilaspoehja oli varsinkin nuorilla hyvin yleinen: esim. 20—24-vuotiaista oli vajaa kolmannes ylioppilastutkinnon suorittaneita.

Keskikoulun käyneitä oli vuonna 1960 runsas kymmenesosa 15 vuotta täyttäneistä. Lähinnä vastaavan koulutuksen saaneiden osuus kasvoi huomattavasti 1970-luvulla peruskouluun siirtymisen myötä. Vuonna 1980 oli runsas viidesosa 15 vuotta täyttäneistä keski- tai peruskoulun käyneitä.

RUNSAALLA KOLMASOSALLA AMMATTIKOULUTUS

Myös ammattikoulutuksen saaneiden osuus on kasvanut huomattavasti. Vuonna 1960 oli noin 14 prosenttia aikuisista saanut ammattikoulutuksen, kymmenen vuotta myöhemmin noin neljännes ja vuonna 1980 vajaat 40 prosenttia. Miehet olivat saaneet ammattikoulutusta hieman enemmän kuin naiset. Ammattikoulutuksella tarkoitetaan kouluissa, opistoissa tai korkeakouluissa saatua ammattiin valmistavaa koulutusta.

Varsinkin nuorten ammattikoulutettujen määrä on kasvanut. Vuonna 1960 oli noin 20 prosenttia 25—34-vuotiaista saanut ammattikoulutuksen, vuonna 1970 noin 40 prosenttia ja vuonna 1980 jo 60 prosenttia.

TEKNIKAN JA LUONNONTIETEIDEN KOULUTUS YLEISIN

Koulutettujen määrä on 1970-luvulla kasvanut kaikilla koulutusaloilla. Sekä vuonna 1970 että 1980 oli tekniikan ja luonnontieteiden koulutuksen saaneita eniten. Ko. alaan luetaan mm. tekniikan ja insinöörin koulutus sekä yliopistossa saatu luonnontieteellinen koulutus. Tekninen ala on hyvin miesvaltainen: noin 80 prosenttia koulutetuista oli miehiä. Päinvastoin kuin useimmilla muilla koulutusaloilla miesten osuus vain kasvoi 1970-luvulla.

Toiseksi yleisin koulutusala vuonna 1980 oli kauppa- ja toimistoalan sekä yhteiskunnallinen koulutus, esim. merkonomien, ekonomin ja valtiotieteen kandidaatin tutkinto. Tämän alan tutkinto oli viidenneksellä koulutetuista. Kauppa- ja toimistoalan koulutuksen saaneiden määrä kasvoi 1970-luvulla, mutta heidän osuutensa kaikista koulutetuista hieman pienentyi. Kaksi kolmannesta kaupallisen koulutuksen saaneista oli vuonna 1980 naisia. Ala naisvaltaistui entistään 1970-luvulla.

Suhteellisesti eniten kasvoi 1970-luvulla pienehkö koulutusala, ravintola-, matkailu-, suojele- ja muiden erikoisalojen koulutus, jossa naisten osuus kasvoi enemmän kuin miesten. Naisia oli 1980 yli 80 prosenttia ko. alan koulutetuista.

Hoitoalojen koulutuksen saaneiden osuus pysyi suunnilleen ennallaan — noin kymmenessä prosentissa — 1970-luvulla. Naisia hoitoalan koulutetuista oli sekä vuonna 1970 että 1980 lähes 90 prosenttia.

TYÖSSÄKÄYVIEN MIESTEN JA NAISTEN KOULUTUSTASOSSA EI EROA

Ammatissa toimivien miesten ja naisten koulutustasossa ei ollut suurta eroa vuonna 1980. Miehillä oli keskiasteen koulutus hieman yleisempää, naisilla puolestaan korkean asteen koulutus. Suhde oli samanlainen jo kymmenen vuotta aikaisemmin. Tuolloin oli kuitenkin koulutettuja huomattavasti vähemmän, vajaa kolmasosa kaikista ammatissa toimivista oli saanut ammattikoulutuksen, mutta vuonna 1980 jo lähes puolet.

PALVELUALOILLA KORKEIN KOULUTUSTASO

Palveluelinkeinoissa toimivien koulutustaso oli vuonna 1980 kaikkein korkein. Lähes 40 prosenttia heistä oli saanut keskiasteen ammatillisen koulutuksen, ja joka neljäs korkean asteen koulutuksen. Korkean asteen koulutuksen saaneiden osuus oli kaikilla toimialoilla keskimäärin kymmenen prosenttia. Palvelualoilla työskentelevien korkea koulutustaso johtuu pääasiassa siitä, että yli puolet heistä toimi opetusallalla tai terveydenhuollossa, joissa tehtävien luonne vaatii korkeaa koulutusta.

Myös rahoitus- ja vakuutusallalla toimivilla oli melko korkea koulutustaso. Kolmannes heistä oli saanut keskiasteen ja noin viidesosa korkean asteen koulutuksen. Ammattikoulutettuja oli vähiten maa- ja metsätaloudessa: noin neljännes alalla toimivista.

JULKISEN SEKTORIN PALKANSAAJAT PARHAITEN KOULUTETTUJA

Valtaosa ammatissa toimivista on palkansaajia. Runsaan kolmannes heistä oli saanut keskiasteen ammattikoulutuksen. Julkisen sektorin palkansaajat olivat korkeammin koulutettuja kuin muut palkansaajat. Korkean asteen koulutuksen saaneiden osuus oli lähes kolme kertaa niin suuri kuin yksityisen sektorin palkansaajilla ja keskiasteen koulutuksen saaneiden osuuskin hiukan suurempi.

Yksinäisyrittäjien koulutustaso oli vuonna 1980 kaikkein matalin: noin neljännes heistä oli saanut keskiasteen koulutuksen ja vain pari prosenttia korkean asteen koulutuksen. Valtaosa yksinäisyrittäjistä oli maatalousyrittäjiä. Työnantajayrittäjien koulutustaso oli hieman korkeampi: vajaa kolmannes oli saanut keskiasteen ja vajaa kymmenesosa korkean asteen koulutuksen.

LUKIOISSA JA KORKEAKOULUISSA NAISENEMMISTÖ

Vuonna 1980 oli 15 vuotta täyttäneitä opiskelijoita ja koululaisia noin 400 000. Vajaat puolet heistä opiskeli lukioissa tai muissa yleiskoulutusta antavissa oppilaitoksissa — yli puolet heistä naisia. Kolmannes opiskelijoista opiskeli keskiasteen ammatillisissa oppilaitoksissa, joissa taas oli miesenemmistö. Korkean asteen oppilaitoksissa opiskeli vajaa viidesosa kaikista opiskelijoista; heistä taas hiukan yli puolet oli naisia. Naiset selvästikin hakevat enemmän oppilista sivistystä, miehet ammatillista pätevyyttä.

4. UTBILDNING

ALLT FLER STUDENTER

Antalet personer som avlagt studentexamen har ökat betydligt under de senaste årtiondena. År 1980 uppgick de till nästan en halv miljon, vilket är ca 12 procent av den vuxna befolkningen (över 20 år), trettio år tidigare bara tre procent. Speciellt de unga årsklasserna har avlagt studentexamen: av 20—24-åringarna t.ex. nästan en tredjedel.

År 1970 hade drygt en tiondedel av dem som fyllt 15 år genomgått mellanskola. Under 1970-talet ökade andelen personer med motsvarande utbildning betydligt i och med grundskolans genomförande. År 1980 hade drygt en femtedel av de 15 år fyllda genomgått mellan- eller grundskola.

ÖVER EN TREDJEDEL HAR YRKESUTBILDNING

Den yrkesinriktade utbildningen har blivit allt allmänare. År 1960 hade ca 14 procent av den vuxna befolkningen erhållit yrkesutbildning, tio år senare runt en fjärdedel och år 1980 nästan 40 procent. Männerna hade något oftare yrkesutbildning än kvinnorna. Yrkesinriktad utbildning avser utbildning för yrke som ges vid skolor, institut och högskolor.

Speciellt har antalet unga yrkesutbildade ökat. År 1960 hade ca 20 procent av de 25—34-åringa fått yrkesutbildning, år 1970 ca 40 procent och år 1980 hela 60 procent.

TEKNISK OCH NATURVETENSKAPLIG UTBILDNING ÄR ALLMÄNNAST

Antalet utbildade har under 1970-talet ökat inom alla utbildningsområden. Både år 1970 och år 1980 utgjorde de tekniskt och naturvetenskapligt utbildade den största gruppen. Här ingår bl.a. utbildning av tekniker och ingenjörer samt naturvetenskaplig utbildning vid universitet. Den tekniska utbildningen är mycket mansdominerad: ca 80 procent av de utbildade är män och i motsats till övriga utbildningsområden ökade männens andel under 1970-talet.

Utbildningen för handels- och kontorsyrken och den samhällsrelig utbildningen, som omfattar bl.a. merkonom-, ekonom- och politices kandidatexamen, utgjorde den näst största gruppen år 1980. En femtedel hade dylik utbildning. Också de som utbildats för handel och kontor eller fått samhällsrelig utbildning har ökat i antal, men deras andel av alla utbildade har minskat. År 1980 var två tredjedelar av de utbildade inom området kvinnor och kvinnodominansen inom utbildningen blev bara större under 1970-talet.

Den proportionellt största ökningen skedde under 1970-talet inom ett ganska litet utbildningsområde: utbildningen för restaurang-, turist- och bevakningsbranscherna och övriga specialyrken. Kvinnorna ökade proportionellt mer än männen och uppgick år 1980 till 80 procent av de utbildade.

Vårdutbildningen har bibehållit sin tio procents andel av alla utbildade. Därav var 90 procent kvinnor både år 1970 och 1980.

4. EDUCATION

MORE FINNISH PEOPLE THAN EVER NOW HAVE A SCHOOL MATRICULATION CERTIFICATE

There has been a marked increase in the number of Finnish people who have sat for their school matriculation cer-

FÖRVÄRVSARBETANDE MÄN OCH KVINNOR LIKA HÖGT UTBILDADE

Ingen större skillnad förelåg år 1980 i yrkesverksamma mäns och kvinnors utbildningsnivå. Bland männen var utbildning på mellannivå något allmänare, bland kvinnorna utbildning på högre nivå. Förhållandet var detsamma redan tio år tidigare. Då var dock mindre än en tredjedel, år 1980 nästan hälften av alla yrkesverksamma yrkesutbildade.

UTBILDNINGSNIVÅN HÖGST INOM TJÄNSTENÄRINGARNA

Utbildningsnivån var år 1980 högst bland dem som arbetade med samhällstjänster och personlig service. Nästan 40 procent hade yrkesinriktad utbildning på mellannivå och var fjärde på högre nivå. Inom alla näringsgrenar var i genomsnitt tio procent utbildade på högre nivå. Tjänste- och service-näringarnas höga utbildningsnivå beror till stor del på, att över hälften är sysselsatta inom undervisning och hälsovård, där arbetsuppgifterna förutsätter hög utbildning.

Även försäkrings- och finansieringsbranschen har en rätt hög utbildningsnivå. En tredjedel har mellannivåutbildning och en femtedel utbildning på högre nivå. Den minsta andelen yrkesutbildade fanns inom lanthuset: runt en fjärdedel av alla som arbetade inom branschen.

DEN OFFENTLIGA SEKTORN S LÖNTAGARE BÄST UTBILDADE

Majoriteten av de yrkesverksamma är löntagare. Drygt en tredjedel av dem har yrkesinriktad utbildning på mellannivå. Den offentliga sektorns löntagare var högre utbildade än övriga. Andelen anställda med utbildning på högre nivå var nästan tredubbel jämfört med den privata sektorns löntagare och även andelen mellannivåutbildade var något större.

Ensamföretagarna hade år 1980 den lägsta utbildningsnivån: en fjärdedel hade mellannivåutbildning och bara några procent utbildning på högre nivå. Merparten av ensamföretagarna var lanthusetföretagare. De företagare som har anställd arbetskraft har en något högre utbildningsnivå: Något under en tredjedel hade utbildning på mellannivå och nästan tio procent på högre nivå.

KVINNOMAJORITET I GYMNASIER OCH HÖGSKOLOR

År 1980 fanns det ca 400 000 studerande och skolelever som fyllt 15 år. Nästan hälften av dem studerade i gymnasier eller andra allmänbildande läroinrättningar — över hälften var kvinnor. En tredjedel studerade i yrkesläroanstalter på mellannivå. Dessa hade manlig majoritet. Inte fullt en femtedel studerade i läroanstalter på högre nivå, något över hälften av dem var kvinnor. Kvinnorna tycks oftare söka lärd bildning, männen yrkesinriktad kompetens.

tificate over the last twenty or thirty years. All in all, some 12 per cent of Finnish adults possessed matriculation papers in 1980, whereas the corresponding figure thirty years before had been as low as three per cent (the term "adult" refers to persons who have reached the age of twenty years). It was especially common for young people

to have matriculated in 1980 — about one third of all 20—24-year olds, for instance, had passed the examination.

In 1970, the proportion of persons aged 15 years and over who had completed intermediate level schooling was something over one tenth. The number of pupils who completed such schooling grew markedly in the 1970s as Finland switched over to a comprehensive school system. In 1980, a good fifth of all persons who had reached the age of 15 years had completed intermediate or basic school.

A GOOD THIRD HAVE VOCATIONAL TRAINING

The number of people who have received vocational training or higher education has also grown appreciably. Whereas in 1960 the proportion of Finnish adults who had received vocational training was about 14 per cent, the figure had risen to about 40 per cent by 1980. The term "vocational training" refers to education given at a school, college or university etc. which is designed to prepare the recipient for a future occupation or profession.

There has been an especially significant increase in the prevalence of vocational training amongst young people. Some 20 per cent of 25—34 year-olds had received vocational training in 1960, but the figure rose to 40 per cent by 1970 and had reached as many as 60 per cent by 1980.

NATURAL SCIENCE AND TECHNOLOGY ARE THE MOST POPULAR SUBJECTS

The number of Finnish people who have some kind of vocational training or higher education grew in all sectors in the 1970s. In 1980, nearly 40 per cent had studied either technology or natural sciences. This figure includes for example the training given to engineers and technicians and university students reading natural sciences. Technological subjects were very much male-dominated: more than 80 per cent of those who studied them were males. While women, during the 1970s, came more to the fore in virtually every field of education, the sole subject to become still more strongly male-dominated was technology.

The second most popular subjects were the commercial and office fields and social subjects — secretarial qualifications and degrees from faculties of social science, for instance. One fifth of Finnish people who had a higher education qualification had graduated in these fields, two thirds of them being women. The number of students reading these subjects has grown, but they now account for a lower proportion of all vocationally trained persons than used to be the case.

The educational field which has shown the strongest growth in the 1970s is the training for restaurant, tourism, conservation and other specialized sectors. 80 per cent of those who had studied them were women.

Women continued to account for most of the capacity of nursing training institutions — to the tune of about 90 per cent, as in the past.

NO DISPARITY BETWEEN ECONOMICALLY ACTIVE MEN'S AND WOMEN'S EDUCATION

There was no appreciable disparity between how well men and women who held jobs had been educated in 1980. It was slightly more common for men to have completed intermediate level education, but again higher education was

slightly more prevalent amongst women. This ratio, furthermore, had held true ten years before as well. But whereas only one third of the overall Finnish labour force had received vocational training in 1970, the figure had risen to almost one half by 1980.

THE SERVICE SECTOR HAS THE HIGHEST STANDARD OF EDUCATION

People employed in the service industries had the highest standard of education overall in 1980. Almost 40 per cent of them had received vocational training, and one in four had a higher education qualification. Taking all fields of education into consideration, the prevalence of higher education qualifications was about ten per cent. The reason why so many of the people who work in the service sector have a good education is, in the main, that over half of them work in the teaching or health care fields — and such occupations call for high educational standards.

But people working in the fields of finance and insurance also had a good education. Roughly one in three had completed intermediate level schooling; about one fifth had a higher education qualification. Educational standards were lowest in agriculture and forestry where no more than one out of four had received vocational training.

THE BEST-EDUCATED WAGE AND SALARY-EARNERS WORK IN THE PUBLIC SECTOR

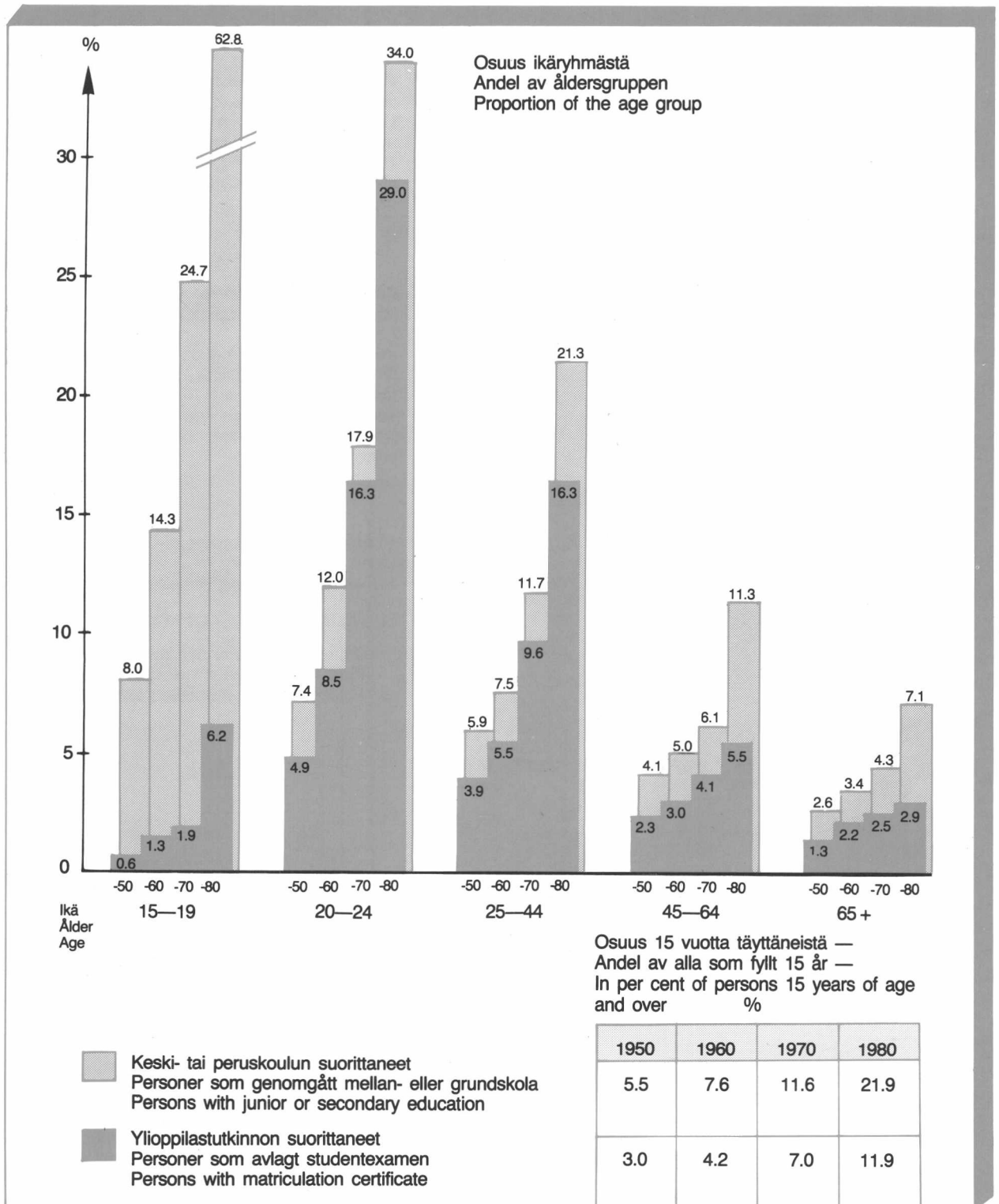
The majority of people who have an occupation are wage or salary-earners. More than one third of them had completed intermediate level schooling. The public sector employees tended to have a better education than others. Wage and salary-earners employed in the public sector were almost three times as likely to have a higher education qualification than their counterparts elsewhere, and they were also somewhat more likely to have completed intermediate level schooling.

The lowest educational standards were found amongst private entrepreneurs: no more than one in four had completed intermediate level schooling and a mere two per cent possessed a higher education qualification. Most private entrepreneurs were farmers. Those entrepreneurs who were also employers had somewhat better educational standards. Something under one in three of them had completed intermediate level education, and almost one tenth had a higher education qualification.

THE MAJORITY OF UPPER SECONDARY SCHOOL AND UNIVERSITY STUDENTS ARE WOMEN

There were some 400 000 school pupils and university students who had reached the age of 15 years in Finland in 1980. Just under one half of them were enrolled in upper secondary or similar general education institutes — and more than half of them were women. About one third of the students were enrolled at intermediate level vocational training institutes of whom the majority were men. Approximately one fifth of the overall number of students were reading at higher education institutes; over half were women. There was a clear tendency for women to go in for academic education, whereas men were more interested in acquiring professional and trade qualifications.

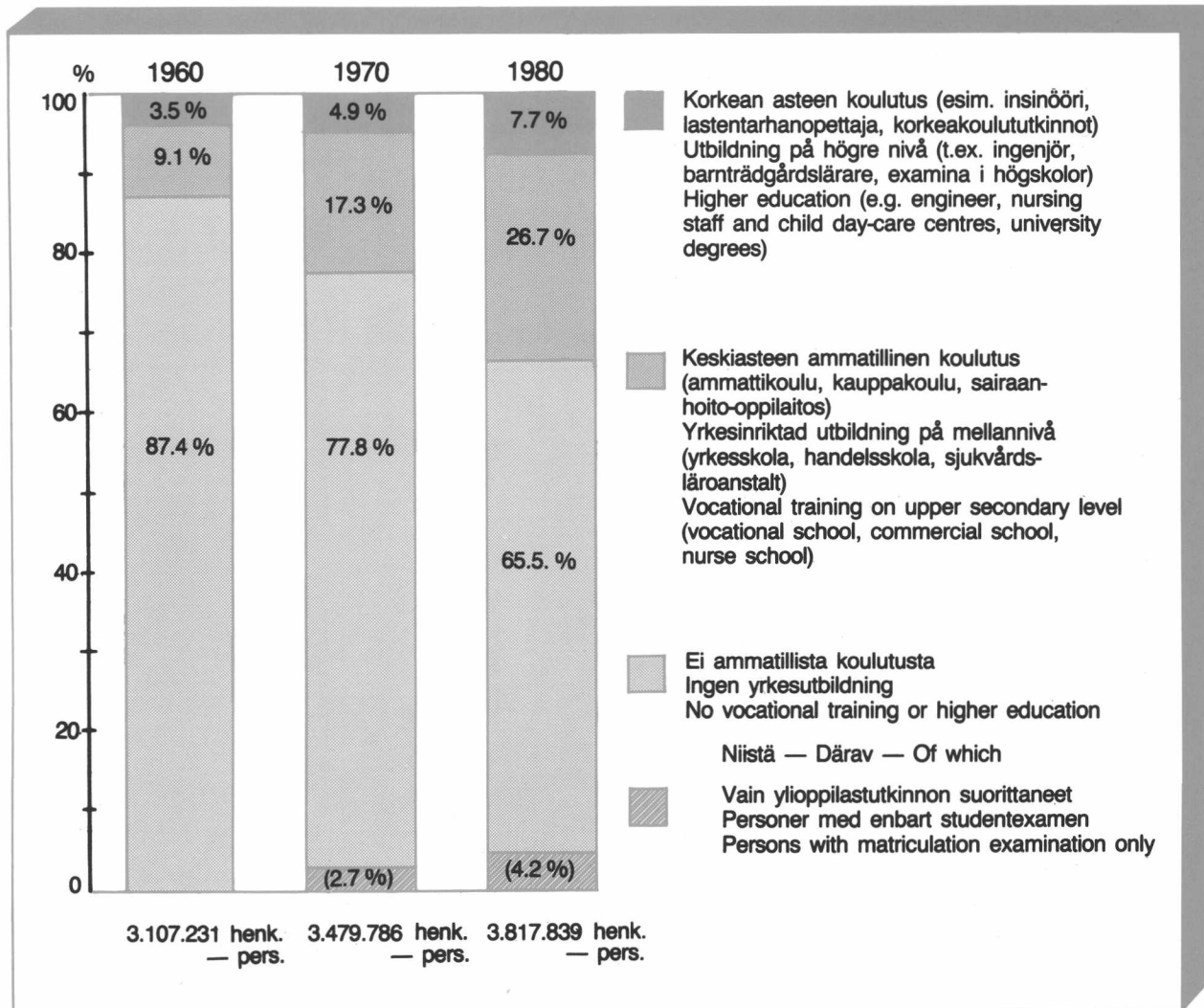
4.1 Väestön pohjakoulutus 1950—1980
 Befolkningens grundutbildning 1950—1980
 General education of population in 1950—1980

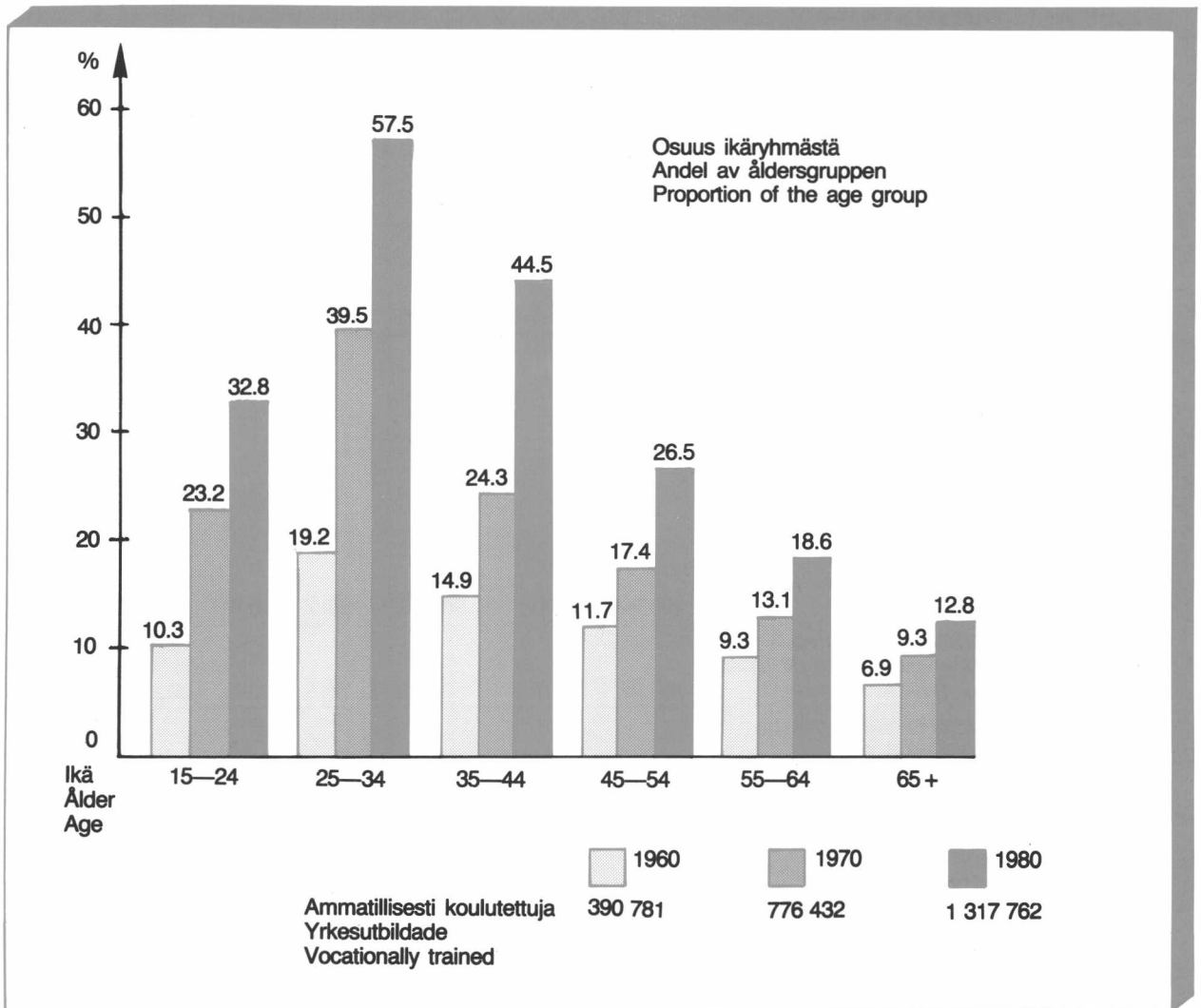
4.2 15 vuotta täyttäneiden koulutusrakenne 1960—1980

Den 15 år fyllda befolkningens utbildningsstruktur 1960—1980

Educational structure of population 15 years of age and over in 1960—1980

4.3 Ammatillisesti koulutettujen osuus ikäryhmittäin 1960—1980
 Andel yrkesutbildade åldersgruppvis 1960—1980
 Proportion of vocationally trained by age group in 1960—1980

Ammatillisesti koulutettu on henkilö, jolla on ammattiin valmistava koulutus keski- tai korkealla asteella.
 Som yrkesutbildad räknas person med yrkesinriktad utbildning på mellan- eller högre nivå.
 Vocationally trained refers to a person with vocational training or higher education.

4.4 Ammatillisesti koulutettujen koulutusala 1970 ja 1980
 Yrkesutbildades utbildningsområde 1970 och 1980
 Vocationally trained population by field of education in 1970 and 1980

	1970		1980		Miehiä Män Males %		Naisia Kvinnor Females %	
	1970	%	1980	%	1970	1980	1970	1980
Ammatillisesti koulutettuja Yrkesutbildade Vocationally trained	776 432	100.0	1 317 762	100.0	52.2	51.1	47.8	48.9
Humanistinen ja esteettinen koulutus Humanistisk och estetisk utbildning Humanities and aesthetics	26 529	3.4	42 467	3.2	39.0	30.7	61.0	69.3
Opettajankoulutus Läroarbildning Teacher trained	45 137	5.8	56 553	4.3	31.2	29.1	68.8	70.9
Kauppa- ja toimistoalan sekä laki-, yhteiskunta- ja käyttäytymistieteiden koulutus Utbildning för handel och kontor samt juridisk, samhällsvetenskaplig och beteendevetenskaplig utbildning Commercial, office, law, social and behavioural sciences	160 906	20.7	265 969	20.2	38.8	34.1	61.2	65.9
Tekniikan ja luonnontieteiden koulutus Teknisk och naturvetenskaplig utbildning Technology and natural sciences	289 951	37.3	521 021	39.5	78.8	80.2	21.2	19.8
Liikenteen ja tietoliikenteen koulutus Utbildning för transport och kommunikation Traffic and communication	11 347	1.5	21 333	1.6	86.7	77.7	13.3	22.3
Hoitoalojen koulutus Utbildning för vårdyrken Medicine and health care	82 061	10.6	131 472	10.0	10.9	10.9	89.1	89.1
Maa- ja metsätalouden koulutus Utbildning för lant- och skogsbruk Agriculture and forestry	74 833	9.6	97 386	7.4	72.2	72.4	27.8	27.6
Muiden erikoisalojen koulutus Utbildning för andra specialyrken Other special fields	85 532	11.0	181 439	13.8	20.3	18.7	79.7	81.3

4.5 Ammatissa toimivien koulutustaso ja sukupuoli 1970 ja 1980

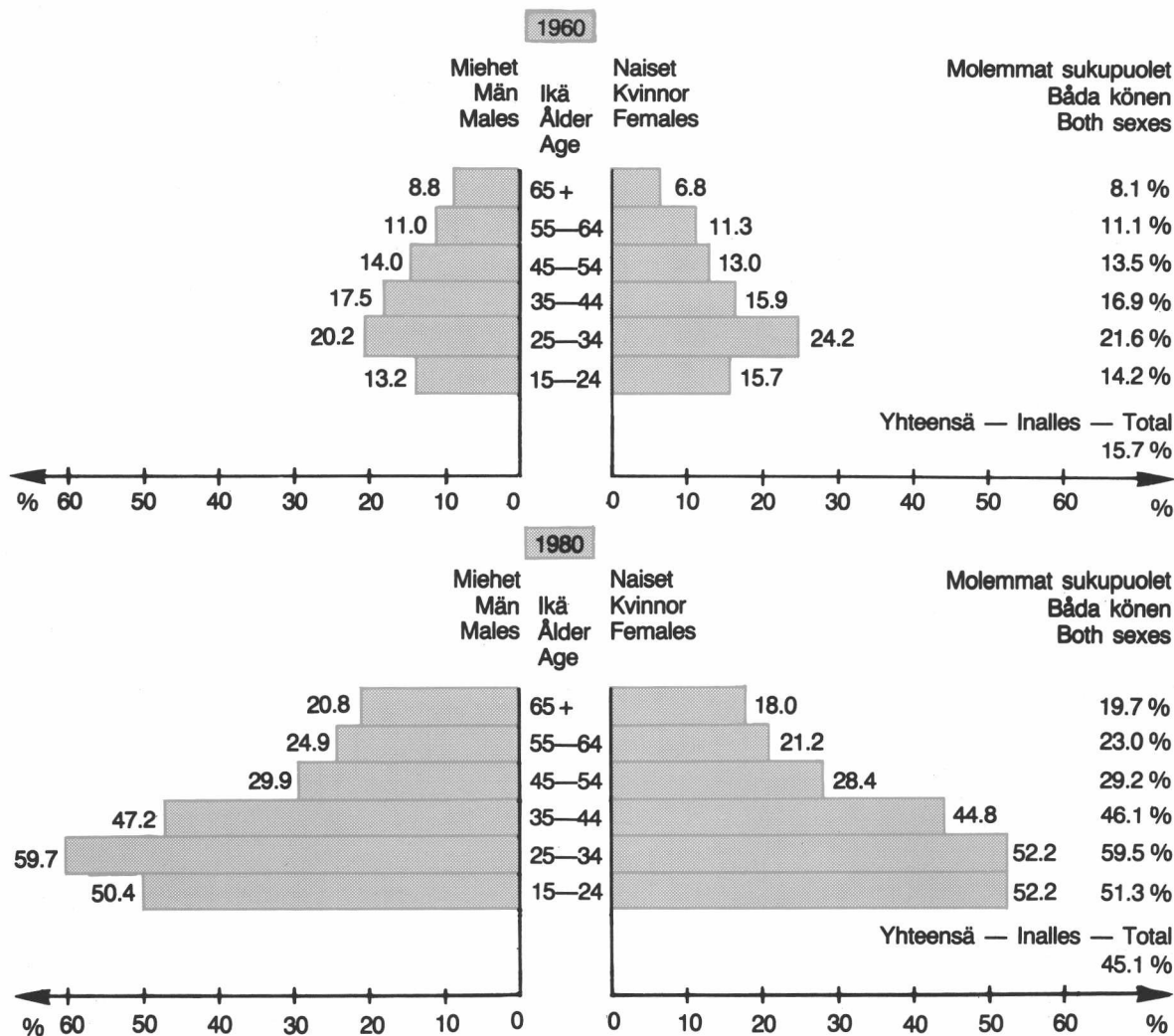
De yrkesverksamma efter utbildningsnivå och kön 1970 och 1980

Economically active population by educational level and sex in 1970 and 1980

	1970			1980		
	Yhteensä Inalles Total	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	Yhteensä Inalles Total	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females
Ammatissa toimivia Yrkesverksamma Economically active	2 118 257	1 225 666	892 591	2 222 139	1 187 343	1 034 796
Niistä — Därav — Of which	%	%	%	%	%	%
Ei koulutusta tai vain kansa-, keski- tai peruskoulu Ingen utbildning eller enbart folk-, mellan- eller grundskola No education or only primary or junior secondary school	69.5	65.3	70.3	51.6	51.4	51.8
Ylioppilastutkinto tai muu ammattillisesti eriytymätön koulutus Studentexamen eller annan icke yrkesinriktad utbildning Matriculation examination or other non-vocational education	1.6	1.2	2.2	3.3	2.6	4.1
Ammatillinen koulutus Yrkesinriktad utbildning Vocational training or higher education	28.9	30.2	27.5	45.1	46.0	44.1
Niistä — Därav — Of which						
Keskiasteen På mellannivå On upper secondary level	22.4	22.5	21.0	34.7	35.8	33.5
Korkean asteen På högre nivå Higher education	6.4	6.4	6.5	10.2	10.1	10.4

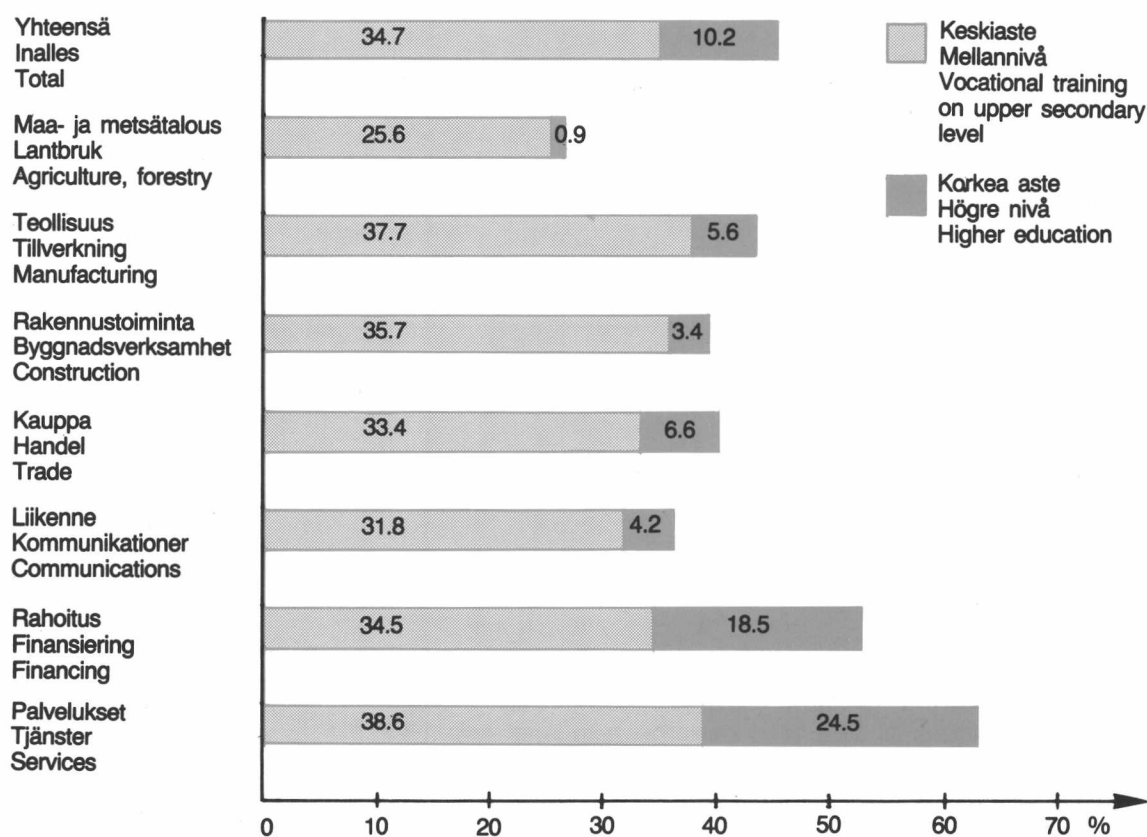
4.6 Ammatissa toimivien koulutus ja ikä 1960 ja 1980
De yrkesverksamma efter utbildning och ålder 1960 och 1980
Economically active population by education and age in 1960 and 1980

Ammatillisesti koulutettujen osuus ammatissa toimivista ikäryhmittäin
 Andel yrkesutbildade av de yrkesverksamma åldersgruppvis
 Proportion of economically active possessing vocational training by age group

4.7 Koulutus ja elinkeino 1980
 Utbildning och näringsgren 1980
 Education and industry in 1980

Ammatillisesti koulutettujen osuus elinkeinoittain
 Andel yrkesutbildade i olika näringsgrenar
 Proportion of persons with vocational training or
 higher education by industry

4.8 Koulutus ja ammattiasema 1980
 Utbildning och ställning i yrket 1980
 Education and industrial status in 1980

	Ei ammatillista koulutusta Ingen yrkesinriktad utbildning No vocational training or higher education %	Keskiasteen ammatillinen koulutus Yrkesinriktad utbildning på mellannivå Vocational training on upper secondary level %	Korkean asteen koulutus Utbildning på högre nivå Higher education %
Ammatissa toimivat Yrkesverksamma Economically active	54.9	34.7	10.2
Palkansaajat Löntagare Wage and salary earners	51.5	36.7	11.8
Julkisella sektorilla ¹⁾ Inom offentliga sektorn In public sector	41.8	38.4	19.6
Muualla Annorstädes Other	56.7	35.7	7.3
Työnantajat Arbetsgivare Employers	60.5	31.0	8.2
Yksinäisyrittäjät Ensamföretagare Own-account workers	74.6	23.2	2.1
Yrittäjäperheenjäsenet Företagarfamiljemedlemmar Family workers	73.1	25.9	1.0

1) Valtio, kunta, valtio-
 enemmistöinen osakeyhtiö
 Staten, kommunerna,
 aktiebolag med statsmajoritet
 Central and local
 government, state enterprises

4.9 15 vuotta täyttäneiden opiskelijoiden ikä ja sukupuoli 1980
 Studerande över 15 år efter ålder och kön 1980
 Students 15 years of age and over by age and sex 1980

	Yhteensä Inalles Total	%
Opiskelijoita ja koululaisia Studenter och skolelever Students and pupils	409 829	100.0
Miehiä — Män — Males	197 983	48.3
Naisia — Kvinnor — Females	211 846	51.7
Ikä — Ålder — Age		
15—19	258 554	63.1
Miehiä — Män — Males	125 028	48.4
Naisia — Kvinnor — Females	133 526	51.6
20—24	91 165	22.2
Miehiä — Män — Males	43 111	47.3
Naisia — Kvinnor — Females	48 054	52.7
25—34	50 324	12.3
Miehiä — Män — Males	25 885	51.4
Naisia — Kvinnor — Females	24 439	48.6
35—44	7 743	1.9
Miehiä — Män — Males	3 193	41.2
Naisia — Kvinnor — Females	4 550	58.8
45+	2 043	0.5
Miehiä — Män — Males	766	37.5
Naisia — Kvinnor — Females	1 277	62.5

4.10 15 vuotta täyttäneiden opiskelijoiden sukupuoli ja oppilaitostyyppi 1980
 Studerande över 15 år efter kön och läroanstaltstyp 1980
 Students 15 years of age and over by sex and type of educational institution in 1980

	15 vuotta täyttäneitä opiskelijoita ja koululaisia — 15 år fyllda studerande och skolelever — Students and pupils 15 years of age and over	Näistä — Därav — Of which	
		Miehiä Män Males %	Naisia Kvinnor Females %
Yhteensä — Inalles — Total	409 829	48.3	51.7
Yleiskoulutusta antavat oppilaitokset Allmänbildande läroanstalter Institutions for general education	186 541	43.0	57.0
Keskiasteen ammatilliset oppilaitokset Yrkesutbildningsanstalter på mellannivå Vocational schools and colleges	142 387	55.3	44.7
Maa- ja metsätalousoppilaitokset Lant- och skogsbruksläroanstalter Educational institutions for agriculture and forestry	8 648	79.0	21.0
Tekniikan ja käsityöammattien oppilaitokset Läroanstalter för teknik och hantverkaryrken Educational institutions for engineering, industry and handicrafts	70 538	74.9	25.1
Kuljetuksen ja tietoliikenteen oppilaitokset Läroanstalter för transport och kommunikation Educational institutions for transport and communication	1 406	82.8	17.2
Kauppa- ja toimistoalan oppilaitokset Läroanstalter för affärs- och kontorsbranschen Educational institutions for commercial and office work	31 740	30.8	69.3
Hoitoalan oppilaitokset Läroanstalter för vårdyrken Educational institutions for health and health-related personnel	12 039	7.1	92.9
Muut keskiasteen ammatilliset oppilaitokset Övriga yrkesutbildningsanstalter på mellannivå Other vocational schools and colleges	18 016	40.7	59.3
Korkean asteen oppilaitokset Läroanstalter på högre nivå Higher level educational institutions	72 644	48.7	51.3
Muut Övriga Others	8 257	43.9	56.1

5. TULOT

KESKITULOT 35 000—40 000 MARKKAA

Ammatissa toimivien valtionveronalaiset tulot olivat vuonna 1980 keskimäärin 35 000—40 000 markkaa. Runsaat puolet ansaitsi alle 40 000 markkaa, vajaa kolmannes 40 000—60 000 markkaa ja vajaa kuudesosa enemmän. Naisilla oli yleensä pienemmät tulot kuin miehillä. Yli 60 000 markan tuloihin yhti viidennes miehistä, mutta vain neljä prosenttia naisista.

Tulot kasvoivat selvästi koulutuksen myötä. Pelkän kansa-, keski- tai peruskoulun käyneistä kaksi kolmasosaa ansaitsi alle 40 000 markkaa ja vain vajaa kymmenesosa yli 60 000 markkaa. Keskiasteen ammattikoulutuksen saaneista (ammatillisen koulun tai opiston käyneistä) jäi keskitason alapuolelle enää puolet ja runsas kymmenesosa ansaitsi yli 60 000 markkaa. Korkeakoulututkinnon suorittaneista ansaitsi alle 40 000 markkaa vain viidennes. Yli 60 000 markan tuloihin yhti lähes puolet.

Kaikilla koulutustasoilla naisten tulot olivat selvästi miesten tuloja pienemmät. Tuloerot kuitenkin tasoittuivat hieman koulutuksen lisääntyessä.

RAHOITUSALALLA KORKEIN TULOTASO

Pankki- ja vakuutusosalalla tulotaso oli korkeampi kuin mil-lään muulla toimialalla. Noin neljännes ansaitsi yli 60 000 markkaa ja vain vajaat 40 prosenttia jäi alle 40 000 markan. Myös koulutustaso oli rahoitusosalalla korkea. Lähes viiden-nes oli saanut korkean asteen koulutuksen. Kaikista amma-tissa toimivista se oli vain kymmenesosalla.

Myös yhteiskunnallisten palvelujen aloilla (julkisessa hallin-nossa, opetusosalalla, terveydenhuollossa) toimivien tulotaso oli melko korkea. Lähes viidennes ansaitsi yli 60 000 mark-kaa ja noin puolet alle 40 000 markkaa. Näillä aloilla toimi-vien koulutustaso oli kaikkein korkein.

Henkilökohtaisten palvelusten alalla (esim. korjaamoissa, kampaamoissa, pesuloissa) työskentelevien tulotaso oli huomattavasti matalampi. Lähes kolme neljäsosaa jäi kes-kitason alapuolelle, ja vain kuusi prosenttia ansaitsi yli 60 000 markkaa.

Lähes kaksi kolmasosaa kaupan toimialalla työskentelevis-tä sai tuloa alle 40 000 markkaa. Yli 60 000 markkaa an-saitsi joka kymmenes. Kaupallisissa ammateissa olivat miesten ja naisten tuloerot hyvin suuret. Kaupan myyjistä oli kaksi kolmasosaa naisia, mutta vain vajaa prosentti heis-tä yhti yli 60 000 markan tuloihin. Miehistä sen sijaan joka viides ansaitsi enemmän kuin 60 000 markkaa.

Maa- ja metsätaloudessa toimivien valtionveronalaiset tulot olivat kaikkein pienimmät. Keskitulot jäivät alle 20 000 mar-kan, ja alle 40 000 markkaa ansainneita oli 80 prosenttia. Tulotasoa ei kuitenkaan voi suoraan vertailla muiden toimi-alojen kanssa, koska kaikki maa- ja metsätalouden yrittäjä-tulot eivät ole valtionveronalaisia.

ASUNTOKUNTIEN TULOT LÄHES 62 000 MARKKAA

Asuntokuntien valtionveronalaiset tulot olivat vuonna 1980 keskimäärin 61 700 markkaa, henkeä kohti noin 22 800 markkaa. Lähes puolet asuntokunnista ansaitsi alle 50 000 markkaa ja noin neljännes vähemmän kuin 30 000 mark-kaa. Yli 100 000 markan tuloihin yhti noin 15 prosenttia.

Mitä suuremmat olivat asuntokunnan tulot, sitä yleisemmin se asui omistusasunnossa. 30 000—50 000 markkaa an-sainneista asui omistusasunnossa vähän yli puolet, keskitu-loisista lähes 70 prosenttia ja kaikkein suurituloisimmista yli 80 prosenttia. Poikkeuksena olivat kuitenkin kaikkein pieni-tuloisimmat, alle 30 000 markkaa ansainneet. Niistä asui omistusasunnossa lähes 60 prosenttia. Tämä johtuu lähinnä siitä, että puolet niistä oli eläkeläisasuntokuntia.

KAKSILAPSISILLA PERHEILLÄ SUURIMMAT TULOT

Perheiden keskitulot olivat vuonna 1980 vähän yli 71 000 markkaa. Viidennes perheistä oli kaksilapsisia, ja niillä oli kaikkein suurimmat valtionveronalaiset tulot: keskimäärin lähes 80 000 markkaa. Lapsiluvun kasvaessa tulot pieneni-vät, koska äiti ei enää useinkaan ollut työssä.

Tulot olivat selvästi keskimääräistä pienemmät perheissä, joissa ei ollut alle 18-vuotiaita lapsia. Tämä johtuu lähinnä siitä, että puolet niistä oli eläkeläisperheitä. Myös nuoret lapsiperheet (päämies alle 30-vuotias) olivat melko pienitu-loisia. Keskitulot olivat 55 000 markkaa ja tulot henkeä kohti 17 000 markkaa.

Kaikkein pienituloisimpia olivat yksinhuoltajaperheet, joissa lapset olivat alle 18-vuotiaita. Niiden valtionveronalaiset tulot (joihin mm. elatusmaksut eivät sisälly) olivat keskimäärin 39 000 markkaa. Tulot henkeä kohti olivat 14 600 markkaa.

LÄHES PUOLELLA PERHEISTÄ KÄYTETTÄVISSÄ ALLE 50 000 MARKKAA

Lähes kolmasosalla perheistä oli vuonna 1980 käytettävissä olevaa tuloa 50 000—70 000 markkaa ja melkein yhtä suu-rella osalla 30 000—50 000 markkaa. Sitä pienemmät tulot oli lähes 16 prosentilla. Suurimpiin tuloihin, yli 100 000 markkaan, yhti vain viisi prosenttia.

Ylempien toimihenkilöiden perheissä oli suhteellisesti eni-ten hyvätuloisia. Runsaalla viidenneksellä oli käytettävissä olevaa tuloa yli 100 000 markkaa. Työnantajaperheistä yhti niin suuriin tuloihin noin 14 prosenttia ja alempien toimihen-kilöiden perheistä noin neljä prosenttia.

Pienituloisimpia olivat opiskelija-, eläkeläis- ja maatalous-yrittäjäperheet. Noin kolmanneksella niistä oli alle 30 000 markan käytettävissä olevat tulot. Alempien toimihenkilöi-den ja työntekijöiden perheistä näin pienituloisia oli noin kuusi prosenttia.

Käytettävissä olevat tulot on laskettu rekisterien perusteella, eivätkä ne ole täysin kattavia. Niistä puuttuu jonkin verran tuloja ja tulonsiirtoja, mm. osa maatalouden yrittäjätuloista sekä työttömyysavustukset ja -korvaukset.

5. INKOMSTER

MEDELINKOMSTERNA 35 000—40 000 MARK

De yrkesverksammas statsskattepliktiga inkomster var år 1980 i medeltal 35 000—40 000 mark. Drygt hälften förtjänade under 40 000 mark, en knapp tredjedel 40 000—60 000 mark och mindre än en sjättedel förtjänade mer än detta. Kvinnorna hade i allmänhet lägre inkomster än männen. Var femte man men bara fyra procent av kvinnorna förtjänade över 60 000 mark.

Inkomsterna tilltar med ökad utbildning. Av dem som enbart genomgått folk-, mellan- eller grundskola förtjänade två tredjedelar under 40 000 mark och en knapp tiondedel över 60 000 mark. Hälften av de mellannivåutbildade (yrkeskola eller -institut) förtjänade under genomsnittet och drygt var tionde över 60 000 mark. Bara en femtedel av de högskoleutbildade förtjänade mindre än 40 000 mark och nästan hälften hade inkomster som överskred 60 000 mark.

Kvinnorna förtjänade mindre än männen på alla utbildningsnivåer. Skillnaderna var dock mindre bland dem som hade högre utbildning.

MEST HÖGINKOMSTTAGARE INOM BANKVÄRLDEN

Inkomstnivån var högre inom bank- och försäkringsverksamheten än inom de övriga branscherna. Var fjärde förtjänade över 60 000 mark och knappa 40 procent mindre än 40 000 mark. Även utbildningsnivån var hög inom finansbranschen. Nästan en femtedel hade utbildning på högre nivå. Av alla yrkesverksamma hade bara en tiondedel utbildning på högre nivå.

Även de som arbetade inom samhällsservicebranschen (offentlig förvaltning, undervisning, hälsovård) hade en rätt hög inkomstnivå. Nästan en femtedel förtjänade över 60 000 mark och ungefär hälften under 40 000 mark. De som arbetade inom den här sektorn hade den högsta utbildningsnivån.

Inkomstnivån var betydligt lägre bland dem som fick sin utkomst av personliga tjänster (t.ex. reparationsverksamhet, friseringar, tvätterier). Inmot två tredjedelar förtjänade under genomsnittet och bara sex procent över 60 000 mark.

Nästan två tredjedelar av dem som arbetade inom handeln förtjänade under 40 000 mark. Var tionde förtjänade över 60 000 mark. Inkomstskillnaderna var stora mellan män och kvinnor med merkantila yrken. Två tredjedelar av försäljarna var kvinnor och mindre än en procent av dem förtjänade över 60 000 mark. Av männen förtjänade däremot var femte över 60 000 mark.

De statsskattepliktiga inkomsterna var lägst bland dem som arbetade inom lantbruket. Medelinkomsterna låg under 20 000 mark och över 80 procent hade inkomster som underskred 40 000 mark. Inkomstnivån kan dock inte direkt jämföras med övriga branschers, eftersom lantbrukens alla företagarinikomster inte är statsskattepliktiga.

HUSHÄLLENS INKOMSTER INTE FULLT 62 000 MARK

Bostadshushållens statsskattepliktiga inkomster var år 1980 i genomsnitt 61 700 mark, dvs. 22 800 mark per per-

son. Nästan hälften av hushållen hade inkomster som låg under 50 000 mark och en fjärdedel under 30 000 mark. Ca 15 procent hade över 100 000 marks inkomster.

Ju högre hushållets inkomster var, desto vanligare var det att man bodde i egen bostad. Något över hälften av dem som förtjänat 30 000—50 000 mark, nästan 70 procent av medelinkomsthushållen och över 80 procent av de hushåll som hade de högsta inkomsterna bodde i ägarbostad. Ett undantag var dock de hushåll som hade de allra lägsta inkomsterna, under 30 000 mark. Nästan 60 procent av dem bodde i ägarbostäder. Över hälften av dem var pensionärs-hushåll.

TVÅBARNSFAMILJER FÖRTJÄNAR MEST

Familjernas medelinkomster var år 1980 något över 71 000 mark. En femtedel av familjerna hade två barn. Tvåbarnsfamiljerna hade de högsta statsskattepliktiga inkomsterna: i genomsnitt nästan 80 000 mark. Inkomsterna avtog med ökat barnantal eftersom mödrarna inte så ofta hade förvärvsarbete.

Inkomsterna var betydligt under genomsnittet i de familjer som inte hade barn under 18 år, vilket främst beror på att över hälften av dem är pensionärsfamiljer. De unga barnfamiljerna (huvudmannen under 30 år) hade likaså rätt låga inkomster. Medelinkomsterna var 55 000 mark och inkomsterna per person 17 000 mark.

De allra lägsta inkomsterna fanns i ensamförsörjarfamiljer med barn under 18 år. De statsskattepliktiga inkomsterna (där t.ex. underhållsbidrag inte ingår) var i genomsnitt 39 000 mark. Inkomsterna per person var 14 600 mark.

NÄSTAN HÄLFTEN AV FAMILJERNA HAR MINDRE ÄN 50 000 MARK ATT DISPONERA

Inmot en tredjedel av familjerna hade år 1980 disponibla inkomster på mellan 50 000 och 70 000 mark och nästan lika många hade 30 000—50 000 mark till sitt förfogande. Ca 16 procent hade inkomster som underskred detta. Bara fem procent kom upp i den högsta inkomstklassen, över 100 000 mark disponibel inkomst.

I högre tjänstemäns familjer fanns det proportionellt mest sådana med höga inkomster. Drygt en femtedel hade över 100 000 marks disponibla inkomster. Av arbetsgivarfamiljerna kom ca 14 procent upp i dylika inkomster och av de lägre tjänstemännens familjer ca fyra procent.

Studerande-, pensionärs- och lantbruksföretagarfamiljerna hade de lägsta inkomsterna. Runt en tredjedel av dem hade mindre än 30 000 mark till sitt förfogande. Av de lägre tjänstemännens och av arbetarfamiljerna hade ungefär sex procent så låga inkomster.

De disponibla inkomsterna har beräknats på basen av uppgifter i olika register och är inte helt fullständiga. Vissa inkomster och inkomstöverföringar, bl.a. en del av lantbrukens företagarinikomster samt arbetslöshetsbidrag och -ersättningar saknas.

5. INCOME

AVERAGE INCOME 35 000—40 000 MARKS

The incomes of economically active persons subject to national tax averaged 35 000—40 000 marks in 1980. A good half earned less than 40 000 marks, less than one third earned 40 000—60 000 marks and slightly less than one sixth exceeded this figure. Women generally had a smaller income than men. One fifth of the men achieved earnings over 60 000 marks, but only four per cent of the women did.

Income clearly increased as a factor of education. Two thirds of those merely having a primary, secondary or comprehensive school background earned less than 40 000 marks and only somewhat less than ten per cent of this group had an income exceeding 60 000 marks. Of those having received upper secondary vocational training (vocational school or junior college graduates) only about half remained below the average level and a good ten per cent earned more than 60 000 marks. Only one fifth of university graduates earned less than 40 000 marks. Nearly half of them had achieved incomes in excess of 60 000 marks.

At all levels of education, women had a markedly smaller income than men. The income differentials nevertheless evened out a bit with increasing education.

HIGHEST INCOME LEVEL IN FINANCE

The income level in the banking and insurance field was higher than in any other branch. One quarter of people employed in these fields earned more than 60 000 marks and only less than 40 per cent fell under the 40 000 mark level. The level of education was also high in the financing sector. Nearly one fifth had received higher education, whereas for all occupations the corresponding figure is only one tenth.

The level of income for those employed in social services (public administration, teaching, health care) was also rather high. Nearly one fifth earned more than 60 000 marks and about half less than 40 000 marks. The level of education of people employed in these fields was also the very highest.

The income level of persons working in the personal services field (e.g. in service garages, beauty parlours, laundries) was considerably lower. Nearly three quarters remained below the average level and only six per cent earned more than 60 000 marks.

Nearly two thirds of persons employed in the trade field had an income of less than 40 000 marks. One in ten earned more than 60 000 marks. The differences in income between women and men sales employees was great. Two thirds of sales clerks were women but only less than one per cent of them managed to reach a 60 000 mark income. Of the men, however, one in five earned more than 60 000 marks.

The income subject to national tax of those engaged in agriculture and forestry was the smallest of all. The average income was something less than 20 000 marks and 80 per cent in this sector earned less than 40 000 marks. The level of income does not, however, provide a direct point of comparison with other branches since all the entrepreneurial income in agriculture and forestry is not subject to national tax.

INCOME OF HOUSEHOLDS NEARLY 62 000 MARKS

The income of households subject to national tax was an

average of 61 700 marks or some 22 800 marks per person in 1980. Nearly half of the households earned less than 50 000 marks and about one quarter less than 30 000 marks. About 15 per cent achieved an income over 100 000 marks.

The higher the income of the household, the more commonly such a household lived in a dwelling which it owned. Slightly more than one half of households earning 30 000—50 000 marks lived in a dwelling which they owned, the corresponding figures being 70 per cent for the average income bracket and 80 per cent for the highest income bracket. An exception were those in the very lowest income bracket, earning less than 30 000 marks. Close on 60 per cent of such people owned their own flat or house. This is mainly due to the fact that half of them were pensioner households.

TWO-CHILDREN FAMILIES HAVE THE LARGEST INCOME

In 1980 the average income of families was slightly more than 71 000 marks. One fifth of these were two-children families and they had the largest income subject to national tax: on average nearly 80 000 marks. With an increasing number of children, income decreased since the mother most often was no longer able to go out to work.

Income was clearly under the average in families in which there were no children under 18 years. This was primarily due to the fact that half of them were pensioner families. Most young families with children (the head of family under 30 years old) had a rather small income. The average income was 55 000 marks and the income per family member 17 000 marks.

One parent families with children under 18 years old had the smallest income of all. Their income subject to state tax (f.e.g. maintenance allowance not included) was an average of 39 000 marks. Income per person was 14 600 marks.

NEARLY HALF OF THE FAMILIES HAVE DISPOSABLE INCOME LESS THAN 50 000 MARKS

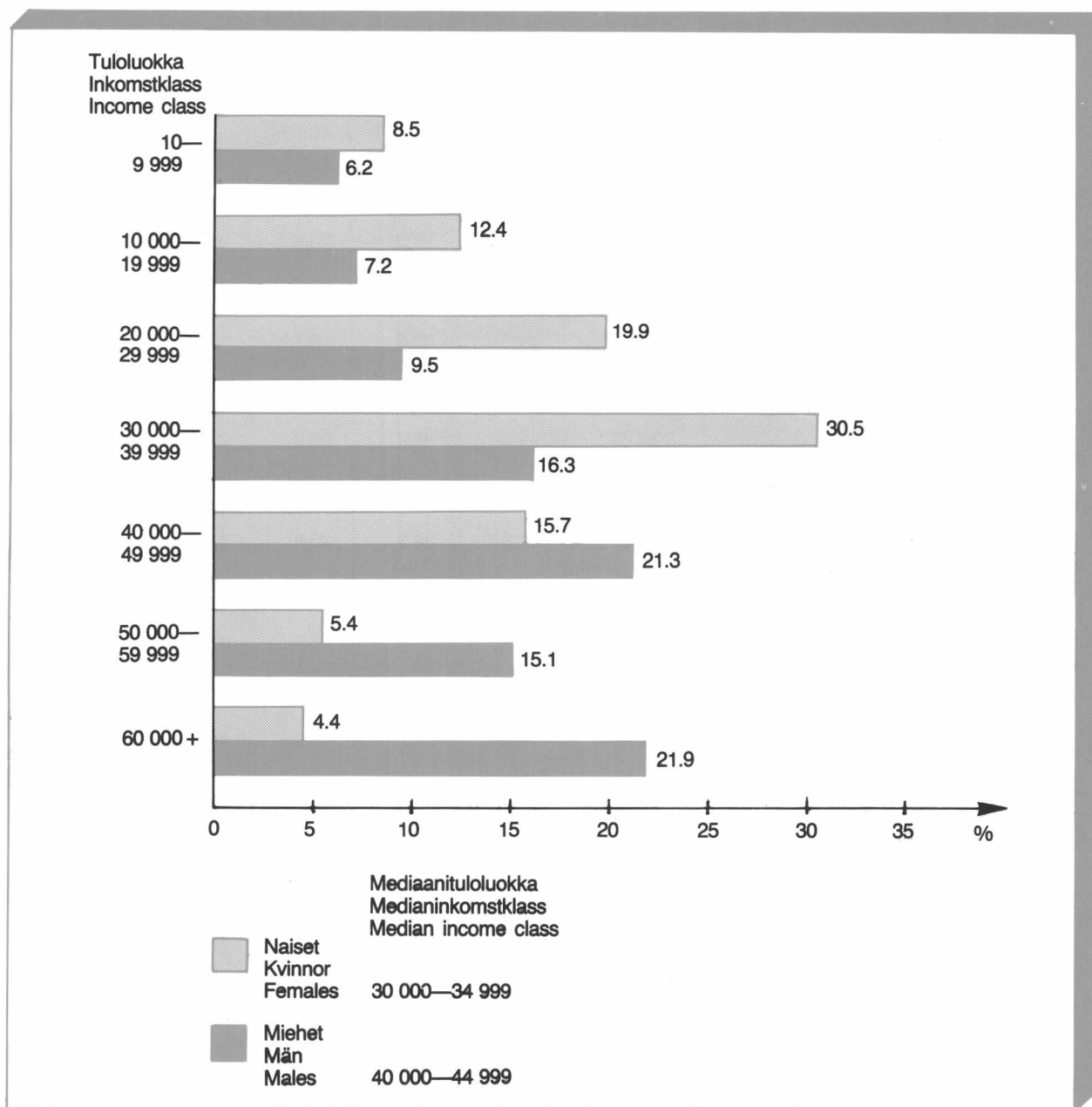
In 1980 nearly one third of families had a disposable income of 50 000—70 000 marks and almost the same proportion fell in the 30 000—50 000 bracket. Nearly 16 per cent had a smaller income. Only five per cent managed to reach the highest income bracket, over 100 000 marks.

In families of higher salaried employees there were relatively the most people with good incomes. A good fifth of them had a disposable income of more than 100 000 marks. Approximately 14 per cent of employer families reached such an income, whereas about four per cent of families of lower salaried employees did.

Families with the smallest incomes were those of students, pensioners and independent farmers. About one third of these had a disposable income of less than 30 000 marks. Amongst families of lower salaried employees and wage-earners about six per cent had such a small income.

Disposable income has been calculated on the basis of registers and the figures are not completely comprehensive. They do not take account of a certain share of income and income transfers such as some of the entrepreneurial income from agriculture as well as unemployment benefits and compensation.

5.1 Ammatissa toimivien valtionveronalaiset tulot 1980
 De yrkesverksammas statsskattepliktiga inkomster 1980
 Economically active population by 1980 income subject to national tax

5.2 Ammatissa toimivien elinkeino ja valtionveronalaiset tulot 1980

De yrkesverksamma näringsgren och statsskattepliktiga inkomster 1980

Economically active population by industry and 1980 income subject to national tax

	Yhteensä Inalles Total	Tuloluokka — Inkomstklass — Income class				Mediaaniluokka Medianklass Median class
		10— 19 999 %	20 000— 39 999 %	40 000— 59 999 %	60 000 + %	
Ammatissa toimivia Yrkesverksamma Economically active	2 222 139	16.9	37.0	29.6	14.2	35 000— 39 999
Maa- ja metsätalous Lantbruk Agriculture, forestry	279 175	51.5	30.6	9.7	3.6	15 000— 19 999
Teollisuus Tillverkning Manufacturing	584 673	7.4	39.8	36.9	15.4	40 000— 44 999
Rakennustoiminta Byggnadsverksamhet Construction	156 675	12.9	34.3	36.8	15.1	40 000— 44 999
Kauppa Handel Trade	307 190	13.1	51.8	22.4	11.8	30 000— 34 999
Liikenne Kommunikationer Communications	175 684	8.0	27.3	44.0	15.7	40 000— 44 999
Rahoitus Finansiering Financing	118 613	8.5	30.9	36.4	23.8	40 000— 44 999
Palvelukset Tjänster Services	550 061	14.7	36.5	30.4	17.8	35 000— 39 999

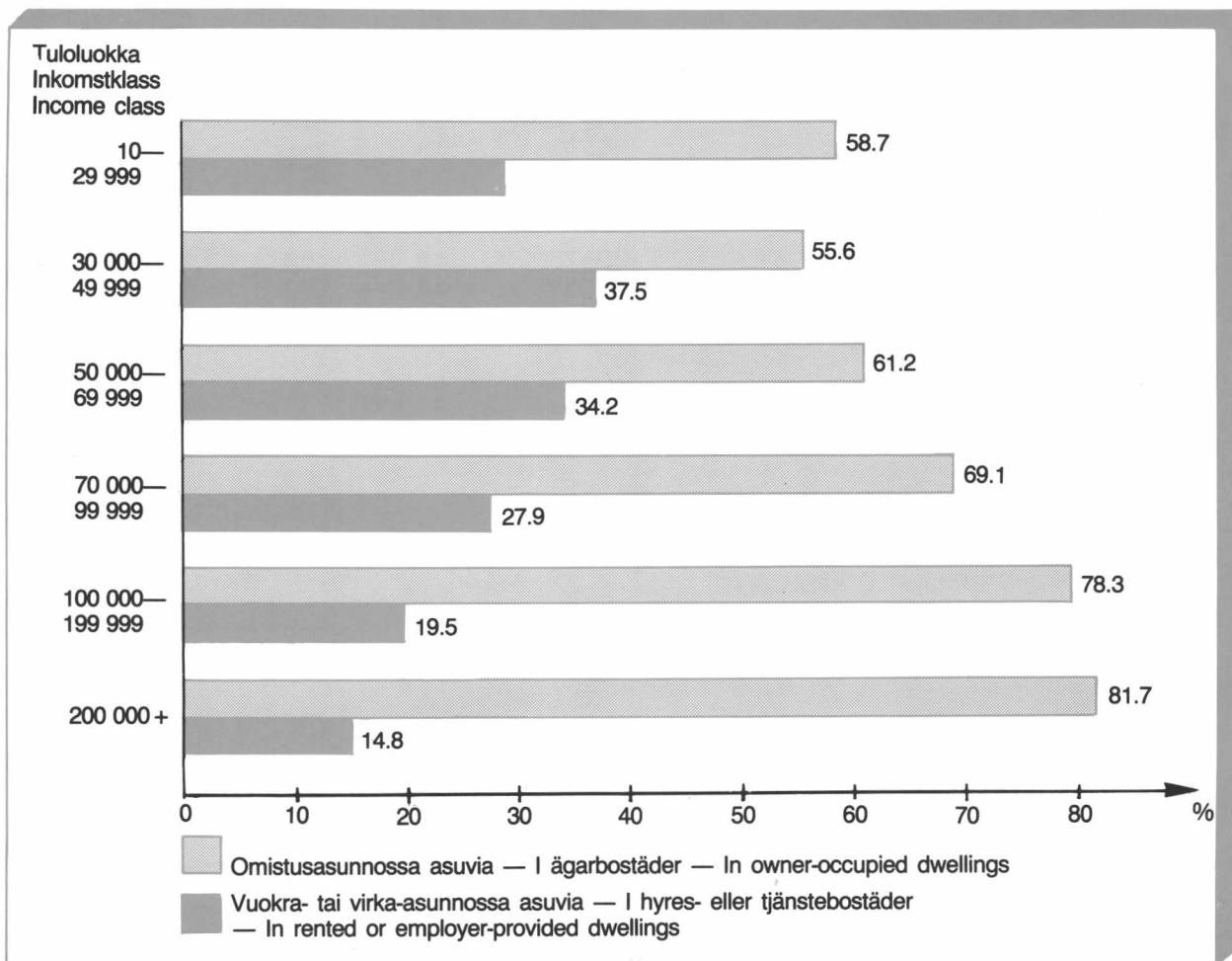
5.3 Ammatissa toimivien koulutus, sukupuoli ja valtionveronalaiset ansiotulot 1980
 De yrkesverksammas utbildning, kön och statsskattepliktiga förvärsinkomster 1980
 Economically active population by education, sex and 1980 earned income subject
 to national tax

	Yhteensä Inalles Total	Tuloluokka — Inkomstklass — Income class			
		10— 19 999 %	20 000— 39 999 %	40 000— 59 999 %	60 000+ %
Ammatissa toimivia Yrkesverksamma Economically active	2 222 139	16.9	37.2	29.3	13.7
Miehiä — Män — Males	1 187 343	13.4	25.8	36.4	21.9
Naisia — Kvinnor — Females	1 034 796	20.8	50.3	21.1	4.4
Kansa-, perus- tai keskikoulu Folk-, grund- eller mellanskola Primary or secondary school	1 146 269	20.3	41.0	27.7	7.2
Miehiä — Män — Males	609 983	17.2	29.2	38.3	12.4
Naisia — Kvinnor — Females	536 286	23.9	54.5	15.7	1.2
Ylioppilastutkinto tai muu ammatillisesti eriytymätön koulutus Studentexamen eller annan icke yrkesinriktad utbildning Matriculation examination or other non-vocational education	73 646	27.2	37.0	22.1	11.4
Miehiä — Män — Males	31 027	21.4	32.0	23.2	21.1
Naisia — Kvinnor — Females	42 619	31.4	40.5	21.2	4.4
Ammatillinen koulutus Yrkesinriktad utbildning Vocational training	1 002 224	12.1	32.9	31.6	21.4
Miehiä — Män — Males	546 333	8.7	21.7	35.1	32.5
Naisia — Kvinnor — Females	455 891	16.2	46.4	27.4	8.2
Keskiasteen På mellannivå Upper secondary education	772 146	14.4	37.9	32.9	12.7
Miehiä — Män — Males	425 502	10.3	25.9	40.3	21.4
Naisia — Kvinnor — Females	346 644	19.3	52.8	23.8	1.9
Korkean asteen På högre nivå Higher education	226 767	4.5	15.8	27.2	49.1
Miehiä — Män — Males	119 595	3.0	7.1	16.7	71.8
Naisia — Kvinnor — Females	107 172	6.1	25.5	38.9	28.6

5.4 Asuntokuntien henkilöluku ja valtionveronalaiset tulot 1980
 Bostadshushållens personantal och 1980 års statsskattepliktiga inkomster
 Households by number of persons and 1980 income subject to national tax

	Asuntokuntia Bostadshushåll Households	Henkilöluku — Personantal — Number of persons				
		1	2	3	4	5+
Yhteensä Inalles Total	1 781 771	482 476	457 667	345 769	313 626	182 233
Tuloluokka Inkomstklass Income class	%	%	%	%	%	%
10— 29 999	24.1	47.4	29.5	10.8	5.5	6.6
30 000— 49 999	19.3	26.8	21.7	16.0	11.9	13.0
50 000— 69 999	16.5	9.1	18.2	20.8	19.3	18.3
70 000— 99 999	20.5	2.9	19.6	31.4	32.8	27.1
100 000—199 999	14.3	0.9	8.2	19.4	28.2	31.6
200 000+	1.2	0.1	0.7	1.1	1.9	3.1
Tulot/asuntokunta Inkomster/hushåll Income/household	61 700	29 100	53 500	74 600	86 600	90 400
Tulot/henkilö Inkomster/person Income/person	22 800	29 100	26 700	24 900	21 700	16 200

5.5 Asuntokuntien valtionveronalaiset tulot ja huoneiston hallintaperuste 1980
 Bostadshushållens statsskattepliktiga inkomster och bostadens upplåtelseform 1980
 Households by 1980 income subject to national tax and tenure status of dwelling

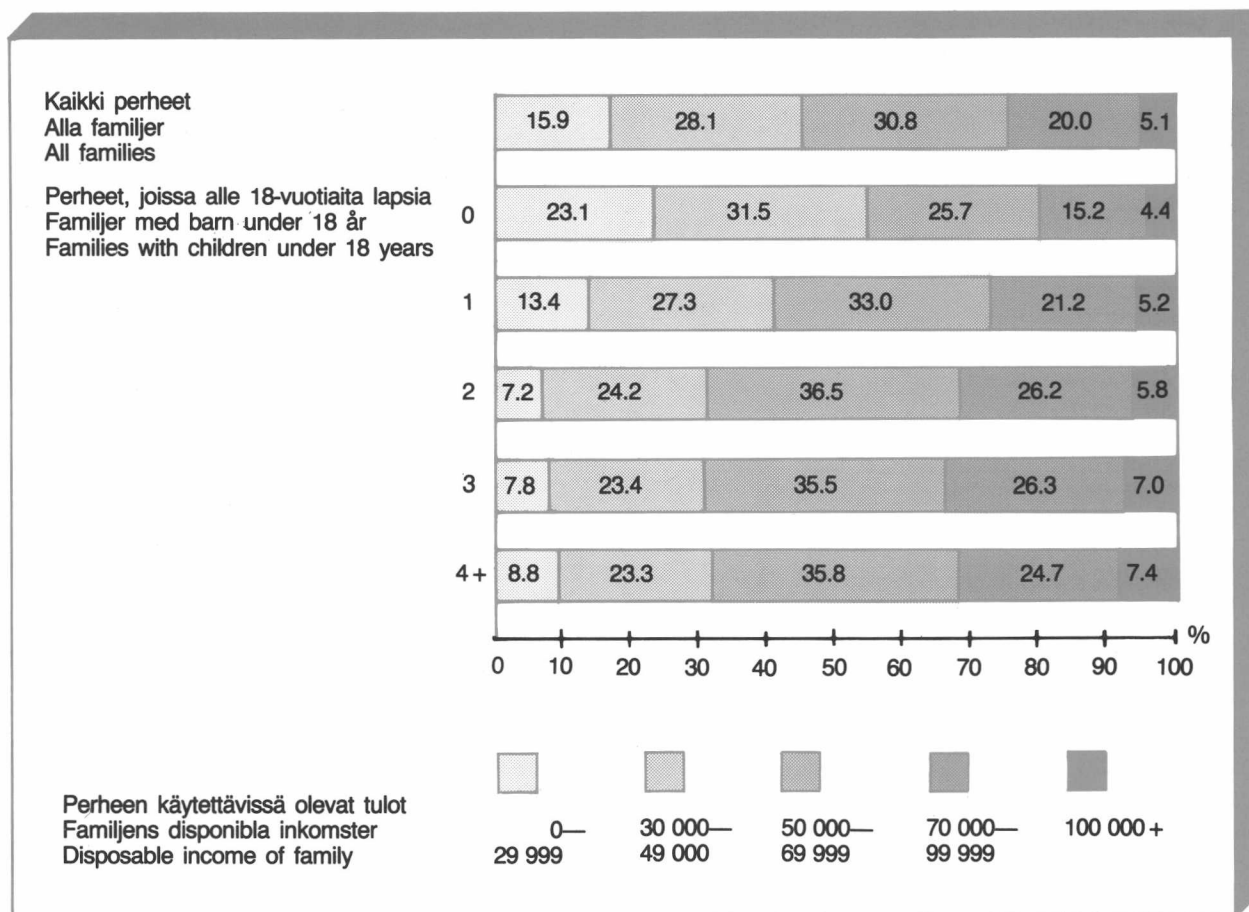

5.6 Perheiden valtionveronalaiset tulot 1980
 Familjernas statsskattepliktiga inkomster 1980
 Families by 1980 income subject to national tax

	Kaikki perheet Alla familjer All families	Nuoret lapsiperheet Unga barnfamiljer Young families ¹⁾ with children	Yksinhuoltajaperheet Ensamförsörjarfamiljer Single provider families
Yhteensä Inalles Total	1 212 201	119 890	181 436
Tuloluokka Inkomstklass Income class	%	%	%
—29 999	16.6	17.2	30.1
30 000—49 999	17.2	25.9	33.5
50 000—69 999	18.7	27.2	17.6
70 000—99 000	26.2	23.3	10.9
100 000 +	20.1	4.3	4.6
Tulot/perhe Inkomster/familj Income/family	71 100	55 000	44 700
Alle 18-vuotiaita lapsia Barn under 18 år Children under 18 years			
0	63 800	..	49 900
1	74 300	54 100	40 300
2	79 500	57 400	41 700
3	77 700	53 200	39 400
4+	69 200	48 500	35 200
Tulot/henkilö Inkomster/person Income/person	22 200	17 000	17 900

- 1) Päämies alle 30-vuotias
 Huvudmannen under 30 år
 Head of family under the age of 30

5.7 Perheiden lapsiluku ja käytettävissä olevat tulot 1980
 Familjernas barnantal och disponibla inkomster 1980
 Families by disposable income and number of children in 1980

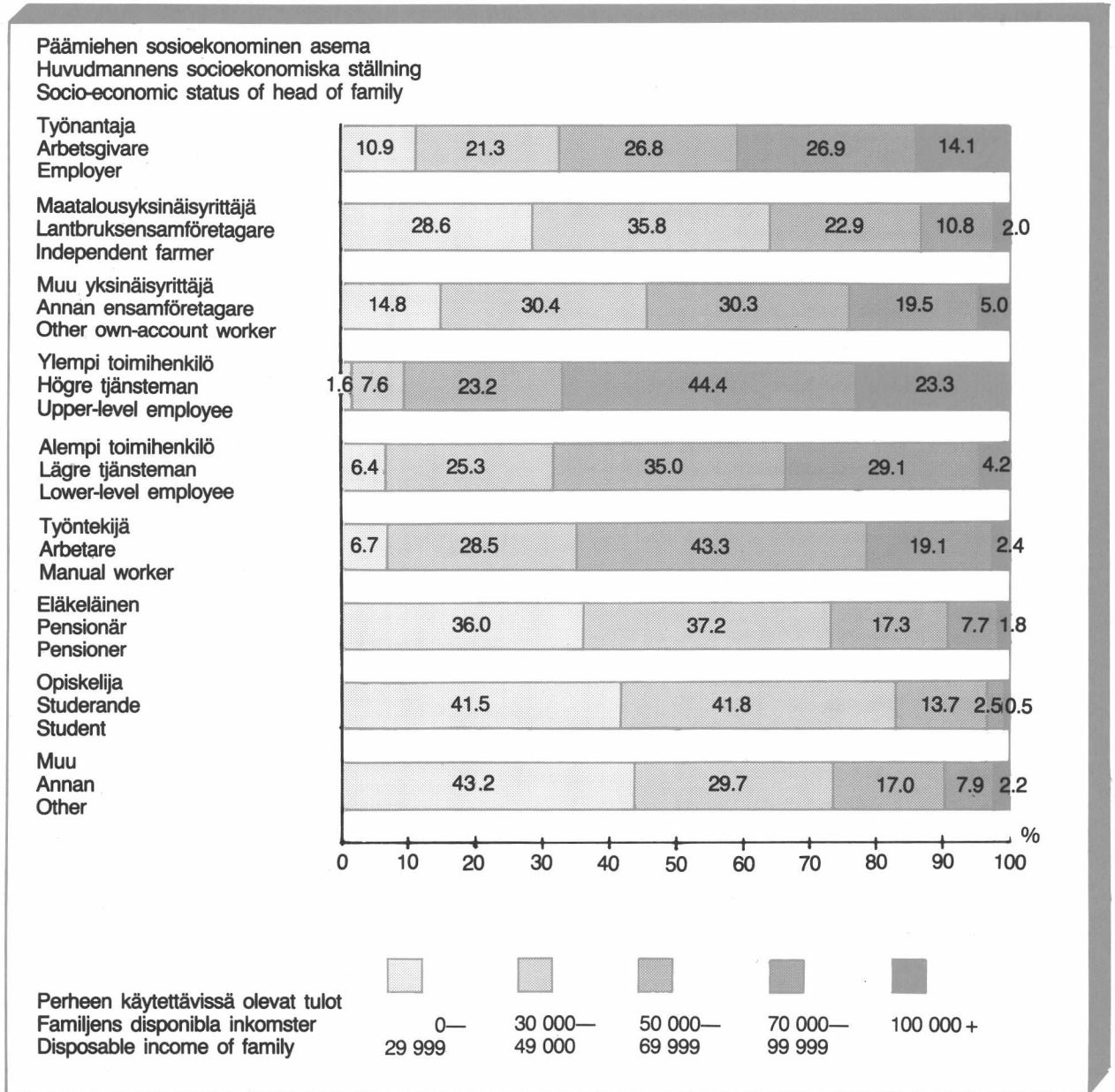

Käytettävissä oleva tulo on laskettu eri rekistereistä saatujen tietojen perusteella. Näin on saatu kootuksi noin 90 prosenttia ko. tuloihin kuuluvista eristä. Huomattavimmat puuttuvat erät ovat osa maa- ja metsätalouden yrittäjätuloista sekä työttömyysavustukset ja -korvaukset.

De disponibla inkomsterna baserar sig på uppgifter ur olika register. På så vis har ungefär 90 procent av de avsedda inkomstposterna beaktats. De största saknade inkomstposterna utgörs av lantbrukens företagarinkomster samt arbetslöshetsbidrag och -ersättningar.

Disposable income is calculated on the basis of data obtained from different registers. In this way about 90 per cent of the items making up the incomes concerned have been brought together. The most important items not included are part of the income of independent farmers as well as unemployment benefits and compensation.

5.8 Perheiden sosioekonominen asema ja käytettävissä olevat tulot 1980
 Familjernas socioekonomiska ställning och disponibla inkomster 1980
 Families by socio-economic status and disposable income in 1980

6. ASUMISOLOT

YLI 98 PROSENTTIA KUULUI ASUNTOVÄESTÖÖN

Suomessa oli vuoden 1980 lopulla 4 785 000 asukasta, joista yli 98 prosenttia kuului asuntoväestöön eli asui vakinaisesti asunnossa. Asuntoväestöön kuulumattomia oli 76 000 eli runsaat puolitoista prosenttia koko väestöstä. Kymmenen vuotta aikaisemmin heidän osuutensa oli hieman suurempi.

Asuntoväestöön kuuluvista vajaat 17 000 asui asuntoloissa, joissa asukkaiden yhteisessä käytössä oli keittiö-, kylpy- yms. tiloja. Kaksi kolmasosaa asuntoloissa asuvista oli yli 25-vuotiaita ja runsaat puolet naisia.

Runsaat 60 000 asuntoväestöön kuulumattomista oli laitoksissa hoidettavina. Yli 60 prosenttia heistä oli vanhuk- sia. Lähes 6 000 henkeä oli vailla vakinaista asuntoa. Vajaat 60 prosenttia heistä oli 25—54-vuotiaita miehiä.

KAKSI KOLMASOSAA ASUNTOKUNNISTA OMISTUSASUNNOSSA

Vajaat kaksi kolmasosaa maamme 1 782 000 asuntokunnasta asui vuonna 1980 omistusasunnossa, runsas viidennes vuokra-asunnossa ja vajaa kymmenesosa virk- tai työsuhdeasunnossa. Asuntokunnan muodostavat kaikki samassa asunnossa asuvat perhesuhteista riippumatta.

Omistusasunnossa asuvien ja vuokralla asuvien asuntokuntien suhteelliset osuudet vaihtelivat jonkin verran asuntokunnan päämiehen sosioekonomisen aseman mukaan. Työntekijäasuntokunnista asui omistusasunnossa 60 prosenttia ja vuokralla vajaa neljännes. Toimihenkilöasuntokunnissa edellisten osuus oli hieman suurempi ja jälkim- mäisten pienempi. Yrittäjistä sen sijaan 90 prosenttia omisti asuntonsa. Heistä valtaosa oli maanviljelijöitä. Opiskelijat puolestaan asuivat muita yleisemmin vuokralla. Vain neljännes heistä asui omistusasunnossa.

Vuokralla asuvat asuntokunnat olivat yleensä pienempiä kuin omistusasunnossa asuvat. Runsas kolmannes vuokralla asuvista oli yhden hengen asuntokuntia.

PUOLELLA NUORISTA PERHEISTÄ OMISTUSASUNTO

Runsaat 70 prosenttia maamme 1 212 000 perheestä asui vuonna 1980 omistusasunnossa ja vajaa viidennes vuokralla. Omistusasunnossa asuvien osuus kasvoi perheen päämiehen iän myötä. Puolet alle 35-vuotiaiden perheistä omisti asuntonsa ja vajaa kolmannes asui vuokralla. Sen sijaan 35—44-vuotiaiden perheistä jo kahdella kolmasosalla ja 55—64-vuotiaiden perheistä peräti 80 prosentilla oli omistusasunto. Alle 25-vuotiaiden perheistä asui omistusasunnossa vain runsas neljännes.

6. BOSTADSFÖRHÅLLANDEN

ÖVER 98 PROCENT HÖR TILL BOSTADSBEFOLKNINGEN

I slutet av år 1980 fanns det i Finland 4 785 000 invånare, varav över 98 procent hörde till bostadsbefolkningen, dvs. var stadigvarande bosatta i bostadslägenheter. Drygt en och en halv procent av befolkningen, 76 000 personer, hörde inte till bostadsbefolkningen. Tio år tidigare var andelen något större.

Runsas neljännes perheiden päämiehistä oli alle 35-vuotiaita ja noin kolme prosenttia alle 25-vuotiaita. Valtaosa näistä nuorista perheistä oli lapsiperheitä.

ASUMISVÄLJYYS LISÄÄNTYNYT

Asumisväljyys on lisääntynyt huomattavasti viime vuosikymmeninä. Syynä on ollut sekä asuntojen suureneminen että asuntokuntien pieneneminen. Asunnon keskipinta-ala kasvoi sekä 1960- että 1970-luvulla yhdeksän neliömetriä ja oli vuonna 1980 jo 69 neliömetriä. Pinta-ala henkeä kohti oli 26 neliötä, kun se vuonna 1970 oli vain 19 neliötä. Vuonna 1970 asuntokuntaan kuului keskimäärin 3,2 henkeä, mutta vuonna 1980 enää 2,6 henkeä. Puoleen kaikista asuntokunnista kuului vuonna 1980 vain yksi tai kaksi henkeä.

Ahtaasti asuvien osuus on pienentynyt huomattavasti. Vuonna 1950 asui runsas kolmannes väestöstä ahtaam- min kuin kaksi henkeä huonetta kohti, kun keittiö laske- taan huoneluukuun. Vuonna 1970 näin ahtaasti asuvia oli vielä kymmenesosa, mutta vuonna 1980 enää vajaat kaksi prosenttia väestöstä.

LAPSIPERHEET ASUVAT AHTAAMMIN KUIN LAPSETTOMAT

Vuonna 1980 oli 57 prosentilla perheistä alle 18-vuotiaita lapsia. Noin kaksi prosenttia lapsiperheistä asui ahtaam- min kuin kaksi henkeä huonetta kohti (ml. keittiö). Lapsettomista ahtaasti asuvia oli sen sijaan vain puolisen prosenttia. Jos keittiötä ei lasketa huoneluukuun, on lapsi- perheistä ahtaasti asuvia kahdeksan prosenttia ja lapset- tomista kolme prosenttia.

Ahtaasti asuvien osuus oli sitä suurempi mitä enemmän perheessä oli lapsia. Yksilapsisista perheistä asui väljem- män normin mukaan ahtaasti noin kaksi prosenttia, neli- tai useampilapsisista sen sijaan kymmenesosa. Tiukem- man normin mukaan osuudet olivat seitsemän prosenttia ja vajaa neljännes.

Vajaat puolet lapsiperheistä oli yksilapsisia. Neli- tai useampilapsisia oli kolme prosenttia.

TAAJAMISSA ASUTAAN VÄLJEMMIN KUIN HAJA-ASUTUSALUEILLA

Vuonna 1980 asui noin kolme neljäsosaa väestöstä taaja- missa ja vain yksi neljäsosa haja-asutusalueilla. Taajamis- sa asuttiin jonkin verran väljemmin: niissä oli ahtaasti asu- via väljemmän normin mukaan vain noin prosentin verran, haja-asutusalueilla sen sijaan kolmisen prosenttia. Taaja- missa asuntokuntaan kuului keskimäärin 2,6 henkeä, haja-asutusalueilla 3,0 henkeä.

Av bostadsbefolkningen bodde inte fullt 17 000 i internat el- ler kollektivbostäder med gemensamma köks-, tvätt- m.fl. utrymmen. Två tredjedelar av dem som bodde i internat- bostäder var över 25 år och mer än hälften var kvinnor.

Av dem som inte hörde till bostadsbefolkningen var drygt 60 000 intagna för vård på anstalt. Över 60 procent av dem var åldringar. Inemot 6 000 personer saknade permanent bostad. Nästan 60 procent av dem var män i åldern 25—54 år.

TVÅ TREDJEDELAR AV HUSHÅLLEN HAR ÄGARBOSTAD

Något under två tredjedelar av landets 1 782 000 bostadshushåll bodde år 1980 i ägarbostäder, drygt en femtedel i hyresbostäder och knappt en tiondedel i tjänstebostäder. Ett bostadshushåll består av alla som bor i samma bostad oberoende av familjeförhållanden.

Beroende på hushållets huvudmans socioekonomiska ställning varierade andelarna hushåll som var bosatta i ägarbostäder respektive hyresbostäder. Av arbetarhushållen bodde 60 procent i ägarbostäder och nästan en fjärdedel i hyresbostäder. Av tjänstemannahushållen bodde en något större andel i ägarbostäder medan hyresbostädernas andel var lite lägre. Av företagarna bodde 90 procent i egen bostad. De flesta företagare är lantbrukare. Hyresbostäderna var allmäntast bland de studerande. Endast var fjärde studerande bodde i egen bostad.

De hushåll som bodde i hyresbostäder var i genomsnitt mindre än de som bodde i ägarbostäder. Av de hushåll som bodde på hyra bestod vart tredje av bara en person.

HÄLFTEN AV DE UNGA FAMILJERNA HAR EGEN BOSTAD

Drygt 70 procent av landets 1 212 000 familjer bodde år 1980 i ägarbostad och knappt en femtedel på hyra. Ägarbostädernas andel ökar ju äldre familjens huvudman är. I de familjer där huvudmannen var under 35 år bodde varannan i egen bostad och nästan var tredje i hyresbostad. Då huvudmannen var mellan 35 och 44 år bodde två familjer av tre i ägarbostad och om huvudmannen var mellan 55 och 64 år bodde tre familjer av fyra i egen bostad. Av de familjer vilkas huvudman var under 25 år bodde bara var fjärde i ägarbostad.

Något över en fjärdedel av familjernas huvudmän var under 35 år och ca tre procent under 25 år. Merparten av de unga familjerna var barnfamiljer.

FINLÄNDARNA BOR ALLT RYMLIGARE

Under de senaste decennierna har boendet blivit avsevärt

rymligare. Orsaken ligger dels i större bostäder och dels i mindre bostadshushåll. Bostädernas medelstorlek ökade både under 1960- och 1970-talet med nio kvadratmeter och uppgick år 1980 till 69 kvadratmeter. Golvytan per person var 26 kvadratmeter, då den år 1970 varit bara 19 kvadratmeter. År 1970 bestod hushållen i genomsnitt av 3,2 personer, tio år senare av 2,6 personer. År 1980 bestod vartannat hushåll av bara en eller två personer.

Trångboddheten har minskat betydligt. År 1950 hade mer än en tredjedel av befolkningen mindre än ett rum per två personer till sitt förfogande, då köket inräknas i rumsantalet. Ännu år 1970 bodde var tionde såhär trångt, men år 1980 mindre än två procent av befolkningen.

BARNFAMILJER BOR TRÅNGRE ÄN BARNLÖSA

År 1980 hade 57 procent av familjerna barn under 18 år. Ungefär två procent av barnfamiljerna bodde trångre än två personer per rum (köket inräknat). Av de barnlösa familjerna var däremot bara en halv procent trångbodda. Om köket inte inräknas i antalet rum, var åtta procent av barnfamiljerna trångbodda och tre procent av de barnlösa.

De trångboddas andel var allt större ju fler barn familjen hade. Av ettbarnsfamiljerna var ca två procent trångbodda enligt den vidare normen, av de familjer som hade fyra eller fler barn tio procent. Enligt den strängare normen var andelarna sju respektive 24 procent.

Nästan hälften av familjerna hade bara ett barn. Tre procent av familjerna hade fyra eller fler barn.

TÄTORTSBEFOLKNINGEN BOR RYMLIGARE ÄN GLESBYGDSBEFOLKNINGEN

Tre fjärdedelar av befolkningen bodde år 1980 i tätorter och bara en fjärdedel i glesbygderna. I tätorterna bor man något rymligare: de trångbodda utgjorde bara en procent enligt den vidare normen, i glesbygderna utgjorde de ca tre procent. I tätorterna bestod hushållen av 2,6 personer i genomsnitt, i glesbygderna av 3,0 personer.

6. HOUSING CONDITIONS

MORE THAN 98 PER CENT OF THE POPULATION ARE REGISTERED IN DWELLINGS

At the end of 1980, the population of Finland totalled 4 785 000, of which more than 98 per cent were registered in dwellings, or at a permanent address. Inhabitants not registered in dwellings numbered 76 000, comprising one and a half per cent of the entire population. Ten years earlier, this figure was somewhat higher.

Nearly 17 000 of the population recorded in dwellings resided in boarding houses providing premises for common use, such as a kitchen or a bathroom. Two-thirds of boarding house dwellers were 25 years of age or older, and a full half were women.

More than 60 000 of persons not registered in dwellings were recorded to be institutionalized. A good 60 per cent of this population group were elderly persons. Some 6 000

persons had no permanent address, and nearly 60 per cent were 25—54-year-old men.

OWNER-OCCUPIED HOUSING ACCOUNTS FOR TWO-THIRDS OF HOUSEHOLDS

In 1980, nearly two-thirds of the 1 782 000 household-dwelling units in Finland lived in owner-occupied housing, a good fifth in rental dwellings and less than a tenth in employer-provided or job-related housing. A household-dwelling unit, hereafter household, comprises all persons living in the same dwelling irrespective of family relationship.

The share of households living in owner-occupied dwellings and that in rental dwellings varied to some extent according to the socio-economic status of the head of the household. Sixty per cent of worker households were living in owner-occupied dwellings compared with less than a quarter living in rental dwellings. For employees, the cor-

responding shares were slightly higher and lower, respectively. As many as ninety per cent of enterprisers lived in their own dwellings. The majority of enterprisers were farmers. Students lived in rented housing more frequently than other population groups, and only a quarter of all students owned housing.

Households living in rental dwellings were on the average smaller in size than households in owner-occupied housing. A full third of renting households consisted of only one person.

ONE-HALF OF YOUNG FAMILIES OWN THE HOUSING THEY LIVE IN

In 1980, a full 70 per cent of the 1 212 000 families in Finland lived in owner-occupied housing when compared with nearly one-fifth in rental dwellings. The share of persons in own dwellings rose with the age of the head of the family. One-half of families in which the age of the head of the family was less than 35 years owned their home, while one-third rented. As many as two-thirds of families with the head of the family between 35 and 44 years of age owned their dwelling, this figure rising as high as 80 per cent among families with the head of family between 55 and 64 years of age. Only a quarter of families with the head of the household under 25 years of age lived in owner-occupied housing.

A good quarter of the heads of the family were under the age of 35, and some three per cent were less than 25 years of age. The majority of these young families had children.

FLOOR SPACE PER PERSON HAS RISEN

Floor space per person has considerably expanded in Finland over the past few decades, chiefly because dwellings have grown in size while households have shrunk. The average floor space of dwellings grew by nine square metres in the 1960s and again in the 1970s, increasing to 69 square metres in 1980. Floor space per occupant totalled 26 square metres in 1980 as opposed to only 19 square metres in 1970. In 1970 a household consisted of 3.2 persons on the average, which had declined to 2.6 persons by 1980. In 1980, one-half of all households were made up of only one or two persons.

The share of dwellings with a high occupancy rate has noticeably decreased. In 1950, the occupancy rate was higher than two persons per room for more than one-third of the population, when a kitchen is included in the number of rooms in a dwelling. As late as 1970, one-tenth of the population lived in such crowded housing conditions, but in 1980 this share had fallen to less than two per cent.

FAMILIES WITH CHILDREN HAVE A HIGHER OCCUPANCY RATE THAN FAMILIES WITHOUT CHILDREN

In 1980, 57 per cent of families had children under the age of 18. For some two per cent of families with children the occupancy rate was higher than two persons per room (including kitchen), whereas this rate applied to only about 1/2 per cent of families without children. When the kitchen is excluded as a room, eight per cent of the families with children and three per cent of the families without children were living in crowded conditions.

The share of families with crowded housing conditions increased as the number of children in family grew. According to a looser classification of high occupancy rate, approximately two per cent of families with one child lived in crowded housing conditions compared to one-tenth of families with four or more children. According to a stricter classification, corresponding shares were seven per cent and less than a quarter, respectively.

Less than one-half of all families had one child, while three per cent had four or more children.

THE OCCUPANCY RATE IS LOWER IN HOUSING IN LOCALITIES THAN IN DWELLINGS IN SPARSELY POPULATED AREAS

In 1980, about three-quarters of the population lived in localities and the remainder in sparsely populated areas. The occupancy rate was lower in dwellings in population centres; according to the looser classification high occupancy rates were recorded for only one per cent of the population living there. In sparsely populated areas some three per cent of inhabitants reported a high occupancy rate. In localities, a household consisted of an average of 2.6 persons compared to 3.0 inhabitants in sparsely populated areas.

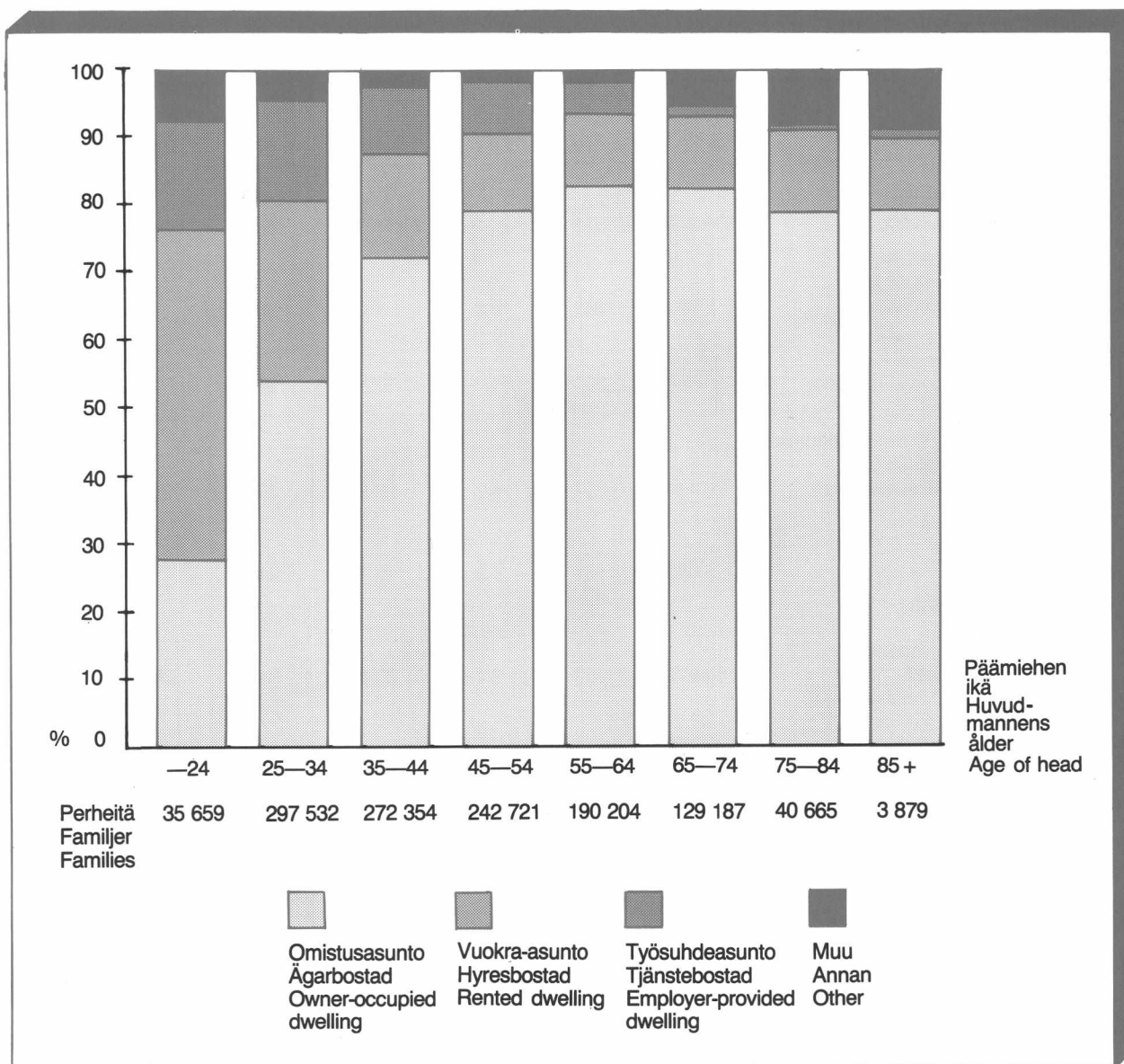
6.1 Väestön asumismuoto ja ikä 1980
Befolkningens boendeform och ålder 1980
Population by type of housing and age in 1980

	Yhteensä Inalles Total	Ikä — Ålder — Age					
		—14	%	15—64	%	65+	%
Koko väestö Hela befolkningen Total population	4 784 710	966 870	20.2	3 241 657	67.8	576 183	12.0
Asuntoväestö Bostadsbefolkning Dwelling population	4 708 299	956 013	20.3	3 214 559	68.3	537 727	11.4
Ulkomailla asuvia Utomlands boende Residing abroad	1 353	261	19.3	1 082	80.0	—	—
Asuntoloissa asuvia Internatboende Boarding house dwellers	16 688	1 834	11.0	13 464	80.7	1 390	8.3
Asuntoväestöön kuulumattomia Ej bostadsbefolkning Not registered in dwellings	76 411	10 857	14.2	27 098	35.5	38 456	50.3
Asunottomia Bostadslösa Homeless	5 652	101	1.8	5 175	91.6	376	6.7
Laitoshoidossa olevia Vårdtagare i anstalt Institutionalized	60 575	1 653	2.7	20 851	34.4	38 071	62.9
Muita Övriga Others	10 184	9 103	89.4	1 072	10.5	9	0.1

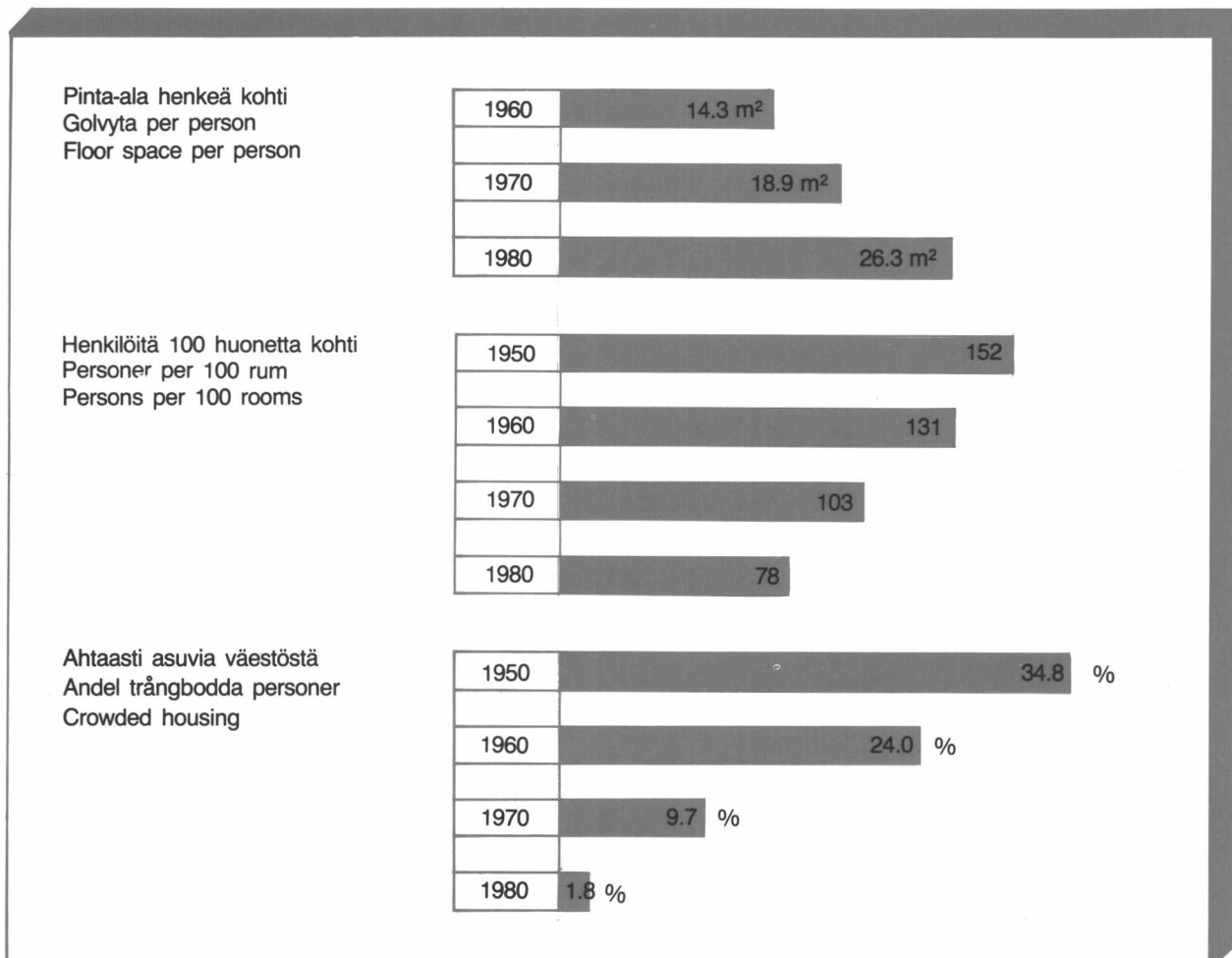
6.2 Asuntokunnan päämiehen sosioekonominen asema ja asunnon hallintaperuste 1970 ja 1980
Hushållets huvudmans socioekonomiska ställning och bostadens upplåtelseform 1970 och 1980
Socio-economic status of head of household and tenure status of dwelling in 1970 and 1980

	Yhteensä Inalles Total	Omistusasunto Ägarbostad Owner-occupied dwelling %	Vuokra-asunto Hyresbostad Rented dwelling %	Työsuhdeasunto Tjänstebostad Employer-pro- vided dwelling %	Muu Annan Other %
Asuntokuntia — Hushåll — Households	1970 1 420 723 1980 1 781 771	60.2 62.9	28.3 21.5	9.9 8.6	1.6 7.0
Yrittäjiä — Företagare — Enterprisers	1970 248 980 1980 141 470	89.6 88.8	7.6 6.9	1.5 0.7	1.3 3.6
Toimihenkilöitä — Tjänstemän — Employees	1970 324 001 1980 522 166	44.1 63.0	35.1 20.3	19.8 13.6	1.0 3.1
Työntekijöitä — Arbetare — Workers	1970 494 520 1980 614 339	50.7 59.5	36.0 24.1	11.8 12.2	1.5 4.2
Eläkeläisiä — Pensionärer — Pensioners	1970 344 232 1980 394 189	67.9 65.3	25.8 24.7	4.2 0.7	2.1 9.3
Opiskelijoita, muita Studeraende, övriga Students, others	1970 8 990 1980 109 607	28.8 39.0	63.6 20.6	4.7 3.1	2.9 37.3

6.3 Perheen päämiehen ikä ja asunnon hallintaperuste 1980
 Familjens huvudmannens ålder och bostadens upplåtelseform 1980
 Family head's age and tenure status of dwelling in 1980

6.4 Asumistiheys 1950—1980
 Boendetätheten 1950—1980
 Housing density in 1950—1980

Ahtaasti asumisella tarkoitetaan tässä, että asunnossa asuu enemmän kuin kaksi henkilöä huonetta kohti, kun keittiö lasketaan huonelukuun (normi 1). Tiukemman normin 2 mukaan (keittiötä ei lasketa huonelukuun) ahtaasti asuvia oli 6,6 prosenttia vuonna 1980 ja 24,9 prosenttia vuonna 1970.

Med trångboddhet avses här att det bor fler än två personer per rum då köket ingår i rumsantalet (norm 1). Enligt norm 2 (köket ingår inte i rumsantalet) utgjorde de trångbodda 6,6 procent år 1980 och 24,9 procent år 1970.

Crowded housing refers to dwellings with more than two persons per room when kitchen is included in the number of rooms (standard 1). Referring to standard 2 (kitchen excluded from the number of rooms) 6,6 per cent of the population was overcrowded in 1980 and 24,9 per cent in 1970.

6.5 Asuntokunnan ja asunnon koko 1980
Hushållets och bostadens storlek 1980
Size of household and dwelling in 1980

	Yhteensä Inalles Total	Huoneluku — Antal rum — Number of rooms				
		1 %	2 %	3 %	4 %	5+ %
Kaikki asuntokunnat Samtliga hushåll All households	1 781 771	11.4	16.2	25.3	20.5	23.2
Henkilöitä — Personer — Persons						
1	482 476	32.9	26.9	21.3	7.1	4.1
2	457 667	8.1	21.4	35.9	18.8	13.7
3	345 769	1.8	11.5	30.8	29.4	25.1
4	313 626	0.4	5.1	18.2	31.6	43.6
5+	182 233	0.2	3.1	11.2	24.6	59.5
Vanhusasuntokunnat ¹⁾ Åldringshushåll Households with aged persons	261 161	25.3	26.4	27.3	11.1	7.5
1	184 687	32.9	28.1	23.4	7.9	4.7
2	75 178	6.9	22.6	36.9	18.7	14.0
3+	1 296	1.9	10.2	24.0	23.5	27.9
Pienituloiset asuntokunnat ²⁾ Låginkomsthushåll Households with low income	356 720	18.7	23.6	26.2	13.4	12.2
1	164 606	34.3	28.4	19.6	5.5	3.1
2	93 961	9.4	27.9	37.3	13.9	8.4
3+	98 153	1.5	11.5	26.6	26.3	31.1

1) Asuntokunnassa kaikki 65 vuotta täyttäneitä.
Samtliga hushållsmedlemmar 65 år fyllda.
All household members 65 years or over.

2) Asuntokunnan valtionveronalaiset tulot enintään 9 068 mk henkeä kohti.
Hushållets statsskattepliktiga inkomster högst 9 068 mk per person.
Households with income subject to national tax, maximum FIM 9 068 per household member.

6.6 Perheen ja asunnon koko 1980
Familjens och bostadens storlek 1980
Family and dwelling size in 1980

	Yhteensä Inalles Total	Huoneluku — Antal rum — Number of rooms					
		1	2	3	4	5	6+
Kaikki perheet Alla familjer All families	1 212 201 % 100.0	28 057 % 2.3	129 876 % 10.7	316 919 % 26.1	323 684 % 26.7	257 413 % 21.2	143 282 % 11.8
Henkilöitä Personer Persons							
2	420 348	5.1	17.9	34.9	21.5	13.2	6.1
3	340 459	1.6	10.5	29.5	29.6	19.0	8.9
4	308 676	0.4	4.8	17.5	31.2	28.9	16.4
5	102 680	0.2	3.0	11.2	26.7	33.6	24.5
6+	40 038	0.2	3.0	10.4	22.4	33.9	29.1

6.7 Perheiden asumistiheys 1980
 Familjernas boendetäthet 1980
 Families by housing density in 1980

	Henkilöitä huonetta kohti Personer per rum Persons per room	Ahtaasti asuvia Trångbodda Crowded housing %
Kaikki perheet Alla familjer All families	0.8	1.4
Lapsiperheet Barnfamiljer Families with children	1.1	2.1
Nuoret lapsiperheet Unga barnfamiljer Young families with children	1.0	2.5
Yksinhuoltajaperheet Ensamförsörjarfamiljer Single provider families	0.7	1.5

Lapsiperheitä ovat ne, joissa on alle 18-vuotiaita lapsia.
 Nuoria lapsiperheitä ovat ne, joiden päämies on alle 30-vuotias.
 Ahtaasti asuvien perheiden osuus on laskettu normi 1:n mukaan.

Barnfamiljer är familjer med under 18-åriga barn.
 Unga barnfamiljer är de, vilkas huvudman är under 30 år.
 De trångbodda familjernas andel har beräknats enligt norm 1.

Families with children refers to those with children under 18 years of age.
 Young families with children are those with the head of the family under 30 years of age.
 The proportion of families in crowded housing is based on standard 1.

6.8 Asumistiheys taajamissa ja haja-asutusalueilla 1980
 Boendetätheten i tätorter och i glesbygd 1980
 Housing density in localities and sparsely populated areas in 1980

	Ahtaasti asuvia ¹⁾ henkilöitä Trångbodda personer Persons in crowded housing %	Henkilöitä 100 huonetta kohti Personer per 100 rum Persons per 100 rooms	Asutokunnan keskikoko Hushållets medelstorlek Average household size
Koko maa Hela landet Whole country	1.8	78	2.6
Taajamat Tätorter Localities	1.2	77	2.6
Haja-asutusalueet Glesbygd Sparsely populated areas	3.2	85	3.0

1) Osuus väestöstä normin 1 mukaan.
 Andel av befolkningen enligt norm 1.
 Proportion of population according to standard 1.

7. ASUNNOT

1,8 MILJOONAA ASUNTOA VUONNA 1980

Suomessa oli vuonna 1980 runsaat 1 838 000 asuntoa, joista lähes kaksi kolmasosaa oli kaupungeissa. Asuntokanta kasvoi vuodesta 1970 runsaan neljänneksen. Sekä 1950- että 1960-luvulla asuntojen määrä lisääntyi noin viidennneksen. Vuodesta 1950 asuntokanta on lähes kaksinkertaistunut; samana aikana väkiluku on kasvanut vain viidennneksen. Taajama-alueilla sijaitsevien asuntojen osuus on jatkuvasti kasvanut viime vuosikymmeninä. Vuonna 1980 se oli yli kolme neljäsosaa koko asuntokannasta.

Suomen asuntokanta on verraten uutta. Vuonna 1980 oli yli puolet asunnoista vuoden 1960 jälkeen rakennetuissa taloissa. Rivi- ja kerrostaloasunnot olivat keskimäärin uudempia kuin omakotitaloasunnot ja asunnot kaupungeissa yleensä uudempia kuin maaseudulla.

PUOLET ASUNNOISTA PIENTALOISSA

Vuonna 1980 oli 52 prosenttia asunnoista pientaloissa ja 45 prosenttia kerrostaloissa. Valtaosa pientaloasunnoista oli omakotitaloissa, rivitaloissa niistä oli vain 14 prosenttia.

1970-luvulla rakennettiin huomattavasti enemmän kerros- ja rivitaloasuntoja kuin omakotitaloasuntoja. Kerrostaloasunnot lisääntyivät vuodesta 1970 lähes 40 prosenttia, ja rivitaloasuntojen määrä kasvoi melkein nelinkertaiseksi. Omakotitaloasuntojen määrä sen sijaan lisääntyi vain runsaat neljä prosenttia. Enemmistö (59 prosenttia) suomalaisista asui yhä vuonna 1980 pientaloissa.

OMISTUSASUNTOJA KAKSI KOLMASOSAA

Vuonna 1980 oli 94 prosenttia asunnoista vakinaisesti asuttuja. Näistä 65 prosenttia oli omistusasuntoja. Osuus kasvoi hieman 1970-luvulla. Vuosina 1960 ja 1970 omistusasuntoja oli noin 60 prosenttia asuntokannasta. Osakehuoneistojen osuus omistusasunnoista on jatkuvasti kasvanut ja omakotitalojen osuus pienentynyt.

Vakinaisesti asutuista asunnoista oli vuonna 1980 runsas viidennes vuokra-asuntoja. Vuosina 1950, 1960 ja 1970 osuus oli jonkin verran suurempi. Vuokra-asunnot vähenivät 1970-luvulla määrällisesti noin viisi prosenttia. Vähennys kohdistui yksinomaan omakotitaloihin. Kerros- ja rivitaloissa vuokra-asuntojen määrä sen sijaan kasvoi.

Vajaat puolet asutuista vuokra-, virka- ja työsuhdeasunnoista oli yli 50 000 asukkaan kaupungeissa. Vuokra-, virka- ja työsuhdeasuntoja oli näiden kaupunkien asuntokannasta keskimäärin 37 prosenttia. Helsingissä osuus oli suurin, 43 prosenttia, ja Espoossa pienin, 29 prosenttia.

Vuonna 1980 oli 107 000 asuntoa vailla vakinaisia asukkaita. Niistä 16 000 oli tilapäisesti asuttuja ja 91 000 tyhjiä. Tyhjä asunnot olivat yleensä heikommin varustettuja kuin koko asuntokanta keskimäärin ja maaseudun tyhjä asunnot puutteellisemmin varustettuja kuin kaupunkien.

ASUNTOJEN KOKO KASVANUT

Alle 50 neliömetrin asuntojen osuus on jatkuvasti pienenty-

nyt ja suurempien lisääntynyt. Vuonna 1980 asuntojen keskipinta-ala oli 69 neliometriä, kymmenen vuotta aikaisemmin 60 neliometriä. Myös 1960-luvulla keskipinta-ala kasvoi 9 neliometriä.

Vuonna 1980 oli alle 50 neliömetrin asuntoja koko kannasta 30 prosenttia, vuonna 1960 vielä runsaat puolet. Suuremmista asunnoista ovat lisääntyneet erityisesti yli 90 neliömetrin asunnot. Vuodesta 1960 niiden määrä on kasvanut lähes nelinkertaiseksi ja osuus kannasta yli kaksinkertaiseksi.

Asuntojen keskipinta-ala on kasvanut huoneluvun lisääntymisen myötä, sillä huoneiden keskikoko on pysynyt noin 20 neliömetrinä vuodesta 1970. Enintään kolmen huoneen (keittiö mukaan lukien) asuntojen osuus on jatkuvasti pienentynyt ja suurempien lisääntynyt. Vuonna 1980 oli neljän huoneen ja sitä suurempien asuntojen osuus koko kannasta 44 prosenttia, vuonna 1960 runsas viidennes.

VARUSTETASO PARANTUNUT

Asuntojen varustetaso on parantunut merkittävästi viime vuosikymmeninä. Vuonna 1980 oli vesijohto 90 prosentissa asunnoista, samoin viemäri. Noin 80 prosentissa oli wc, samoin lämminvesi ja keskuslämmitys. Kylpy- ja suihkuhuone oli 70 prosentissa asunnoista. Kymmenen vuotta aikaisemmin osuudet olivat 15—30 prosenttiyksikköä pienemmät. 1950- ja 1960-luvulla muutokset olivat vieläkin suurempia.

Vuonna 1980 oli lähes kahdessa kolmasosassa asunnoista sekä viemäri, vesijohto ja wc että keskuslämmitys, lämminvesi ja kylpyhuone. Kymmenen vuotta aikaisemmin vain kolmasosassa asunnoista olivat nämä varusteet. Suomessa oli kuitenkin vielä vuonna 1980 lähes 138 000 asuntoa, joissa ei ollut lainkaan em. varusteita.

Hyvin varustettujen asuntojen osuus asuntokannasta oli Uudenmaan läänissä selvästi suurempi kuin muualla maassa. Pienin se oli Mikkelin ja Pohjois-Karjalan läänissä.

KOLMASOSA ASUNNOISTA KAUKOLÄMMÖSSÄ

Vuonna 1980 kuului vajaa kolmasosa asunnoista kauko- tai aluelämmön piiriin. Maaseudulla kauko- tai aluelämmössä oli vain kuusi prosenttia asunnoista, kaupungeissa lähes puolet. Kaukolämmössä olevista asunnoista lähes puolet oli valmistunut 1970-luvulla.

Öljyllä lämmitettäviä asuntoja oli koko kannasta 36 prosenttia ja sähköllä lämmitettäviä 11 prosenttia. Maaseudulla öljy- ja sähkölämmitys oli jonkin verran yleisempää kuin kaupungeissa.

Joka viidettä asuntoa lämmitettiin puulla tai turpeella. Yli puolet näistä asunnoista oli valmistunut ennen vuotta 1950. Maaseudulla puuta ja turvetta käytettiin lähes yhtä yleisesti kuin öljyä.

7. BOSTÄDER

1,8 MILJONER BOSTÄDER ÅR 1980

År 1980 fanns det i Finland drygt 1 838 000 bostäder, varav nästan två tredjedelar i städerna. Bostadsbeståndet växte

med drygt en fjärdedel under 1970-talet. Under de båda föregående decennierna ökade bostädernas antal med en femtedel. Bostädernas antal har fördubblats från år 1950; under samma tid har folkmängden ökat med en femtedel.

Tätorternas andel av bostäderna har fortlöpande ökat under de senaste decennierna. År 1980 utgjorde tätorternas andel över tre fjärdedelar av hela bostadsbeståndet.

Bostadsbeståndet i Finland är relativt ungt. År 1980 låg mer än hälften av alla bostäder i hus byggda efter år 1960. I genomsnitt var radhus- och våningshusbostäderna nyare än egnahemshusen och städernas bostäder i allmänhet nyare än landsbygdens.

HÄLFTEN AV BOSTÄDERNA I SMÅHUS

År 1980 låg 52 procent av bostäderna i småhus och 45 procent i flervåningshus. Merparten av småhusbostäderna var egnahemshus, radhusen utgjorde bara 14 procent.

Under 1970-talet byggdes betydligt mer våningshus- och radhusbostäder än egnahemshus. Våningshusbostäderna ökade med nästan 40 procent mellan 1970 och 1980 och radhusbostädernas antal nästan fyrdubblades. De bostäder som låg i egnahemshus ökade däremot med bara fyra procent. Majoriteten (59 procent) av finländarna bodde ännu år 1980 i småhus.

TVÅ TREDJEDELAR ÄGARBOSTÄDER

År 1980 var 94 procent av bostäderna stadigvarande bebodda. 65 procent av dem var ägarbostäder. Andelen ökade något under 1970-talet. Åren 1960 och 1970 utgjorde ägarbostäderna ca 60 procent av bostadsbeståndet. Aktielägenheternas andel av ägarbostäderna har fortlöpande ökat och egnahemshusens minskat.

Av de stadigvarande bebodda bostäderna var år 1980 drygt en femtedel hyresbostäder. Åren 1950, 1960 och 1970 var hyresbostäderna något allmännare. Hyresbostäderna minskade under 1970-talet med ca fem procent. Minskningen bestod av bostäder i egnahemshus. I flervåningshusen och radhusen ökade däremot hyresbostädernas antal.

Något under hälften av alla bebodda hyres- och tjänstebostäder låg i städer med över 50 000 invånare. Av bostadsbeståndet i dessa städer utgjorde hyres- och tjänstebostäderna i medeltal 37 procent. Störst var andelen i Helsingfors, 43 procent, och minst i Esbo, 29 procent.

År 1980 var 107 000 bostäder utan permanenta invånare. 16 000 var tillfälligt bebodda och 91 000 stod tomma. I allmänhet var de tomma bostäderna sämre utrustade än bostäderna i gemen och landsortens tomma bostäder mer bristfälliga än städernas.

BOSTÄDERNA STÖRRE

Andelen bostäder på mindre än 50 kvadratmeter har fortsättningsvis minskat och de större ökat. År 1980 var bostä-

dernas medelstorlek 69 kvadratmeter, tio år tidigare 60 kvadratmeter. Under 1960-talet växte bostadsstorleken likaledes med 9 kvadratmeter.

År 1980 var 30 procent av bostadsbeståndet under 50 kvadratmeter, ännu år 1960 drygt hälften. Av de större bostäderna har speciellt bostäder på över 90 kvadratmeter ökat. Från år 1960 har antalet fyrdubblats och andelen av bostadsbeståndet mer än fördubblats.

Ökningen i bostädernas medelstorlek har vuxit i takt med ökat antal rum, eftersom rummen i genomsnitt var ca 20 kvadratmeter både år 1970 och år 1980. Andelen bostäder som består av högst tre rum (köket inräknat) har fortlöpande minskat medan de större blivit allt vanligare. År 1980 bestod 44 procent av hela beståndet av fyra rums eller större bostäder, år 1960 något över en femtedel.

UTRUSTNINGSNIVÅN BÄTTRE

Under de senaste decennierna har bostädernas utrustningsnivå blivit betydligt bättre. År 1980 hade 90 procent av bostäderna vattenledning, samma gällde avlopp. WC fanns i 80 procent av bostäderna, samma gällde varmvatten och centralvärme. 70 procent av bostäderna hade bad- eller duschrum. Tio år tidigare var andelarna 15—30 procentenhet lägre. Under 1950- och 1960-talen var förändringarna ännu större.

År 1980 hade nästan två tredjedelar av bostadsbeståndet både vattenledning, avlopp och wc och dessutom centralvärme, varmvatten och badrum. Tio år tidigare kom bara en tredjedel av bostäderna upp till den här utrustningsnivån. Ännu år 1980 fanns det dock i Finland 138 000 bostäder som helt saknade nämnda bekvämligheter.

De välutrustade bostäderna var klart allmännare i Nylands län än i det övriga landet. Lägst var andelen i S:t Michels och Norra Karelen län.

EN TREDJEDEL AV BOSTÄDERNA ANSLUTNA TILL FJÄRRVÄRME

År 1980 var inte fullt en tredjedel av bostäderna anslutna till fjärr- eller distriktvärmenät. På landsbygden var sex procent anslutna, i städerna nästan hälften. Av de fjärrvärmeanslutna bostäderna var nästan hälften byggda under 1970-talet.

De oljeuppvärmda bostäderna utgjorde 36 procent av beståndet och de eluppvärmda 11 procent. På landsbygden var olje- och elvärme något vanligare än i städerna.

Var femte bostad värmdes med ved eller torv. Av dem var varannan byggd före år 1950. På landsbygden användes ved och torv nästan lika allmänt vid uppvärmningen som olja.

7. DWELLING STOCK

A DWELLING STOCK OF 1.8 MILLION UNITS IN 1980

In 1980 there were more than 1 838 000 dwellings in Finland, two-thirds of which were in urban municipalities. The dwelling stock grew by a full quarter from the year 1970. The number of dwellings increased by about one-fifth in the two previous decades. Since 1950, the dwelling stock has nearly doubled, while the number of the population has risen by only one-fifth in the same time period. The proportion of dwellings in localities has continuously been on the increase in the past few decades, rising to as high as three-fourths of the entire dwelling stock in 1980.

The dwelling stock in Finland is relatively recent. In 1980, more than half of all dwellings were in buildings built after the year 1960. In average terms, terraced houses and apartment blocks were built more recently than detached houses, and the dwellings were in general newer in towns and cities than in rural settlements.

HALF OF ALL DWELLINGS ARE IN TERRACED, DETACHED AND SEMI-DETACHED HOUSES

In 1980, dwellings in detached and semi-detached houses accounted for 52 per cent and apartment houses for 45 per

cent of housing units. The majority of all dwellings took the form of detached or semi-detached housing, while only 14 per cent were terraced houses.

In the 1970s, the construction of apartment houses and terraced houses was on a wider scale than that for detached houses. From 1970, apartment housing grew by nearly 40 per cent, and the number of dwellings in terraced houses increased nearly fourfold, whereas only a 4 per cent growth rate was recorded for detached houses. Despite this growth, the majority of Finns (59 per cent) still lived in detached or semi-detached houses in 1980.

TWO-THIRDS OF DWELLINGS ARE OWNER-OCCUPIED

In 1980, 94 per cent of housing was permanently occupied, 65 per cent being privately owned dwellings. This share expanded slightly in the 1970s. In 1960 and 1970 owner-occupied dwellings accounted for 60 per cent of the dwelling stock. The share of condominium housing in owner-occupied dwellings has continued to increase, while the proportion of detached houses has declined.

In 1980, a full fifth of permanently occupied dwellings were rental housing. In 1950, 1960 and 1970, this share was somewhat larger. The number of rental dwellings fell by some five per cent in the 1970s, solely in detached houses, whereas the number of rental dwellings grew in terraced houses and apartment blocks.

Less than half of occupied rental, employer-provided and job-related dwellings were in urban centres with at least 50 000 inhabitants, these dwellings accounting for an average of 37 per cent of the entire dwelling stock. The share was the highest in the City of Helsinki, at 43 per cent, and the lowest, at 29 per cent, in the City of Espoo.

In 1980, 107 000 dwellings were not permanently occupied, 16 000 being occasionally inhabited and 91 000 unoccupied. As a rule, the standard of equipment of dwellings was lower in unoccupied dwellings than the average standard for the entire dwelling stock, and unoccupied dwellings in rural settlements were less adequately equipped than empty dwellings in towns and cities.

DWELLINGS HAVE INCREASED IN SIZE

The share of dwellings having less than 50 square metres of floor space has continuously shrunk as the percentage of larger dwellings has expanded. The average floor space of dwellings was 69 square metres in 1980 compared to 60 square metres a decade earlier. The average floor space of dwellings had also grown by nine square metres in the 1960s.

In 1980, dwellings with less than 50 square metres made up 30 per cent of the total dwelling stock, when they accounted for a good half of all dwellings in 1960. Dwellings

with more than 90 square metres had in particular increased in number among larger dwellings. Since 1960 this share had risen nearly fourfold, and had more than doubled in the total dwelling stock.

The average floor space of dwellings has grown along with the greater number of rooms in a dwelling, since average room size has remained at about 20 square metres since 1970. The share of dwellings consisting of no more than three rooms (including kitchen) has continued to decrease as the share of larger homes has grown. In 1980, dwellings with four rooms or more comprised 44 per cent of the entire stock against a full fifth in 1960.

HIGHER STANDARD OF EQUIPMENT

The standard of equipment of dwellings has been appreciably improved over the past few decades. In 1980, 90 per cent of dwellings were equipped with water and drain pipes. Some 80 per cent of housing had a WC, hot running water and central heating. There was a bathroom or shower in 70 per cent of all dwellings. Ten years earlier, these figures were 15—30 percentage units lower. More far-reaching changes were recorded in the 1950s and the 1960s.

In 1980, nearly two-thirds of dwellings were equipped with drain and water pipes as well as with WCs, central heating, hot running water and a bathroom. A decade earlier this equipment was found in only less than one-third of all dwellings. In 1980 however, there were still some 138 000 dwellings in Finland with none of the equipment listed above.

The number of dwellings with a high standard of equipment was distinctly more common in the Province of Uusimaa than elsewhere in the country, the lowest standard of equipment being in the provinces of Mikkeli and Pohjois-Karjala.

DISTRICT HEATING IN ONE-THIRD OF DWELLINGS

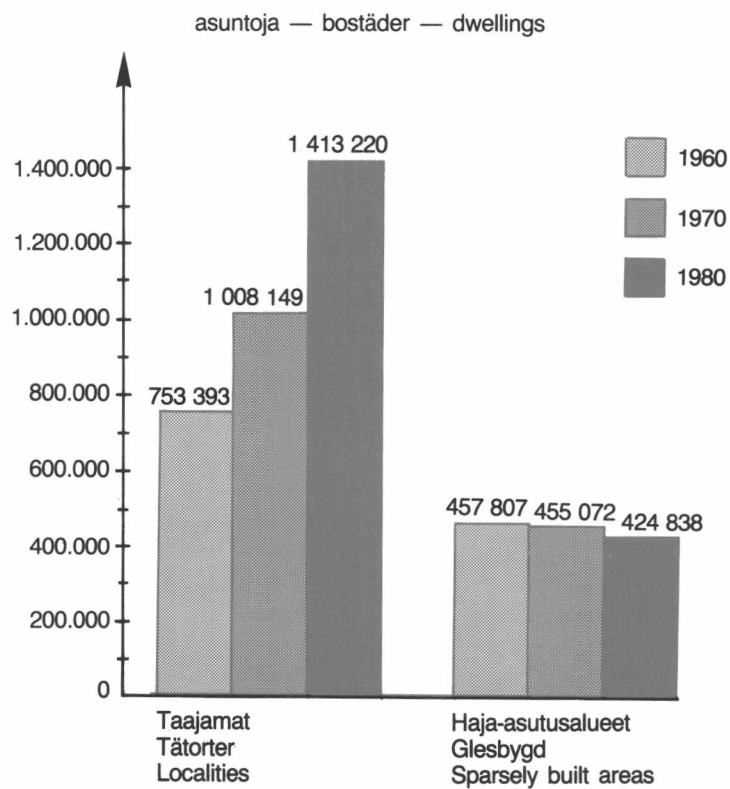
In 1980, a nationwide average of less than one-third of all dwellings were connected to a district heating network. Only six per cent of dwellings in rural municipalities and nearly one-half of urban dwellings were connected to a district heating network. Almost one-half of dwellings with central heating were built in the 1970s.

Oil-heated dwellings accounted for 36 per cent of the dwelling stock compared with 11 per cent for those electrically heated. In rural municipalities oil or electrical heating was somewhat more commonly used than in cities and towns.

Every fifth dwelling was heated with wood or peat. More than one-half of dwellings heated by these means had been built before 1950. Wood or peat was used nearly as frequently as oil for heating in rural regions.

7.1 Asuntojen määrä alueittain 1950—1980
 Antalet bostäder områdesvis 1950—1980
 Number of dwellings by region in 1950—1980

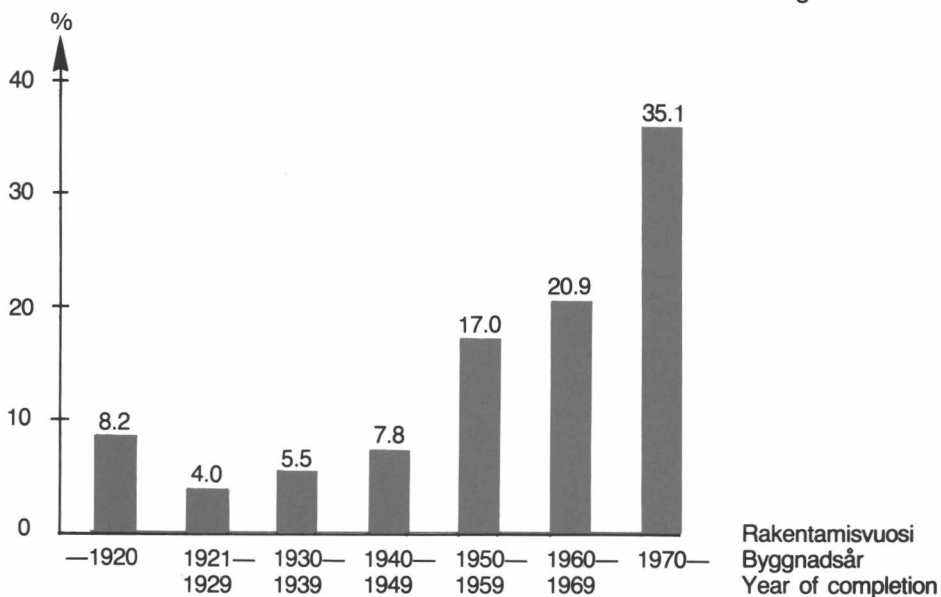
	1950	1960	1970	1980
Koko maa Hela landet Whole country	998 839	1 211 200	1 463 221	1 838 058
Kaupungit Städer Urban municipalities	373 355	529 224	806 936	1 161 633
Muut kunnat Övriga kommuner Other municipalities	625 484	681 976	656 285	676 425

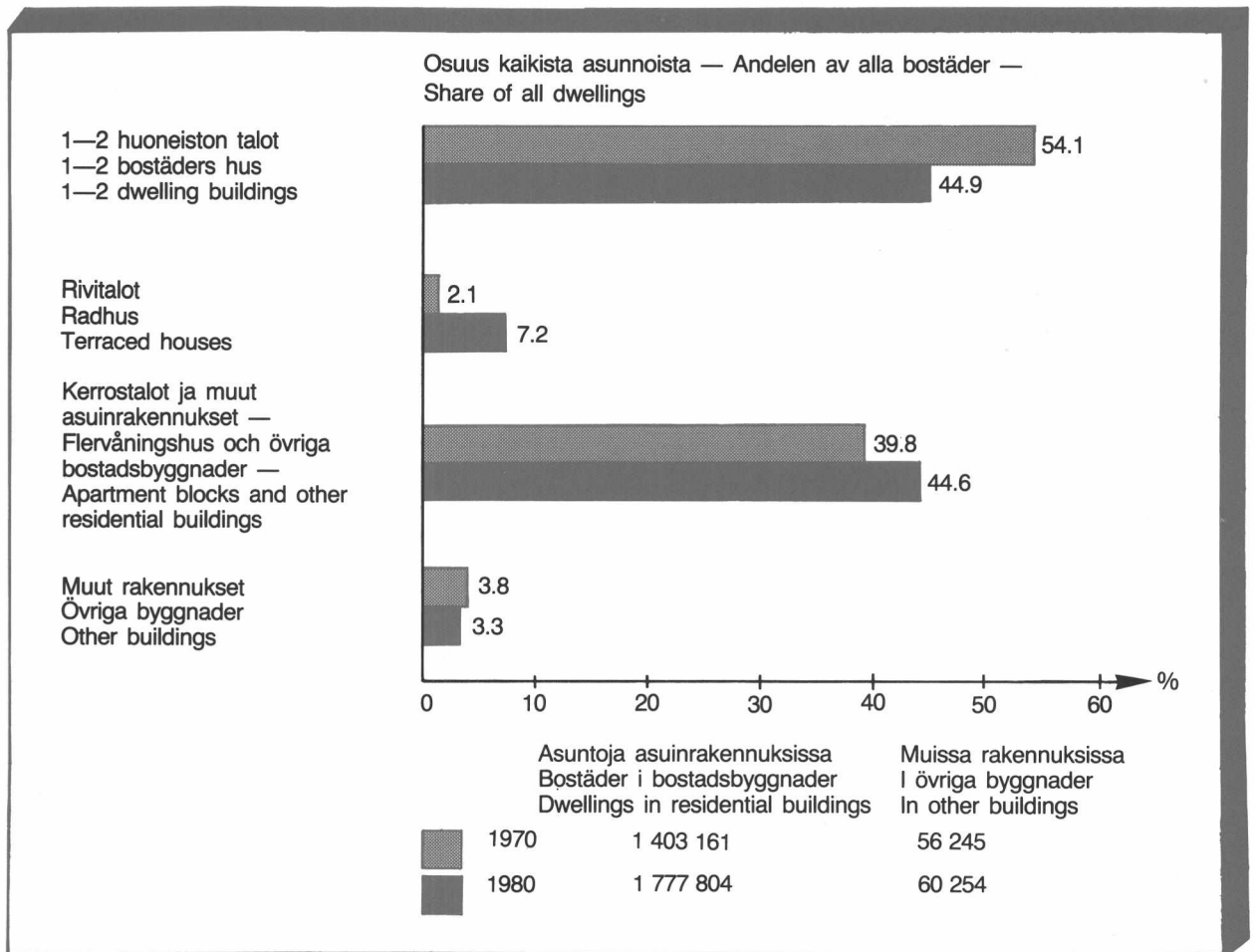
7.2 Asuntojen talotyyppi ja rakentamisvuosi
 Bostädernas hustyp och byggnadsår
 Dwellings by building type and by year of completion

1980	Yhteensä Inalles Total		Rakentamisvuosi — Byggnadsår — Year of completion					
		%	—1949		1950—1969		1970—	
			%		%		%	
Asuinhuoneistoja yhteensä Bostäder inalles Total dwellings	1 838 058	100.0	469 044	25.5	697 806	38.0	645 463	35.1
1—2 huoneiston talot 1—2 bostäders hus 1—2 dwelling buildings	825 509	100.0	310 291	37.6	315 294	38.2	192 781	23.4
Rivitalot Radhus Terraced houses	132 109	100.0	9 223	7.0	23 460	17.8	98 858	74.8
Kerrostalot ja muut asuinrakennukset Flervåningshus och övriga bostadsbyggnader Apartment blocks and other residential buildings	820 186	100.0	134 907	16.4	335 693	40.9	346 705	42.3
Muut rakennukset Övriga byggnader Other buildings	60 254	100.0	14 623	24.3	23 359	38.8	7 119	11.8

Osuus kaikista asunnoista — Andel av alla bostäder — Share of all dwellings

7.3 Asuntojen talotyyppi 1970 ja 1980
 Bostädernas hustyp 1970 och 1980
 Dwellings by building type in 1970 and 1980

7.4 Asuntojen käyttö 1970 ja 1980
 Bostädernas användning 1970 och 1980
 Dwellings by occupancy status in 1970 and 1980

	1970	%	1980	%
Asuinhuoneistoja yhteensä Bostäder inalles Total of dwellings	1 463 221	100.0	1 838 058	100.0
Vakinaisesti asuttuja Stadigvarande bebodda Continuously occupied	1 419 082	97.0	1 728 100	94.0
Vailla vakinaisia asukkaita Utan stadigvarande invånare Not permanently occupied	44 139	3.0	106 847	5.8
Tilapäisesti asuttuja Tillfälligt bebodda Occasionally occupied	7 827	0.5	16 200	0.9
Asumattomia Obebodda Unoccupied	36 312	2.5	90 647	4.9

7.5 Vakinaisesti asuttujen huoneistojen hallintaperuste 1950—1980
 Stadigvarande bebodda bostäders upplåtelseform 1950—1980
 Continuously occupied dwellings by tenure status in 1950—1980

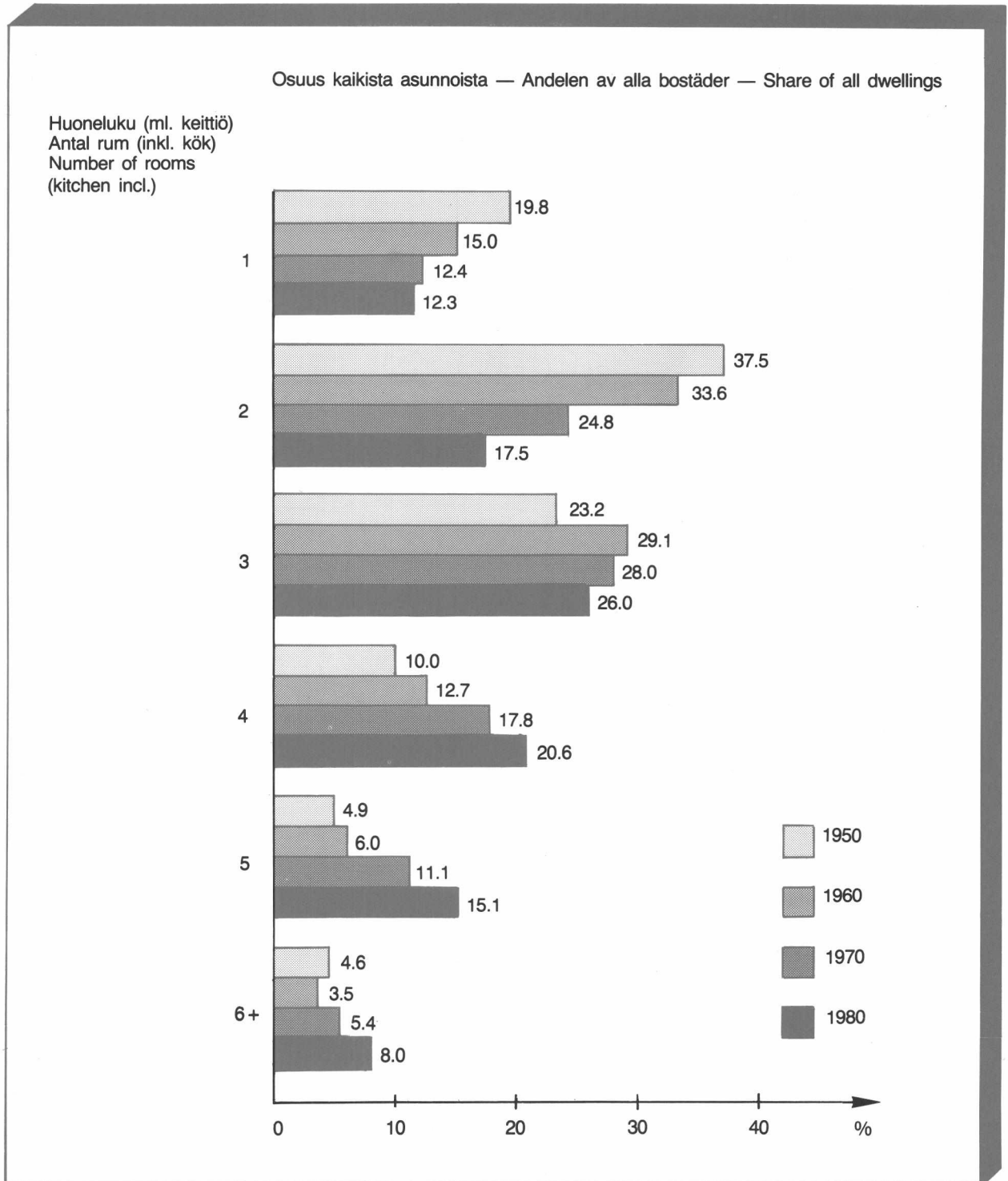
	1950	%	1960	%	1970	%	1980	%
Vakinaisesti asuttuja asuntoja Stadigvarande bebodda bostäder Continuously occupied dwellings	998 421	100.0	1 204 384	100.0	1 419 082	100.0	1 728 100	100.0
Oma talo Eget hus Owner-occupied house	558 752	56.0	619 834	51.5	624 788	44.0	657 489	38.0
Osakehuoneisto Aktielägenhet Owner-occupied flat			112 480	9.3	231 825	16.3	463 148	26.8
Virka- tai työsuhdeasunto Tjänstebostad Employer-provided dwelling	115 160	11.5	141 438	11.7	142 011	10.0	153 326	8.9
Vuokra-asunto Hyresbostad Rented dwelling	310 877	31.1	328 837	27.3	404 707	28.5	383 994	22.2
Muu ¹⁾ Annan Other	13 632	1.4	1 795	0.1	15 751	1.1	70 143	4.1

1) Vuosina 1950, 1960 ja 1970 vain asunnot, joiden hallintaperuste tuntematon.
 Ären 1950, 1960 och 1970 endast bostäder med okänd upplåtelseform.
 In 1950, 1960 and 1970 only dwellings with unknown tenure status.

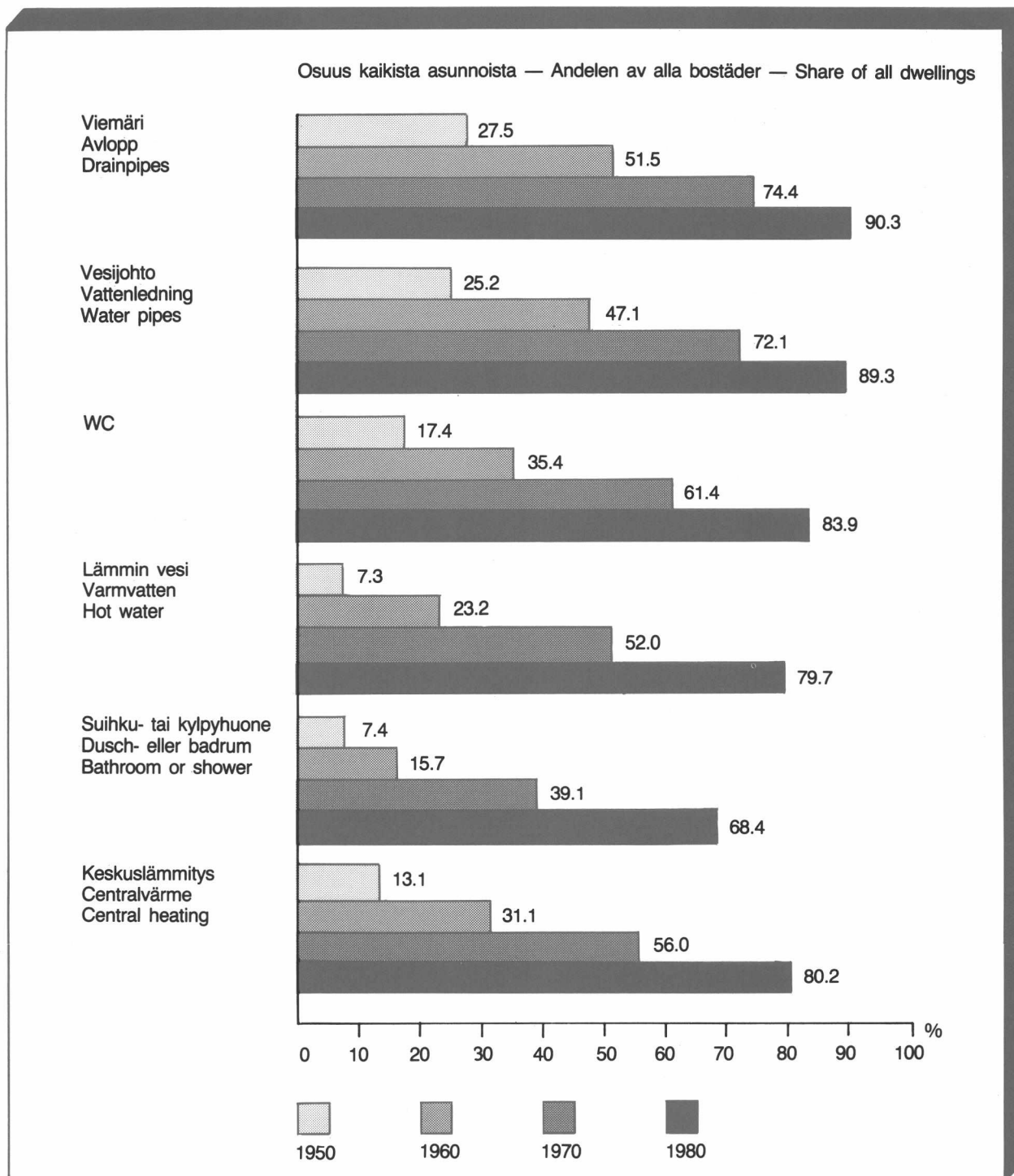
7.6 Asuntojen pinta-ala ja keskikoko 1960—1980
 Bostädernas golvyta och medelstorlek 1960—1980
 Average dwelling floor space in 1960—1980

	1960	%	1970	%	1980	%
Asuinhuoneistoja yhteensä Bostäder inalles Total of dwellings	1 211 200	100.0	1 463 221	100.0	1 838 058	100.0
Pinta-ala m ² Golvyta m ² Floor space, sq.m						
7— 29	265 750	21.9	200 273	13.7	154 676	8.4
30— 49	405 474	33.5	393 819	26.9	405 155	22.0
50— 69	276 231	22.8	383 488	26.2	487 305	26.5
70— 89	139 399	11.5	240 317	16.4	345 842	18.8
90—139	89 199	7.4	182 205	12.5	358 186	19.5
140+	25 430	2.1	40 455	2.8	78 800	4.3
Pinta-ala huoneistoa kohti, m ² Golvyta per bostad, m ² Floor space per dwelling, sq.m	51		60		69	

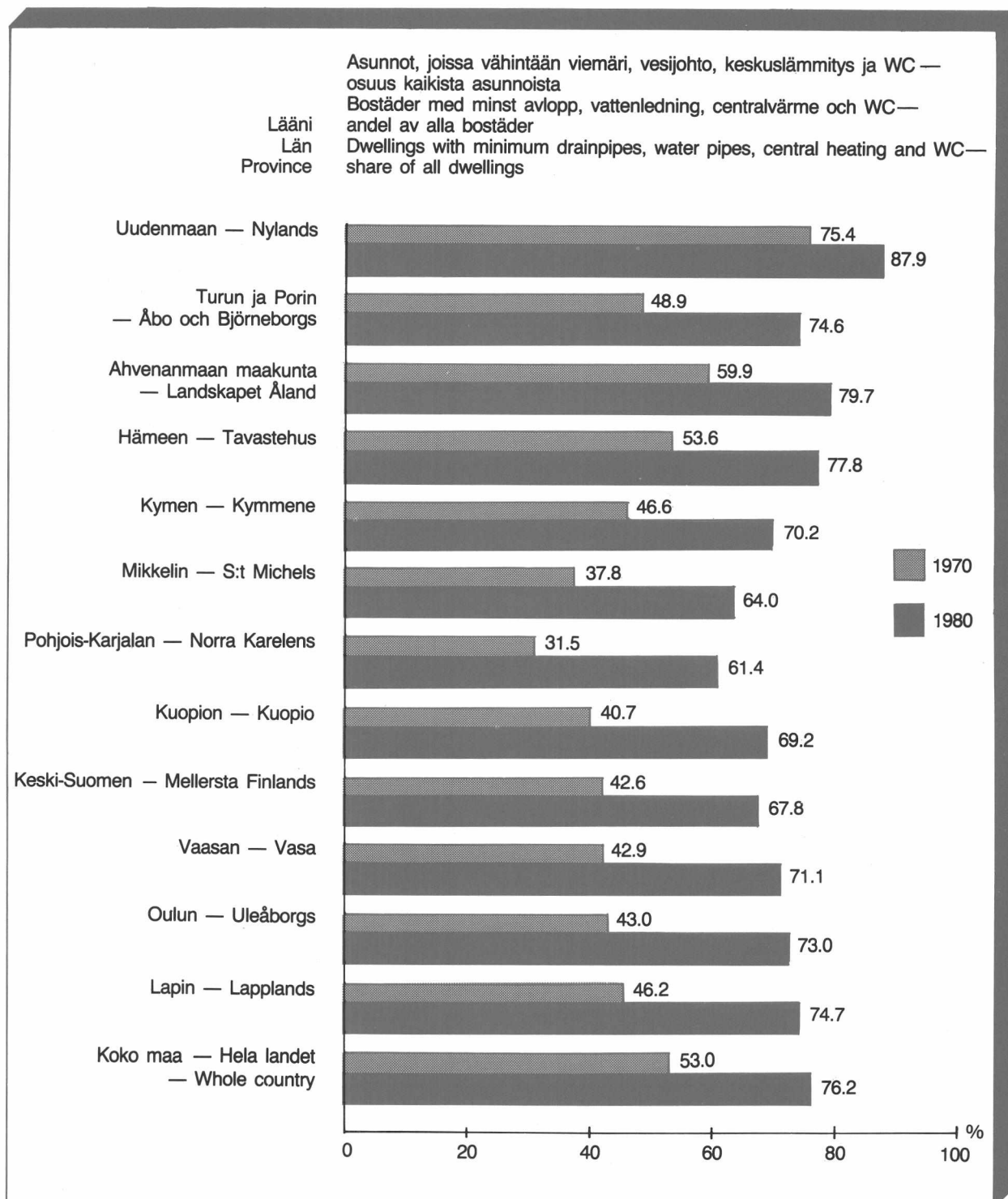
7.7 Asuntojen huoneluku 1950—1980
 Bostädernas rumsantal 1950—1980
 Dwellings by number of rooms in 1950—1980

7.8 Asuntojen varusteet 1950—1980
 Bostädernas utrustning 1950—1980
 Standard of equipment of dwellings in 1950—1980

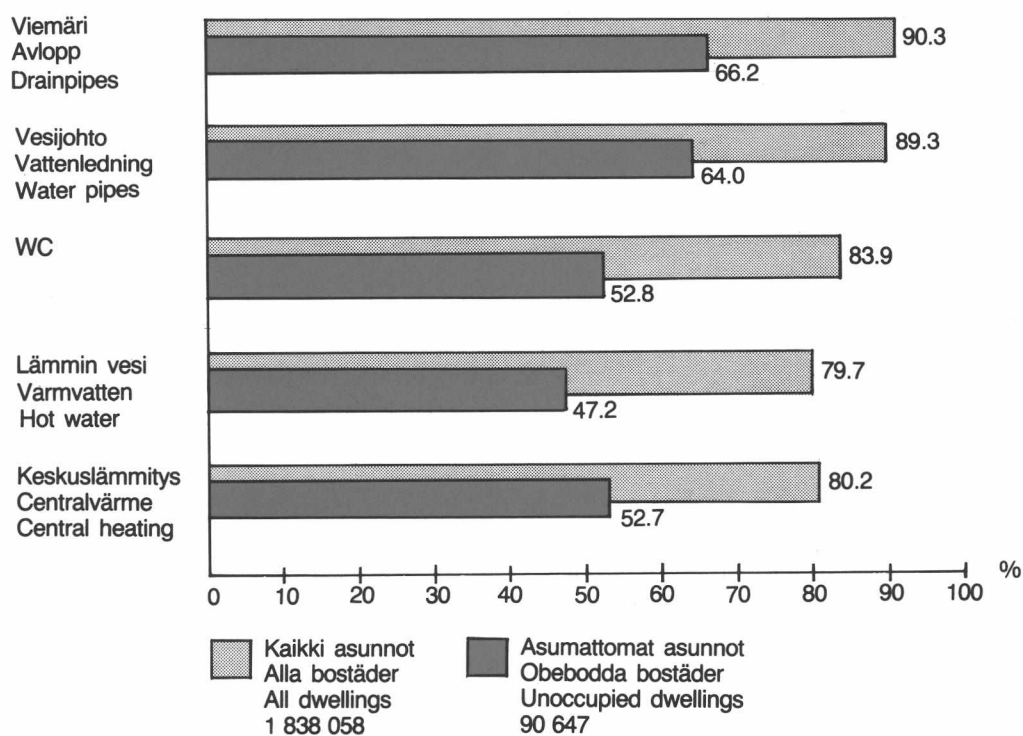

7.9 Asuntojen varustetaso lääneittäin 1970 ja 1980
 Bostädernas utrustningsnivå länsvis 1970 och 1980
 Standard of equipment of dwellings by province in 1970 and 1980

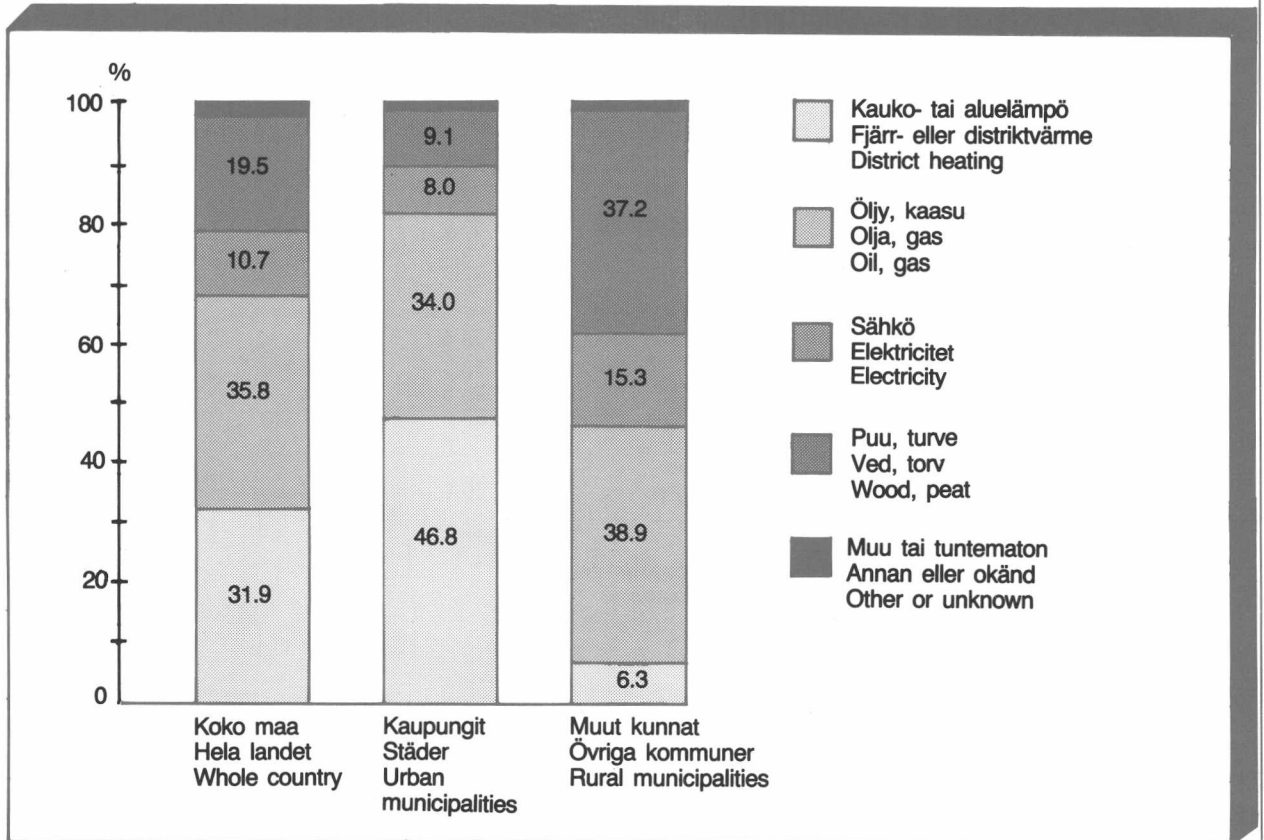

7.10 Asumattomien asuntojen varusteet alueittain 1980
 Obebodda bostäders utrustning områdesvis 1980
 Standard of equipment of unoccupied dwellings by region in 1980

	Koko maa Hela landet Whole country		Kaupungit Städer Urban municipalities		Muut kunnat Övriga kommuner Rural municipalities	
		%		%		%
Asumattomia yhteensä Obebodda inalles Unoccupied in total	90 647	100.0	47 087	100.0	43 560	100.0
Viemäri — Avlopp — Drainpipes	59 976	66.2	38 491	81.7	21 485	49.3
Vesijohto — Vattenledning — Water pipes	57 993	64.0	38 021	80.7	19 972	45.8
WC	47 844	52.8	33 746	71.7	14 098	32.4
Lämmin vesi — Varmvatten — Hot water	42 755	47.2	30 169	64.1	12 586	28.9
Keskuslämmitys — Centralvärme — Central heating	47 741	52.7	32 824	69.7	14 917	34.2

7.11 Asuntojen lämmitysaine alueittain 1980
Bostädernas värmekälla områdesvis 1980
Dwellings by heating fuel and region in 1980

7.12 Asuntojen lämmitysaine ja rakentamisvuosi
Bostädernas värmekälla och byggnadsår
Dwellings by heating fuel and year of completion

1980	Asuntoja Bostäder Dwellings		Rakentamisvuosi — Byggnadsår — Year of completion					
		%	—1949	%	1950—1969	%	1970—	%
Yhteensä Inalles Total	1 838 058	100.0	469 044	25.5	697 806	38.0	645 463	35.1
Kauko- tai aluelämpö Fjärr- eller distriktrvärme District heating	586 143	100.0	78 491	13.4	224 063	38.2	282 308	48.2
Öljy, kaasu Olja, gas Oil, gas	657 841	100.0	97 994	14.9	289 234	44.0	267 368	40.6
Sähkö Elektricitet Electricity	196 130	100.0	73 109	37.3	58 142	29.6	63 530	32.4
Puu, turve Ved, torv Wood, peat	357 445	100.0	211 290	59.1	114 046	31.9	28 451	8.0
Muu, tuntematon Annan eller okänd Other or unknown	40 499	100.0	8 160	20.1	12 321	30.4	3 806	9.4

7.13 Vuokratut asunnot vuonna 1980 ja niiden rakentamisvuosi
 Uthyrda bostäder år 1980 och deras byggnadsår
 Rented dwellings in 1980 by year of completion

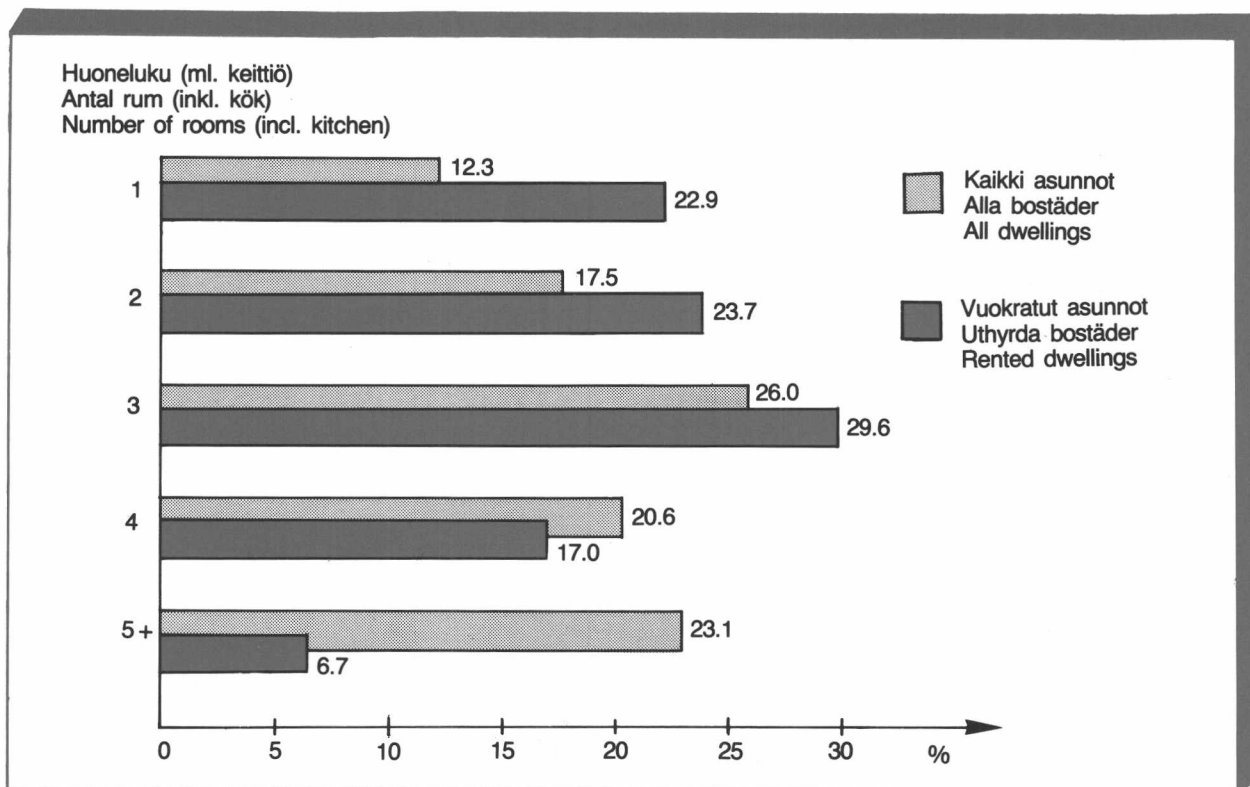
	Vuokratuista asuntoja ¹⁾ Uthyrda bostäder Rented dwellings		Niistä — Därav — Of which Keskuslämmitteisiä Centraluppvärmda With central heating	
		%		%
Yhteensä Inalles Total	537 320	100.0	474 156	88.2
Rakentamisvuosi Byggnadsår Year of completion				
—1950	130 079	24.2	84 825	65.2
1951—1960	74 326	13.8	69 044	92.9
1961—1970	127 738	23.8	125 415	98.2
1971—	194 054	36.1	192 619	99.3
Tuntematon Okänt Unknown	11 123	2.1	2 253	20.3

1) Vakinaisesti asutut vuokra-, virka- ja työsuhdeasunnot.
 Stadigvarande bebodda hyres- och tjänstebostäder.
 Continuously occupied rented and employer-provided dwellings.

7.14 Vuokratut asunnot alueittain 1980
 Uthyrda bostäder områdesvis 1980
 Rented dwellings by region in 1980

	Vuokratuista asuntoja Uthyrda bostäder Rented dwellings	Alueen asuntokannasta Av områdets bostadsbestånd Of dwelling stock in region %
Koko maa Hela landet Whole country	537 320	29.2
Kaupungit Städer Urban municipalities	402 027	34.6
Muut kunnat Övriga kommuner Rural municipalities	135 293	20.0
Yli 50 000 asukkaan kaupungit Städer med minst 50 000 invånare Urban municipalities with at least 50 000 inhabitants	254 057	36.5
Helsinki — Helsingfors	94 444	42.7
Tampere — Tammerfors	25 848	35.4
Turku — Åbo	22 778	30.5
Espoo — Esbo	14 581	29.4
Vantaa — Vanda	15 521	32.2
Lahti — Lahtis	15 593	39.7
Oulu — Uleåborg	12 778	34.5
Pori — Björneborg	9 875	30.4
Kuopio	9 852	34.1
Jyväskylä	9 511	36.8
Kotka	8 173	34.1
Vaasa — Vasa	8 395	37.7
Lappeenranta — Villmanstrand	6 708	33.0

7.15 Vuokrattujen asuntojen huoneluku 1980
Uthyrda bostäders rumsantal 1980
Rented dwellings by number of rooms in 1980

8. RAKENNUKSET

VALTAOSA ASUINRAKENNUKSIA

Suomessa oli vuonna 1980 lähes 935 000 rakennusta, joista yli 90 prosenttia oli asuinrakennuksia. Myymälä-, majoitus-, ravintola- tms. rakennuksia oli runsaat kaksi prosenttia ja teollisuusrakennuksia suunnilleen saman verran. Loput viisi prosenttia olivat toimisto-, sairaala-, koulu- ym. rakennuksia. Väestölaskennassa rakennuskantaan ei ole luettu mm. maatalouden tuotantorakennuksia, kesämökkejä eikä kevytrakenteisia ja tilapäisiä rakennuksia, kuten kioskeja, parakkeja tms.

Kolmen viime vuosikymmenen aikana asuinrakennusten määrä on lisääntynyt 190 000, asuntojen määrä lähes 840 000. Tämä johtuu kerrostaloasuntojen tuntuvasta lisääntymisestä. 1970-luvulla niiden määrä lisääntyi 40 prosenttia, mutta omakotitaloasuntojen määrä vain neljä prosenttia. Kaikista asuinrakennuksista oli vuonna 1980 kuitenkin yhä valtaosa omakotitaloja. Rivitalojen osuus oli kolme prosenttia ja kerrostalojen runsaat viisi prosenttia.

RAKENNUKSET MELKO UUSIA

Lähes kaksi kolmasosaa kaikista rakennuksista oli vuonna 1980 korkeintaan 30 vuotta vanhoja. Runsaat neljäsosa oli rakennettu vuoden 1970 jälkeen. Uusimpia olivat teollisuusrakennukset ja liikenteen rakennukset, joista yli 40 prosenttia oli rakennettu 1970-luvulla. Myymälä-, majoitus- ja ravintolarakennuksista sekä varastorakennuksista oli yhtä uusia noin kolmasosa. Asuinrakennuksista sen sijaan oli vain noin neljäsosa rakennettu 1970-luvulla.

PUURAKENTEISIA EDELLEEN VALTAOSA

Valtaosa rakennuksista on yhä puurakenteisia, vaikka tiilestä ja betonista rakennettujen osuus hiukan kasvoikin 1970-luvulla. Vuonna 1970 oli vajaa kymmenesosa kaikista rakennuksista kivrakenteisia, vuonna 1980 noin 13 prosenttia.

Asuinrakennuksista lähes 90 prosenttia oli puurakenteisia. Tiilestä rakennettuja oli noin kuusi prosenttia ja betonista vajaat viisi prosenttia. Myymälä-, majoitus- ja ravintolarakennuksista sekä teatteri-, kirjasto-, kirkko- yms. rakennuksista oli puurakenteisia noin kolme neljäsosaa, koulurakennuksista runsaat puolet. Sairaala-, toimisto- ja teollisuusrakennuksista sen sijaan oli hieman suurempi osa rakennettu tiilestä tai betonista kuin puusta.

KESKUSLÄMMITYS YLEISTYNYT

Keskuslämmitteisten rakennusten määrä kasvoi 1970-luvulla yli kaksinkertaiseksi. Vuonna 1970 oli vain kolmasosa rakennuksista keskuslämmitteisiä, mutta kymmenen vuotta myöhemmin jo kaksi kolmasosaa. Valtaosassa keskuslämmitteisistä rakennuksista käytettiin kiertovesilämmitystä. Vain parissa prosentissa oli kiertoilmalämmitys.

Runsaassa neljäsosassa kaikista rakennuksista oli suora sähkölämmitys. Uunilämmitteisiä rakennuksia oli vuonna 1980 runsaat 300 000. Valtaosa niistä oli maaseudulla sijaitsevia omakotitaloja.

RUNSAAS KOLMASOSA ÖLJYLÄMMITTEISIÄ

Vuonna 1980 oli öljylämmitteisiä rakennuksia noin 350 000 eli runsaat kolmasosa kaikista rakennuksista. Öljyä käytettiin yleisimmin erityisesti uusimmissa rakennuksissa. Korkeintaan kaksikymmentä vuotta vanhoista rakennuksista oli öljylämmitteisiä yli puolet, sitä vanhemmista vain noin neljäsosa.

Sähkölämmitys yleistyi huomattavasti 1970-luvulla. Vuonna 1970 sähkölämmitteisiä rakennuksia oli 42 000, kymmenen vuotta myöhemmin lähes 180 000, eli viidesosa kaikista rakennuksista.

Puun ja turpeen käyttö lämmitysaineena on sen sijaan vähentynyt. Vuonna 1970 lämmitettiin joka toista rakennusta puulla tai turpeella, vuonna 1980 enää joka kolmatta. Kivihiilen ja koksen käyttö on vähentynyt vielä enemmän. Niillä lämmitettiin vielä vuonna 1970 noin 24 000 rakennusta, kymmenen vuotta myöhemmin enää noin 12 000.

KAUKOLÄMMÖSSÄ LÄHES 50 000 RAKENNUSTA

Vuonna 1980 kuului kauko- tai aluelämpöverkkoon noin viisi prosenttia kaikista rakennuksista, yli puolet niistä 1970-luvulla rakennettuja. Asuinkerrostaloista oli kuitenkin kaukolämmössä runsaat 40 prosenttia ja rivitaloista noin neljäsosa. Tästä syystä oli kaukolämmössä olevia asuntoja noin 590 000 eli kolmasosa kaikista asunnoista. Omakotitaloista oli kauko- tai aluelämmössä vain vajaat kaksi prosenttia.

8. BYGGNADER

MEST BOSTADSBYGGNADER

År 1980 fanns det i Finland nästan 935 000 byggnader, varav de flesta var bostadsbyggnader. Butiks-, inkvarterings-, restaurangbyggnaderna m.fl. utgjorde två procent och industribyggnaderna ungefär lika mycket. Resterande fem procent bestod av kontors-, sjukhus-, skol- m.fl. byggnader. I folkräkningen betraktades lantbrukens ekonomibygggnader, fritidshus eller byggnader av lätt konstruktion, såsom baracker och kiosker inte som byggnader.

Under de tre senaste decennierna har bostadsbyggnaderna ökat med 190 000 medan bostäderna ökat med nästan 840 000. Skälet är att man under 1970-talet mer än tidigare byggt flervåningshus. Under 1970-talet ökade våningshusbostäderna med 40 procent medan egnahemshusbostäderna ökade med bara fyra procent. Det största flertalet av alla bostadsbyggnader var dock fortfarande år 1980 egnahemshus. Radhuslängornas andel var tre procent och flervåningshusens drygt fem procent.

BYGGNADERNA RÄTT NYA

År 1980 var nästan två tredjedelar av byggnaderna högst 30 år gamla. Drygt en fjärdedel var byggda under 1970-talet. Industri- och trafikbyggnaderna var nyast — över 40 procent var byggda under 1970-talet. Av butiks-, restaurang- och inkvarteringsbyggnaderna samt lagerbyggnaderna var ca en tredjedel lika nya. Av bostadsbyggnaderna var däremot bara en fjärdedel byggda under 1970-talet.

TRÄHUSEN FORTFARANDE I MAJORITET

Merparten av byggnaderna är fortfarande träbyggnader, även om andelen tegel- och betonghus ökade något under 1970-talet. År 1970 var en knapp tiondedel byggda av sten, år 1980 ca 13 procent.

Av bostadsbyggnaderna var nästan 90 procent trähus. Ca sex procent var tegelbyggnader och knappa fem byggda i betong. Av butiks-, restaurang- och inkvarteringsbyggnaderna samt av teater-, biblioteks-, kyrkobyggnaderna m.fl. var tre fjärdedelar byggda i trä, av skolbyggnaderna drygt hälften. Av sjukhus-, kontors- och industribyggnaderna var däremot en något större andel byggda av tegel och betong än av trä.

CENTRALVÄRME HAR BLIVIT VANLIGARE

Antalet centraluppvärmda byggnader mer än fördubblades under 1970-talet. År 1970 var bara en tredjedel av byggnaderna centraluppvärmda, tio år senare två tredjedelar. De flesta centralvärmehusen värmdes med cirkulerande vatten. Endast några procent av byggnaderna var luftuppvärmda.

Drygt en fjärdedel av byggnaderna hade direkt elvärme. Mer än 300 000 byggnader hade år 1980 ugn- eller kaminuppvärmning. De flesta av dem var egnahemshus på landsbygden.

VART TREDJE HUS VÄRMS UPP MED OLJA

År 1980 värmdes ca 350 000 byggnader, dvs. drygt en tredjedel med olja. Olja användes speciellt i de nyare byggnaderna. Av de hus som var byggda efter år 1960 var över hälften oljeuppvärmda, av de äldre husen bara en fjärdedel.

Elvärme blev betydligt allmännare under 1970-talet. År 1970 fanns det 42 000 eluppvärmda byggnader, tio år senare nästan 180 000, vilket är en femtedel av alla.

Ved och torv har däremot blivit allt ovanligare som bränsle. År 1970 värmdes varannan byggnad med ved eller torv, år 1980 bara var tredje. Stenkol och koks som värmekälla har minskat ännu mer. År 1970 värmdes ännu 24 000 byggnader med kol eller koks, tio år senare bara ca 12 000.

INEMOT 50 000 BYGGNADER ANSLUTNA TILL FJÄRRVÄRME

År 1980 var ca fem procent av byggnaderna anslutna till fjärr- eller distriktvärme. Över hälften av dem var byggda under 1970-talet. Av flervåningshusen var dock 40 procent och av radhuslängorna en fjärdedel anslutna till fjärrvärmnät. De fjärrvärmda bostäderna uppgick till 590 000 vilket är en tredjedel av alla bostäder. Av egnahemshusen hade bara knappa två procent fjärr- eller distriktvärme.

8. BUILDINGS

MOST BUILDINGS ARE HOUSING ACCOMMODATION

The total number of buildings in Finland in 1980 came close to 935 000. More than 90 per cent were residential buildings. Shops, hotels, restaurants and so on accounted for something over two per cent, and this same figure held true for industrial buildings as well. The remaining five per cent of Finland's buildings were accounted for by offices, hospitals, schools and similar buildings. Buildings used solely for agricultural production, summer cottages, barracks and similar temporary structures are not included in the building stock in the population census.

Over the last 30 years, the number of residential buildings in Finland has risen by 190 000. The number of dwellings, however, has grown by 840 000. This is chiefly due to a marked increase in apartment blocks. The number of flats built in the 1970s rose by 40 per cent, but the corresponding rise in detached housing was no more than four per cent. Still, detached homes accounted for the bulk of Finland's housing in 1980. Row and terraced houses and the like accounted for three per cent and high-rise housing developments for five per cent.

THE BUILDINGS ARE RELATIVELY NEW

Almost two thirds of Finland's buildings were thirty years old at the most in 1980. Rather more than one fourth had been built after 1970. Newest were industrial and traffic

buildings, more than 40 per cent of which dated from the 1970s. About one third of Finland's shop, hotel and restaurant buildings were equally new. On the other hand, as little as one fourth of Finland's housing had been built in the 1970s.

WOODEN BUILDINGS ARE STILL IN THE MAJORITY

Most of Finland's buildings are still made of wood, despite the fact that brick and concrete edifices became slightly more important in the 1970s. Whereas something under ten per cent of Finland's buildings had been stone structures in 1970, the corresponding figure for 1980 was about 13 per cent.

Nearly 90 per cent of Finland's housing was accounted for by wooden buildings. The corresponding figure for brick edifices was six per cent, whilst some five per cent of Finland's housing was made of concrete. Some three fourths of Finland's shop, hotel, restaurant, theatre, library and church buildings were made of wood. The corresponding figure for schools was about fifty per cent. It was, on the other hand, slightly more common for hospital, office and industrial buildings to be made of brick or concrete as opposed to wood.

MORE WIDESPREAD CENTRAL HEATING

The number of buildings which had central heating more than doubled in the 1970s. Whereas no more than one

third of Finland's buildings had central heating in 1970, two thirds were centrally heated in 1980. The majority of buildings which had central heating had opted for recycled water. No more than two per cent relied on recycled air for their central heating.

About one fourth of Finland's buildings had direct electrical heating. The number of buildings which were heated by stoves or furnaces in 1980 was something over 300 000, and most of these were detached houses in rural districts.

OVER A THIRD OF FINLAND'S BUILDINGS HAVE OIL-FIRED HEATING

In 1980, some 350 000 Finnish buildings had oil-fired heating; the number represents something more than one third of the country's overall number of buildings. Oil was especially popular in newer buildings. More than one half of the buildings which were no more than twenty years old had oil-fired heating; the corresponding proportion for older houses was one fourth.

Electrical heating became vastly more popular in the 1970s. Whereas there had been some 42 000 electrically-heated buildings in 1970, the number had risen to almost

180 000 — about one fifth of the national total — by 1980.

Peat and wood, conversely, have lost ground as heating fuels. Whereas one in every two Finnish buildings was heated with wood or peat in 1970, no more than one in three was in 1980. Coal and coke have lost popularity to an even greater extent. Whereas some 24 000 buildings were heated with either coal or coke in 1970, the corresponding figure for 1980 was a mere 12 000.

ALMOST 50 000 BUILDINGS ARE ATTACHED TO DISTRICT HEATING SYSTEMS

About five per cent of all Finnish buildings were connected to district heating systems in 1980. More than half of these buildings had been built in the 1970s. But more than 40 per cent of all apartment blocks were attached to district heating, and about one fourth of semi-detached houses and the like. Consequently, the number of homes which were heated by a district system stood at about 590 000 — roughly one third of the total number of Finnish dwellings. The number of detached houses which were similarly heated was low, standing at less than two per cent.

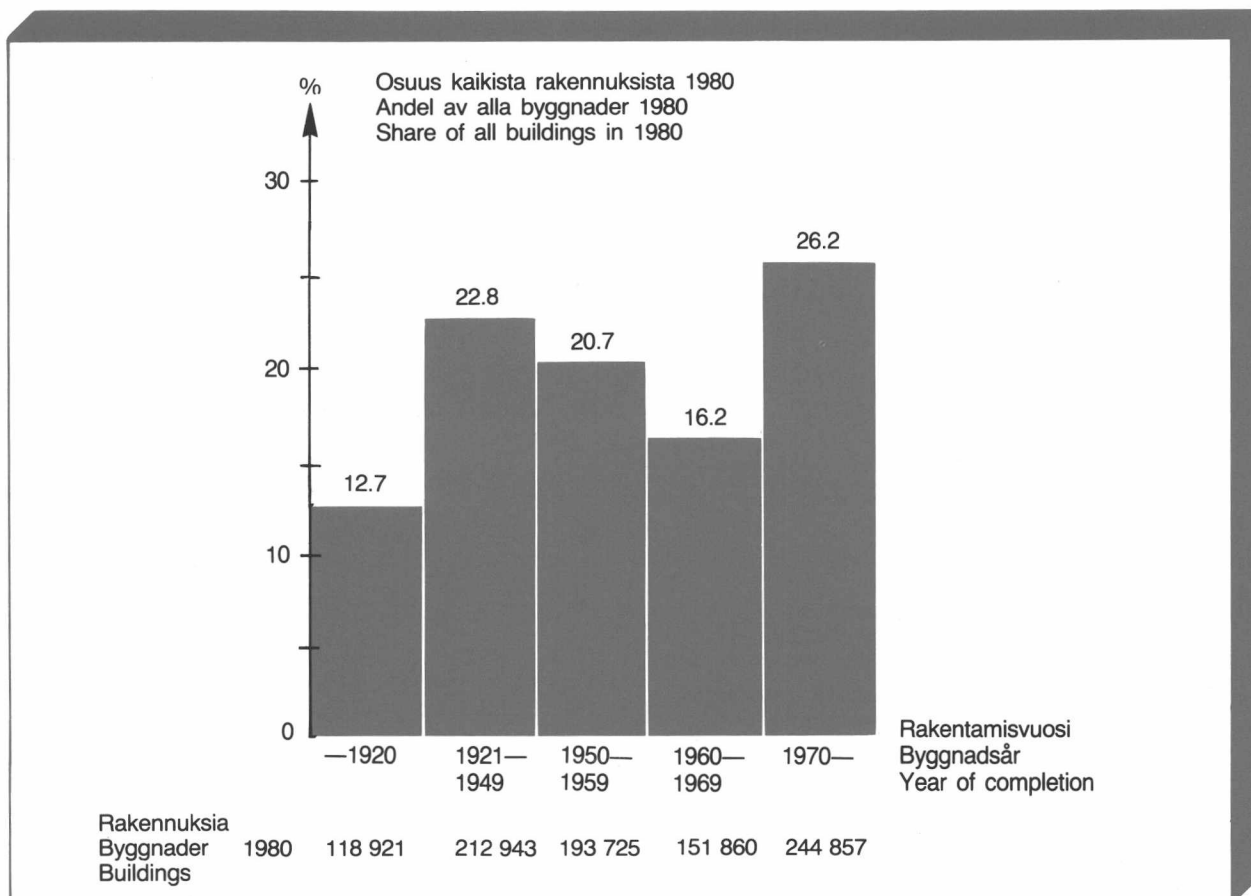
8.1 Rakennusten määrä alueittain 1950—1980 Antalet byggnader områdesvis 1950—1980 Number of buildings by region in 1950—1980

	1950	1960	1970	1980
Koko maa Hela landet Whole country	745 525	832 460	837 948	934 845
Kaupungit Städer Urban municipalities	146 952	189 941	274 079	386 292
Muut kunnat Övriga kommuner Other municipalities	598 573	642 519	563 869	548 553
Taajamat Tätorter Localities	..	369 556	409 794	514 353
Haja-asutusalueet Glesbygd Sparsely populated areas	..	462 904	428 154	420 492

8.2 Rakennusten pääasiallinen käyttö ja rakennusaine
 Byggnadernas huvudsakliga användning och byggnadsmaterial
 Buildings by main use and construction material

1980	Yhteensä Inalles Total	Rakennusaine Byggnadsmaterial Construction material	
		Kivi Sten Stone %	Puu Trä Wood %
Kaikki rakennukset Alla byggnader All buildings	934 845	12.9	85.7
Asuinrakennukset Bostadsbyggnader Residential buildings	842 662	10.6	88.8
1—2 huoneiston talot 1—2 bostäders hus 1—2 dwelling houses	773 359	6.6	92.9
Rivitalot Radhus Terraced houses	22 613	40.2	57.9
Kerrostalot ja muut asuinrakennukset Flervåningshus och övriga bostadsbyggnader Apartment blocks and other residential buildings	46 690	62.4	35.9
Myymäla-, majoitus- ja ravitsemisrakennukset Butiks-, inkvarterings- och bespisningsbyggnader Shop, accommodation and restaurant buildings	21 926	19.8	76.8
Hoitoalan rakennukset Vårdbyggnader Institutional buildings	3 992	50.9	46.4
Toimisto- ja hallintorakennukset Kontors- och förvaltningsbyggnader Office buildings	7 551	49.2	47.4
Kokoontumisrakennukset Mötesbyggnader Buildings for assembly	6 659	24.4	71.8
Opetusrakennukset Undervisningsbyggnader Educational buildings	7 750	44.7	52.5
Teollisuusrakennukset Industribyggnader Industrial buildings	19 507	48.0	41.2
Muut rakennukset Övriga byggnader Other buildings	24 798	26.5	53.4

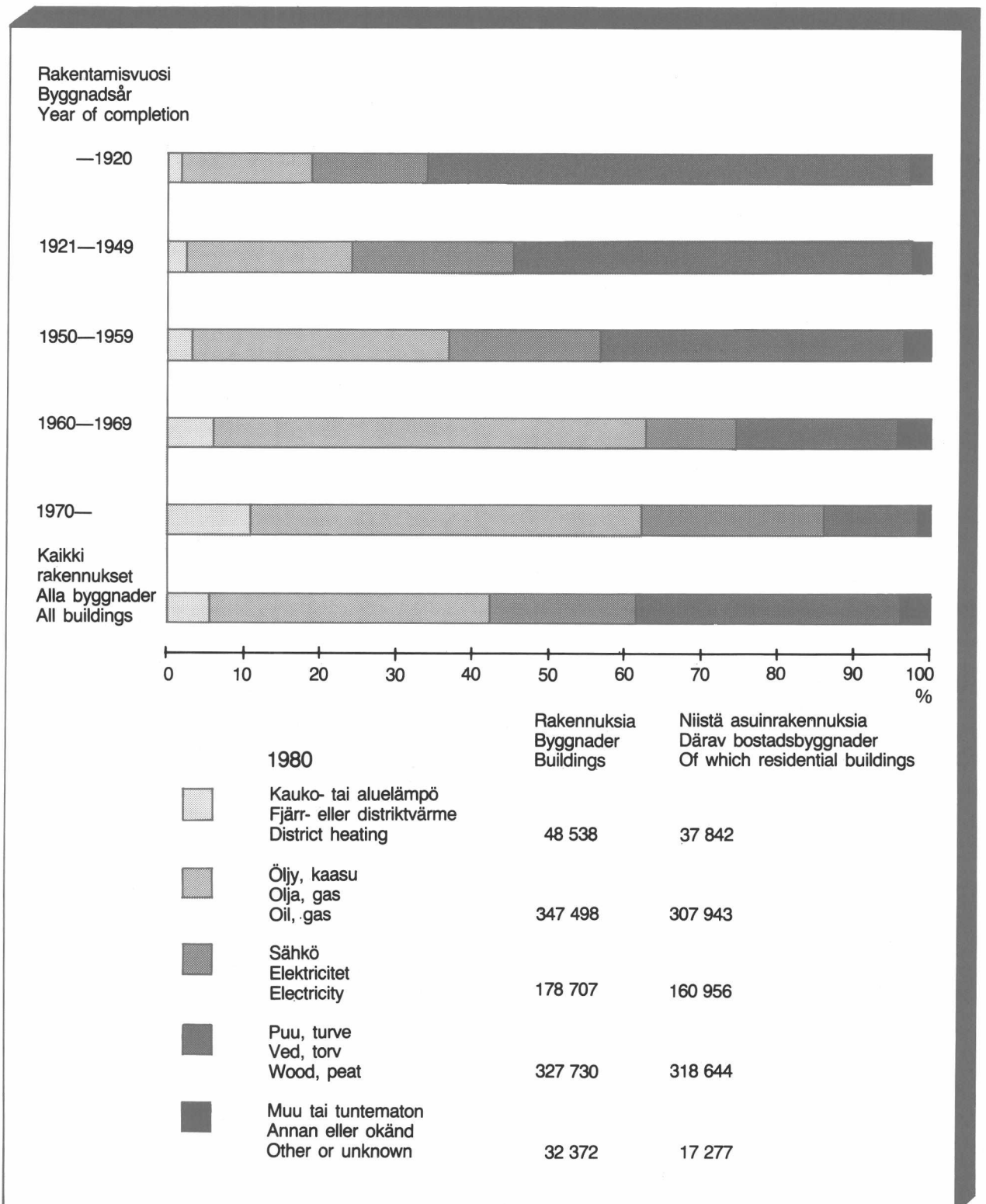
8.3 Rakennukset rakentamivuoden mukaan
Byggnader efter byggnadsår
Buildings by year of completion

8.4 Rakennusten lämmitystapa 1960—1980
Byggnadernas uppvärmningssätt 1960—1980
Buildings by heating system in 1960—1980

	1960		1970		1980	
		%		%		%
Rakennuksia Byggnader Buildings	832 460	100.0	837 948	100.0	934 845	100.0
Keskuslämmitys Centralvärme Central heating	130 708	15.7	297 435	35.5	611 535	65.4
Uuni- tai kaminalämmitys Ugns- eller kaminuppvärmning Stove heating	693 659	83.3	510 820	61.0	301 350	32.2
Ei kiinteätä lämmityslaitetta Inga fasta uppvärmningsanordningar No installed heating system	8 093	1.0	7 510	0.9	7 307	0.8

8.5 Rakennusten lämmitysaine ja rakentamivuosi
 Byggnadernas värmekälla och byggnadsår
 Buildings by heating fuel and year of completion

9. KESÄMÖKIT

YLI NELJÄNNESMILJOONA KESÄMÖKKIÄ

Suomessa oli vuonna 1980 lähes 252 000 kesämökkiä. Lukuun eivät sisälly liiketoimintaa palvelevat vapaa-ajan rakennukset, kuten lomakyljen mökit tms. Vuonna 1970 oli kesämökin omistaneita ruokakuntia 176 000. Itse mökkien määrä oli yhteisomistuksen vuoksi jonkin verran pienempi.

Suurin osa kesämökeistä sijaitsi maan eteläosissa. Eniten niitä oli Turun ja Porin läänissä: lähes 43 000. Hämeen läänissä oli 39 000 mökkiä, Uudenmaan läänissä 30 000, Mikkelin läänissä lähes 27 000 ja Kymen läänissä runsaat 21 000. Näissä viidessä läänissä oli lähes kaksi kolmasosaa maamme kesämökeistä.

KESÄMÖKIT MELKO UUSIA

Kesämökkit olivat yleensä melko uusia. Yli 60 prosenttia oli rakennettu vuoden 1960 jälkeen. Runsas kolmasosa mökeistä oli vuonna 1980 korkeintaan kymmenen vuotta vanhoja. Uusinta kanta oli Mikkelin, Oulun ja Lapin läänissä. Näiden läänien kesämökeistä yli 40 prosenttia oli rakennettu 1970-luvulla.

Valtaosa kesämökeistä oli rakennettu alunperin vapaa-ajan käyttöön. Alkuaan muussa käytössä olleita oli vain vajaat 51 000. Nämä mökit olivat keskimäärin vanhempia kuin alunperin kesämökeiksi rakennetut. Lähes 90 prosenttia niistä oli yli kaksikymmentä vuotta vanhoja. Alunperin kesämökeiksi rakennetuista näin vanhoja oli vain neljäsosa.

MÖKIT YLEENSÄ PIENIÄ

Kesämökkit olivat yleensä melko pieniä. Vuonna 1980 niiden

keskipinta-ala oli 42 neliometriä, vuonna 1970 noin 39 neliötä. Uudenmaan läänissä keskipinta-ala oli 47 neliometriä, muualla maassa jonkin verran pienempi. Yli puolet kaikista kesämökeistä jäi pinta-alaltaan alle 40 neliometrin.

Alunperin vapaa-ajan käyttöön rakennetut mökit olivat yleensä pienempiä kuin alkuaan muussa käytössä olleet. Edellisten keskipinta-ala oli 38 ja jälkimmäisten 56 neliometriä. Kaikista alle 40 neliometrin mökeistä lähes 90 prosenttia oli rakennettu alunperin kesämökiksi, mutta yli 100 neliön mökeistä vain 45 prosenttia.

VIIDESOSA TALVIASUTTAVIA

Vain viidesosa kesämökeistä oli rakennustapansa ja lämmityksensä puolesta talvikäyttöönkin sopivia. Nämä mökit olivat yleensä vanhempia ja kooltaan suurempia kuin ne, joissa ei ollut riittävää lämmitystä ja lämmöneristystä. Talviasuttavista mökeistä runsaat puolet oli yli kaksikymmentä vuotta vanhoja, muista mökeistä vain vajaa kolmasosa. Talviasuttavat olivat myös kooltaan keskimäärin 20 neliötä suurempia kuin muut kesämökkit.

YHTEISOMISTUS HARVINAISTA

Valtaosa kesämökin omistavista kotitalouksista omisti mökinsä yksin. Useamman kotitalouden yhteisesti omistamia oli vuonna 1980 vain runsas kymmenesosa. Kymmenen vuotta aikaisemmin oli yhteisomistuksessa vielä runsas viidesosa kesämökeistä.

Runsas kolmasosa kaikista kesämökin omistajista oli toimihenkilöitä. Noin viidesosa oli sosioekonomiselta asemaltaan työntekijöitä ja neljäsosa eläkeläisiä.

9. FRITIDSHUS

ÖVER EN KVARTS MILJON FRITIDSHUS

År 1980 fanns det nästan 252 000 fritidshus i Finland. Sådana fritidsbyggnader och hyresstugor som betjänar affärsverksamhet, såsom stugor i semesterbyar och liknande, ingår inte i antalet. År 1970 uppgick de hushåll som ägde fritidshus till 176 000. Antalet stugor var något mindre emedan en del ägdes av flera hushåll gemensamt.

De flesta fritidshusen är belägna i landets södra delar. Största antalet fanns i Åbo och Björneborgs län: nästan 43 000. I Tavastehus län fanns det 39 000 stugor, i Nylands län 30 000, i S:t Michels län nästan 27 000 och i Kymmene län drygt 21 000. I dessa fem län låg nästan två tredjedelar av landets sommarstugor.

FRITIDSHUSEN RELATIVT NYA

Fritidshusen är i allmänhet rätt nya. Över 60 procent är byggda efter år 1960. Drygt en tredjedel av stugorna var år 1980 högst tio år gamla. Fritidshusbeståndet var yngst i S:t Michels, Uleåborgs och Lapplands län. Av stugorna i nämnda län var över 40 procent byggda under 1970-talet.

De flesta fritidshusen är ursprungligen byggda för semesterbruk. Knappt 51 000 har ursprungligen använts för annat ändamål. Dessa hus var i genomsnitt äldre än de som från

början byggts som fritidshus. Nästan 90 procent var över 20 år gamla. Av de stugor som ursprungligen byggts för fritidsändamål var bara en fjärdedel lika gamla.

STUGORNA I ALLMÄNHET SMÅ

I allmänhet är fritidshusen rätt små. År 1980 var deras medelgolvyta 42 kvadratmeter, år 1970 ca 39 kvadratmeter. I Nylands län var medelgolvytan 47 kvadrat, i det övriga landet något mindre. Nästan hälften av alla fritidshus var under 40 kvadratmeter.

De stugor som ursprungligen byggts för fritidsändamål var i allmänhet mindre än de som var byggda för annat ändamål. De förras genomsnittliga storlek var 38 och de senares 56 kvadratmeter. Av alla stugor som var under 40 kvadratmeter, var 90 procent ursprungligen byggda som fritidshus, av de hus som var över 100 kvadrat bara 45 procent.

EN FEMTEDEL VINTERBONADE

Bara en femtedel av fritidshusen var till byggnadssätt och uppvärmning sådana att de kunde användas även vintertid. I allmänhet var de vinterbonade fritidshusen äldre och större än de som saknade tillräcklig isolering och uppvärmningsmöjlighet. Av de vinterbonade stugorna var drygt hälften över tjugo år gamla, av de övriga bara en knapp tredjedel. De vinterbonade fritidshusen var i genomsnitt 20 kvadratmeter större än de övriga.

GEMENSAMMA FRITIDSHUS SÄLLSYNTA

Majoriteten av de hushåll som har sommarstuga äger husen ensamma. Bara något över en tiondedel av stugorna var år 1980 i flera hushålls gemensamma ägo. Tio år tidiga-

re hade var femte stuga flera ägare.

Drygt en tredjedel av fritidshusägarna var tjänstemän. Ungefär en femtedel innehades av arbetarhushåll och en fjärdedel av pensionärer.

9. SUMMER COTTAGES

MORE THAN A QUARTER OF A MILLION SUMMER COTTAGES

The number of summer cottages in Finland in 1980 was almost 252 000. The figure does not include commercial holiday and free time buildings. In 1970, the number of households which owned a summer cottage was 176 000 — the number of cottages was slightly lower as some households held ownership in common with others.

Most of these summer cottages lie in the south of Finland. The Province of Turku and Pori had the most: nearly 43 000. There were some 39 000 cottages in the Province of Häme, some 30 000 in Uusimaa, almost 27 000 in Mikkeli, and something over 21 000 in the Province of Kymi. Altogether, these five Provinces accounted for nearly two thirds of the number of summer cottages in Finland.

THE SUMMER COTTAGES ARE COMPARATIVELY NEW

Most summer cottages are comparatively new. More than 60 per cent have been built since 1960. In 1980, more than one third were ten years old at the most. The newest cottages lie in the Provinces of Mikkeli, Oulu and Lapland, more than 40 per cent having been built in the 1970s.

The majority of Finland's summer cottages were originally built for holiday and free time purposes. No more than 51 000 were used for other purposes at first. Furthermore, these other cottages tend to be somewhat older than those which were originally built for holiday use, almost 90 per cent of them being more than twenty years old. No more than one quarter of the cottages which were originally built as holiday villas are equally old.

MOST SUMMER COTTAGES ARE SMALL

Summer cottages tend to be quite small. In 1980, their mean floor space was 42 square metres; the corresponding figure for 1970 was 39 square metres. The mean size of

cottages in the Province of Uusimaa was 47 square metres. Elsewhere, they tended to be smaller. More than half of Finland's summer cottages have a floor space of less than 40 square metres.

Those summer cottages which were originally built to be used as holiday dwellings etc. tend to be smaller than others. The mean floor space of the former was 38 square metres whilst the latter had a mean floor space of 56 square metres. Almost 90 per cent of all the summer cottages which had a floor space of less than 40 square metres were originally built for holiday and free time purposes; the corresponding figure for summer cottages which were over one hundred square metres in surface area was only 45 per cent.

ONE FIFTH CAN BE LIVED IN DURING THE WINTER

Only one fifth of Finland's summer cottages have been constructed and are heated in such a way that they can be used during the winter. Those which can be, tend to be older and more spacious than cottages with poorer heating and less insulation. More than one half of the cottages which can be lived during the winter were in 1980 more than twenty years old; the corresponding figure for other cottages was under one third. And the summer cottages which can be lived in during the winter were twenty square metres larger than the others on average.

JOINT OWNERSHIP IS UNUSUAL

Most of the households which own a summer cottage own it all by themselves. No more than something over one tenth of Finland's summer cottages were under joint ownership. Something over one fifth had been in joint ownership ten years earlier.

More than a third of those who owned a summer cottage were office or clerical staff. Roughly one in five owners came from the working class, and approximately one in four was a pensioner.

9.1. Kesämökkit rakentamisvuoden mukaan lääneittäin 1980
 Fritidshus efter byggnadsår länsvis 1980
 Summer cottages by year of completion and by province in 1980

Läni Län Province	Kesämökkejä Fritidshus Summer cottages	Rakentamisvuosi Byggnadsår Year of completion			
		—1920 %	1921—1959 %	1960—1969 %	1970— %
Uudenmaan Nylands	29 915	10.8	40.1	23.8	22.5
Turun ja Porin Åbo och Björneborgs	42 930	12.8	25.8	28.1	31.3
Ahvenanmaan maakunta Landskapet Åland	3 909	11.4	13.3	27.3	38.9
Hämeen Tavastehus	38 857	9.2	32.8	25.0	30.7
Kymen Kymmene	21 293	6.0	24.3	31.0	36.6
Mikkelin S:t Michels	26 691	5.3	19.4	27.6	45.6
Pohjois-Karjalan Norra KareLens	10 306	6.1	28.6	23.9	39.4
Kuopion Kuopio	14 010	7.3	32.6	22.7	35.3
Keski-Suomen Mellersta Finlands	16 284	5.8	26.4	25.9	39.8
Vaasan Vasa	22 356	10.3	27.1	25.8	32.7
Oulun Uleåborgs	16 615	6.0	21.0	25.8	44.7
Lapin Lapplands	8 578	2.7	17.6	27.0	48.1
Koko maa Hela landet Whole country	251 744	8.6	27.6	26.3	34.9

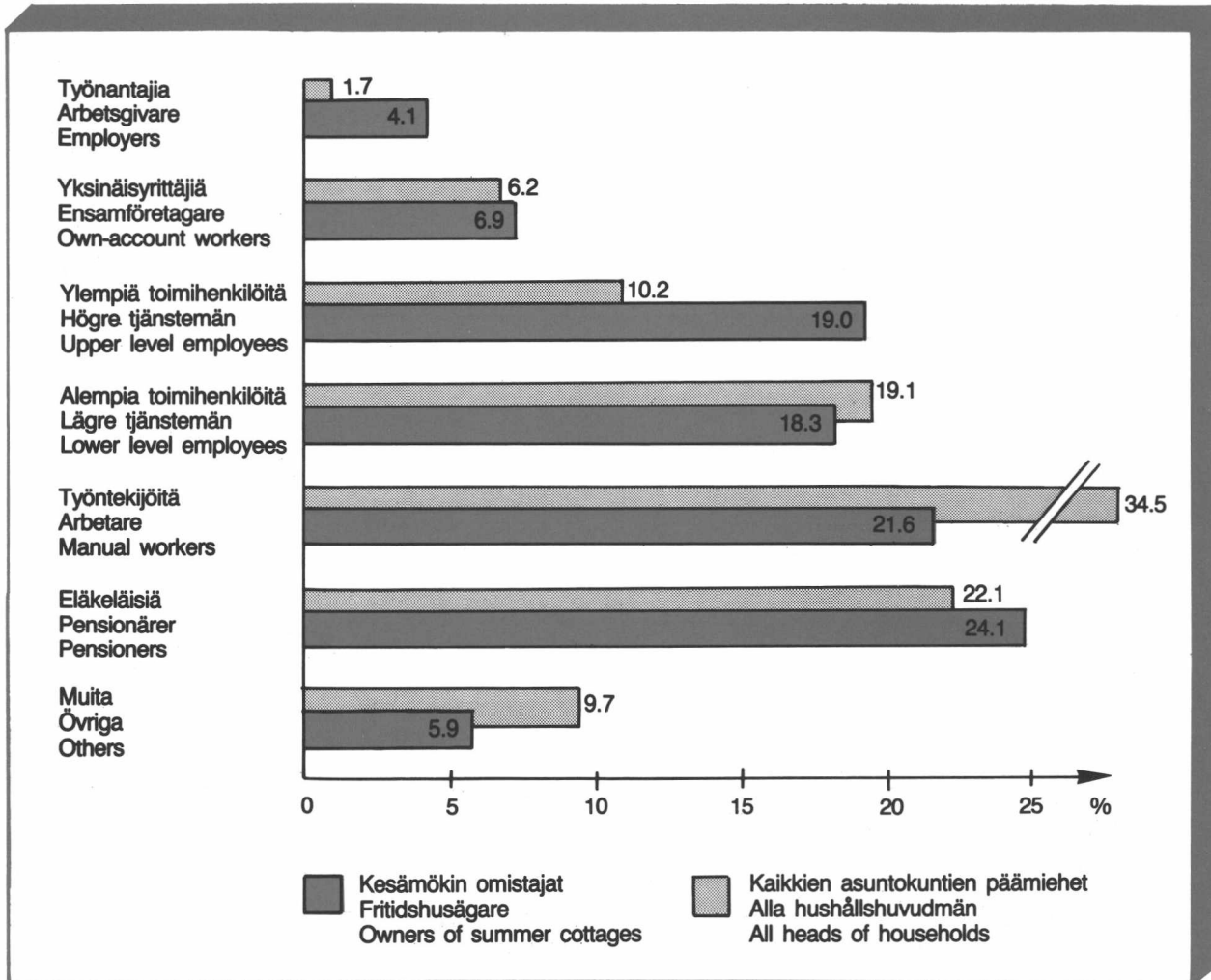
9.2. Kesämökkien alkuperäinen käyttötarkoitus ja rakentamivuosi
Fritidshusens ursprungliga användning och byggnadsår
Summer cottages by original use and year of completion

	Kesämökkejä Fritidshus Summer cottages		Alunperin vapaa-ajan käyttöön rakennettuja Ursprungligen byggda för fritidsbruk Originally built for recreational use		Muuhan käyttöön rakennettuja Byggda för annat ändamål Built for other use	
1980	%		%		%	
Yhteensä Inalles Total	251 744	100.0	197 679	78.5	50 731	20.2
Rakentamivuosi Byggnadsår Year of completion						
—1920	21 566	100.0	3 447	16.0	18 000	83.5
1921—1959	69 573	100.0	42 690	61.4	26 477	38.1
1960—1969	66 112	100.0	62 968	95.2	2 977	4.5
1970—	87 934	100.0	85 349	97.1	2 380	2.7

9.3 Kesämökkien pinta-ala ja talviasuttavuus 1980
Fritidshusens golvyta och vinterbeboelighet 1980
Summer cottages by floor space and winter inhabitability in 1980

	Kesämökkejä Fritidshus Summer cottages		Talviasuttavia Vinterbonade Inhabitable in winter		Ei talviasuttavia Ej vinterbonade Not winter-inhabitable	
	%		%		%	
Yhteensä Inalles Total	251 744	100.0	52 136	100.0	196 158	100.0
Pinta-ala Golvyta Floor space m ² , sq. m.						
—19	24 473	9.7	1 302	2.5	23 104	11.8
20—39	114 288	45.4	14 518	27.8	99 447	50.7
40—59	67 960	27.0	17 537	33.6	50 070	25.5
60—79	23 737	9.4	9 471	18.2	14 096	7.2
80—99	9 552	3.4	4 149	8.0	4 344	2.2
100+	8 464	3.4	4 567	8.8	3 835	2.0
Tuntematon Okänd Unknown	4 270	1.7	592	1.1	1 262	0.6
Keskimääräinen pinta-ala Golvyta i genomsnitt Average floor space m ² , sq. m.	41.7		56.8		37.4	

9.4. Kesämökin omistajien sosioekonominen asema 1980
 Fritidshusägarnas socioekonomiska ställning 1980
 Socio-economic status of owners of summer cottages in 1980

10. TOIMITILAT

LÄHES KOLMASOSA ASUINRAKENNUKSISSA

Suomessa oli vuonna 1980 lähes 167 000 toimitilaa. Melkein kolmasosa sijaitsi asuinrakennuksissa — valtaosa niistä oli myymälöitä ja toimistoja. Yli 60 prosenttia toimitiloista sijaitsi kaupungeissa.

Myyvälöitä, hotelleja, ravintoloita yms. oli runsaat 54 000 eli kolmasosa kaikista toimitiloista. Toimisto- ja hallintotiloja oli viidesosa ja teollisuustiloja 15 prosenttia. Terveyskeskukset, sairaaloita yms. oli runsaat viisi prosenttia. Suunnilleen saman verran oli opetustiloja sekä kirjastoja, teattereita ja muita kokoontumistiloja.

Kaikki saman yrityksen tms. samassa rakennuksessa olevat tilat muodostavat yhden toimitilan, jos niitä käytetään samaan tarkoitukseen. Toimitiloihin eivät sisälly maatalouden tuotantorakennukset tai -tilat.

TOIMISTOPINTA-ALA KAKSINKERTAISTUNUT

Toimitilojen kokonaispinta-ala oli vuonna 1980 lähes 85 miljoonaa neliometriä — mikä vastaa kahta kolmasosaa koko maan asutuspinta-alasta. Toimitilojen pinta-ala kasvoi runsaan kolmanneksen vuodesta 1970. Erityisesti toimistopinta-ala lisääntyi huomattavasti 1970-luvulla. Vuonna 1970 sitä oli vajaat puoli miljoonaa neliometriä, kymmenen vuotta myöhemmin lähes miljoona. Myös hoitotilojen pinta-ala kasvoi kymmenessä vuodessa lähes kaksinkertaiseksi.

Vuonna 1980 oli teollisuuspinta-alaa lähes 30 miljoonaa neliometriä. Vuodesta 1970 alaa on tullut lisää noin 9 miljoonaa neliometriä. Toimitilojen kokonaispinta-alasta oli vuonna 1980 teollisuustilaa kolmasosa. Myymälä-, majoitus- ja ravitsemistilaa oli yhteensä 11 miljoonaa neliometriä, vuonna 1970 kolme miljoonaa neliötä vähemmän.

MYYMÄLÄT YLEENSÄ MELKO PIENIÄ

Myyvälöiden keskipinta-ala oli vuonna 1980 hieman yli 200

neliometriä. Myös toimistojen keskikoko jäi alle 300 neliön. Teollisuustilojen keskipinta-ala oli 1 200 neliometriä, ja koulut ja muut opetustilat olivat suunnilleen samankokoisia. Toimitilat asuinrakennuksissa olivat yleensä pienempiä kuin muissa rakennuksissa. Asuintaloissa sijainneiden myymälöiden pinta-ala oli keskimäärin vain kolmasosa ja toimistojen neljäsosa keskikoosta varsinaisissa myymälä- ja toimistorakennuksissa.

VAJAAT PUOLET TOIMITILOISTA VUOKRATTUJA

Runsaat 40 prosenttia toimitiloista oli vuokrattuja. Myymälöistä oli vuokrattuja lähes kaksi kolmasosaa ja toimistoistakin runsaat puolet. Teollisuustiloista sen sijaan oli vuokrattuja vajaa kolmasosa ja opetustiloista vain noin 15 prosenttia. Vuokratilat olivat kaupungeissa selvästi yleisempiä kuin maaseudulla. Kaupungeissa yli puolet toimitiloista oli vuokrattuja, mutta maaseudulla vain runsas neljäsosa.

Vuokratut toimitilat olivat yleensä pienempiä kuin muut. Vuokrattujen toimitilojen keskipinta-ala oli alle 200 neliometriä, mutta muiden lähes 400 neliötä. Haltijansa omistamien teollisuustilojen keskikoko oli noin 1 500 neliötä, mutta vuokrattujen vain runsaat 400.

VALTAOSA ETELÄ-SUOMESSA

Valtaosa toimitiloista sijaitsi maan eteläosissa. Eniten niitä oli Uudenmaan läänissä: lähes 40 000. Turun ja Porin läänissä oli noin 26 000 ja Hämeen läänissä lähes 22 000 toimitilaa. Näissä kolmessa läänissä oli lähes 60 prosenttia toimitilojen kokonaispinta-alasta. Osuus oli suunnilleen sama myös vuonna 1970. Maamme koko toimistopinta-alasta oli näissä lääneissä noin kaksi kolmasosaa, teollisuuspinta-alasta vajaat 60 prosenttia ja liiketoimintojenkin pinta-alasta hieman yli puolet.

Uudenmaan läänin toimitiloista yli puolet oli vuokrattuja. Turun ja Porin läänissä sekä Hämeen läänissä vuokrattuja toimitiloja oli noin 40 prosenttia, muualla maassa hieman vähemmän.

10. VERKSAMHETSLOKALER

NÄSTAN EN TREDJEDEL AV LOKALERNA I BOSTADSHUS

År 1980 fanns det nästan 167 000 verksamhetslokaler i landet. Inemot en tredjedel — främst butiker och kontor — låg i bostadshus. Över 60 procent av lokalerna fanns i städerna.

Butiker, hotell, restauranger m.fl. uppgick till drygt 54 000, dvs. en tredjedel av alla lokaler. Kontors- och förvaltningslokaler utgjorde en femtedel och industrilokalerna 15 procent. Hälsocentraler, sjukhus o.d. utgjorde något över fem procent. Undervisningslokaler, bibliotek, teatrar och liknande samlingsutrymmen var tillsammans ungefär lika många.

Alla de utrymmen en innehavare förfogar över i samma byggnad räknas som en lokal ifall de nyttjas för samma ändamål. Lantbrukens ekonomibyggnader och produktionslokaler ingår inte i verksamhetslokaler.

KONTORSAREALEN HAR FÖRDUBBLATS

Verksamhetslokalernas totala golvyta var år 1980 nästan 85 miljoner kvadratmeter — vilket motsvarar två tredjedelar av

landets bostadsyta. Lokalarealen växte med drygt en tredjedel från år 1970. Speciellt kontorsytan ökade betydligt under 1970-talet. År 1970 var kontorsarealen knappt en halv miljon kvadratmeter, tio år senare nästan en miljon. Även vårdlokalernas sammanlagda yta fördubblades nästan under 1970-talet.

År 1980 fanns det inte fullt 30 miljoner kvadratmeter industriutrymmen. Ökningen jämfört med år 1970 är runt nio miljoner kvadratmeter. En tredjedel av verksamhetslokalernas sammanlagda golvyta bestod av industriutrymmen. Butiks-, inkvarterings- och bespisningsutrymmena utgjorde sammanlagt 11 miljoner kvadratmeter, år 1970 tre miljoner kvadrat mindre.

BUTIKERNA I ALLMÄNHET RÄTT SMÅ

Butikernas medelgolvyta var år 1980 något över 200 kvadratmeter. Även kontoren var i allmänhet under 300 kvadratmeter. Industrilokalerna var i genomsnitt 1 200 kvadratmeter och skolor och övriga undervisningslokaler ungefär lika stora. De verksamhetslokaler som låg i bostadshus var i genomsnitt mindre än övriga. Butiker i bostadshus var till golvytan bara en tredjedel av de butikslokaler som låg i

egentliga butiksbyggnader och kontor i bostadshus en fjärdedel av dem som låg i kontorsbyggnader.

MINDRE ÄN HÄLFTEN ÄR HYRESLOKALER

Drygt 40 procent av verksamhetslokaler var förhyrda. Av butikerna var nästan två tredjedelar och av kontoren nästan hälften hyreslokaler. Av industriutrymmena var däremot knappt en tredjedel och av undervisningsutrymmena bara 15 procent hyreslokaler. Hyreslokaler var betydligt allmänare i städerna än på landsorten. I städerna var över hälften hyreslokaler, på landsorten bara en dryg fjärdedel.

Hyreslokalerna var i genomsnitt mindre än övriga. Deras medelgolvyta var under 200 kvadratmeter, övriga nästan 400 kvadrat. De industrilokaler som ägaren själv utnyttjade var i genomsnitt ca 1 500 kvadratmeter, de förhyrda däremot bara 400 kvadrat.

DE FLESTA VERKSAMHETSLOKALERNA I SÖDRA FINLAND

Merparten av verksamhetslokalerna låg i landets södra delar. Mest lokaler fanns det i Nylands län: nästan 40 000. I Åbo och Björneborgs län fanns det ca 26 000 och i Tavastehus län nästan 22 000 verksamhetslokaler. I nämnda län fanns nästan 60 procent av lokalernas sammanlagda yta. Förhållandet var så gott som detsamma år 1970. Av landets hela kontorsareal fanns nästan två tredjedelar i dessa län, av industriarealen något under 60 procent och drygt hälften även av affärsarealen.

I Nylands län var över hälften av lokalerna förhyrda. I Åbo och Björneborgs samt i Tavastehus län var ca 40 procent hyreslokaler, i det övriga landet något mindre.

10. BUSINESS PREMISES

NEARLY ONE THIRD IN RESIDENTIAL BUILDINGS

There were nearly 167 000 business premises in Finland in 1980. Almost one third were located in residential buildings, the majority of them being shops and offices. More than 60 per cent of business premises are located in cities.

Shops, hotels, restaurants and the like accounted for a good 54 000 or one third of all business premises. Offices and administrative facilities made up one fifth and industrial facilities totalled 15 per cent. A good five per cent were occupied by health care centres, hospitals etc. Roughly the same amount were occupied by educational facilities as well as libraries, theatres and other meeting places.

All of the rooms of the same company or other such corporation which are located in the same building constitute one business premises if they are used for the same purpose. Business premises do not include agricultural production buildings or facilities.

OFFICE FLOOR AREA HAS DOUBLED

The total floor area of business premises in 1980 was nearly 85 million square metres — equivalent to two thirds of the dwelling surface area of the entire country. The surface area of business premises has grown a good third since 1970. Office surface area in particular increased markedly in the 1970s. In 1970 it amounted to slightly less than half a million square metres whereas ten years later it was nearly a million. The surface area of institutional premises nearly doubled in ten years too.

In 1980 the surface area of industrial premises amounted to nearly 30 million square metres. Since 1970 there has been an increase of about nine million square metres. The area of industrial premises was one third of the total floor area of business premises in 1980. Shop, guest accommodations and restaurant premises totalled 11 million square metres, an increase of three million square metres over 1970.

SHOPS GENERALLY QUITE SMALL

In 1980 the average surface area of shops was a bit over 200 square metres. The average size of offices also remained under 300 square metres. The average surface

area of industrial premises was 1 200 square metres, with schools and other teaching premises falling roughly in the same size class. Business premises in residential buildings were generally smaller than those in other buildings. The surface area of shops located in residential buildings was on an average only one third and of offices one fourth of the average size in shop and office buildings proper.

LESS THAN HALF OF BUSINESS PREMISES RENTED

A good forty per cent of business premises were rented. Nearly two thirds of shops were rented and a good half of offices too. For industrial premises, however, slightly less than one third were rented and the corresponding figure for educational premises was about 15 per cent. Rented premises were clearly more common in cities than in rural areas. In cities more than one half of the business premises were rented but in rural areas only a good one fourth.

Rented business premises were generally smaller than others. The average surface area of rented business premises was less than 200 square metres but that of other premises was nearly 400 square metres. The average size of proprietor-owned industrial premises was about 1 500 square metres whereas that of rented facilities was only a good 400 square metres.

THE MAJORITY IN SOUTHERN FINLAND

The majority of business premises was located in the southern parts of the country. Most of them were in the province of Uusimaa: nearly 40 000. In the province of Turku and Pori there were about 26 000 and Häme province nearly 22 000 business premises. These three provinces account for nearly 60 per cent of the total floor area of business premises. The proportion is roughly the same as in 1970. About two thirds of the total floor area of our country's offices were in these provinces, the corresponding figure for industrial premises being slightly less than 60 per cent and for shops and similar business premises a bit over half.

More than half of the business premises in the province of Uusimaa were rented. In the province of Turku and Pori as well as in Häme province there were about 40 per cent rented business premises and a bit less elsewhere in Finland.

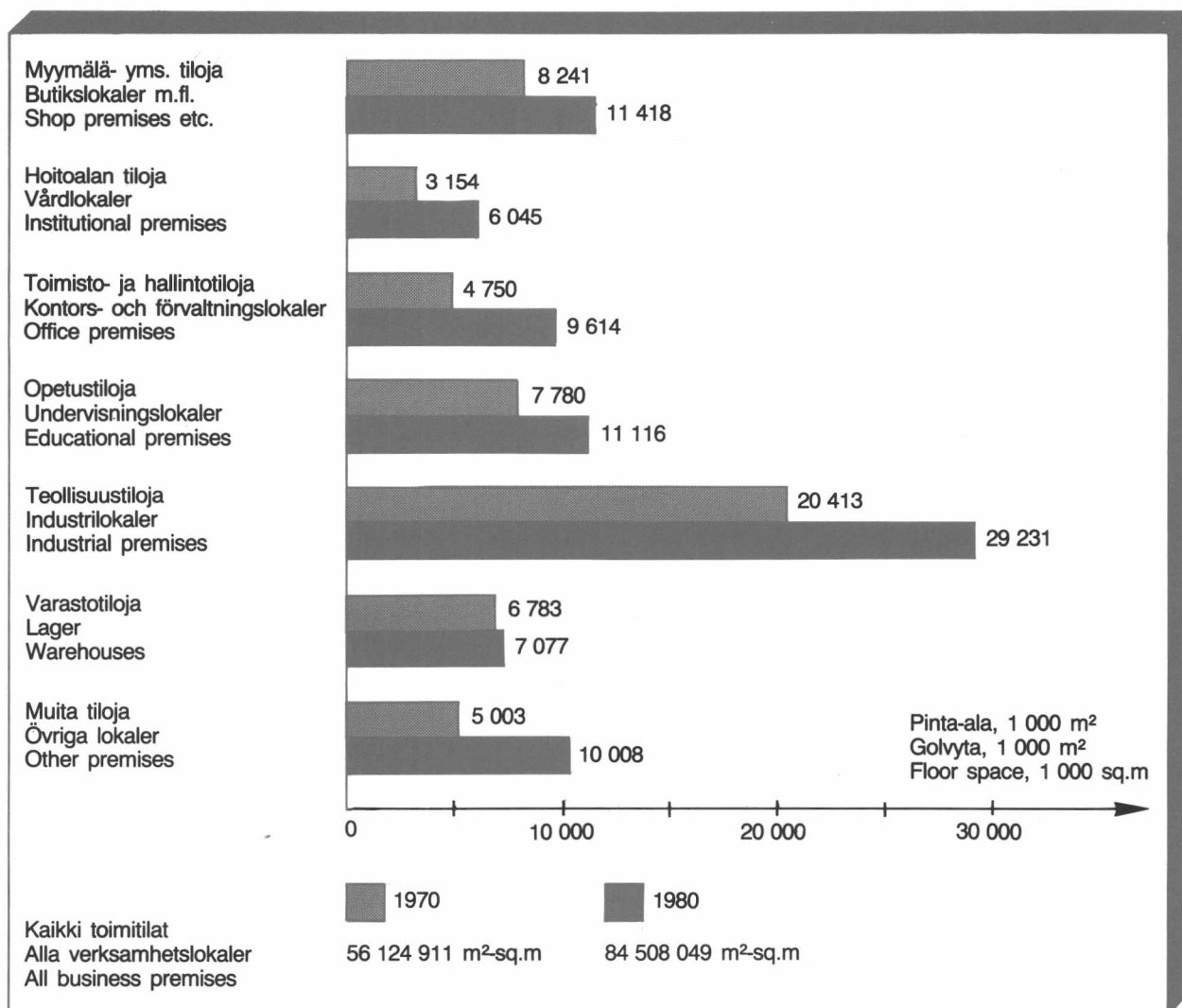
10.1 Toimitilojen määrä ja pinta-ala alueittain 1980
 Verksamhetslokalernas antal och golvyta områdesvis 1980
 Number and floor space of business premises by region in 1980

	Koko maa Hela landet Whole country		Kaupungit Städer Urban municipalities		Muut kunnat Övriga kommuner Other municipalities	
		%		%		%
Toimitiloja Verksamhetslokaler Business premises	166 619	100.0	101 225	100.0	65 394	100.0
Asuinrakennuksissa I bostadsbyggnader In residential buildings	50 857	30.5	36 664	36.2	14 193	21.7
Muissa rakennuksissa I övriga byggnader In other buildings	115 762	69.5	64 561	63.8	51 201	78.3
Toimitilojen pinta-ala, 1 000 m ² Verksamhetslokalernas golvyta, 1 000 m ² Floor space of business premises, 1 000 sq.m	84 508		61 155		23 353	

10.2 Toimitilojen pääasiallinen käyttö ja keskikoko 1980
 Verksamhetslokalernas huvudsakliga användning och medelstorlek 1980
 Main use and average size of business premises in 1980

	Yhteensä Inalles Total		Keskikoko, m ² Medelstorlek, m ² Average size, sq.m
		%	
Toimitiloja Verksamhetslokaler Business premises	166 169	100.0	507
Myyvälä-, majoitus- ja ravitsemistiloja Butiks-, restaurang- och inkvarteringslokaler Shop, guest accommodation and restaurant premises	54 257	32.6	210
Hoitoalan tiloja Vårdlokaler Institutional premises	9 669	5.8	625
Toimisto- ja hallintotiloja Kontors- och förvaltningslokaler Office premises	36 714	22.0	262
Opetustiloja Undervisningslokaler Educational premises	9 086	5.5	1 223
Teollisuustiloja Industrilokaler Industrial premises	25 397	15.2	1 151
Varastotiloja Lager Warehouses	9 069	5.4	780
Muita tiloja Övriga lokaler Other premises	22 427	13.5	446

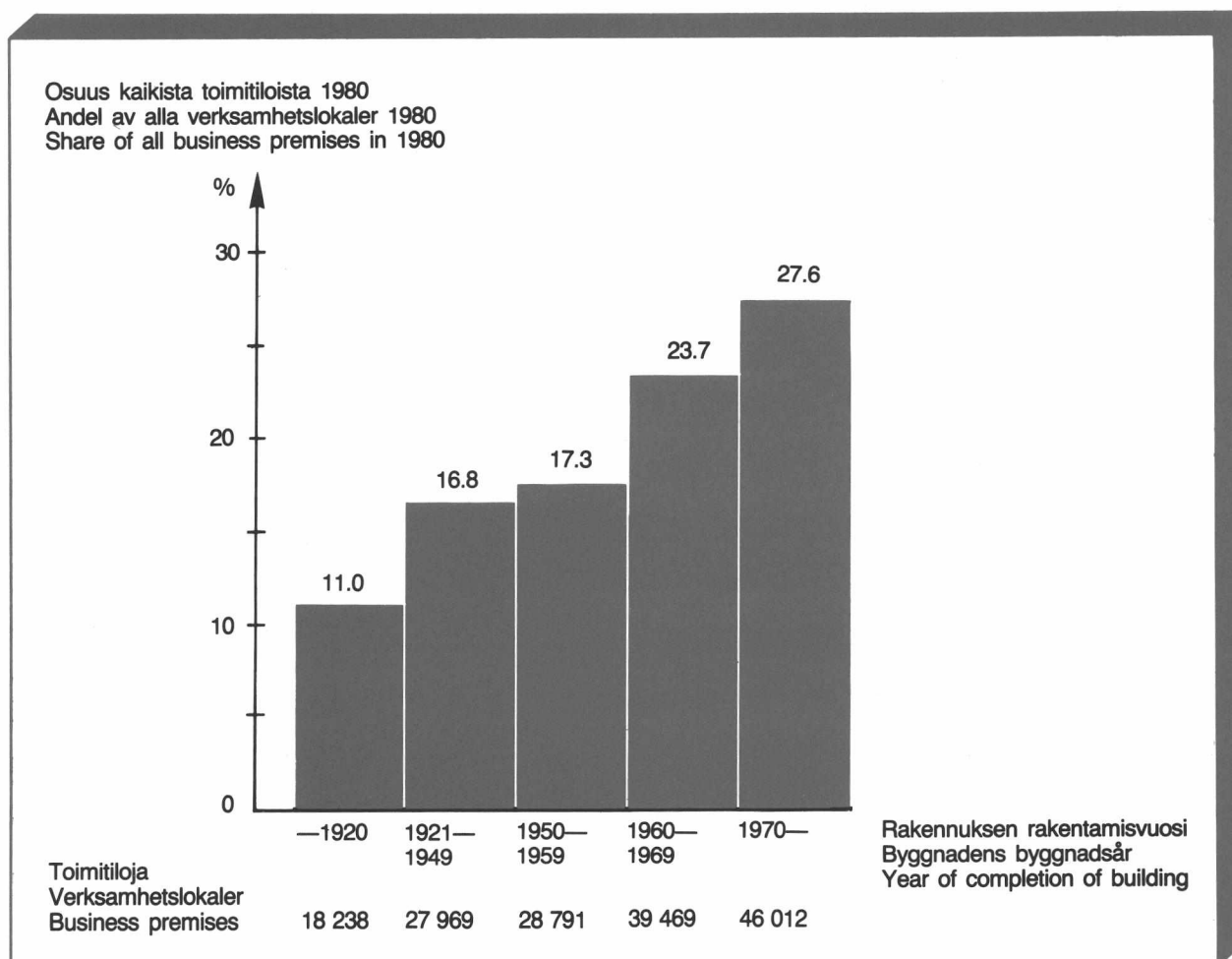
10.3 Toimitilojen pääasiallinen käyttö ja pinta-ala 1970 ja 1980
 Verksamhetslokalernas huvudsakliga användning och golvyta 1970 och 1980
 Main use and floor space of business premises in 1970 and 1980

10.4 Toimitilojen hallintaperuste 1980
 Verksamhetslokalernas upplåtelseform 1980
 Tenure status of business premises in 1980

Toimitilojen hallintaperuste / Tenure status	Yhteensä / Inalles / Total		Keskikoko, m² / Medelstorlek, m² / Average size, sq.m
	Inalles / Total	%	
Toimitiloja / Verksamhetslokaler / Business premises	166 619	100.0	507
Tila haltijan omistuksessa / Innehavaren äger lokalen / Proprietor-owned business premises	91 403	54.9	723
Vuokrattuja tiloja / Hyreslokaler / Rented business premises	72 149	43.3	241

10.5 Toimitilat rakennuksen rakentamisvuoden mukaan
 Verksamhetslokaler efter byggnadens byggnadsår
 Business premises by year of completion of building

10.6 Toimitilat lääneittäin 1980
 Verksamhetslokaler länsvis 1980
 Business premises by province in 1980

Lääni Län Province	Toimitiloja Verksamhetslokaler Business premises %	Pinta-ala Golvyta Floor space 1 000 m ² -sq.m %
Uudenmaan — Nylands	39 287 23.6	22 711 26.9
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	25 649 15.4	13 417 15.9
Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland	1 641 1.0	397 0.5
Hämeen — Tavastehus	22 341 13.4	12 734 15.1
Kymin — Kymmene	11 463 6.9	6 201 7.3
Mikkelin — S:t Michels	8 317 5.0	3 225 3.8
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	5 832 3.5	2 387 2.8
Kuopion — Kuopio	7 956 4.8	3 579 4.2
Keski-Suomen — Mellersta Finland	8 138 4.9	3 917 4.6
Vaasan — Vasa	15 877 9.5	7 129 8.5
Oulun — Uleåborgs	12 548 7.5	5 782 6.8
Lapin — Lapplands	7 570 4.5	3 029 3.6
Koko maa Hela landet Whole country	166 619 100.0	84 508 100.0

KÄSITTEET

Keskeisiä käsitteitä, joita ei ole selitetty tekstissä tai taulukoiden ja kuvioiden viitteissä. Käsitteet, määritelmät ja luokitukset ovat tarkempina väestönlaskennan muissa julkaisuissa (lueteltu takakannessa) ja kootusti Hakemistossa (osa XVIII).

AMMATISSA TOIMIVA VÄESTÖ

Ks. Pääasiallinen toiminta.

AMMATTI

Ammatilla tarkoitetaan tehtävää tai työtä, jota henkilö tekee saadakseen tuloa. Ammatti on riippumaton hänen ammattiasemastaan ja työpaikan toimialasta. Yrittäjät, jotka tekevät samaa työtä kuin palkatut alaisensa, kuuluvat heidän kanssaan samaan ammattiryhmään. Ks. Ammattiluokitus 1980, Tilastokeskus, Käsikirjoja n:o 14, Helsinki 1981.

AMMATTIASEMA

Ammattiasema kuvaa henkilön asemaa työelämässä. Pääryhmittäminen on yrittäjät, yrittäjäperheenjäsenet (aikaisemmin avustavat perheenjäsenet) ja palkansaajat.

ASUNTOKUNTA

Asuntokunnan muodostavat samassa asunnossa vakinaisesti asuvat perhesuhteista riippumatta.

Käsite "asuntokunta" poikkeaa aikaisempien laskentojen käsitteestä "ruokakunta". Ruokakunnan katsottiin muodostuvan yhdessä asuvista henkilöistä, joilla oli yhteinen ruokatalous. Tässä julkaisussa on vuoden 1980 asuntokuntatietoja vertailtu aikaisempien laskentojen tietoihin huoneistonhaltijaruokakunnista.

Pienituloisilla asuntokunnilla tarkoitetaan asuntokuntia, jotka henkeä kohden laskettujen valtionveronalaisten tulojen mukaan kuuluivat alimpaan tuloviidennekseen (tulot henkeä kohti enintään 9 068 mk).

Vanhusasuntokunnilla tarkoitetaan tässä julkaisussa niitä, joiden kaikki henkilöt ovat 65 vuotta täyttäneitä.

ELINKEINO

Henkilön elinkeino määräytyy hänen työpaikkansa toimialan mukaan. Ks. Toimialaluokitus, Tilastokeskus, Käsikirjoja n:o 4, uusittu laitos, Helsinki 1979.

KOKOPÄIVÄTYÖ

Kokopäivätyöksi katsotaan ansiotyö, jossa työaika on yli 29 tuntia viikossa tai yli 120 tuntia kuukaudessa.

KOULUTUSASTE

Koulutusasteen luokittelu perustuu lähinnä koulutusajan pituuteen. Tässä julkaisussa on käytetty seuraavaa luokitusta:

Enintään kansa-, keski- tai peruskoulu

Keskiasteen koulutus

Alemman keskiasteen koulutus. Koulutusaika 10—11 vuotta. Esim. koulutus ammatti- ja kauppakoulussa, lasten- ja apuhoitajakoulutus.

Ylemmän keskiasteen koulutus. Koulutusaika 12 vuotta. Mm. tekniikan, merkonomien ja sairaanhoitajan koulutus.

Keskiasteen koulutus jaetaan ammatilliseen eli tiettyyn ammattiin valmistavaan koulutukseen ja ammatillisesti eriyty-

mättömään koulutukseen. Ammatillisesti eriytymätöntä koulutusta ovat mm. kansankorkeakoulu ja ylioppilastutkinto.

Korkean asteen koulutus

Koulutusaika enemmän kuin 13 vuotta. Mm. lastentarhanopettajan ja insinöörin koulutus sekä yliopistoissa ja korkeakouluissa saatu koulutus.

KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT TULOT

Käytettävissä olevat tulot määritellään tuotannon tekijätulojen ja saatujen tulonsiirtojen summaksi, josta on vähennetty maksetut tulonsiirrot. Käytettävissä olevat tulot on väestölaskennassa laskettu rekisterien perusteella, eivätkä tiedot ole täysin kattavia.

Tuotannon tekijätulot (palkka-, yrittäjä- ja omaisuustulot) on korvattu valtionveronalaisten tuloilla. Niistä puuttuvat kuitenkin mm. verovapaat palkkatulot, osa maa- ja metsätalouden yrittäjätuloista ja suurin osa korkotuloista.

Saaduista tulonsiirroista puuttuvat mm. työttömyysavustukset ja -korvaukset, sotilasvammakorvaukset ja osa tapaturmavakuutuskorvauksista.

Maksetuista tulonsiirroista puuttuvat mm. jäsenmaksut avustuskassoille ja muuhun kuin kotikuntaan maksetut kunnallisverot.

Nämä puutteet aiheuttavat käytettävissä oleviin tuloihin epätarkkuutta.

LAITOSHOIDOSSA OLEVAT

Laitoshoidossa oleviksi luetaan pysyväisluonteisesti (yleensä vähintään 6 kuukautta) laitoksissa olevat. Laitoksia ovat hoitolaitokset, rangaistus- ja työlaitokset yms., joissa on laitoshenkilökuntaa ja joissa asuvat ovat laitoksen sääntöjen alaisia.

OSA-AIKATYÖ

Osa-aikatyöksi katsotaan ansiotyö, jossa työaika on 1—29 tuntia viikossa tai enintään 120 tuntia kuukaudessa.

PERHE

Perheen muodostavat avio- tai avoliitossa olevat vanhemmat ja heidän naimaton tai naimattomat lapsensa tai jompikumpi vanhemmista naimattomine lapsineen sekä lapsettomat avioparit.

Perhe koostuu vain yhdessä asuvista henkilöistä. Lapset, jotka eivät asu vakinaisesti vanhempiensa kanssa, eivät kuulu vanhempiensa perheeseen. Yksinäinen henkilö on perheeseen kuulumaton. Väestölaskennassa käytetyn ydinperhekäsitteen mukaan perheessä voi olla korkeintaan kaksi peräkkäistä sukupolvea.

Nuorella lapsiperheellä tarkoitetaan tässä julkaisussa perhettä, jonka päämies on alle 30-vuotias ja jossa on vähintään yksi alle 18-vuotias lapsi.

PÄÄASIALLINEN TOIMINTA

Vuoden 1980 väestölaskennassa henkilön pääasiallinen toiminta määräytyi laskentahetkeä (1.11.1980) edeltäneiden 12 kuukauden perusteella. Aikaisemmissa laskennoissa sen määräsi laskentahetken tilanne.

Vuoden 1980 väestölaskennan mukaan ammatissa toimivia ovat kaikki 15 vuotta täyttäneet, jotka olivat 1.11.1979—31.10.1980 työssä tai työttömänä yhteensä vähintään kuusi kuukautta.

Ammatissa toimimattomia ovat 0—14-vuotiaat lapset, 15 vuotta täyttäneet koululaiset ja opiskelijat, omassa kodissaan kotitaloustyötä tekevät, eläkeläiset ja työkyvyttömät sekä varusmiehet, vangit ja mm. perhe-eläkkeellä ja omaisuustuloilla elävät.

RAKENNUKSET

Väestölaskennan rakennuskantaan sisältyvät kaikki muut rakennukset paitsi maatalouden tuotantorakennukset (navetat, ladot) ja asuinrakennusten yhteydessä olevat talousrakennukset, puolustusvoimain ja rajavartiolaitoksen muut kuin kantahenkilökunnan asuinrakennukset, kevytrakenteiset ja tilapäiset rakennukset (kioskit, parakit), maanalaiset ja nesteiden säilytykseen käytettävät rakennukset sekä kesämökkit, joita pääasiassa omistaja käyttää loma- tai vapaa-ajan asuntona. Liiketoimintaa palvelevat vapaa-ajan rakennukset (lomakylän mökit tms.) sen sijaan sisältyvät rakennuskantaan.

SOSIOEKONOMINEN ASEMA

Sosioekonominen asema kuvaa henkilön sosiaalista ja taloudellista asemaa. Sen määräävät henkilön pääasiallinen toiminta, ammatti, ammattiasema, elinkeino sekä työpaikan juridinen muoto.

Koko väestöä sosioekonomisen aseman mukaan ryhmiteltäessä määräävänä on asutokunnan päämiehen sosioekonominen asema.

TAAJAMAT

Taajamia ovat alueet, joilla rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole 200 metriä suurempi ja joilla asuu vähintään 200 henkeä. Taajamien rajauksessa on otettu huomioon asuinrakennusten lisäksi mm. rakennuksia, joissa on ainoastaan työpaikkoja.

Taajamat on rajattu hallinnollisista aluerajoista riippumatta. Muut kuin taajamat ovat haja-asutusalueita.

TILAPÄISESTI ASUTTU ASUNTO

Asunto on tilapäisesti asuttu, jos siinä asuvalla/asuvilla on laskentahetkellä lainmukainen kotipaikka jossakin toisessa asunnossa.

TYÖPAIKAN SIJAINTI

Työpaikan sijainti määräytyy työn suorittamispaikan mukaan.

Asuinkunnassaan työssäkäyviä ovat myös ne, jotka työskentelivät asuinkuntansa alueella, mutta eivät käyneet päivittäin missään kiinteässä toimipaikassa (esim. vuokra-autoilijat ja kiertävät kodinhoitajat).

Asuinkuntansa ulkopuolella työssäkäyviä ovat myös ne, jotka työskentelivät päivittäin useamman kunnan alueella käy-

mättä kiinteässä työpaikassa. Näitä useissa kunnissa liikkuvia ovat mm. monet liikenteen palveluksessa olevat sekä myyntiedustajat.

ULKOMAAN KANSALAISET

Ulkomaan kansalaisilla tarkoitetaan tässä niitä ulkomaalaisia, jotka väestön keskusrekisterin mukaan asuivat laskentahetkellä Suomessa, mutta joilla ei ollut Suomen kansalaisuutta. Rekisteri sisältää tiedot niistä ulkomaan kansalaisista, joiden oleskelu Suomessa on kestänyt tai on tarkoitettu kestävänsä vähintään vuoden.

VAKINAISESTI ASUTTU ASUNTO

Asunto on vakinaisesti asuttu, jos yhdelläkin asukkaalla on siinä lainmukainen kotipaikka laskentahetkellä.

VALTIONVERONALAISET TULOT

Valtionveronalaisia tuloja ovat ansiotulot (palkkatulot, luontoisedut ym.), yrittäjätulot (liike- ja ammattitulot, maatilatalouden tulot, metsätalouden puhdas tuotto ym.) ja eräät muut tulot (mm. eläketulot ja omaisuustulot).

Valtionveronalaisia ovat 10 markan suuruiset ja sitä suuremmat tulot. Mm. opintoja tai tutkimusta varten saadut stipendit, julkiselta sektorilta saadut sosiaaliturvaetuudet ja sosiaalivastuut sekä verovapaat korko- ja osinkotulot eivät ole valtionveronalaisia tuloja.

VÄESTÖ

Väestöllä tarkoitetaan maassa asuvaa väestöä. Suomessa asuvat vieraan valtion lähetystöön, kaupalliseen edustustoon tai lähetetyn konsulin virastoon kuuluvat sekä heidän perheenjäsenensä ja palveluskuntansa eivät kuulu maassa asuvaan väestöön elleivät ole Suomen kansalaisia. Sen sijaan Suomen ulkomailla olevien lähetystöjen ja kaupallisten edustustojen suomalainen henkilökunta luetaan maassa asuvaan väestöön.

Vuosien 1950, 1960 ja 1970 väestölaskennoissa maassa asuvaan väestöön kuulumisen määräytyi lomakkeella saadun ilmoituksen perusteella. Vuoden 1980 väestölaskennan väestön muodostivat väestön keskusrekisterin mukaan maassa laskentahetkellä asuneet henkilöt.

ÄIDINKIELI

Äidinkielellä tarkoitetaan samaa kuin kielilain (1922/148) sanonnalla "oma kieli". Vuoden 1980 väestölaskennan kielitieto on saatu väestön keskusrekisteristä 1.1.1981 suoritetun henkilökirjoituksen mukaisena.

Äidinkielitieto ei täysin vastaa aikaisemmissa laskennoissa lomakkeella kysyttyä kielitietoa. Vuoden 1950 väestölaskennassa kysyttiin kieltä, jota henkilö parhaiten puhuu, vuosien 1960 ja 1970 laskennoissa henkilön pääkieltä.

BEGREPP

Centrala begrepp som inte förklarats i textavsnitten eller i samband med tabellerna och figurerna. Mer detaljerade beskrivningar av begrepp, definitioner och klassificeringar ingår i folkräkningens övriga publikationer (förtecknade på bakpärmen) samt i Registret (del XVIII).

ARBETSPLATSENS BELÄGENHET

Arbetsplatsens belägenhet bestäms enligt den plats där arbetet utförs.

Som arbetande i hemkommunen räknas också de, som arbetade inom hemkommunen men som inte dagligen vistades på något fast arbetsställe (t.ex. taxichaufförer och ambulerande hemvårdare).

Även de, som dagligen i sitt arbete rörde sig i flera kommuner utan att besöka något fast arbetsställe, anses ha sin arbetsplats utanför bostadskommunen. Bl.a. många trafikanställda samt försäljningsrepresentanter hör till dessa i flera kommuner rörliga.

BEFOLKNING

Med befolkning avses den i landet bosatta befolkningen. Personalen vid främmande staters ambassader, handelsrepresentationer och konsulat jämte deras familjemedlemmar och tjänstepersonal hör inte till den i landet bosatta befolkningen, såvida de inte är finska medborgare. Den finska personalen vid Finlands ambassader i utlandet räknas däremot höra till den i landet bosatta befolkningen.

I 1950, 1960 och 1970 års folkräkningar bestämdes den i landet bosatta befolkningen utgående från uppgifter på folkräkningsblanketterna. I 1980 års folkräkning utgjordes den av de personer som enligt centrala befolkningsregistret bodde i landet vid räkningspunkten.

BOSTADSHUSHÅLL

Se Hushåll.

BYGGNADER

Folkräkningens byggnadsbestånd omfattar alla byggnader utom lantbrukens produktionsbyggnader (ladugårdar, lador m.m.) och ekonomibygnader i samband med bostadshus, försvarsmaktens och gränsbevakningens andra än personalbostadshus, lätta eller tillfälliga konstruktioner (kiosker, baracker), underjordiska anläggningar och vätskeupplag samt fritidshus, som främst nyttjas av ägaren för feriebruk. Däremot ingår hyresstugor i semesterbyar m.fl. fritidsbyggnader som betjänar affärsverksamhet i byggnadsbeståndet.

DELTIDSARBETE

Dom deltidarbete räknas förvärvsarbete, där arbetstiden är 1—29 timmar per vecka eller högst 120 timmar per månad.

DISPONIBEL INKOMST

Disponibel inkomst definieras som summan av faktorinkomster och erhållna transfereringar minus utbetalda transfereringar. De disponibla inkomsterna har i folkräkningen beräknats på basen av uppgifter i olika register och är inte helt fullständiga.

Faktorinkomsterna (löne-, företagar- och förmögenhetsinkomster) har ersatts med statsskattepliktiga inkomster. I dem ingår inte t.ex. skattefria löneinkomster, en del lantbruksföretagarinkomster och de flesta dividendinkomster.

Av de erhållna transfereringarna saknas bl.a. arbetslöshetsbidrag och -ersättningar, underhållsbidrag, militärskadeersättningar och en del olycksfallsersättningar.

Av de utbetalda transfereringarna saknas bl.a. medlemsavgifter till bidragskassor samt kommunalskatter till annan än hemkommunen.

FAMILJ

Som familjer räknas äkta makar och samboende par med sina ogifta barn, ensamförsörjare med ogifta barn samt äkta makar utan barn.

En familj kan bara bestå av personer som bor tillsammans. Barn som stadigvarande bor annorstädes än tillsammans med sina föräldrar hör inte till föräldrarnas familj. Ensamstående hör inte till någon familj. Enligt folkräkningarnas kärnfamiljsbegrepp kan familjen bestå av högst två successiva generationer.

Med **unga barnfamiljer** avses i denna publikation familjer, vilkas huvudman är under trettio år och som har minst ett barn under 18 år.

HELDAGSARBETE

Som heldagsarbete anses förvärvsarbete, där arbetstiden är över 29 timmar per vecka eller över 120 timmar per månad.

HUSHÅLL

Ett bostadshushåll består av alla personer som stadigvarande bor i samma bostad, oberoende av familjeförhållanden.

Begreppet "bostadshushåll" avviker från tidigare räkningsbegrepp "hushåll". Tidigare räknings hushåll avsåg personer som bodde tillsammans och hade gemensamt kosthåll. I denna publikation har 1980 års räknings bostadshushåll (hushåll) jämförts med tidigare räknings uppgifter om lägenhetsinnehavarhushåll.

Hushåll med små inkomster består av hushåll som hörde till den lägsta inkomstkventilen (högst 9 068 marks inkomster per person).

Aldringshushåll består av enbart 65 år fyllda personer.

HUVUDSAKLIG VERKSAMHET

I 1980 års folkräkning bestämdes en persons huvudsakliga verksamhet enligt de tolv månader som föregick räkningen (1.11.1980). I tidigare räkningar bestämdes den enligt situationen vid räkningstidpunkten.

Som yrkesverksamma ansågs i 1980 års folkräkning alla 15 år fyllda som under tiden 1.11.1979—31.10.1980 varit selsatta eller arbetslösa minst sex månader inalles.

Som icke yrkesverksamma räknades 0—14-åringar, 15 år fyllda skolelever och studerande, personer som främst utfört hushållsarbete hemma, pensionärer och arbetsoförmögna, beväringar, fångar samt personer som lever på familjepension eller förmögenhetsinkomster m.fl.

MODERSMÅL

Med modersmål avses detsamma som i språklagens (1922/148) uttryck "eget språk". Språkuppgiften i 1980 års folkräkning har erhållits ur centrala befolkningsregistret enligt mantalsskrivningen 1.1.1981.

Uppgiften om modersmål motsvarar inte helt tidigare folkräkningars uppgifter, som insamlats på blankett. 1950 frågade man efter vilket språk personen talar bäst, 1960 och 1970 frågade man efter huvudspråk.

NÄRINGSREN

En persons näringsgren baserar sig på hans arbetspiats bransch. Se Näringsgrensindelningen, Statistikcentralen, Handböcker nr 4, reviderad upplaga, Helsingfors 1979.

SOCIOEKONOMISK STÄLLNING

Den socioekonomiska ställningen beskriver en persons sociala och ekonomiska ställning. Den bestäms enligt personens huvudsakliga verksamhet, yrke, ställning i yrket, näringsgren samt juridiska form.

Vid klassificering av hela befolkningen efter socioekonomisk ställning använder man sig av uppgifter om hushållets huvudmans socioekonomiska ställning.

STADIGVARANDE BEBODD BOSTAD

En bostad är stadigvarande bebodd om minst en av dess invånare vid räkningstidpunkten har sin lageliga bostadsort där.

STATSSKATTEPLIKTIGA INKOMSTER

De statsskattepliktiga inkomsterna består av löneinkomster (penninglön, naturaförmåner m.m.), företagarkinomster (inkomst av affär eller yrke, inkomster av lantbruk och nettointäkt av skogsbruk m.m.) samt vissa övriga inkomster (bl.a. pensionsinkomster och förmögenhetsinkomster).

Inkomster på minst 10 mark räknas som statsskattepliktiga. Stipendier för studier och forskning, den offentliga sektorns socialskyddsförmåner och -bidrag samt skattefria ränte- och dividendinkomster är inte statsskattepliktiga inkomster.

STÄLLNING I YRKET

Yrkesställningen beskriver personens ställning i arbetslivet. Huvudgrupperna är företagare, företagarfamiljemedlemmar (tidigare medhjälpande familjemedlemmar) och löntagare.

TILLFÄLLIGT BEBODD BOSTAD

En bostad anses vara tillfälligt bebodd, ifall den/de personer som bor eller vistas där vid räkningstidpunkten har sin lagenliga hemort i någon annan bostad.

TÄTORTER

Tätorter är områden där husen i allmänhet ligger högst 200 meter från varandra och där det bor minst 200 personer. Vid avgränsningen av tätorterna har man beaktat, förutom bostadsbyggnaderna, även byggnader med endast arbetsplatser.

Tätorternas gränser är oberoende av administrativa gränser. Andra områden än tätorter räknas som glesbygd.

UTBILDNINGSNIVÅ

Klassificeringen av utbildningsnivå bygger främst på utbildningstidens längd. I denna publikation har följande klassificering använts:

Högst folk-, mellan- eller grundskola

Utbildning på mellannivå

Utbildning på lägre mellannivå. Utbildningstid 10—11 år.

CONCEPTS

Fundamental concepts which are not explained in the text or references to tables and diagrams. Concepts, definitions and classifications are given in more detail in other publications of the census (listed on back cover) and are grouped together in the Index (part XVIII).

BUILDINGS

The building stock of the population census includes all buildings other than the following: agricultural production buildings (barns, sheds) and utility buildings belonging to residential buildings, buildings of the Finnish Defence Forces and Border Guard Service other than those of permanent staff, lightweight structures and temporary buildings (kiosks, barracks), subterranean buildings and structures used for liquid storage as well as summer cottages, which the owner uses chiefly as a holiday or leisure time dwelling. Commercial leisure time buildings (cottages of holiday villages and the like), on the other hand, are included in the stock of buildings.

CONTINUOUSLY OCCUPIED DWELLING

A dwelling is continuously occupied if even one resident is legally domiciled there at the moment of census.

T.ex. utbildning i yrkes- eller handelsskola, barn- och hjälpsköterskeutbildning.

Utbildning på högre mellannivå. Utbildningstid 12 år. Bl.a. tekniker-, merkonom- och sjuksköterskeutbildning.

Mellannivåutbildningen kan även grupperas i yrkesinriktad och icke yrkesinriktad (allmänbildande) utbildning. Allmänbildande utbildning ges bl.a. vid folkakademier och gymnasier.

Högre utbildning

Utbildningstid över 13 år. Bl.a. utbildning av barnträdgårdslärare och ingenjörer samt universitets- och högskoleutbildning.

UTLÄNDSKA MEDBORGARE

Med utländska medborgare avses i denna publikation de utlänningar som enligt centrala befolkningsregistret bodde i Finland vid räkningstidpunkten och som inte hade finskt medborgarskap. I registret ingår de utlänningar som vistats eller har för avsikt att stanna i Finland minst ett år.

VÅRDTAGARE I ANSTALTER

Som vårdtagare i anstalter räknas personer som stadigvarande (i allmänhet minst 6 mån) vistas på anstalt. Som anstalter räknas vårdinrättningar, straff- och arbetsanstalter m.fl. som har anstaltspersonal och anstaltsregimente.

YRKE

Med yrke avses de uppgifter eller det arbete, som en person utför för att erhålla inkomst. Yrket är oberoende av personens ställning i yrkeslivet och av arbetsplatsens bransch. Företagare som utför samma arbete som sina anställda hör till samma yrkesgrupp som de. Se Yrkesklassificeringen 1980, Statistikcentralen, Handböcker nr 14, Helsingfors 1981.

YRKESVERKSAM BEFOLKNING

Se Huvudsaklig verksamhet.

DISPOSABLE INCOME

Disposable income is defined as the sum of the income derived from factors of production and received income transfers and from which paid income transfers have been subtracted. In the census disposable income is calculated on the basis of registers and the data do not give full coverage.

Income derived from factors of production (income from salaries and wages, entrepreneurial activity and property) have been replaced with income subject to national tax. This income nevertheless does not include such items as tax-free salary income, some of the own-account income from agriculture and forestry and a large part of interest income.

The received income transfers lack such items as unemployment benefits and compensation, military injury compensation and some accident insurance compensation. Paid income transfers do not include membership contributions to benefit funds and communal tax paid to other than the municipality in which one is domiciled. These gaps cause inaccuracy in the disposable income figures.

ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION

Cf. Main type of activity.

FAMILY

Families are composed of parents who are married or live in a common law union and their unmarried child or children or either of the parents with unmarried children as well as spouses without children.

A family is composed of persons living together. Children who do not live permanently with their parents do not belong to their parents' family. A lone individual does not belong to a family. According to the nuclear family concept used in census-taking, there can be at most two successive generations in a family.

A **young family with children** is in this publication taken to mean a family, the head of which is under 30 years of age and in which there is at least one child under 18.

FOREIGN CITIZENS

By foreign citizens are meant those foreigners who according to the Central Population Register lived in Finland at the moment of the census but who did not have Finnish citizenship. The Register contains information on those foreign citizens whose residence in Finland has lasted or is intended to last a minimum of one year.

FULL-TIME WORK

Full-time work is gainful employment in which the working time is more than 29 hours a week or more than 120 hours a month.

HOUSEHOLD

The household dwelling unit is comprised of persons living permanently in the same dwelling irrespective of family relations.

The concept "household dwelling unit" differs from the concept "household" of previous censuses. The household is seen to be comprised of individuals living together whose meals and grocery economy were arranged on a common basis. In this publication household dwelling unit (household) data for 1980 have been compared with the data of previous censuses for occupant households.

By **small income households** are meant households belonging to the lower fifth income bracket (per capita income max. 9 068 mk) according to the per capita income subject to national tax.

Households with aged persons in the terminology of this publication are ones in which all the individuals are at least 65 years of age.

INCOME SUBJECT TO NATIONAL TAX

Income subject to national tax is income from gainful employment (salaries and wages, pay in kind and related items), entrepreneurs' income (business and occupational income, agricultural income and net yield from forestry) as well as some other income (f.eg. pension income, property income).

Incomes subject to national tax begin at the 10 mark limit. For example, scholarships obtained for studies or research, social security privileges and social benefits received from the public sector as well as tax-free interest and dividend income constitute sources of income that are not subject to national tax.

INDUSTRIAL STATUS

Industrial status describes the individual's position in work life. The main breakdown is entrepreneurs, family workers and salaried employees and wage-earners.

INDUSTRY

The industry from which a person gains his livelihood is determined by the branch of his work place. Cf. Standard Industrial Classification, Central Statistical Office, Handbooks no. 4, Revised Edition, Helsinki, 1979.

LEVEL OF EDUCATION

The classification of level of education is based mainly on the length of the period of education. In this publication the following classification has been used:

Primary, secondary or comprehensive school at most Upper secondary education

Lower level of upper secondary education. Period of schooling 10—11 years. For example, training in an occupational and commercial school, training for child care and nursing auxiliary positions.

Upper level of upper secondary education. Period of schooling 12 years. Training as a technician, commercial college graduate, nurse.

Secondary education is divided into vocational education, which prepares individuals for a certain occupation and liberal or professionally undifferentiated education. Folk academies and education leading to the matriculation examination are examples of professionally undifferentiated education.

Higher education

The period of education exceeds 13 years. This heading includes the education of a kindergarten teacher and engineer as well as university and college level education.

LOCALITIES

Localities are areas in which the distance between buildings is generally not greater than 200 metres and in which at least 200 people live. In delimiting localities such additional factors have been taken into consideration as buildings in which there are only work places.

Localities have been delimited irrespective of administrative regional borders. Other divisions are classed as sparsely populated areas.

LOCATION OF PLACE OF WORK

The location of the place of work is determined according to the place where work is done.

Those employed in their own municipality are also people who worked in the area of the municipality where they lived but did not commute daily to a permanent job (e.g. motor vehicle jobbers and travelling domestics).

Those who go to a job outside the municipality where they lived are also persons who worked daily in the area of more than one municipality without a permanent work place address. Such persons travelling in several municipalities are traffic services employees as well as sales representatives.

MAIN TYPE OF ACTIVITY

In the 1980 population census the main type of activity of an individual was determined on the basis of the twelve

months preceding the date of census (1 November 1980). In previous censuses it was determined by the situation at the moment of census-taking.

According to the 1980 population census, economically active individuals are all those who had reached the age of 15 and who had been employed or unemployed during the period 1 November 1979—31 October 1980 a total of at least 6 months.

Economically inactive individuals are children aged 0—14 years, school children having reached the age of 15 years and students, persons who do domestic work in their own home, pensioners and persons with an employment disability as well as men doing military service, prisoners and among others, those living on a family pension and property income.

MOTHER TONGUE

Mother tongue is taken to mean the same as the term "own language" of the Language Act (1922/148). The language data of the 1980 population census were obtained from the Central Population Register in accordance with the population registration carried out on 1 January 1981.

Mother tongue data do not fully correspond to the language data solicited on the forms of previous censuses. In the 1950 census respondents were asked to give the language which they spoke best, whereas in the censuses of 1960 and 1970 the individual's main language was asked for.

OCCASIONALLY OCCUPIED DWELLING

A dwelling is occasionally occupied if the person(s) living in it at the moment of the census is/are legally domiciled in some other dwelling.

OCCUPATION

By occupation is meant the task of job which the individual does to receive income. Occupation is independent of industrial status and the branch of the work place. Entrepreneurs who do the same work as their salaried subordinates belong with them in the same occupational group. Cf. Classification of Occupations, Central Statistical Office, Handbooks no. 14, Helsinki, 1981.

PART-TIME WORK

Part-time work is deemed to be gainful employment in which the working time is 1—29 hours a week or max. 120 hours a month.

PERSONS IN INSTITUTIONALIZED CARE

Persons in institutionalized care are considered to be those who are interned in an institution on a more or less permanent basis (in general at least 6 months). Institutions are care, correctional and penal institutions, work houses etc. having a staff and in which interned persons are subject to the institution's rules and regulations.

POPULATION

Population is taken to mean the population living in the country. Individuals resident in Finland and belonging to the embassy or commercial mission of a foreign state or to the staff of an accredited consul as well as their family members and service personnel do not belong to the population living in the country unless they are Finnish citizens. However, the Finnish staff of Finland's foreign-based embassies and commercial missions are counted as belonging to the population living in the country.

Belonging to the population living in the country in the population censuses of the years 1950, 1960 and 1970 was determined on the basis of the declaration made on the census form. The population of the 1980 census is comprised of individuals who lived in the country at the moment of census-taking according to the Central Population Register.

SOCIO-ECONOMIC STATUS

Socio-economic status describes the individual's social and economic position. It is chiefly determined by the individual's activity, occupation, industrial status, industry as well as the work place ownership basis and form of company.

When grouping the entire population according to socio-economic status, the determining factor is the socio-economic status of the head of household.

Väestö- ja asuntolaskennan julkaisut
Folk- och bostadsräkningens publikationer
Population and Housing Census publications

Osa Nimi
 Del Namn
 Volume Name

Osa Nimi
 Del Namn
 Volume Name

- I A Ammatti ja elinkeino; koko väestö
 Yrke och näringsgren; hela befolkningen
 Occupation and industry; total population
- I B Ammatti ja elinkeino; ammatissa toimiva väestö
 Yrke och näringsgren; yrkesverksam befolkning
 Occupation and industry; economically active population
- I C Ammatti ja elinkeino; työpaikan sijainti
 Yrke och näringsgren; arbetsplatsens belägenhet
 Occupation and industry; place of work
- II Väestön työllisyys
 Befolkningens sysselsättning
 Population and employment
- III A Tulot; ammatissa toimiva väestö
 Inkomster; yrkesverksam befolkning
 Income; economically active population
- III B Tulot; asuntokunnat ja perheet
 Inkomster; bostadshushåll och familjer
 Income; household-dwelling units and families
- IV Eläkkeensaajat
 Mottagare av pensioner
 Recipients of pensions
- V Sairastavuus
 Sjuklighet
 Health disorders
- VI A Koulutus; koko väestö
 Utbildning; hela befolkningen
 Education; total population
- VI B Koulutus; ammatissa toimiva väestö
 Utbildning; yrkesverksam befolkning
 Education; economically active population
- VII Asuntokunnat ja perheet
 Bostadshushåll och familjer
 Household-dwelling units and families
- VIII Asumisolot
 Bostadsförhållanden
 Housing conditions
- IX Asuntokanta
 Bostadsbeståndet
 Dwelling stock
- X Rakennuskanta, toimitilat
 Byggnadsbeståndet, verksamhetslokaler
 Building stock, business premises
- XI Kesämökkit
 Fritidshus
 Summer cottages
- XII Alueittaiset yhteenvetot
 Regionala sammanfattningar
 Regional data
- XIII Taajamat
 Tätorter
 Localities
- XIV Ruotsinkielinen väestö
 Svenskspråkig befolkning
 Swedish-speaking population
- XV Maanviljelijät
 Lantbrukare
 Farmers
- XVI Ulkomaan kansalaiset
 Utländska medborgare
 Foreign citizens
- XVII Kokoomatiedot;
 Väestö ja asuminen 1950–1980
 Samlade uppgifter;
 Befolkning och boende 1950–1980
 Compiled data;
 Population and housing 1950–1980
- XVIII Hakemisto
 Register
 Index
- XIX Työvoimatutkimus
 Arbetskraftsundersökning
 Labour force survey

• Ilmestynyt — Utkommit — Issued

Tätä julkaisua myy

**VALTION
 PAINATUSHESKUS**

Postimyynti

PL 516
 00101 HELSINKI 10
 Vaihde (90) 539 011

Kirjakaupat Helsingissä

Annankatu 44
 (Et. Rautatiekadun kulma)
 Vaihde (90) 17 341

Eteläesplanadi 4
 Puh. (90) 662 801

Denna publikation säljes av

**STATENS
 TRYCKERICENTRAL**

Postförsäljning

PB 516
 00101 HELSINGFORS 10
 Växel (90) 539 011

Bokhandlar i Helsingfors

Annegatan 44
 (i hörnet av S. Järnv.g.)
 Växel (90) 17 341

Södra esplanaden 4
 Tel. (90) 662 801

This publication can be
 obtained from

**GOVERNMENT
 PRINTING CENTRE**

Mail-order business

P.O.Box 516
 SF-00101 HELSINKI 10
 Phone (90) 539 011

Bookshops in Helsinki

Annankatu 44
 Phone (90) 17 341

Eteläesplanadi 4
 Phone (90) 662 801